UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Program studiów

Wydział:	Wydział Historyczny
Kierunek:	Historia
Poziom kształcenia:	drugiego stopnia
Forma kształcenia:	studia stacjonarne
Rok akademicki:	2026/27

Spis treści

Charakterystyka kierunku	3
Nauka, badania, infrastruktura	5
Program	6
Efekty uczenia się	8
Efekty uczenia się standardu kształcenia	10
Plany studiów	24
Sylabusy	40

Charakterystyka kierunku

Informacje podstawowe

Nazwa wydziału:	Wydział Historyczny
Nazwa kierunku:	Historia
Poziom:	drugiego stopnia
Profil:	ogólnoakademicki
Forma:	studia stacjonarne
Język studiów:	polski

Przyporządkowanie kierunku do dziedzin oraz dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się

Historia **100%**

Charakterystyka kierunku, koncepcja i cele kształcenia

Charakterystyka kierunku

Początek badań historycznych w Uniwersytecie Jagiellonskim datuje się na XV w. (wykłady i komentarze Jana Dąbrówki). W latach 60-tych XIX w. stworzono tu seminarium historyczne, a w 1869 r. powołano pierwszą w dziejach katedrę historii Polski, którą objął jeden z ojców nowoczesnej polskiej historiografii Józef Szujski. Od tego czasu Uniwersytet kształci stale historyków. Z uwagi na unikatową tradycję Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz zgromadzone tu grono badaczy istnienie kierunku historia na poziomie studiów magisterskich wydaje się oczywiste. W świadomości społecznej idea Uniwersytetu Jagiellońskiego w naturalny sposób łączy się ze studiowaniem historii. Studia magisterskie dają możliwość kontynuacji edukacji na wysokim poziomie dla studentów kończących wcześniej licencjat. W Uniwersytecie nie ma innego kierunku o podobnych celach i efektach uczenia się.

Koncepcja kształcenia

Studia historyczne i nauczanie historii Polski i powszechnej są wpisane w wielowiekową tradycję Uniwerystetu Jagiellońskiego. Istnienie kierunku historia studiów magisterskich jest zgodne z aktualnie przyjętą misją Uniwersytetu, gdyż z założenia prowadzone mają być one w trosce o zachowanie doskonałości w badaniach i nauczaniu, w atmosferze tolerancji i kształtować mają wiedzę historyczną u studentów jako część wrażliwości humanistycznej. Dlatego kształcąc studentów w Instytucie Historii staramy się nie tylko o stworzenie jak najlepszych warunków nauki i zapewnienienie wysokiego poziomu dydaktycznego, ale także o rozszerzanie horyzontów wiedzy studentów i przekonanie ich, że poszukiwaniu prawdy powinno towarzyszyć poszanowanie godności człowieka. Studia służyć mają też realizacji ważnych zadań społecznych i kulturowych związanych z upowszechnieniem treści nauczania, ukazujących znaczenie dziejów Polski i historii powszechnej. Wykładający pracownicy ściśle łączą przy tym swe badania naukowe z dydaktyką. Studia magisterskie mają dać okazję studentom do pogłębiania zainteresowań w ramach epok i problemów zarysowanych na studiach licencjackich.

Cele kształcenia

Pogłębienie i poszerzenie wiedzy dotyczącej wybranych przez studenta epok i zagadnień historycznych.
Poszerzenie fachowej terminologii w zakresie nauk humanistycznych.
Przygotowanie studentów do pracy w szkołach, instytucjach edukacyjnych, archiwach, wydawnictwach oraz do animacji wydarzeń promujących historię.

Rozwijanie umiejętności krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności i zachęcanie do stałego kształcenia fachowego.
Pogłębianie świadomości przestrzegania norm etycznych w nauce w szczególności w pracy historyka - humanisty.

Potrzeby społeczno-gospodarcze

Wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia kierunku

Pogłębianie i propagowanie wiedzy o przeszłości odpowiada coraz silniej ujawniającym się potrzebom społecznym. Wobec systematycznie rosnącego zainteresowania społeczeństwa naszego kraju historią kształcenie dobrze przygotowanych kadr nauczycieli oraz animatorów wydarzeń społeczno-historycznych wydaje się ekonomicznie sensowne. Bardzo korzystnie rozwija się też rynek pracy dla dobrze przygotowanych archiwistów zajmujących się zarządzaniem dokumentacją. Elastyczna koncepcja kształcenia (np. w ramach antropologii historycznej) pozwala też znaleźć zatrudnienie absolwentom w wydawnictwach, muzeach, centrach wystawowych oraz przy organizacji różnorodnych imprez historyczno-kulturalnych. Absolwenci specjalizacji dziedzictwo historyczne i edytorstwo źródeł stanowić mogą zaplecze kadrowe dla placowek kulturalnych oraz muzealnictwa, a także znaleźć zatrudnienie w wydawnictwach. Generalnie, studia historyczne ucząc krytycznego myślenia i analizy tekstów przygotowują do pełnienia zróżnicowanych ról zawodowych zgodnie z aktualnymi potrzebami społeczno-gospodarczymi kraju.

Wskazanie zgodności efektów uczenia się z potrzebami społeczno-gospodarczymi

Kierunek wychodzi naprzeciw współczesnym potrzebom społecznym i gospodarczym kraju. Studenci poznając złożoność osadzonych w kontekście historycznym procesów politycznych, społecznych oraz gospodarczych i analizując podstawowe dylematy cywilizacyjne w przeszłości stają się lepiej przygotowani do objęcia różnorodnych obowiązków w szybko zmieniającym się współczesnym społeczeństwie. Studia mają przygotować ich do samodzielnego planowania własnej dalszej edukacji, a także pomóc samodzielnie radzić sobie z dylematami, jakie mogą powstawać w obszarach zawodowych. Niezwykle istotne jest kształtowanie właściwej postawy etycznej u studentów, szczególnie na gruncie zawodowym. Studia historyczne mają skłaniać do postawy aktywnej w celu zachowania szeroko pojętego dziedzictwa narodowego zarówno w wymiarze państwowym jak i regionalnym. Istotne jest kształtowanie u studentów gotowości wniesienia wkładu w popularyzację historii, zarówno narodowej jak i powszechnej. Z jednej strony przygotowanie fachowe winno gwarantować, że dobrze sprawdzą się w roli nauczycieli, archiwistów czy pracowników placówek kultury, a z drugiej szerokie horyzonty humanistyczne powinny pozwolić na pełnienie innych ról w społeczeństwie wymagających szerokich horyzontów i zdolności do analizy zjawisk społecznych. Dobre przygotowanie językowe powinno pomóc w kontaktach z ewentualnymi partnerami zagranicznymi.

Nauka, badania, infrastruktura

Główne kierunki badań naukowych w jednostce

Pracownicy Instytutu Historii UJ są aktywni naukowo w następujących kierunkach badań:
- historia starożytna,
- dzieje Bizancjum,
- historia średniowieczna Polski i powszechna,
- historia nowożytna Polski i powszechna,
- historia XIX w. Polski i powszechna,
- historia najnowsza polski i powszechna,
- nauki pomocnicze historii,
- dzieje historiografii i metodologia historii,
- historia kultury,
- historia gospodarcza,
- historia społeczna,
- archiwistyka,
- edukacja historyczna,
- antropologia historyczna.

Związek badań naukowych z dydaktyką

Objęcie badaniami naukowymi wszystkich epok historycznych zarówno w zakresie badań nad historią Polski jak i powszechną świadczy o tym , iż Instytut Historii dysponuje kadrą kompetentną do podjęcia zajęć dydaktycznych z owych epok. Daje to też pewność, iż student w procesie dydaktycznym zostanie zaznajomiony z wynikami najnowszych badań krajowych i zagranicznych. Prowadzenie badań przez pracowników Instytutu nie tylko nad historią polityczną ale także nad zjawiskami z obszaru kultury, dziejami gospodarczymi i zjawiskami społecznymi jest gwarancją, iż student będzie miał możliwość spojrzenia na zjawiska historyczne w szerokim kontekście. Wybitni specjaliści-badacze będą w stanie przekazać pogłębioną wiedzę w epokach wybranych przez studentów na II stopniu studiów, będą też w stanie być promotorami prac magisterskich gwarantując ich wysoki poziom. Badania, jakie prowadzą pracownicy naukowi Instytutu w obszarach specjalizacyjnych na studiach II stopnia tj. w ramach historii oświaty i dydaktyki, archiwistyki - zarządzania dokumentacją, różnych obszarów antropologii historycznej, a także edytorstwa źródeł historycznych pozwalając na kształcenie na najwyższym poziomie studentów w ramach istniejących w Instytucie Historii na studiach II stopnia specjalizacji.

Opis infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia

Instytut Historii dysponuje kilkunastoma salami pozwalającymi na prowadzenie zajęć dydaktycznych, w tym jedną salą wykładową dla 180 osób (wyposażoną w komputer i projektor,) sześcioma salami konwersatoryjno-wykładowymi na 40-50 osób (wszystkie wyposażone w komputer i projektor) i czterema salami konwersatoryjnymi dla 20-30 osób (wyposażone w komputer I projektor). Ponadto w Instytucie jest pracownia wyposażona w kilkanaście komputerów służąca do zajęć ze studentami. Instytut posiada własną bibliotekę, która jest jedną z największych bibliotek instytutowych Uniwersytetu Jagiellońskiego, obecnie liczy ona ponad 145 tys woluminów. Ze zgromadzonych książek można korzystać w obszernej czytelni, wyposażonej dodatkowo w kilkanaście stanowisk komputerowych z dostępem do sieci internetowej, lub je wypożyczyć. Poszczególne zakłady dysponują też własnymi podręcznymi bibliotekami, cześć z nich posiada też zbiory materiałów mogących służyć celom dydaktycznym (największy taki zbiór posiada Zakład Nauk Pomocniczych Historii) .

Program

Podstawowe informacje

Klasyfikacja ISCED:	0222
Liczba semestrów:	4
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:	magister

Opis realizacji programu:

Na program studiów składają się zajęcia wspólne dla wszystkich studentów oraz zajęcia, które studenci realizują w ramach wybranej przez siebie jednej z trzech specjalizacji: nauczycielskiej, archiwistyki cyfrowej oraz antropologii historycznej i historii w przestrzeni publicznej.

Program wspólny ma na celu pogłębienie wiedzy historycznej studenta w epoce, która go szczególnie interesuje, dlatego mimo swego fakultatywnego charakteru (co do realizowanych modułów) pozostawia bardzo szerokie możliwości wyboru.

Student na I roku wybiera (z ponad 20 oferowanych przez Instytut) zorientowane tematycznie dwuletnie seminarium magisterskie, które ukończy napisaniem pracy magisterskiej. Student wybiera też wtedy dwa z bloków tematycznych (składających się z 2 konwersatoriów lub wykładów – razem 120 godz.), jeden ze zblokowanych wykładów z epoki (na I roku 60 godz. + na II roku 60 godz.), jeden z wykładów w języku angielskim, jedne epokowe warsztaty źródłoznawcze oraz zajęcia z teorii historii i dziejów nauk historycznych (z teorii historii lub dziejów nauk historycznych – wykład i konwersatorium). Obligatoryjne są zajęcia z demografii, metod kwantytatywnych oraz lektorat języka nowożytnego (60 godz.). Ponadto student wybiera jeden z proponowanych wykładów monograficznych. Na roku II student ponownie wybiera dwa bloki oraz wykład monograficzny w języku polskim. W ramach zajęć specjalizacyjnych, dla podniesienia efektywności znaczna część zajęć ma charakter laboratoryjny, warsztatowy lub realizowana jest metodą projektów.

Liczba punktów ECTS

konieczna do ukończenia studiów	122
w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	108 specjalizacja nauczycielska; 119 specjalizacja antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej; 118 archiwistyka cyfrowa
którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	12 specjalizacja nauczycielska; 3 specjalizacja antropologia historyczna; 4 specjalizacja archiwistyka cyfrowa
którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	5

Liczba godzin zajęć

Łączna liczba godzin zajęć:	1215 godzin oraz 1200 w przypadku specjalizacji nauczycielskiej

Praktyki zawodowe

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych

Praktyki specjalizacji nauczycielskiej (12 ECTS 150 godz.) przygotowują do realizacji zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela. Jest to na I roku: praktyka śródroczna z nauczania z zakresu wiedzy o społeczeństwie i edukacji obywatelskiej w szkołach ponadpodstawowych (30 godz., 2 ECTS), praktyka śródroczna z nauczania historii w szkołach ponadpodstawowych (30 godz. 2 ECTS) i praktyka ciągła z nauczania historii w szkołach ponadpodstawowych (30 godz. 3 ECTS) oraz na II roku praktyka ciągła z nauczania z zakresu wiedzy o społeczeństwie i edukacji obywatelskiej w szkołach ponadpodstawowych (30 godz., 3 ECTS) i praktyka śródroczna w dziale edukacyjnym muzeum (30 godz., 2 ECTS).

Praktykę specjalizacji archiwistyka cyfrowa studenci odbywają w wymiarze 45 godz. (4 ECTS) na II roku studiów w różnych instytucjach, np. Biblioteka Jagiellońska, archwia państwowe i zakładowe, Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, Muzuem Fotografii w Krakowie, Muzeum UJ.

Praktyki na specjalizacji antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej studenci odbywają w różnych instytucjach kultury (60 godz. 3 ECTS). Jej celem jest zdobycie przez studentów wiedzy oraz praktycznych umiejętności związanych z działaniem instytucji kultury, prowadzeniem projektów edukacyjnych, kulturalnych oraz aktywnością związaną z propagowaniem dziedzictwa narodowego. Miejsca realizacji praktyk to m. in. MCK, Małopolski Instytut Kultury.

Ukończenie studiów

Wymogi związane z ukończeniem studiów (praca dyplomowa/egzamin dyplomowy/inne)

Ukończenie studiów wymaga zrealizowania wszystkich przewidzianych przez program efektów uczenia się.
Potwierdza to zaliczenie wymaganych programem studiów zajęć, zdanie egzaminów oraz złożenie pracy dyplomowej i zdanie egzaminu dyplomowego.

Efekty uczenia się

Wiedza

Kod	Treść	PRK
HIS_K2_W01	Absolwent zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany wybrane działy nauk historycznych.	P7U_W, P7S_WG
HIS_K2_W02	Absolwent zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych	P7U_W, P7S_WG
HIS_K2_W03	Absolwent zna i rozumie zaawansowane zagadnienia z historii przynajmniej w odniesieniu do jednej epoki historycznej w związku z wybraną specjalizacją badawczą.	P7U_W, P7S_WG
HIS_K2_W04	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością a wydarzeniami bieżącymi, uwarunkowania historyczne dla zachodzących współcześnie zjawisk politycznych, społeczno-gospodarczych i kulturowych i używa tej wiedzy do rozstrzygania fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji.	P7S_WG, P7S_WK
HIS_K2_W05	Absolwent zna i rozumie przedmiot historii, historiografii oraz metodologii historii.	P7S_WG
HIS_K2_W06	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badanej epoki.	P7U_W, P7S_WG
HIS_K2_W07	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych).	P7U_W, P7S_WG
HIS_K2_W08	Absolwent zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka.	P7S_WG
HIS_K2_W09	Absolwent zna i rozumie że badania i debata historyczne są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów.	P7U_W, P7S_WG
HIS_K2_W10	Absolwent zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w naukach historycznych.	P7S_WG
HIS_K2_W11	Absolwent zna i rozumie metody i sposoby tłumaczenia tekstów dotyczących zagadnień historycznych przynajmniej z jednego języka nowożytnego obcego i tłumaczenia tekstów źródłowych.	P7S_WG
HIS_K2_W12	Absolwent zna i rozumie sposoby działalności i aktualną ofertę współczesnych instytucji kultury, a zwłaszcza instytucji zachowujących spuściznę historyczną i upowszechniających wiedzę.	P7S_WK
HIS_K2_W13	Absolwent zna i rozumie znaczenie i rolę ochrony praw autorskich oraz uwarunkowania etyczne w pracy zawodowej historyka.	P7S_WK

Umiejętności

Kod	Treść	PRK
HIS_K2_U01	Absolwent potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie swoich zainteresowań zawodowych oraz w dyscyplinie historia, krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności, a także wspierać innych w tym zakresie.	P7S_UU
HIS_K2_U02	Absolwent potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.	P7S_UW
HIS_K2_U03	Absolwent potrafi formułować tematy badawcze, posługiwać się paradygmatami i teoriami; stosować metody i techniki badań w zakresie wybranej dziedziny historii.	P7S_UW
HIS_K2_U04	Absolwent potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki.	P7S_UW, P7S_UK
HIS_K2_U05	Absolwent potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła.	P7S_UW, P7S_UK

Kod	Treść	PRK
HIS_K2_U06	Absolwent potrafi analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje w przejrzystej i przemyślanej formie z wykorzystaniem nowoczesnych technik	P7S_UW, P7S_UK
HIS_K2_U07	Absolwent potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych.	P7S_UW, P7S_UK
HIS_K2_U08	Absolwent potrafi przygotować teksty historyczne zgodnie z wymogami nauk historycznych.	P7S_UW
HIS_K2_U09	Absolwent potrafi komunikować się w przynajmniej jednym obcym języku nowożytnym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego z użyciem fachowej terminologii charakterystycznej dla nauk historycznych i pokrewnych.	P7S_UK
HIS_K2_U10	Absolwent potrafi tłumaczyć i interpretować teksty źródłowe w języku starożytnym, lub dawnym.	P7S_UW, P7S_UK
HIS_K2_U11	Kierować pracą zespołu, współdziałać z innymi przy realizacji zadań z zakresu badań nad historią, w tym także związanych z popularyzacją historii.	P7S_UO
HIS_K2_U12	Absolwent potrafi korzystać z TI, multimedialnej i Internetu; potrafi krytycznie oceniać zasoby internetowe.	P7S_UW
HIS_K2_U13	Absolwent potrafi stosować zróżnicowane metody upowszechniania wiedzy historycznej.	P7S_UW
HIS_K2_U14	wykorzystać umiejętności związane z wybraną przez siebie specjalizacją do pracy w zespołach w instytucjach oświaty, archiwach lub innych instytucjach związanych z popularyzacją historii	P7U_U, P7S_UW

Kompetencje społeczne

Kod	Treść	PRK
HIS_K2_K01	Absolwent jest gotów do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.	P7U_K, P7S_KR
HIS_K2_K02	Absolwent jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny.	P7U_K, P7S_KR
HIS_K2_K03	Absolwent jest gotów do docenienia roli historii w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych i szanowani dziedzictwa kulturowego Polski i innych krajów.	P7U_K, P7S_KO
HIS_K2_K04	Absolwent jest gotów do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych.	P7S_KK, P7S_KR
HIS_K2_K05	Absolwent jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy historycznej i kultury pamięci w różnych środowiskach.	P7U_K, P7S_KO, P7S_KR
HIS_K2_K06	Absolwent jest gotów do wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób.	P7U_K, P7S_KO, P7S_KR
HIS_K2_K07	Absolwent jest gotów do pracy w zespole i podjęcia się kierowania zespołami oraz przyjęcia odpowiedzialności za efekty pracy zespołu.	P7U_K, P7S_KO

Efekty uczenia się dla standardu kształcenia

Wiedza

Ogólne

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
O.W1	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących	
O.W2	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne	
O.W3	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów	
O.W4	normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym)	
O.W5	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji	
O.W6	zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania	
O.W7	sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej	
O.W8	strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji	
O.W9	podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych	
O.W10	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością	
O.W11	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy	
O.W12	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia	
O.W13	podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi	
O.W14	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem	
O.W15	metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	

Szczegółowe

B1. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne. Psychologia.

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
B1.W1	podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych - różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego.	
B1.W2	proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia.	
B1.W3	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji - autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych.	
B1.W4	proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami.	
B1.W5	zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela - identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.	

B2. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne. Pedagogika.

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
B2.W1	system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty.	
B2.W2	rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową - prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela.	
B2.W3	wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole - regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym.	

Kod	Treść	PRK
B2.W4	zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami.	
B2.W5	sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	
B2.W6	zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się - dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przezwyciężania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice.	
B2.W7	doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie.	

B3. Praktyki zawodowe

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
B3.W1	zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają.	
B3.W2	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego.	
B3.W3	zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.	

C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
C.W1	usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych.	
C.W2	zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego.	

Kod	Treść	PRK
C.W3	współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia - źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów.	
C.W4	zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne.	
C.W5	konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela.	
C.W6	sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną.	
C.W7	znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych - sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych - poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu - budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu.	

D1. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa, teoretyczne przedmioty zawodowe oraz praktyczna nauka zawodu). Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć.

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
D1.W1	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych.	
D1.W2	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć.	
D1.W3	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania - tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału.	
D1.W4	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym.	
D1.W5	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć.	
D1.W6	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć - rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym.	

Kod	Treść	PRK
D1.W7	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową.	
D1.W8	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne - dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów.	
D1.W9	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej.	
D1.W10	olę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny.	
D1.W11	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu.	
D1.W12	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności.	
D1.W13	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych.	
D1.W14	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej.	
D1.W15	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	

D2. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa, teoretyczne przedmioty zawodowe oraz praktyczna nauka zawodu). Praktyki zawodowe.

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
D2.W1	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty.	
D2.W2	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty.	
D2.W3	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	

E1. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć (W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu). Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć.

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
E1.W1	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych.	
E1.W2	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć.	
E1.W3	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania - tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału.	
E1.W4	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym.	
E1.W5	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć.	
E1.W6	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć - rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym.	
E1.W7	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową.	
E1.W8	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne - dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów.	
E1.W9	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej.	
E1.W10	olę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny.	
E1.W11	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu.	

Kod	Treść	PRK
E1.W12	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności.	
E1.W13	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych.	
E1.W14	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej.	
E1.W15	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	

E2. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć (W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu). Praktyki zawodowe.

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
E2.W1	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty.	
E2.W2	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty.	
E2.W3	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	

Umiejętności

Ogólne

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
O.U1	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	
O.U2	adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	
O.U3	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym	

Kod	Treść	PRK
O.U4	projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	
O.U5	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli	
O.U6	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia	
O.U7	podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów	
O.U8	rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów	
O.U9	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów	
O.U10	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem	
O.U11	monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły	
O.U12	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego	
O.U13	odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku	
O.U14	skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych	
O.U15	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu	
O.U16	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu	
O.U17	udzielać pierwszej pomocy	
O.U18	samodzielne rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii	

Szczegółowe

B1. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne. Psychologia.

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
B1.U1	obserwować procesy rozwojowe uczniów.	
B1.U2	obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania.	
B1.U3	skutecznie i świadomie komunikować się.	
B1.U4	porozumieć się w sytuacji konfliktowej.	
B1.U5	rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się.	
B1.U6	identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań.	
B1.U7	radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami.	
B1.U8	zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.	

B2. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne. Pedagogika.

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
B2.U1	wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów.	
B2.U2	zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego.	
B2.U3	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela.	
B2.U4	nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym.	
B2.U5	rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów.	
B2.U6	zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie.	
B2.U7	określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.	

B3. Praktyki zawodowe

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
B3.U1	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze.	
B3.U2	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów.	
B3.U3	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas.	
B3.U4	wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich.	
B3.U5	zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.	
B3.U6	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.	

C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
C.U1	zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego.	
C.U2	zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej.	
C.U3	dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów.	
C.U4	wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę.	
C.U5	zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym.	
C.U6	dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej.	

Kod	Treść	PRK
C.U7	posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu.	
C.U8	poprawnie posługiwać się językiem polskim.	

D1. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa, teoretyczne przedmioty zawodowe oraz praktyczna nauka zawodu). Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć.

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
D1.U1	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi.	
D1.U2	przeanalizować rozkład materiału.	
D1.U3	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania.	
D1.U4	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów.	
D1.U5	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy.	
D1.U6	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym.	
D1.U7	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne.	
D1.U8	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu.	
D1.U9	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów.	
D1.U10	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym.	
D1.U11	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	

D2. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa, teoretyczne przedmioty zawodowe oraz praktyczna nauka zawodu). Praktyki zawodowe.

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
D2.U1	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej.	
D2.U2	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć.	
D2.U3	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.	

E1. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć (W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu). Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć.

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
E1.U1	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi.	
E1.U2	przeanalizować rozkład materiału.	
E1.U3	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania.	
E1.U4	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów.	
E1.U5	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy.	
E1.U6	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym.	
E1.U7	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne.	
E1.U8	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu.	
E1.U9	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów.	
E1.U10	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym.	
E1.U11	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	

E2. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć (W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu). Praktyki zawodowe.

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
E2.U1	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej.	
E2.U2	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć.	
E2.U3	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.	

Kompetencje społeczne

Ogólne

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
O.K1	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	
O.K2	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	
O.K3	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią	
O.K4	podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej	
O.K5	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska	
O.K6	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji	
O.K7	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	

Szczegółowe

B1. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne. Psychologia.

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
B1.K1	autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym.	
B1.K2	wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.	

B2. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne. Pedagogika.

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
B2.K1	okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy.	
B2.K2	profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej.	
B2.K3	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.	
B2.K4	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.	

B3. Praktyki zawodowe

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
B3.K1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.	

C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
C.K1	twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów.	
C.K2	skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu.	

D1. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa, teoretyczne przedmioty zawodowe oraz praktyczna nauka zawodu). Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć.

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
D1.K1	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów.	
D1.K2	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym.	
D1.K3	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej.	
D1.K4	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej.	
D1.K5	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów.	
D1.K6	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych.	
D1.K7	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia.	
D1.K8	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu.	
D1.K9	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	

D2. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa, teoretyczne przedmioty zawodowe oraz praktyczna nauka zawodu). Praktyki zawodowe.

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
D2.K1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	

E1. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć (W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu). Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć.

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
E1.K1	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów.	
E1.K2	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym.	
E1.K3	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej.	
E1.K4	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej.	
E1.K5	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów.	
E1.K6	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych.	
E1.K7	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia.	
E1.K8	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu.	
E1.K9	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	

E2. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć (W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu). Praktyki zawodowe.

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
E2.K1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	

Plany studiów

UWAGA: 1. Kierownik studiów uwzględniając liczbę zrekrutowanych studentów i biorąc pod uwagę uniwersyteckie przepisy dotyczące wielkości grup może podjąć decyzję o likwidacji pewnych grup i zmniejszeniu możliwości wyboru zarówno z zajęć z grupy obligatoryjnych jak i fakultatywanych oraz w ramach specjalizacji.

2. W ogłoszonym każdego roku harmonogramie zostaną ostatecznie przypisane do konkretnego semestru te przedmioty, które w planie przedstawiono jako występujące w pierwszym lub drugim semestrze każdego roku (1/2, 3/4). Odnosi się to zarówno do programu wspólnego jak i do specjalizacji. Dokładny program studiów znajduje się również na stronie Instytutu Historii.

3. Studenci roku I i II roku mogą zapisać się na zajęcia dodatkowe z języka starogreckiego trwające 2 semestry oraz kontynuację tych zajęć także trwające 2 semestry. Punkty ECTS z tych zajęć nie wliczają się do obowiązkowych ECTS niezbędnych do ukończenia roku i całych studiów.

Semestr 1

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Bezpieczeństwo i higiena kształcenia	4	0	zaliczenie	obowiązkowy
Metody kwantytatywne w naukach społecznych	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Demografia	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Seminaria magisterskie	30	0	-	obowiązkowy
Lektorat z języka greckiego	30	1	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Historia Europy Wschodniej - kultura i polityka				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na I roku studiów. W ramach bloku **oba** przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Wrogowie, obrońcy i słudzy imperium. Wieloetniczne imperium rosyjskie i sowieckie (XIX-XX w.)	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Wojskowość starożytna i średniowieczna				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na I roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Dzieje wojskowości doby antyku	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Warsztaty źródłoznawcze				obowiązkowy
Wybór jednego z pięciu zajęć z źródłoznawstwa (I lub II semestr). Wskazane by było dopasowane do epoki wybranej na seminarium.				
Warsztaty źródłoznawcze ze starożytności i Bizancjum	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Warszataty źródłoznawcze ze średniowiecza	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Warszataty źródłoznawcze z XIX wieku	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Wykład w języku obcym				obowiązkowy

Każdy student ma obowiązek zaliczenia w trakcie I roku studiów jednego kursu w języku obcym (I lub II semestr). Wykład kończy się egzaminem.

Medieval culture - selected aspects	30	4	egzamin	fakultatywny
History of the Low Countries: from the Burgundian Times to the Golden Age	30	4	egzamin	fakultatywny
Reformation in England	30	4	egzamin	fakultatywny
America at War	30	4	egzamin	fakultatywny
Lektorat z języka obcego				obowiązkowy
Student realizuje jeden przedmiot				
English for Historical Studies B2+	30	0	brak zaliczenia	fakultatywny
English for Historical Studies C1+	30	0	brak zaliczenia	fakultatywny
Kultura Europy Środkowo-Wschodniej w średniowieczu				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na I roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Kultura Rusi średniowiecznej X-XIV w.	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Kultura Polski średniowiecznej (X-XIVw.)	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Teoria historii i dzieje nauk historycznych				obowiązkowy
W ramach modułu student wybiera jeden wykład i jedno konwersatorium (I lub II semestr).				
Wybrane zagadnienia z teorii historii	30	3	egzamin	obowiązkowy

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Wybrane zagadnienia z teorii historii - konwersatorium	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Wykład monograficzny				obowiązkowy
Każdy student ma obowiązek zaliczenia w trakcie I roku studiów jednego wykładu monograficznego (I lub II semestr).				
Ukraina i Białoruś w XIX-XXI w. Wybrane zagadnienia	30	2	egzamin	fakultatywny
Polacy na Dalekim Wschodzie Rosji w epoce nowożytnej	30	2	egzamin	fakultatywny
Totalitaryzmy XX wieku - mechanizmy podporządkowania społeczeństwa	30	2	egzamin	fakultatywny
Daleki Wschód i Europa: spotkanie dwóch światów				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na I roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Paralelne Światy i Jedwabne Szlaki. Daleki Wschód i Europa do końca XVIII w.	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Współistnienie światów alternatywnych. Daleki Wschód i Europa od końca XVIII w.	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Dzieje wojskowości nowoczesnej i najnowszej				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na I roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Dzieje wojskowości najnowszej	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Biografistyka historyczna				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na I roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Od autobiografii do bioarchiwum	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Kraków - samorząd i administracja państwowa w XIX i XX w.				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na I roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Samorząd krakowski w latach 1866-1939 (ustrój, działalność, kadra)	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny

Ścieżka: Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Każdy student jest zobowiązany na I roku do wyboru jednej specjalizacji. W ramach specjalizacji antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej część przedmiotów do wyboru (oznaczone jako

fakultatywne). Dokładne informacje w programie umieszczonym na stronie Instytutu Historii.

Student jest zobligowany do realizacji wymienionych przedmiotów w ramach danego semestru. Zajęcia "Warsztaty eksperckie- popularyzacja nauki" przewidziane są w harmonogramie w dwóch semestrach - Student zobowiązany jest do zaliczenia ich w I lub w II semestrze.

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Historyk w przestrzeni wirtualnej. Zasoby internetowe i oprogramowanie w warsztacie historii kulturowej	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Warsztaty eksperckie - popularyzacja nauki	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Źródłoznawstwo i metodologia badań historycznych				fakultatywny
Każdy student powinien wybrać 4 konwersatoria w ramach bloku (I i II semestr)				
Europa Wschodnia w opinii kronikarzy i podróżników obcych w dobie średniowiecza i wczesnej nowożytności	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny

Ścieżka: Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Każdy student jest zobowiązany na I roku do wyboru jednej ze specjalizacji. W ramach specjalizacji archiwistyka cyfrowa student realizuje wszystkie podane niżej przedmioty.

Student jest zobligowany do realizacji wymienionych przedmiotów w ramach danego semestru. Zajęcia "Archiwa i biblioteki cyfrowe" przewidziane są w harmonogramie w dwóch semestrach - Student zobowiązany jest do zaliczenia ich w I lub w II semestrze.

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Współczesny warsztat historyka - archiwisty	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Archiwa i biblioteki cyfrowe	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Organizacja pracy biurowej i archiwum zakładowego	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Cyfryzacja w Polsce i E-administracja	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Zbiory specjalne	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Nauczycielska

Każdy student jest zobowiązany na I roku do wyboru jednej specjalizacji. W ramach specjalizacji nauczycielskiej musi zrealizować wszystkie niżej podane przedmioty. Niezbędnym elementem do

uzyskania uprawnień zawodowych jest przygotowanie pedagogiczno-psychologiczne (na studiach na kierunku historia w Instytucie Historii UJ realizowane na studiach I stopnia).

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Dydaktyka przedmiotowa historii: Dydaktyka historii w szkolnictwie ponadpodstawowym - zakres podstawowy	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Elementy prawa oświatowego	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

UWAGA: 1. Kierownik studiów uwzględniając liczbę zrekrutowanych studentów i biorąc pod uwagę uniwersyteckie przepisy dotyczące wielkości grup może podjąć decyzję o likwidacji pewnych grup i zmniejszeniu możliwości wyboru zarówno z zajęć z grupy obligatoryjnych jak i fakultatywanych oraz w ramach specjalizacji. 2. W ogłoszonym każdego roku harmonogramie zostaną ostatecznie przypisane do konkretnego semestru te przedmioty, które w planie przedstawiono jako występujące w pierwszym lub drugim semestrze każdego roku (1/2, 3/4). Odnosi się to zarówno do programu wspólnego jak i do specjalizacji.

Semestr 2

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Seminaria magisterskie	30	6	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Lektorat z języka greckiego	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Blok Historia Europy Wschodniej – kultura i polityka				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na I roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Historia rosyjskiej kultury i jej polityczne konteksty 1472-1918	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Wojskowość starożytna i średniowieczna				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na I roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Historia wojskowości średniowiecznej	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Wykłady epokowe zblokowane				obowiązkowy
Wybór dwóch wykładów z dziesięciu (konieczny wybór epokami tj. 2 ze starożytności, 2 ze średniowiecza Polski i powszechnego itd.). Wykłady trwają po 2 semestry tj. 2-3 sem.				
Historia starożytnego Rzymu	30	1	zaliczenie	fakultatywny
Historia starożytnej Grecji	30	1	zaliczenie	fakultatywny

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Historia średniowieczna powszechna	30	1	zaliczenie	fakultatywny
Historia średniowieczna Polski	30	1	zaliczenie	fakultatywny
Historia nowożytna powszechna	30	1	zaliczenie	fakultatywny
Historia nowożytna Polski	30	1	zaliczenie	fakultatywny
Historia powszechna XIX w.	30	1	zaliczenie	fakultatywny
Historia Polski XIX wieku	30	1	zaliczenie	fakultatywny
Historia powszechna XX wieku	30	1	zaliczenie	fakultatywny
Historia Polski XX w.	30	1	zaliczenie	fakultatywny
Wykład w języku obcym				obowiązkowy

Każdy student ma obowiązek zaliczenia w trakcie I roku studiów jednego kursu w języku obcym (I lub II semestr). Wykład kończy się egzaminem.

The Great Departure - Central Europeans and the New World in 19th and 20th centuries: politics, culture and everyday life	30	4	egzamin	fakultatywny
Russian Geopolitics and Culture: from Peter the Great to Vladimir Putin	30	4	egzamin	fakultatywny
US Politics	30	4	egzamin	fakultatywny
European Politics	30	4	egzamin	fakultatywny
Lektorat z języka obcego				obowiązkowy
Student realizuje jeden przedmiot				
English for Historical Studies B2+	30	4	egzamin	fakultatywny
English for Historical Studies C1+	30	4	egzamin	fakultatywny
Teoria historii i dzieje nauk historycznych				obowiązkowy
Dzieje nauk historycznych	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Wybrane zagadnienia z metodologii historii i historiografii - konwersatorium	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Wykład monograficzny				obowiązkowy
Każdy student ma obowiązek zaliczenia w trakcie pierwszego roku studiów jednego wykładu monograficznego (I lub II semestr).				
Europa Wschodnia: historia imperiów, narodów i kompleksów	30	2	egzamin	fakultatywny
Ormianie: polski pasaż w świat Orientu	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Dzieje wojskowości nowoczesnej i najnowszej				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na I roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Dzieje wojskowości nowoczesnej	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Biografistyka historyczna				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na I roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Biografistyka jako gatunek historiograficzny	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Warsztaty źródłoznawcze				obowiązkowy
Warsztaty źródłoznawcze z epoki nowożytnej	30	2	zaliczenie	fakultatywny
Warsztaty źródłoznawcze z XX wieku	30	2	zaliczenie	fakultatywny
Kraków - samorząd i administracja państwowa w XIX i XX w.				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na I roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Zarządzanie miastem w okresie tzw. Polski Ludowej (1945-1989) na przykładzie Krakowa	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny

Ścieżka: Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Popularyzacja historii				obowiązkowy
Student wybiera jedno z dwóch laboratoriów.				
Popularyzacja historii 1	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Popularyzacja historii 2	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Warsztaty eksperckie - popularyzacja nauki	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Źródłoznawstwo i metodologia badań historycznych				fakultatywny
Każdy student powinien wybrać 4 konwersatoria w ramach bloku (I i II semestr)				
Wprowadzenie do antropologii religii	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Ludzie i społeczeństwa czasów nowożytnych (zajęcia źródłoznawcze)	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Społeczna historia niepełnosprawności. Metody i perspektywy badawcze	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Między religią a magią. Pobożność w epoce średniowiecza	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Etniczność i tożsamość w badaniach historycznych XVIII-XX w.	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny

Ścieżka: Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Elektroniczne Zarządzanie Dokumentacją (EZD) i Zintegrowany System Informacji Archiwalnej (ZOSIA)	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Archiwistyka społeczna	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Archiwa i biblioteki cyfrowe	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Nauczycielska

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Zawodowa praktyka śródroczna z nauczania historii w szkołach ponadpodstawowych	30	2	zaliczenie	obowiązkowy
Zawodowa praktyka ciągła z nauczania historii w szkołach ponadpodstawowych	30	3	zaliczenie	obowiązkowy
Zawodowa praktyka śródroczna z nauczania z zakresu wiedzy o społeczeństwie i edukacji obywatelskiej w szkołach ponadpodstawowych	30	2	zaliczenie	obowiązkowy

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Dydaktyka z zakresu wiedzy o społeczeństwie i edukacji obywatelskiej	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Współczesne systemy polityczne	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Indywidualizacja pracy z uczniem	15	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Semestr 3

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Seminaria magisterskie	30	0	-	obowiązkowy
Lektorat z języka greckiego	30	1	zaliczenie	fakultatywny
Wykład monograficzny				obowiązkowy

Każdy student ma obowiązek zaliczenia w trakcie II roku studiów jednego wykładu monograficznego (III lub IV semestr). Wykłady kończą się egzaminem.

Wojny Rzeczypospolitej w XVII w.	30	3	egzamin	fakultatywny
Trzy wieki rosyjskiej i sowieckiej ekspansji oraz polityki zagranicznej 1721-2022	30	3	egzamin	fakultatywny
Przestępczość w XIX-wiecznej Europie i jej zwalczanie	30	3	egzamin	fakultatywny
Wykłady epokowe zblokowane II rok				obowiązkowy

Student w **3 semestrze (I sem. II roku)** kontynuuje realizację dwóch (wybranych wcześniej w ramach epoki) wykladów epokowych zblokowanych.

Historia starożytnego Rzymu	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia starożytnej Grecji	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia średniowieczna powszechna	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia średniowieczna Polski	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia nowożytna powszechna	30	3	egzamin	fakultatywny

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Historia nowożytna Polski	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia powszechna XIX w.	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia Polski XIX wieku	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia powszechna XX wieku	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia Polski XX w.	30	3	egzamin	fakultatywny
Grupa Z Przygotowanie pracy magisterskiej realizowane przez każdego studenta w ramach II roku seminarium magisterskiego				obowiązkowy
Każdy student, który zapisał się na seminarium na II roku przygotowuje pracę magisterskę i jest z wpisany do tej kategorii				
Przygotowanie pracy magisterskiej	30	0	-	obowiązkowy
''Więzienie narodów'' czy ''wspólnota narodów''? Dzieje wewnętrzne monarchii habsburskiej w XIX w.				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na II roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Przemiany ustrojowe w monarchii habsburskiej do 1848 r.	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Monarchia habsburska w dziewiętnastowiecznej Europie i jej mit				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na II roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Wojna i dyplomacja. Polityka zagraniczna monarchii habsburskiej 1740-1918	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Monarchia Habsburgów. Mity i stereotypy	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Przemoc i agresja w epoce wczesnonowożytnej				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na II roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
,,Od powietrza, głodu, ognia i wojny...". Przemoc w życiu publicznym i prywatnym XVI-XVIII w.	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Społeczno-kulturowa historia muzyki w XX i XXI wieku				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na II roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Kulturowa historia jazzu	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny

Ścieżka: Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Każdy student jest zobowiązany na I roku do wyboru jednej specjalizacji. W ramach specjalizacji antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej część przedmiotów do wyboru (oznaczone jako fakultatywne). Dokładne informacje w programie umieszczonym na stronie Instytutu Historii.

Student jest zobligowany do realizacji wymienionych przedmiotów w ramach danego semestru. Zajęcia "Antropologia historyczna- badania terenowe" przewidziane są w harmonogramie w dwóch semestrach - Student zobowiązany jest do zaliczenia ich w III lub w IV semestrze.

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Projekt: książka	45	5	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Współczesne perspektywy badań historycznych				obowiązkowy
Do wyboru 3 konwersatoria (I lub II semestr).				
Praca: historia i dziedzictwo	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Historia kobiet i płci kulturowej: perspektywa (auto)biograficzna	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Kategoria wieku w historiografii: Historia starości	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Historia środowiskowa	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Studia nad dziedzictwem kulturowym	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Antropologia historyczna - badania terenowe	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Każdy student jest zobowiązany na I roku do wyboru jednej ze specjalizacji. W ramach specjalizacji archiwistyka cyfrowa student realizuje wszystkie podane niżej przedmioty.

Student jest zobligowany do realizacji wymienionych przedmiotów w ramach danego semestru. Zajęcia "Humanistyka cyfrowa i digitalizacja dokumentów" przewidziane są w harmonogramie w dwóch semestrach - Student zobowiązany jest do zaliczenia ich w III lub w IV semestrze.

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Humanistyka cyfrowa i digitalizacja dokumentów	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Systemy HTR i AI w archiwistyce	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Projekty studenckie z archiwistyki i archiwistyki cyfrowej	30	0	-	obowiązkowy

Ścieżka: Nauczycielska

Każdy student jest zobowiązany na I roku do wyboru jednej specjalizacji. W ramach specjalizacji nauczycielskiej musi zrealizować wszystkie niżej podane przedmioty. Niezbędnym elementem do uzyskania uprawnień zawodowych jest przygotowanie pedagogiczno-psychologiczne (na studiach na kierunku historia w Instytucie Historii UJ realizowane na studiach I stopnia).

Student jest zobligowany do realizacji wymienionych przedmiotów w ramach danego semestru. Zajęcia "Media i ich społeczna rola" i "AI w dydaktyce" przewidziane są w harmonogramie w dwóch semestrach - Student zobowiązany jest do zaliczenia ich w III lub IV semestrze.

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Dydaktyka przedmiotowa historii: Dydaktyka historii w szkolnictwie ponadpodstawowym - zakres rozszerzony	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Media i ich społeczna rola	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Dydaktyka WOS w szkołach licealnych - zakres rozszerzony	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
AI w dydaktyce	15	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Semestr 4

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Seminaria magisterskie	30	6	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Lektorat z języka greckiego	30	2	zaliczenie	fakultatywny
Wykład monograficzny				obowiązkowy

Każdy student ma obowiązek zaliczenia w trakcie II roku studiów jednego wykładu monograficznego w języku polskim (III lub IV semestr). Wykłady kończą się egzaminem.

I wojna światowa	30	3	egzamin	fakultatywny
Uczty w obyczajowości dworskiej wczesnorenesansowej Italii	30	3	egzamin	fakultatywny

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Grupa Z Przygotowanie pracy magisterskiej realizowane przez każdego studenta w ramach II roku seminarium magisterskiego				obowiązkowy
Każdy student, który zapisał się na seminarium na II roku przygotowuje pracę magisterskę i jest z wpisany do tej kategorii				
Przygotowanie pracy magisterskiej	30	18	zaliczenie	obowiązkowy
''Więzienie narodów'' czy ''wspólnota narodów''? Dzieje wewnętrzne monarchii habsburskiej w XIX w.				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na II roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Monarchia habsburska w drugiej połowie XIX w. (państwo i społeczeństwo)	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Srebrny Wiek w Polsce, Wielki Wiek we Francji				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na II roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Wazowie i królowie rodacy. Problemy wewnętrzne Rzeczypospolitej	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Francja Ludwika XIV (1643-1715)	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Przemoc i agresja w epoce wczesnonowożytnej				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na II roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Świat przestępczy w Polsce XVI-XVIII w.	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Dziedzictwo Krakowa i Małopolski				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na II roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Kraków i jego przestrzeń (od średniowiecza do połowy XX w.)	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Małopolska jako region historyczny oraz arena wielkiej i małej historii	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Społeczno-kulturowa historia muzyki w XX i XXI wieku				obowiązkowy
Student wybiera dwa bloki tematyczne na II roku studiów. W ramach bloku oba przedmioty są obowiązkowe (semestr zimowy lub semestr letni).				
Społeczna historia muzyki elektronicznej i kultury rave	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny

Ścieżka: Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Współczesne perspektywy badań historycznych				obowiązkowy
Do wyboru 3 konwersatoria (I lub II semestr).				
Doświadczenia I i II wojny światowej. Interpretacje kulturowe	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Antropologia historyczna - badania terenowe	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Praktyka	60	3	zaliczenie	obowiązkowy

Ścieżka: Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Specjalistyczna praktyka archiwalna	45	4	zaliczenie	obowiązkowy
Komputerowe bazy danych w archiwistyce	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Informacje i dokumenty niejawne	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Humanistyka cyfrowa i digitalizacja dokumentów	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Projekty studenckie z archiwistyki i archiwistyki cyfrowej	30	5	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Nauczycielska

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Pragmatyka zawodowa nauczycieli historii, wiedzy o społeczeństwie i edukacji obywatelskiej	15	2	egzamin	obowiązkowy
Zawodowa praktyka śródroczna w dziale edukacyjnym muzeum	30	2	zaliczenie	obowiązkowy
Zawodowa praktyka ciągła z nauczania z zakresu wiedzy o społeczeństwie i edukacji obywatelskiej w szkołach ponadpodstawowych	30	3	zaliczenie	obowiązkowy
Mediacja i komunikacja w szkole	15	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
AI w dydaktyce	15	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Media i ich społeczna rola	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Sylabusy

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Dydaktyka przedmiotowa historii: Dydaktyka historii w szkolnictwie ponadpodstawowym - zakres podstawowy

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.21.19112.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Poznanie przez słuchaczy miejsca historii jako przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania w różnych typach szkoły ponadpodstawowej
C2	Zapoznanie studentów z podstawami programowymi z historii, z celami kształcenia i treściami nauczania w szkołach ponadpodstawowowych w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia,
C3	Wprowadzenie studnetów w zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału
C4	Przedstawienie konwencjonalnych i niekonwencjonalnych metody nauczania, w tym metoy aktywizujących, metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć
C5	Pozanie pogłębionej metodyki realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie nauczanie historii na poziomie ponadpodstawowym, rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla nauczania historii błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym
C6	Pozanie w sposób pogłębiony organizacji pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla nauczania historii wycieczki, zajęcia terenowe, konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową
C7	Zapoznanie z zaawansowananymi sposobami organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych
C8	Poznanie pogłębionej roli diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; oceniania i jego rodzajów: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny
C9	Przedsawienie znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych
C10	Zaznajomienie ze znaczeniem warsztatu pracy nauczyciela; właściwym wykorzystaniem czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnieniami związanymi ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej
C11	OPrzedstawienie znaczenia autorytetu nauczyciela oraz zasad interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	- miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania w różnych typach szkoły ponadpodstawowej	D1.W1, HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W05, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W12, HIS_K2_W13, O.W8	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	- podstawę programową z historii, cele kształcenia i treści nauczania w szkołach ponadpodstawowowych w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie nauczania historii oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania historii	D1.W2, HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W06, HIS_K2_W08, HIS_K2_W12, HIS_K2_W13, O.W6	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja
W3	- integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału	D1.W3, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W11, HIS_K2_W12, O.W8	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja
W4	- konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć	D1.W5, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W06, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W11, O.W6	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja
W5	- pogłębioną metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie nauczanie historii na poziomie ponadpodstawowym, rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla nauczania historii błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym	D1.W12, D1.W4, D1.W6, HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W12, HIS_K2_W13, O.W5, O.W6	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja
W6	- w sposób pogłębiony organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla nauczania historii wycieczki, zajęcia terenowe, konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową	D1.W4, D1.W7, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10, HIS_K2_W11, HIS_K2_W12, HIS_K2_W13, O.W11, O.W6	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja
W7	- zaawansowane sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne, potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów	D1.W8, HIS_K2_W02, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W10, HIS_K2_W11, HIS_K2_W13, O.W11, O.W12, O.W4, O.W6	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W8	- metody kształcenia w nauczaniu historii, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	D1.W9, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W06, HIS_K2_W12, HIS_K2_W13, O.W12, O.W15, O.W6	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja
W9	- pogłębioną rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny	D1.W10, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, O.W12, O.W5	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja
W10	- egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczania historii na etapie ponadpodstawowym	D1.W10, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W09, O.W11, O.W12, O.W4, O.W5, O.W6	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja
W11	- pogłębioną diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności	D1.W12, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W08, O.W1, O.W10, O.W2, O.W3, O.W7	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja
W12	- znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	D1.W12, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W10, HIS_K2_W12, O.W10, O.W12, O.W2, O.W6, O.W7	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja
W13	- znaczenie warsztatu pracy nauczyciela; właściwego wykorzystania czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej	D1.W14, HIS_K2_W04, HIS_K2_W06, HIS_K2_W08, O.W12, O.W3, O.W4, O.W8, O.W9	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja
W14	- pogłębioną potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się historii i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy	D1.W13, HIS_K2_W04, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10, HIS_K2_W12, O.W1, O.W15, O.W3	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U1	identyfikować powiązania treści historii z innymi treściami nauczania; skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów w zakresie historii; podejmować skuteczną współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; przeanalizować rozkład materiału w zakresie historii; kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy historycznej; obierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne; merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu; przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia	D1.U11, D1.U2, D1.U3, D1.U5, D1.U6, D1.U7, D1.U8, D1.U9, HIS_K2_U03, HIS_K2_U06, HIS_K2_U09, O.U3, O.U6, O.U9	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; kształtowania umiejętności współpracy uczniów i grupowego rozwiązywania problemów; budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; orzwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia i odpowiedizlanego oraz krytycznego korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu	D1.K2, D1.K5, D1.K6, D1.K7, D1.K8	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do zajęć	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	15	
przygotowanie prezentacji	15	
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	15	
przygotowanie wystąpienia ustnego	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Miejsce historii przedmiotu w ramowych planach nauczania w różnych typach szkoły ponadpodstawowej, podstawa programową z historii, cele kształcenia i treści nauczania w szkołach ponadpodstawowowych w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia	W1, W2, U1, K1
2.	Srukturę wiedzy w zakresie nauczania historii oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania historii.	W1, W2
3.	Integracja wewnątrz- i międzyprzedmiotowa; tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie programu nauczania.	W2, W3, U1, K1
4.	Konstrukcja rozkładu materiału.	W2, W3
5.	Konwencjonalne metody nauczania	W4
6.	Niekonwencjonalne metody nauczania.	W4, U1, K1
7.	Metody aktywizujące, metoda projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla nauczania historii.	W2, W3, W4, U1, K1
8.	Metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie nauczanie historii na poziomie ponadpodstawowym, rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla nauczania historii błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym	W1, W2, W3, W4, W5
9.	Organizacja pracy w klasie i grupach: potrzeba indywidualizacji nauczania, zagadnienia nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla nauczania historii wycieczki, zajęcia terenowe, konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową.	W2, W3, W4, W5, W6
10.	Sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych. Kształtowania myślenia komputacyjnego.	W3, W4, W5, W6, W7
11.	Metody kształcenia w nauczaniu historii, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej.	W5, W7, W8, U1, K1
12.	Diagnoza, kontrola i ocenianie w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny. System egzaminacyjny, sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczania historii na etapie ponadpodstawowym	W6, W8, W9
13.	Diagnozę wstępna grupy uczniowskiej i każdego ucznia oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności	W10, W11, W3, W6, W8, W9
14.	Znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych.	W12, W8, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
15.	Znaczenie warsztatu pracy nauczyciela; właściwego wykorzystania czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej. Autorytet nauczyciela.	W11, W13, W14

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, burza mózgów, dyskusja, gra dydaktyczna, analiza przypadków, grywalizacja, ćwiczenia przedmiotowe, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, prezentacja	przygotowanie konspektu lekcji w szkole ponadpodstawowej; aktywny udział w zajęciach; przygotowanie wystąpienia na zajęciach z prezentacją; obecność na zajęciach

Wymagania wstępne i dodatkowe

Ścieżka nauczycielska

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historyk w przestrzeni wirtualnej. Zasoby internetowe i oprogramowanie w warsztacie historii kulturowej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.21.05037.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Student w czasie zajęć zapoznał się z funkcjonowaniem lokalnych i rozległych sieci komputerowych ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania sieci Internet w celach wyszukiwania, pobierania i przetwarzania plików elektronicznych. Rozumie strukturę Internetu, zna systemy adresacji, potrafi zamieniać adresy numeryczne na symboliczne, diagnozować podstawowe problemy z połączeniem sieciowym. Wie do czego służą polecenia systemowe ping, nslookup, traceroute i umie je wykorzystać w praktyce. Potrafi posługiwać się bibliotecznymi bazami danych bibliotek polskich i zagranicznych, pobierać w formie elektronicznej fiszki bibliograficzne. Zna polskie repozytoria cyfrowe, umie z nich korzystać pobierać z nich pliki i opisy bibliograficznej. Rozróżnia różne systemy kodowania polskich znaków diakrytycznych (win-1250, iso-8859-2, unicode, UTF-7, UTF-8, itd.) i wynikające z tego często problemy związane z przetwarzaniem danych tekstowych. Zna podstawowe formaty danych tekstowych, graficznych, dźwiękowych i multimedialnych, potrafi je odczytać, zapisać i przekonwertować do innego formatu. Posługuje się bez problemu programami bibliograficznymi Zotero, Mendeley, potrafi gromadzić przy ich pomocy informacje i importować fiszki elektroniczne bez potrzeby przepisywania. Potrafi oznaczać (tagować) potrzebne informacje i wyszukiwać je w programach Zotero i Mendeley. Umie pracować w grupie nad wybranym zagadnieniem naukowym tworząc wspólnie bibliograficzną bazę danych on-line synchronizując ją z wpisami współpracowników. Potrafi wykorzystać zgromadzone zasoby cyfrowe do automatycznego generowania przypisów i bibliografii w trakcie pisania tekstu naukowego w edytorze tekstu. Posiada umiejętność sięgania do zarchiwizowanych danych z portali internetowych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student: – zna zasady funkcjonowania lokalnych i rozległych sieci komputerowych. – rozumie strukturę Internetu oraz podstawowe systemy adresacji (adresy numeryczne i symboliczne). – zna podstawowe polecenia diagnostyczne sieci (ping, nslookup, traceroute) oraz ich zastosowanie. – zna biblioteczne bazy danych polskie i zagraniczne oraz zasady pobierania fiszek bibliograficznych. – zna polskie repozytoria cyfrowe i zasady korzystania z ich zasobów. – rozróżnia systemy kodowania polskich znaków diakrytycznych (win-1250, iso-8859-2, unicode, UTF-7, UTF-8 itd.) oraz typowe problemy wynikające z ich stosowania. – zna podstawowe formaty danych tekstowych, graficznych, dźwiękowych i multimedialnych oraz ich właściwości. – zna funkcje i możliwości programów bibliograficznych Zotero i Mendeley.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U1	Student: potrafi wyszukiwać, pobierać i przetwarzać pliki elektroniczne z wykorzystaniem Internetu. potrafi zamieniać adresy numeryczne na symboliczne i odwrotnie. potrafi diagnozować podstawowe problemy z połączeniem sieciowym przy użyciu narzędzi systemowych. potrafi korzystać z bibliotecznych baz danych oraz pobierać elektroniczne fiszki bibliograficzne. potrafi korzystać z polskich repozytoriów cyfrowych, pobierać pliki i opisy bibliograficzne. potrafi odczytywać, zapisywać i konwertować dane w różnych formatach tekstowych, graficznych, dźwiękowych i multimedialnych. sprawnie posługuje się programami Zotero i Mendeley, importując dane bibliograficzne bez przepisywania. potrafi tagować informacje i wyszukiwać je w programach bibliograficznych. potrafi tworzyć i współtworzyć bibliograficzne bazy danych online, synchronizując je z pracą zespołu. potrafi wykorzystać zgromadzone zasoby cyfrowe do automatycznego generowania przypisów i bibliografii w edytorze tekstu.	HIS_K2_U12	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student potrafi współpracować w grupie nad realizacją zadania naukowego, dzieląc się zasobami i synchronizując pracę.	HIS_K2_K04, HIS_K2_K05	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K2	Student jest świadomy znaczenia poprawnego zarządzania informacją cyfrową w pracy naukowej i akademickiej..	HIS_K2_K04, HIS_K2_K05	zaliczenie pisemne

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
przygotowanie do ćwiczeń	30	
pozyskanie danych	25	
analiza i przygotowanie danych	25	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 110	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Podstawowe pojęcia z technologii informatycznej i Internetu.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
2.	2. Usługi internetowe (e-mail, ftp, ssh, www, news, itd.)	W1, U1, K1, K2
3.	3. Diagnostyka połączeń sieciowych (ping, nslookup, traceroute, ipconfig).	W1, U1, K1
4.	4. Polskie znaki diakrytyczne w oprogramowaniu i aplikacjach ((win-1250, iso-8859-2, unicode, UTF-7, UTF-8, itd.)	W1, U1, K1
5.	5. Formaty danych tekstowych, graficznych, dźwiękowych i ich zastosowanie w pracy historyka. Rozpoznawanie poszczególnych formatów i ich konwersja.	W1, U1, K1
6.	6. Programy bibliograficzne (Zotero, Mendeley) i ich wykorzystanie w pracy naukowej.	W1, U1, K1
7.	7. Import fiszek bibliograficznych do Zotero bezpośrednio z katalogów bibliotecznych i repozytoriów cyfrowych.	W1, U1, K1
8.	8. Tagowanie informacji w programie Zotero i wyszukiwanie potrzebnych wpisów.	W1, U1, K1
9.	9. Praca w grupie nad opracowaniem bibliograficznej bazy danych danego zagadnienia, synchronizacja fiszek zespołu.	W1, U1, K1
10.	10. Wykorzystanie programu Zotero do automatycznego generowania przypisów i bibliografii podczas pracy w edytorze tekstu.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metody e-learningowe, ćwiczenia laboratoryjne, analiza przypadków, metoda projektów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę	Obecność i zaliczenie sprawdzianu końcowego.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność obowiązkowa.

Elementy prawa oświatowego

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Nauczycielska	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISNS.21.05029.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres Semestr 1	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się** zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium w formie kształcenia na odległość: 30	**Liczba punktów ECTS** 2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z aktualnym stanem prawnym w zakresie wykonywania obowiązków nauczyciela.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę z zakresu systemu oświaty w Polsce, jego podstaw prawnych, struktury oraz zadań szkoły jako instytucji publicznej.	D1.W4, HIS_K2_W02, O.W1, O.W4	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Posiada wiedzę dotyczącą praw i obowiązków nauczyciela historii, ucznia oraz rodziców, w tym zasad odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością	D1.W14, D1.W4, HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, O.W10, O.W13, O.W14	zaliczenie na ocenę
W3	Zna podstawowe regulacje prawne dotyczące oceniania, egzaminowania, awansu zawodowego nauczycieli oraz nadzoru pedagogicznego. W tym zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy	D1.W11, HIS_K2_W04, O.W11, O.W8, O.W9	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Potrafi analizować i interpretować przepisy prawa oświatowego w kontekście konkretnych sytuacji dydaktycznych i wychowawczych związanych z nauczaniem historii.	HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07, O.U11, O.U4, O.U5	zaliczenie na ocenę
U2	Potrafi prawidłowo posługiwać się dokumentacją szkolną (m.in. program nauczania, plan wynikowy, statut szkoły, WSO) w pracy nauczyciela historii.	D1.U10, D1.U4, D1.U8, HIS_K2_U04, O.U18	zaliczenie na ocenę
U3	Wykorzystuje wiedzę prawną do świadomego i odpowiedzialnego planowania własnej ścieżki rozwoju zawodowego nauczyciela historii. Potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu	D1.U4, D1.U5, HIS_K2_U01, HIS_K2_U04, O.U1, O.U13, O.U15, O.U16	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Jest gotów do wykonywania zawodu nauczyciela historii w sposób odpowiedzialny, zgodny z prawem oraz zasadami etyki zawodowej.	D1.K1, D1.K9, HIS_K2_K01, O.K1	zaliczenie na ocenę
K2	Jest przygotowany do współpracy z innymi nauczycielami, dyrekcją szkoły i instytucjami oświatowymi, respektując obowiązujące regulacje prawne.	D1.K1, D1.K6, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06, O.K2	zaliczenie na ocenę
K3	Prezentuje postawę refleksyjnego praktyka, świadomego społecznej roli nauczyciela historii w kształtowaniu postaw obywatelskich i kultury prawnej uczniów.	D1.K1, D1.K2, D1.K4, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07, O.K1, O.K2	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium w formie kształcenia na odległość	30
rozwiązywanie zadań	10
przygotowanie do zajęć	10
rozwiązywanie kazusów/analiza przypadków	10

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Prawo oświatowe w systemie prawnym RP	W1, W3, U1, K1
2.	Dokumentacja szkolna	W2, W3, U2, K2
3.	Podstawowe obowiązki nauczycieli	W2, U3, K1, K2, K3
4.	Status zawodowy nauczycieli	W1, W3, U3, K1, K2, K3
5.	Zmiany w organizacji kształcenia i wychowania	W2, W3, U2, U3, K1
6.	Nadzór pedagogiczny	W2, W3, U2, K3
7.	Eksperymenty i innowacje	W2, W3, U1, U2, K3
8.	Awans zawodowy nauczycieli	W2, U2, U3, K1
9.	Prawne aspekty wycieczek szkolnych	W2, U2, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

rozwiązywanie zadań, metody e-learningowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium w formie kształcenia na odległość	zaliczenie na ocenę	Bieżace przygotowanie od zajęć; aktywność na zajęciach; udzielenie odpowiedzi na 2 pytania z zakresu kursu.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Realizacja od pierwszego roku studiów zajęć specjalizacji pedagogicznej (ścieżka nauczycielska), pozytywne zaliczenie na wcześniejszych latach studiów konwersatoriów dydaktycznych i nauczycielskich praktyk zawodowych. Obecność na zajęciach obowiązkowa dla studentów specjalizacji pedagogicznej.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Warsztaty eksperckie - popularyzacja nauki

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.23.19145.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1, Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** warsztat: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy z zakresu tworzenia profesjonalnych tekstów popularnonaukowych oraz komunikatów medialnych, z uwzględnieniem specyfiki różnych grup odbiorców i kanałów komunikacji.
C2	Zapoznanie studentów z warsztatem technologicznym i merytorycznym niezbędnym do przygotowania autorskich materiałów multimedialnych, takich jak podcasty, audycje radiowe czy treści edukacyjne do mediów społecznościowych.
C3	Ukazanie możliwości praktycznego wykorzystania warsztatu historyka na rynku pracy, szczególnie w profesjach związanych z upowszechnianiem nauki, animacją kultury i sektorem kreatywnym.
C4	Uwrażliwienie studentów na kwestie etyki zawodowej popularyzatora oraz przekazanie metod weryfikacji informacji (fact-checking) w celu skutecznego przeciwdziałania manipulacjom historycznym i pseudonauce.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna różne formy i narzędzia dziennikarskie oraz potrafi dobrać konwencje i style pisania do rodzaju kanału komunikacji.	HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę, projekt
W2	Student rozumie specyfikę nowych mediów oraz potrafi wykorzystać serwisy społecznościowe i narzędzia cyfrowe do wizualizacji przeszłości.	HIS_K2_W08, HIS_K2_W13	zaliczenie na ocenę, projekt
W3	Student potrafi rozpoznać techniki dezinformacji i jest gotów do przeciwdziałania uproszczeniom oraz fałszowaniu wiedzy historycznej	HIS_K2_W13	zaliczenie na ocenę, projekt
W4	Student zna strukturę organizacji zajmujących się popularyzacją i potrafi wykorzystać swoje umiejętności w pracy zawodowej (np. podczas praktyk).	HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, projekt
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Tworzyć zróżnicowane formy tekstowe i audialne: Student potrafi napisać tekst popularnonaukowy, przygotować wywiad prasowy oraz zebrać i opracować materiał radiowy (np. podcast) dostosowany do wymogów konkretnego kanału komunikacji	HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę, projekt
U2	Popularyzować wiedzę historyczną: Student potrafi upowszechniać wiedzę o przeszłości w sposób różnorodny i dostosowany do grupy docelowej.	HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę, projekt
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Etycznego i rzetelnego upowszechniania wiedzy: Student jest gotów do kierowania się zasadami etyki zawodowej w działaniach popularyzatorskich oraz do dbania o rzetelność naukową w mediach wolnych i obywatelskich.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, projekt
K2	Przeciwdziałania dezinformacji historycznej: Student jest gotów do rozpoznawania mechanizmów manipulacji przeszłością oraz do aktywnego reagowania na uproszczenia i fałsz w sferze publicznej polityki historycznej.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, projekt
K3	Ochrony i promocji dziedzictwa: Student jest gotów do podejmowania działań na rzecz ochrony materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz do uświadamiania różnym grupom społecznym jego wartości.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K05	zaliczenie na ocenę, projekt

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
warsztat	30
przygotowanie projektu	30

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Warsztat pisarski popularyzatora: techniki adaptacji tekstów naukowych na potrzeby artykułów prasowych, felietonów i recenzji historycznych adresowanych do różnych grup odbiorców. Narracja w nowych mediach: zasady tworzenia treści multimedialnych oraz wykorzystania serwisów społecznościowych i forów internetowych w upowszechnianiu wiedzy historycznej. Produkcja podcastów i audycji radiowych: zasady zbierania materiału, specyfika tekstu radiowego, techniki wywiadu oraz podstawy montażu materiałów dźwiękowych. Fact-checking i weryfikacja źródeł: praktyczne narzędzia do rozpoznawania manipulacji historią, weryfikacji zasobów internetowych oraz przeciwdziałania dezinformacji. Etyka w popularyzacji historii: zasady etyki dziennikarskiej i zawodowej, odpowiedzialność za upowszechnianie wiedzy oraz ochrona praw autorskich. Popularyzacja poprzez krajobraz kulturowy: techniki opowiadania o materialnym dziedzictwie w przestrzeni publicznej i projektowanie ścieżek edukacyjnych w terenie. Rynek pracy w sektorze popularyzacji: rozpoznawanie możliwości zawodowych w muzeach, redakcjach i archiwach oraz praktyczne etapy realizacji projektów popularyzatorskich.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metoda projektów, burza mózgów, wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
warsztat	zaliczenie na ocenę, projekt	Obecność na zajęciach (dopuszczalne są maksymalnie dwie nieusprawiedliwione nieobecności), aktywność podczas zajęć i wykonywanie zleconych zadań. Przygotowanie projektu.

Współczesny warsztat historyka - archiwisty

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISACS.21.19247.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z aspektami współczesnego warsztatu historyka - archiwisty

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie zagadnienia związane z nowoczesną archiwistyką	HIS_K2_W02, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W13	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Student zna i rozumie kwestie przełożenia dotychczasowego dorobku historiografii i archiwistyki na współczesne działania tych nauk oraz potrafi je w nich zastosować	HIS_K2_W02, HIS_K2_W05, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W12, HIS_K2_W13	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Wykorzystywać współczesne narzędzia w pracy archiwalnej	HIS_K2_U03, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07, HIS_K2_U11, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Współpracy z instytucjami oraz społecznością	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do zajęć	20	
przygotowanie prezentacji	5	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	5	
przygotowanie do zaliczenia	10	
przeprowadzenie badań empirycznych	5	
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	5	
rozwiązywanie kazusów/analiza przypadków	5	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	5	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Współczesna archiwistyka - wprowadzenie do zagadnienia	W1, W2, U1, K1
2.	Infobrokering - poszukiwanie informacji, metody, zastsowanie	W1, W2, U1, K1
3.	Pogranicza archiwistyki we współczesnym świecie	W1, W2, U1, K1
4.	Informacja i jej znaczenie we współczesnym świecie	W1, W2, U1, K1
5.	Archiwistyka jako narzędzie w pracy dokumentalisty	W1, W2, U1, K1
6.	Archiwizacja internetu	W1, W2, U1, K1
7.	Komptenecje społeczne i interoersonalne współczesnego archiwisty	W1, W2, U1, K1
8.	Archiwista jako zarządca dokumnetacją	W1, W2, U1, K1
9.	Miejsce archiwistyki we współczesnych instytucjach kultury	W1, W2, U1, K1
10.	Miejsce archiwisty we współczesnym samorządzie	W1, W2, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, seminarium, burza mózgów, wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, metody e-learningowe, konsultacje, metoda projektów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę	Uzyskanie minimum 60% z testu zaliczeniowego.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Zajęcia obowiązakowe w ramach specjalizacji archiwistyka cyfrowa

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Archiwa i biblioteki cyfrowe

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISACS.23.19250.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1, Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z organizacją i funkcjonowaniem archiwów i bibliotek cyfrowych jako współczesnych instytucji pamięci oraz ich miejscem w systemie ochrony dziedzictwa kulturowego.
C2	Przekazanie wiedzy z zakresu zasad digitalizacji zbiorów, opracowania cyfrowego, tworzenia metadanych oraz standardów opisu stosowanych w archiwach i bibliotekach.
C3	Uświadomienie słuchaczom problemów związanych z interoperacyjnością systemów, trwałością zasobów cyfrowych oraz długoterminową archiwizacją danych.
C4	Zapoznanie studentów z krajowymi i międzynarodowymi platformami udostępniania zasobów cyfrowych oraz zasadami ich krytycznej analizy.
C5	Przekazanie wiedzy z zakresu uwarunkowań prawnych i etycznych funkcjonowania archiwów i bibliotek cyfrowych, w tym prawa autorskiego i ochrony danych.
C6	Uświadomienie studentom znaczenia otwartego dostępu, cyfrowej komunikacji naukowej i roli archiwów oraz bibliotek w procesach edukacyjnych i popularyzatorskich.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie zasady funkcjonowania archiwów i bibliotek cyfrowych oraz ich miejsce w systemie instytucji kultury.	HIS_K2_W08, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W2	Student zna standardy digitalizacji, metadanych i długotrwałej archiwizacji stosowane w instytucjach pamięci.	HIS_K2_W06, HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi wyszukiwać, selekcjonować i krytycznie oceniać zasoby archiwów i bibliotek cyfrowych.	HIS_K2_U05, HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U2	Student potrafi zaprojektować strukturę kolekcji cyfrowej oraz przygotować opis materiału zgodnie z obowiązującymi standardami.	HIS_K2_U03, HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do przestrzegania zasad prawa autorskiego i norm etycznych w pracy z zasobami cyfrowymi.	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę, prezentacja
K2	Student jest gotów do współpracy przy realizacji projektów digitalizacyjnych i popularyzacyjnych w archiwach i bibliotekach.	HIS_K2_K05, HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
przygotowanie prezentacji	20	
rozwiązywanie zadań	20	
przygotowanie do zajęć	10	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Geneza i rozwój archiwów oraz bibliotek cyfrowych – cyfrowa transformacja instytucji pamięci, modele organizacyjne, zmiana funkcji udostępniania zbiorów. System instytucji pamięci w Polsce i Europie – archiwa państwowe, biblioteki cyfrowe, repozytoria naukowe, agregatory danych; relacje między instytucjami. Digitalizacja zbiorów – planowanie procesu, kryteria selekcji materiałów, parametry techniczne, kontrola jakości, dokumentacja procesu. Standardy metadanych i opisu – Dublin Core, MARC21, EAD, METS; struktura rekordu, interoperacyjność, identyfikatory trwałe. Systemy zarządzania zasobami cyfrowymi – platformy repozytoryjne, biblioteki cyfrowe, systemy archiwalne; funkcjonalność i architektura informacji. Wyszukiwanie i krytyczna analiza zasobów cyfrowych – strategie wyszukiwawcze, ocena wiarygodności, kompletności i jakości danych. Prawo autorskie i ochrona danych – domena publiczna, licencje otwarte, ochrona danych osobowych, odpowiedzialność instytucji. Długoterminowa archiwizacja i bezpieczeństwo danych – modele przechowywania, migracja formatów, kopie zapasowe, ryzyko technologiczne. Udostępnianie i popularyzacja zasobów cyfrowych – interfejs użytkownika, dostępność, edukacyjne i naukowe wykorzystanie kolekcji. Projekt praktyczny – analiza wybranego archiwum lub biblioteki cyfrowej oraz opracowanie koncepcji własnej kolekcji cyfrowej (założenia, struktura, metadane, model udostępniania).	W1, W2, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metoda projektów, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie na ocenę, prezentacja	Możliwe są dwie nieusprawiedliwione nieobecności. Wymagana jest aktywność na zajęciach i realizowanie konkretnych zadań w czasie ich trwania.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Przedmiot jest poświęcony funkcjonowaniu, organizacji i znaczeniu cyfrowych instytucji pamięci w systemie ochrony i udostępniania dziedzictwa kulturowego. Celem zajęć jest zapoznanie studentów z modelami tworzenia, zarządzania i udostępniania zasobów cyfrowych w archiwach i bibliotekach, w tym z zasadami digitalizacji, opracowania, standaryzacji metadanych oraz długotrwałej archiwizacji danych. Omawiane są krajowe i międzynarodowe platformy (np. repozytoria archiwalne i biblioteki cyfrowe), kwestie interoperacyjności, otwartego dostępu, prawa autorskiego i ochrony danych. Zajęcia mają charakter analityczno-warsztatowy: studenci uczą się krytycznej oceny jakości zasobów, projektowania struktury kolekcji cyfrowej oraz przygotowania materiałów do publikacji online. Przedmiot kształci kompetencje niezbędne do pracy w instytucjach pamięci w warunkach transformacji cyfrowej.

Europa Wschodnia w opinii kronikarzy i podróżników obcych w dobie średniowiecza i wczesnej nowożytności

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.21.11005.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	zdobycie studentami umiejętności analizy wybranych typów źródeł z okresu średniowiecza i wczesnej nowożytności
C2	zapoznanie się studentów z wyobrażeniami kronikarzy i podróżników obcych o Europie Wschodniej w XI - połowie XVII wieku

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie fachową terminologie na rozszerzonym poziomie w zakresie średniowiecznej i nowożytnej historii Europy Wschodniej oraz podstawy takiej terminologii w nauce historycznej	HIS_K2_W02	zaliczenie na ocenę
W2	w pogłębionym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością a wydarzeniami bieżącymi w Europie Wschodniej oraz uwarunkowania historyczne dla zachodzących współcześnie zjawisk politycznych, społeczno-gospodarczych i kulturowych w Europie Wschodniej	HIS_K2_W04	zaliczenie na ocenę
W3	zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka nad dziejami Europy Wschodniej	HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę
W4	zna i rozumie że badania i debata historyczne nad historią Europy Wschodniej są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów	HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę
W5	zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w naukach historycznych	HIS_K2_W10	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać pogłębioną wiedzę o Europie Wschodniej w średniowieczu i wczesnej nowożytności oraz krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności w zakresie historii Europy Wschodniej	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę
U2	potrafi formułować tematy badawcze, posługiwać się paradygmatami i teoriami; stosować metody i techniki badań w zakresie historii Europy Wschodniej	HIS_K2_U03	zaliczenie na ocenę
U3	potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań średniowieczne i nowożytne teksty i źródła historyczne dotyczące Europy Wschodniej	HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
U4	potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym nad historią Europy Wschodniej, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych	HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji wiedzy o historii Europy Wschodniej	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	jest gotów do docenienia roli historii w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych i szanowania dziedzictwa kulturowego Europy Wschodniej, Polski i innych krajów	HIS_K2_K03	zaliczenie na ocenę
K3	jest gotów do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy z historii Europy Wschodniej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych	HIS_K2_K04	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K4	jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii na temat historii Europy Wschodniej; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny	HIS_K2_K02, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie prezentacji multimedialnej	15
analiza źródeł historycznych	30
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	15

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
	90	3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wprowadzenie. Ogólna charakterystyka Europy Wschodniej w średniowieczu i wczesnej nowożytności	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
2.	Europa Wschodnia w polskich kronikach XII - początku XIII wieku	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
3.	Europa Wschodnia w opinii polskich i zachodnich misjonarzy katolickich XIII w. (część pierwsza)	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
4.	Europa Wschodnia w opinii polskich i zachodnich misjonarzy katolickich XIII w. (część druga)	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
5.	Europa Wschodnia w opinii polskich kronikarzy XIII-XIV wieku	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
6.	Europa Wschodnia w Traktacie o dwóch Sarmacjach Macieja Miechowity	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
7.	Europa Wschodnia w opisie Zygmunta Herbersteina	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
8.	Europa Wschodnia w opisie Michałona Litwina	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
9.	Europa Wschodnia w opisach zachodnich podróżników drugiej połowy XVI wieku	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
10.	Europa Wschodnia w literaturze Rzeczypospolitej końca XVI - początku XVII wieku	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
11.	Europa Wschodnia w opisach uczestników Dymitriad i polsko-litewskich wypraw na Moskwę na początku XVII wieku (część pierwsza)	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
12.	Europa Wschodnia w opisach uczestników Dymitriad i polsko-litewskich wypraw na Moskwę na początku XVII wieku (część druga)	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
13.	Europa Wschodnia w opisie Eryka Lasoty i Guillaume le Vasseur de Beauplana	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
14.	Europa Wschodnia w opisie Pawła z Aleppo	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
15.	Podsumowanie. Zaliczenie	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

dyskusja, analiza tekstów, ćwiczenia laboratoryjne

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	- uczestniczenie w zajęciach; - przygotowanie w trakcie semestru 2–3 wystąpień (prezentacji) na podstawie opracowania wybranych źródeł; - udział w dyskusjach.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych
Obecność w zajęciach jest obowiązkowa

Organizacja pracy biurowej i archiwum zakładowego

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISACS.21.05137.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadami obiegu dokumentacji w instytucjach i przedsiębiorstwach oraz archiwach zakładowych i państwowych. Nabycie umiejętności pracy w oparciu o instrukcję kancelaryjną i archiwalną oraz samodzielnego prowadzenia kancelarii i archiwum zakładowego.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zna i rozumie fachową terminologię archiwistyczną na rozszerzonym poziomie oraz podstawy takiej terminologii. Potrafi zrozumieć i prawidłowo zinterpretować treści metodyczne z zakresu archiwistyki oraz prawne z zakresu prawa archiwalnego.	HIS_K2_W02	zaliczenie na ocenę
W2	Rozumie znaczenie właściwego, uporządkowanego obiegu dokumentacji w celu zachowania materiałów źródłowych dla przyszłych pokoleń.	HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę
W3	zna i rozumie metodologię opracowywania podstawowych typów materiałów archiwalnych. Zna podstawy metod popularyzacji zasobu archiwalnego jako materiału źródłowego do poszerzania wiedzy historycznej.	HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu archiwistyki, opracowywania materiałów archiwalnych, gromadzenia i udostępniania oraz popularyzacji materiałów źródłowych.	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę
U2	potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie fachową terminologię archiwalną i kancelaryjną. Potrafi sporządzić pismo urzędowe i udzielić jasnej i pełnej informacji na zapytanie petenta. Sprawnie posługuje się instrukcją kancelaryjną, archiwalną i wykazem akt. Absolwent potrafi pisać w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem terminologii archiwalnej i kancelaryjnej. Prawidłowo wypełnia formularze, pisze wnioski i odpowiedzi na zapytania dotyczące funkcjonowania urzędu lub instytucji.	HIS_K2_U04	zaliczenie na ocenę
U3	potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności. Prawidłowo dostrzega potrzebę uzupełnienia wiedzy i umiejętności wraz ze zmianami dynamiki rozwoju prawa i oraz polskiej i europejskiej administracji. Absolwent potrafi wykorzystać umiejętności związane z wybraną przez siebie specjalizacją do pracy w archiwach lub innych instytucjach związanych z gromadzeniem, przechowywaniem, opracowywaniem, ewidencjonowaniem, udostępnianiem i popularyzacją źródeł historycznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów archiwalnych.	HIS_K2_U11	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do przestrzegania norm etycznych w archiwistyce. Szczególnie rozumie potrzebę ochrony danych osobowych oraz zasady pełnej i bezstronnej kwerendy archiwalnej.	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	jest gotów do swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Dąży do poprawy swoich umiejętności i wiedzy poprzez udział w szkoleniach. praktykach oraz śledzenie portali i stron archiwalnych, a także oficjalnych profili w mediach społecznościowych	HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę
K3	Interpretuje prawidłowo przepisy prawne w zakresie kancelarii biurowej oraz archiwistyki	HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
przygotowanie do ćwiczeń	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Instrukcja kancelaryjna i instrukcja archiwalna, obieg dokumentacji w instytucji - teoria i praktyka.	W1, W3, U1, U2, U3, K1, K2
2.	Spis spraw i Jednolity Rzeczowy Wykaz Akt - ćwiczenia praktyczne.	W1, U2, K3
3.	Kwalifikacja i klasyfikacja materiałów archiwalnych.	W1, K2, K3
4.	Zasady przygotowania dokumentacji do przekazania do archiwum zakładowego i jej przyjmowania.	W1, U2, K3
5.	Zasady brakowania dokumentacji niearchiwalnej w świetle obowiązujących regulacji prawnych.	W2, U1, K3
6.	Sporządzanie spisów zdawczo-odbiorczych - ćwiczenia.	W1, U2, K2
7.	Przyjmowanie dokumentacji z komórek organizacyjnych.	W1, U2, K1
8.	Sporządzanie prawidłowego opisu teczki archiwalnej i porządkowanie wewnątrz teczki - ćwiczenia.	W1, U1, K3
9.	Praca z dokumentacją kartograficzną i techniczną	W2, U1, K1
10.	Systemy kancelaryjne w XX i XXI wieku w Polsce.	W1, U1, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Zaliczenie w oparciu o liczbę punktów zdobytych na zajęciach za realizację wyznaczonych zadań (rozwiązywanie zadań i problemów indywidualne i w grupie) oraz uzyskanych z kończącego semestr kolokwium złożonego z pytań otwartych i zamkniętych. 90% - bdb, 70% db, 50% - dst.

Wymagania wstępne i dodatkowe

obecność na zajęciach obowiązkowa, dopuszczalne 2 nieobecności w semestrze

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Cyfryzacja w Polsce i E-administracja

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISACS.21.19320.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zaznajomienie studentów z historią i bieżącą cyfryzacją i e-administracją w Polsce.
C2	Przekazanie wiedzy z zakresu istniejących usług cyfrowych i planów wprowadzenia nowych rozwiązań w zakresie e-administracji.
C3	Uświadomienie zalet i wad administracji cyfrowej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Znaczenie i wyzwanie stojące przed e-administracją rządową i samorządową.	HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę
W2	Zna zakres i ścieżkę rozwoju cyfryzacji i e-administracji w Polsce.	HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Rozróżniać i stosować weryfikację tożsamości cyfrowej.	HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę
U2	Zna aplikacje i portale internetowe służące do komunikacji cyfrowej z administracją państwową i samorządową.	HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Posiada umiejętność poruszania się w świecie e-administracji w Polsce.	HIS_K2_K04	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do zajęć	20	
rozwiązywanie zadań	20	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	20	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Czym jest cyfryzacja i e-administracja?	W1, W2, U1, U2, K1
2.	Historia cyfryzacji i e-administracji w Polsce.	W1, W2, U1, U2, K1
3.	Współczesne systemy e-administracji cz.1: 1. Podpisy elektronicznej i jego rodzaje. 2. Profil zaufany. 3. Warstwy elektroniczne dokumentów (dowód osobisty, paszport, legitymacje). 4. Mdowód i Mobywatel.	W1, W2, U1, U2, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
4.	Współczesne systemy e-administracji cz. 2: 1. BIP 2. Epuap 3. IKP 4. PUE ZUS 5. E-zamówienia 6. E-PIT 7. E-doręczenia 8. KSEF	W1, W2, U1, U2, K1
5.	Współczesne systemy e-administracji cz. 3: 1. PESEL 2. RDO - rejestr dowodów osobistych 3. RSC - rejestr stanu cywilnego (urodzenia, małżeństwa, zgony) 4. TREZOR 5. Besti@	W1, W2, U1, U2, K1
6.	Współczesne systemy e-administracji cz. 4: 1. E-ISBN	W1, W2, U1, U2, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, metody e-learningowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Obecność i wykonanie zadanych ćwiczeń.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Zbiory specjalne

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISACS.21.05054.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie zbiorami pozaktowymi oraz zbiorami specjalnymi przechowywanymi w bibliotekach i muzeach.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie nauk historycznych, podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych potrzebnych przy opracowywaniu zbiorów.	HIS_K2_W02	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	zna i rozumie wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i drukowanych, potrafi przygotować je do opracowania.	HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę
W3	zna i rozumie sposoby działalności i aktualną ofertę współczesnych instytucji kultury, a zwłaszcza instytucji zachowujących spuściznę historyczną i upowszechniających wiedzę.	HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę.	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę
U2	potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową, tak w pracy badawczej, jak i przy opracowywaniu zbiorów.	HIS_K2_U04	zaliczenie na ocenę
U3	potrafi analizować, interpretować i wykorzystać różnorakie źródła i materiały do opracowania inwentarzy i katalogów zbiorów, wykorzystać je do własnych badań.	HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
U4	potrafi przygotować katalogi, inwentarze i opisy zbiorów zgodnie z wymogami instrukcji wydawniczych.	HIS_K2_U08	zaliczenie na ocenę
U5	potrafi stosować różne metody upowszechniania przygotowanych inwentarzy i katalogów zbiorów.	HIS_K2_U13	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	jest gotów do docenienia roli katalogów, inwentarzy, opisów zbiorów w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych, w poszanowaniu dziedzictwa kulturowego Polski i innych krajów.	HIS_K2_K03	zaliczenie na ocenę
K3	jest gotów do pracy w zespole, podjęcia się kierowania małymi zespołami oraz przyjęcia odpowiedzialności za efekty pracy zespołu.	HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie do zajęć	20
analiza źródeł historycznych	20
przygotowanie opisu i interpretacji okazów	20

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Opracowanie zbiorów specjalnych (rękopisów) w bibliotekach. Zaznajomienie ze sposobami opracowania zbiorów pozaaktowych. Omówienie zbiorów specjalnych, w tym przede wszystkim opracowywanie spuścizn osobowych oraz zbiorów rękopiśmiennych przechowywanych w bibliotekach i muzeach. Omówione zostaną pojęcia: archiwa rodzinne, archiwa rodowe, spuścizna i jej rodzaje. Archiwa społeczne. Zapoznamy się z siecią bibliotek i muzeów w Polsce i zbiorami rękopiśmiennymi tam przechorowywanymi. Omówione zostaną zbiory polskie w instytucjach polonijnych oraz w instytucjach zagranicznych. Zapoznanie się z dokumentacją pozaaktową: dokumentacją techniczną, dokumentacją kartograficzną, zbiorami zgromadzonymi na nośnikach dźwiękowych oraz fonotekami i wideotekami. Osobno omówione zostaną komputerowe nośniki informatyczne.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
2.	Praktyczną częścią zajęć będzie próba opracowania w zespołach, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi i normami, przygotowanych w formie kopii różnorodnych materiałów, z którymi można się spotkać w zbiorach specjalnych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, ćwiczenia przedmiotowe, rozwiązywanie zadań, dyskusja, burza mózgów, metoda projektów, analiza tekstów, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach i aktywność na nich. Przygotowanie prezentacji na zajęcia. Wykonanie wstępnego opisu katalogowego zespołu otrzymanych materiałów archiwalnych (w formie skanów lub kopii).

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach

Metody kwantytatywne w naukach społecznych

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.21.04937.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Nauki socjologiczne
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0314 Socjologia i kulturoznawstwo
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres Semestr 1	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się** zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	**Liczba punktów ECTS** 3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi metodami analizy statystycznej i demograficznej, które będą mogli wykorzystać m.in. przy analizie źródeł historycznych o charakterze masowym. Metody kwantytatywnymi w badaniach humanistycznych są obecnie coraz częściej wykorzystywane i zajęcia maja uświadomić słuchaczom wymierne korzyści płynące z uwzględnienia ich w swoim warsztacie naukowym.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi; różne metody badawcze z zakresu metod kwantytatywnych i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badanej epoki; wiedzę pozwalającą na dostosowanie odpowiednich metod analizy statystycznej do krytyki i interpretacji źródeł historycznych (głównie masowych o proweniencji matematycznej); powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych, także z bogatego spectrum nauk społecznych (ze szczególnym uwzględnieniem ekonomii); rozumie zastosowanie różnorodnych metod kwantytatywnych w pracy historyka.	HIS_K2_W04, HIS_K2_W06, HIS_K2_W08	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, ocenianie ciągłe podczas zajęć
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu metod kwantytatywnych w naukach społecznych; świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki, precyzyjny język statystyczno-matematyczny jest w tym niezwykle pomocny; potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła, głównie o charakterze masowym; potrafi krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności oraz stosować zróżnicowane metody upowszechniania wiedzy historycznej z uwzględnieniem bogatego spectrum metod kwantytatywnych (m.in.: tabele, wykresy, mierniki statystyczne).	HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U13	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, ocenianie ciągłe podczas zajęć
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego, szczególnie z uwzględnieniem metod kwantytatywnych pozwalających na syntetyczne i bardziej uporządkowane ujęcie zjawisk historycznych; jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych; wykazywania niezależności i samodzielności myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób; metody kwantytatywne i analiza statystyczna stanowią w tym względzie nieocenioną pomoc, szczególnie w tak szybko zmieniającym się świecie.	HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, ocenianie ciągłe podczas zajęć

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie do zajęć	15
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	15
przygotowanie do testu zaliczeniowego	15

rozwiązywanie zadań	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zajęcia obejmują następujące zagadnienia: 1. Wprowadzenie do problematyki metod kwantytatywnych (pojęcie terminu statystyka oraz jego zmiany w czasie; zastosowanie statystyki w naukach społecznych i badaniach historycznych; przykłady źródeł, metody i problemy badawcze). 2. Metody i organizacja badań statystycznych (szacunek statystyczny, kontrola i błędy w materiale statystycznym, dokładność wyników badań). 3. Opracowanie materiału statystycznego i metody prezentacji danych statystycznych (gromadzenie i prezentacja danych statystycznych ze źródeł historycznych; grupowanie statystyczne - rodzaje szeregów statystycznych, metody grupowania statystycznego, cel grupowania, przykłady grupowania; tablice statystyczne (budowa tablic statystycznych, oznaczenia używane w tablicach, przykłady tablic, źródła danych); wykresy (tworzenie różnego rodzaju wykresów, skale, przykłady, metody prezentacji). 4-6. Analiza zbiorowości statystycznej. a. Miary przeciętne (średnia arytmetyczna, średnia geometryczna, średnia kwadratowa, średnia harmoniczna, średnia chronologiczna). b. Miary położenia (mediana, modalna, kwantyle). c. Miary rozproszenia (obszar zmienności, odchylenie przeciętne i odchylenie standardowe). d. Miary asymetrii i koncentracji. 7-9. Analiza dynamiki zjawisk. a. Przyrosty absolutne i względne (jednopodstawowe i łańcuchowe) b. Indeksy dynamiki (indywidualne, agregatowe, o podstawie stałej i zmiennej). c. Wahania sezonowe. 10-11. Analiza współzależności zjawisk (korelacja i regresja) a. Analityczna metoda opisu korelacji. b. Tablica korelacyjna. c. Korelacja i regresja liniowa. d. Korelacja i regresja krzywoliniowa. e. Współzależność cech jakościowych. 12-13. Analiza statystyczna wybranych źródeł historycznych. 14-15. Powtórzenie wiadomości przed kolokwium zaliczeniowym i kolokwium zaliczeniowe.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

konsultacje, rozwiązywanie zadań, analiza przypadków, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, ocenianie ciągłe podczas zajęć	Kolokwium zaliczeniowe z umiejętności zastosowania poszczególnych metod statystycznych do konkretnych źródeł o proweniencji masowej wraz z umiejętnością interpretacji uzyskanych wyników. Do zaliczenia potrzebne jest prawidłowe rozwiązanie przynajmniej połowy z podanych zadań. Ocena studenta z kolokwium może być podwyższona na podstawie dużej aktywności na zajęciach.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność w zajęciach jest obowiązkowa.

Demografia

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia **Ścieżka** - **Jednostka organizacyjna** Wydział Historyczny **Poziom kształcenia** drugiego stopnia **Forma studiów** studia stacjonarne **Profil studiów** ogólnoakademicki **Obligatoryjność** obowiązkowy	**Cykl kształcenia** 2026/27 **Rok realizacji** 2026/27 **Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.21.05946.26 **Języki wykładowe** polski **Dyscypliny** Nauki socjologiczne **Klasyfikacja ISCED** 0314 Socjologia i kulturoznawstwo

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami, terminami, teoriami oraz metodami analiz demograficznych.
C2	Zaznajomienie słuchaczy z najważniejszymi zmianami struktur społecznych i demograficznych na przestrzeni dziejów z uwzględnieniem ich przyczyn i konsekwencji.
C3	Uświadomienie słuchaczom wpływu zjawisk ludnościowych na współczesne stosunki społeczno-gospodarcze.
C4	Uświadomienie słuchaczom roli stosunków ludnościowych w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych oraz tożsamości.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi.	HIS_K2_W04	zaliczenie na ocenę, projekt, ocena ciągła aktywności studenta na zajęciach
W2	Student zna i rozumie różne metody badawcze, w tym z zakresu demografii, i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badanej epoki.	HIS_K2_W06	zaliczenie na ocenę, projekt, ocena ciągła aktywności studenta na zajęciach
W3	Student zna i rozumie wiedzę pozwalającą na dostosowanie odpowiednich metod z zakresu demografii do krytyki, analizy i interpretacji źródeł historycznych.	HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę, projekt, ocena ciągła aktywności studenta na zajęciach
W4	Student zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka.	HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę, projekt, ocena ciągła aktywności studenta na zajęciach
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu demografii.	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę, projekt, ocena ciągła aktywności studenta na zajęciach
U2	Student potrafi formułować tematy badawcze, posługiwać się paradygmatami i teoriami demograficznymi; stosować różnorodne metody i techniki badań w zakresie demografii.	HIS_K2_U03	zaliczenie na ocenę, projekt, ocena ciągła aktywności studenta na zajęciach
U3	Student potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji zagadnień demograficznych.	HIS_K2_U04	zaliczenie na ocenę, projekt, ocena ciągła aktywności studenta na zajęciach
U4	Student potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła, w tym o charakterze masowym.	HIS_K2_U05, HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę, projekt, ocena ciągła aktywności studenta na zajęciach
U5	Student potrafi analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje w przejrzystej i przemyślanej formie z wykorzystaniem nowoczesnych technik	HIS_K2_U06	zaliczenie na ocenę, projekt, ocena ciągła aktywności studenta na zajęciach
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego; jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych.	HIS_K2_K04	zaliczenie na ocenę, projekt, ocena ciągła aktywności studenta na zajęciach
K2	Student jest gotów do wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób, m.in. w kontekście zmian mentalnościowych wpływających na kształtowanie się różnych zjawisk demograficznych.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, projekt, ocena ciągła aktywności studenta na zajęciach
K3	Student jest gotów do pracy w zespole i podjęcia się kierowania zespołami oraz przyjęcia odpowiedzialności za efekty pracy zespołu.	HIS_K2_K07	projekt

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do zajęć	2	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10	
rozwiązywanie zadań	3	
przygotowanie projektu	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Wprowadzenie do demografii (definicja; pojęcia; obszar badawczy; demografia a inne dyscypliny naukowe). 2. Źródła danych (rejestry ludności, spisy ludności). 3. Metody analizy demograficznej; teorie demograficzne (teoria Malthusa, teoria przejścia demograficznego, drugie przejście demograficzne). 4. Liczba ludności Polski, Europy, świata. 5. Struktura ludności według płci, wieku, stanu cywilnego, cech społeczno-zawodowych i wykształcenia. 6. Ruch naturalny ludności – małżeńskość (małżeństwa, rozwody, separacje), urodzenia, zgony. 7. Ruch wędrówkowy ludności (przyczyny, przebieg, konsekwencje, ramy prawne). 8. Kolokwium zaliczeniowe. W obrębie zainteresowań - aby zilustrować zmiany demograficzne (w tym ich przyczyny i konsekwencje) - znajdą się dane statystyczne oraz zjawiska demograficzne obejmujące okres od XIX do XXI wieku. Podczas zajęć wykorzystane zostaną również najnowsze dane statystyczne (m.in. raporty Głównego Urzędu Statystycznego, Roczniki Demograficzne, Roczniki Statystyczne/dane urzędów statystycznych innych państw/dane Organizacji Narodów Zjednoczonych/dane Europejskiego Urzędu Statystycznego).	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

ćwiczenia przedmiotowe, analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, burza mózgów, opowiadanie, opis

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, projekt, ocena ciągła aktywności studenta na zajęciach	1). Przygotowanie do zajęć (zapoznanie się z literaturą przedmiotu wskazaną przez prowadzącą). 2). Aktywność na zajęciach (ocenianie ciągłe) - praca indywidualna i grupowa. 3). Przygotowanie projektu. Projekt może być przygotowany indywidualnie lub zespołowo (zespół może liczyć maksymalnie 3 osoby). Student lub zespół wybiera temat projektu (tematyka oraz cezury pozostają do wyboru), który musi być zaakceptowany przez prowadzącą. Następnym krokiem jest opracowanie podstawowych tez/hipotez badawczych, zagadnień badawczych, wyszukanie źródeł oraz opracowań. Kolejnym krokiem jest opracowanie wybranych zagadnień (część statystyczna i opisowa, w tym przyczyny i skutki opisywanych kwestii). Efektem finalnym jest przygotowanie z wybranego tematu prezentacji multimedialnej (PowerPoint, około 25 slajdów). Prezentacja powinna zawierać wstęp, rozwinięcie, zakończenie oraz bibliografię. Każda tabela, wykres, mapa itp. musi mieć podane źródło.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Seminaria magisterskie

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.2F.09189.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	- **Forma prowadzenia i godziny zajęć** seminarium: 30	0.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** seminarium: 30	6.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	- **Forma prowadzenia i godziny zajęć** seminarium: 30	0.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** seminarium: 30	6.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem dwuletniego seminarium magisterskiego jest przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych: opanowanie warsztatu badawczego, poznanie metodologii badań, nabycie przez studentów umiejętności gromadzenia, dokonywania oceny (selekcja i wartościowanie) oraz analizy zasobów informacji naukowej na zdefiniowany wcześniej temat oraz wykorzystanie tych umiejętności przy pisaniu prac naukowej, w szczególności pracy magisterskiej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany wybrane działy nauk historycznych. zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych zna i rozumie zaawansowane zagadnienia z historii przynajmniej w odniesieniu do jednej epoki historycznej w związku z wybraną specjalizacją badawczą. zna i rozumie przedmiot historii, historiografii oraz metodologii historii. zna i rozumie różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badanej epoki. zna i rozumie wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych). zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka. zna i rozumie że badania i debata historyczne są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów. zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w naukach historycznych. zna i rozumie metody i sposoby tłumaczenia tekstów dotyczących zagadnień historycznych przynajmniej z jednego języka nowożytnego obcego i tłumaczenia tekstów źródłowych.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	zaliczenie, brak zaliczenia
Umiejętności – Student potrafi:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę. potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności. potrafi formułować tematy badawcze, posługiwać się paradygmatami i teoriami; stosować metody i techniki badań w zakresie wybranej dziedziny historii. potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki. potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła. potrafi analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje w przejrzystej i przemyślanej formie z wykorzystaniem nowoczesnych technik potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych. potrafi przygotować teksty historyczne zgodnie z wymogami nauk historycznych. potrafi krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności. potrafi korzystać z TI, multimedialnej i Internetu; potrafi krytycznie oceniać zasoby internetowe. potrafi stosować zróżnicowane metody upowszechniania wiedzy historycznej. potrafi tłumaczyć i interpretować teksty źródłowe w języku starożytnym, lub dawnym, a także komunikować się w przynajmniej jednym obcym języku nowożytnym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego z użyciem fachowej terminologii charakterystycznej dla nauk historycznych i pokrewnych.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U08, HIS_K2_U09, HIS_K2_U10, HIS_K2_U11, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13	zaliczenie, brak zaliczenia
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii. jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny. jest gotów do docenienia roli historii w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych i szanowani dziedzictwa kulturowego Polski i innych krajów. jest gotów do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych. jest gotów do wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób. jest gotów do pracy w zespole i podjęcia się kierowania małymi zespołami oraz przyjęcia odpowiedzialności za efekty pracy zespołu.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07	zaliczenie, brak zaliczenia

Bilans punktów ECTS

Semestr 1

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
seminarium	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	15	
przygotowanie do zajęć	10	
przygotowanie prezentacji multimedialnej	10	
przygotowanie eseju	5	
przygotowanie referatu	5	
analiza źródeł historycznych	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 0.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
seminarium	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	15	
przygotowanie do zajęć	10	
przygotowanie eseju	5	
przygotowanie referatu	10	
przygotowanie prezentacji multimedialnej	5	
analiza źródeł historycznych	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 6.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
seminarium	30

przygotowanie pracy dyplomowej	20
analiza źródeł historycznych	20
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	10
przygotowanie projektu	5
przygotowanie eseju	5

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 0.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 4

Forma aktywności studenta	**Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć**
seminarium	30
przygotowanie pracy dyplomowej	30
konsultacje	10
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	10
przygotowanie referatu	10

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 6.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	Samodzielne zapoznanie się z uzgodnionym z prowadzącym zestawem monografii książkowych i artykułów naukowych. Przygotowanie na ich podstawie, prezentacji multimedialnych, wypowiedzi ustnych i pisemnych na tematy uzgodnione z prowadzącymi. Ćwiczenie umiejętności prowadzenia analizy tekstu źródłowego oraz prowadzenia dyskusji naukowej. Zajęcia warsztatowe przygotowujące do pisania prac naukowych, ćwiczenia z zakresu: sporządzania przypisów i bibliografii naukowej; przestrzegania zasad ochrony własności intelektualnej; redakcji tekstu; prezentacji w formie ustnej i pisemnej wyników swych badań. Przygotowanie pracy magisterskiej: tworzenie bazy bibliograficznej i jej wykorzystanie w procesie konceptualizacji przedmiotu badań, tworzenie bazy źródłowej pracy, wybór metodologii badań i tworzenie konspektu, przygotowanie kolejnych rozdziałów pracy i ich prezentacja podczas seminarium (3 i 4 semestr)	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Semestr 1

Metody nauczania :

konsultacje, metody e-learningowe, analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, burza mózgów, metoda sytuacyjna, seminarium, metoda projektów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
seminarium	brak zaliczenia	brak

Semestr 2

Metody nauczania :

konsultacje, udział w badaniach, metody e-learningowe, analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, burza mózgów, metoda sytuacyjna, seminarium, metoda projektów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
seminarium	zaliczenie	Wymagana obecność na zajęciach (według warunków podanych przez prowadzącego na pierwszym seminarium). Wykonanie wszystkich zaleconych prac pisemnych (np. recenzja, rozdział pracy) oraz zrealizowanie zaleconych przez prowadzącego projektów.

Semestr 3

Metody nauczania :

konsultacje, metody e-learningowe, analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, burza mózgów, metoda sytuacyjna, seminarium, metoda projektów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
seminarium	brak zaliczenia	brak

Semestr 4

Metody nauczania :

konsultacje, metody e-learningowe, analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, burza mózgów, metoda sytuacyjna, seminarium, metoda projektów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
seminarium	zaliczenie	1. Wymagana obecność na zajęciach (według warunków podanych przez prowadzącego seminarium). Wykonanie wszystkich zaleconych prac pisemnych oraz zrealizowanie zaleconych przez prowadzącego projektów. 2. Ukończenie pracy magisterskiej w formie i na poziomie, który pozwoli na jej przyjęcie przez promotora i uzyskanie pozytywnych recenzji od promotora i recenzenta.

Wrogowie, obrońcy i słudzy imperium. Wieloetniczne imperium rosyjskie i sowieckie (XIX-XX w.)

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.21.04945.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi zagadnieniami dotyczącymi polityki Imperium Rosyjskiego i ZSRS wobec podbitych narodów od początku wieku XVIII do końca wieku XXI oraz funkcjonowania państwa rosyjskiego i sowieckiego jako wieloetnicznego imperium.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	różne kierunki badań nad dziejami Rosji i imperium sowieckiego w okresie XIX-XX w.	HIS_K2_W03, HIS_K2_W04	esej
W2	Absolwent zna i rozumie zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi oraz politycznymi w odniesieniu do dziejów Rosji w XIX i XX w.	HIS_K2_W04	esej
W3	dorobek historiografii na temat Rosji i imperium sowieckiego w XIX-XX w.	HIS_K2_W07	esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy w zakresie dziejów Rosji i ZSRR w zakresie chronologicznym określonym tematyką wykładów, wykorzystując także opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych	HIS_K2_U07	esej
U2	przygotować teksty historyczne zgodnie z wymogami nauk historycznych	HIS_K2_U08	esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.	HIS_K2_K01	esej
K2	wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób.	HIS_K2_K06	esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zajęcia dotyczą kluczowych problemów związanych z polityką imperium rosyjskiego i sowieckiego wobec kwestii narodowych. Kurs obejmuje wybrane zagadnienia z dziejów ekspansji oraz polityki Rosji i ZSRS wobec podbitych ziem i narodów. Jego celem jest przedstawienie strategii imperialnego centrum oraz postaw narodów podporządkowanych, a także wpływu omawianych zjawisk na formowanie sie nacjonalizmu rosyjskiego oraz tożsamości innych grup etnicznych w Europie Wschodniej i Eurazji, od XVIII w. do końca XX w.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	esej	Podstawą zaliczenia jest obecność na wykładzie i przygotowanie samodzielnego eseju na temat ustalony wspólnie z wykładowcą, przy wykorzystaniu zaleconej przez niego literatury. Objętość eseju - 6-10 ss. maszynopisu (12-20 tys. znaków), z podaniem wykorzystanych prac (co najmniej 5 pozycji monograficznych lub większa liczba artykułów).

Wymagania wstępne i dodatkowe

Elementarna orientacja w dziejach powszechnych wieku XVIII-XX
Obowiązkowa obecność na wykładzie.

Dzieje wojskowości doby antyku

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.04951.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Cele kształcenia zgodne z efektami kształcenia.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	w sposób pogłębiony i uporządkowany historię wojskowości starożytnej	HIS_K2_W01	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie historii wojskowości starożytnej oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych	HIS_K2_W02	zaliczenie na ocenę
W3	zaawansowane zagadnienia z historii wojskowości w odniesieniu do historii starożytnej	HIS_K2_W03	zaliczenie na ocenę
W4	że badania i debata nad historią wojskowości antycznej są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów.	HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie wojskowości starożytnej	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę
U2	świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową dotyczącą wojskowości starożytnej, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki.	HIS_K2_U04	zaliczenie na ocenę
U3	Absolwent potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań nad wojskowością starożytną teksty historyczne oraz różnorakie źródła.	HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka badającego dzieje wojskowości starożytnej i przy jej popularyzacji	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	uznawania i szanowania różnic opinii dotyczących wojskowości starożytnej; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny.	HIS_K2_K02	zaliczenie na ocenę
K3	krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej w dziedzinie wojskowości starożytnej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych.	HIS_K2_K04	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
analiza problemu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wykład przedstawia dzieje wojskowości świata antycznego w ujęciu przekrojowym, jako historię instytucji, technik wojennych, myśli strategicznej, odwołanie do konkretnych wydarzeń wojennych służy zilustrowaniu ogólnych procesów, które są właściwym przedmiotem wykładu 1. Morze Środziemne i świat środziemnomorski jako teatr działań wojennych w starożytności 2. Pierwsze wojny w świecie śródziemnomorskim. Wojny epoki brązu 3. Specyfika wojskowości greckiej, rewolucja hoplitów 4. Wojny perskie: starcie wojskowości Wschodu i Zachodu 5. Bitwa lądowa w świecie starożytnym 6. Wojna oblężnicza w świecie starożytnym 7. Wojna na morzu w świecie starożytnym 8. Wojny świata hellenistycznego i rzymskiej Republiki 9. Ewolucja armii rzymskiej od wczesnej Republiki do wczesnego Bizancjum 10. Wojny z barbarzyńcami. Stereotyp etniczny w kontekście militarnym 11. Wojny Późnego Cesarstwa Rzymskiego 12. Studium porównawcze dziejów wojskowości świata Antycznego i starożytnych Chin	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	aktywna obecność na zajęciach (max. 2 nieusprawiedliwione nieobecności) praca pisemna (samodzielna analiza zagadnienia): wymagany aparat źródłowy (właściwie skonstruowane przypisy), elementy samodzielnej analizy źródła, odniesienie do fachowej literatury przedmiotu, objętość ok. 7-8 stron

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak wymagań wstępnych
uczestnictwo w zajęciach jest obowiązkowe

Warsztaty źródłoznawcze ze starożytności i Bizancjum

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.18933.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wybranymi kategoriami źródeł antycznych i bizantyńskich, problematyką związaną z ich krytyką, jak również transmisją i edytorstwem źródeł pisanych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badań nad starożytnością, Posiada wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych)	HIS_K2_W06, HIS_K2_W07	zaliczenie pisemne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła, Potrafi również analizować, interpretować i zaprezentować zebrane informacje w przejrzystej i przemyślanej formie z wykorzystaniem nowoczesnych technik, Przygotowuje teksty naukowe zgodnie z wymogami nauk historycznych	HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U08	zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych.	HIS_K2_K04	zaliczenie pisemne

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
rozwiązywanie zadań	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Klasyfikacja źródeł antycznych, stan zachowania, tradycja bezpośrednia i pośrednia	W1, K1
2.	Historiografia grecka okresu klasycznego	W1, U1, K1
3.	Historiografia grecka okresu hellenistycznego i rzymskiego	W1, U1, K1
4.	Historiografia rzymska okresu republiki i wczesnego cesarstwa	W1, U1, K1
5.	Historiografia późnego antyku	W1, U1, K1
6.	Historiografia bizantyńska	W1, U1, K1
7.	Źródła epigraficzne w warsztacie badawczym historyka starożytności	W1, U1, K1
8.	Numizmatyka w warsztacie historyka starożytności	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
9.	Retoryka, biografistyka i epistolografia	W1, U1, K1
10.	Literatura geograficzna, etnograficzna i paradoksograficzna	W1, U1, K1
11.	Literatura erudycyjna (encyklopedie, kompendia wiedzy, traktaty naukowe, poradniki, słowniki, komentarze i scholia)	W1, U1, K1
12.	Poezja jako źródło historyczne	W1, U1, K1
13.	Transmisja literatury antycznej	W1, K1
14.	Edytorstwo źródeł starożytnych	W1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, dyskusja, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia przedmiotowe, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne	Ćwiczenia zaliczeniowe związane z tematyką zajęć do rozwiązania przez uczestników samodzielnie w terminie wskazanym przez prowadzącego, aktywność i bieżące przygotowanie do zajęć. Dopuszczalne są 2 nieobecności, każdą następną trzeba zaliczyć, zdając opuszczony temat podczas dyżuru prowadzącego lub wykonując dodatkowe zadanie pisemne. Część zajęć będzie realizowana w ramach zajęć terenowych i/lub wyjść do instytucji kultury zgodnie z tematyką kursu.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Warszataty źródłoznawcze ze średniowiecza

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.21.18934.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest ukazanie różnorodności kategorii źródeł średniowiecznych, ich specyfiki, sposobów interpretacji, stwarzanych przez nie możliwości badawczych, zarówno jeśli chodzi o źródła do dziejów Polski średniowiecznej (X-XV w.), jak i źródła europejskie z tego czasu. Ukazywane będą różne kategorie źródeł (narracyjne, dokumentowe, rachunkowe, hagiograficzne, sądowe i in.).

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Absolwent zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany zagadnienia dotyczące źródłoznawstwa średniowiecznego, w odniesieniu do różnych rodzajów źródeł, a także zna wybrane metody interpretacji różnych kategorii źródeł średniowiecznych (X-XV w.).	HIS_K2_W01	zaliczenie na ocenę
W2	Absolwent zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie źródłoznawstwa średniowiecznego (X-XV w.) oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianym źródłoznawstwie (w odniesieniu do interpretacji różnych rodzajów źródeł, oceny wiarygodności źródeł i znaczenia źródeł w badaniach historycznych).	HIS_K2_W02	zaliczenie na ocenę
W3	Absolwent zna i rozumie różne metody badawcze i narzędzia warsztatu właściwego dla historyka średniowiecza, stosowane przy pracy nad źródłami średniowiecznymi.	HIS_K2_W06	zaliczenie na ocenę
W4	Absolwent zna i rozumie wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych). Potrafi rozpoznać różne typy źródeł historycznych i rozumie ich specyfikę (np. źródła rocznikarskie, kronikarskie, dokumentowe, sądowe).	HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę
W5	Absolwent zna i rozumie że badania i debata historyczne są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów. Jest też świadom stałego rozwoju źródłoznawstwa, coraz lepszego rozumienia poszczególnych typów źródeł, stosowania nowych metod interpretacji źródeł.	HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę
W6	Absolwent zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w naukach historycznych. Jest świadom odmienności źródeł średniowiecznych, nawet tego samego typu, w różnych krajach i kręgach kulturowych	HIS_K2_W10	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Absolwent potrafi samodzielnie poszukiwać źródeł do badanego problemu z dziejów średniowiecza (X-XV w.), potrafi wybrać odpowiedni typ źródła potrzebny i adekwatny do prowadzenia konkretnych badań.	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę
U2	Absolwent potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie fachową terminologię dotyczącą źródeł średniowiecznych, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki.	HIS_K2_U04	zaliczenie na ocenę
U3	Absolwent potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne (na tematy źródłoznawcze) oraz różnorakie źródła. Zna podstawowe mediewistyczne edycje źródłowe, rozumie proces powstawania źródeł średniowiecznych i odpowiednio interpretuje te źródła.	HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
U4	Absolwent potrafi tłumaczyć i interpretować teksty źródłowe w języku łacińskim i jest świadom odrębności łaciny średniowiecznej od jej klasycznej postaci.	HIS_K2_U10	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U5	Absolwent potrafi krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności w odniesieniu do źródłoznawstwa średniowiecznego.	HIS_K2_U11	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Absolwent jest gotów do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy naukowej nad źródłami historycznymi i przy popularyzacji historii.	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	Absolwent jest gotów do pracy w zespole i podjęcia się kierowania małymi zespołami oraz przyjęcia odpowiedzialności za efekty pracy zespołu w odniesieniu do pracy ze źródłami (np. przy zespołowej kwerendzie archiwalnej).	HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do ćwiczeń	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Na zajęciach zostaną przedstawione różne rodzaje źródeł historycznych oraz ich specyfika (źródła historiograficzne (roczniki, kroniki), hagiograficzne, kaznodziejskie, dokumenty, pomniki prawa, księgi sądowe, źrodła rachunkowe, spuścizna naukowa średniowiecznych uniwersytetów i źródła ikonograficzne oraz metody źródłoznawcze służące analizie tych kategorii źródeł. Każdy typ źródła zostanie zaprezentowany i poddany analizie źrodłoznawczej w oparciu o oryginalny tekst łaciński, zaczerpnięty z edycji źródłowych. Zostaną także zaprezentowane fotografie odpowiednich rękopisów średniowiecznych. Omówione zostaną także najważniejsze publikacje różnych kategorii źródeł, najważniejsze pomoce warsztatowe oraz wskazane zostaną możliwości zastosowania konkretnych źródeł w badaniach naukowych. Przedstawione też zostaną edycje elektroniczne źródeł średniowiecznych i stwarzane przez nie nowe możliwości badawcze. Problematyka zajęć: rola pisma w średniowiecznym świecie; podstawowe kategorie źródeł średniowiecznych; źródła historiograficzne (dziejopisarstwo średniowieczne), źródła hagiograficzne; dokumenty i źródła wytworzone przez kancelarie; źródła skarbowe; późnośredniowieczne źródła proweniencji papieskiej; późnośredniowieczne źródła proweniencji kościelnej; źródła proweniencji uniwersyteckiej; pomniki prawa i źródła sądowe.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, metoda projektów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Ocena końcowa wynika z aktywności na zajęciach (udział w dyskusji, przygotowanie referatu, tłumaczenie i analiza łacińskich tekstów źródłowych, wykonane indywidualnie oraz w niewielkich zespołach). Zaliczenie należy uzyskać najpóźniej do końca zimowej sesji egzaminacyjnej. Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. Dopuszczalne są 2 nieobecności, każdą następną trzeba zaliczyć, zdając opuszczony temat podczas dyżuru prowadzącego. Jeżeli student będzie miał więcej niż 5 nieobecności, nie otrzyma zaliczenia, chyba że przedstawi zaświadczenie lekarskie o długotrwałym pobycie w szpitalu itp.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Ukończone studia I stopnia (licencjackie)

Warszataty źródłoznawcze z XIX wieku

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.18935.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi źródłami historycznymi wykorzystywanymi w badaniach dotyczących historii XIX stuleciu oraz omówienie wybranych metod ich analizy.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	w pogłębionym stopniu zna i rozumie wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych) z zakresu badań nad historią XIX w..	HIS_K2_W06, HIS_K2_W07	zaliczenie

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	w pogłębionym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między wydarzeniami i procesami zachodzącymi w XIX w. a wydarzeniami bieżącymi i używa tej wiedzy do rozstrzygania fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W04	zaliczenie
W3	powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka. XIX w.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła dotyczące XIX w.	HIS_K2_U05, HIS_K2_U06	zaliczenie
U2	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie badań nad XIX w.	HIS_K2_U01	zaliczenie
U3	formułować tematy badawcze, posługiwać się paradygmatami i teoriami; stosować metody i techniki badań w zakresie historii XIX w.	HIS_K2_U02, HIS_K2_U03	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	docenienia roli historii w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych i szanowani dziedzictwa kulturowego Polski i innych krajów.	HIS_K2_K03, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06	zaliczenie
K2	krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy dotyczącej źródeł do historii XIX w. oraz rozwoju w tym zakresie	HIS_K2_K01, HIS_K2_K04	zaliczenie
K3	dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie eseju	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	W trakcie poszczególnych zajęć omawiane będą podstawowe źródła do dziejów politycznych, społecznych i gospodarczych XIX wieku: Zasoby archiwów polskich i zagranicznych (Galicja, zabór pruski, Królestwo Polskie, Ziemie Zabrane); Główne typy źródeł archiwalnych (dokumentacja urzędowa – przegląd archiwów, katastry gruntowe, księgi hipoteczne, inwentarze gruntowe, prawa wyborcze, źródła genealogiczne); Zbiory praw; Schematyzmy jako źródło do dziejów społecznych i politycznych; Prasa jako źródło do dziejów społecznych i politycznych; Pamiętniki i wspomnienia, listy; Materiały statystyczne	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

ćwiczenia przedmiotowe, ćwiczenia laboratoryjne, dyskusja, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie	Na warunki wymagane dla uzyskania zaliczenia niniejszego modułu składają się: uzyskanie, w oparciu o obecność, zaliczenia z kursu, przygotowanie i przedstawienie eseju – projektu kwerendy archiwalnej z wybranej przez studenta problematyki

Wymagania wstępne i dodatkowe

Nie dotyczy

Medieval culture - selected aspects

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.21.05003.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** angielski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest ukazanie wybranych aspektów kultury średniowiecznej, jej wieloaspektowości.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie złożoność dziejów średniowiecznej kultury. Potrafi poprawnie zdefiniować najważniejsze pojęcia z zakresu dziejów kultury średniowiecznej. Dysponuje wiedzą odnośnie dziejów życia codziennego epoki średniowiecza w Europie. Potrafi wskazać różnice w rozwoju kulturowym Europy w dawnych wiekach.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W07	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi wskazać i omówić najważniejsze wynalazki epoki średniowiecza. Student potrafi zdefiniować różnice w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym dziejów Europy Średniowiecznej.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do przeprowadzenia merytorycznej dyskusji dotyczącej złożonych dziejów średniowiecznej kultury.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
uczestnictwo w egzaminie	80

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
	110	4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Średniowieczna kultura wybrane zagadnienia - tematyka wykładu obejmuje zarówno dzieje kultury tzw. wysokiej jak i złożoność kultury ludowej. W toku wykładu zostaną omówione także aspekty zaliczane do szeroko pojmowanego życia codziennego wieków średnich. Ponadto uwaga uczestników zostanie skoncentrowana na kwestiach kultury monastycznej.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	oral exam on the material discussed during the lecture

Wymagania wstępne i dodatkowe

Znajomość języka angielskiego w stopniu umożliwiającym zrozumienie treści wykładu.

History of the Low Countries: from the Burgundian Times to the Golden Age

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.21.05005.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** angielski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Student gets the knowledge on the history of the Low Countries in a wide framework including development of culture and society. The method of cause and effect relationship will be used in explanation of the complicated history of the 17 Provinces.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student gets the knowledge on the history and culture of the Low Countries in the period of 14th-17th centuries.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W05, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	egzamin pisemny, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student learn how to discuss.	HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U11	egzamin pisemny, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Students learn on the example of the history of the Low Countries that the cultural and national diversity is crucial for European coexistance.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K04	egzamin pisemny, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
uczestnictwo w egzaminie	2	
przygotowanie do egzaminu	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
przeprowadzenie badań literaturowych	18	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 110	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Introduction.	W1, U1, K1
2.	History of the Low Countries until 1363.	W1, U1, K1
3.	Development of parliamentary system. Constitutionalism and privileges.	W1, U1, K1
4.	Under the Dukes of Burgundy.	W1, U1, K1
5.	Culture and art in the Netherlandish cities until 1550.	W1, U1, K1
6.	Habsburg Netherlands. Reforms of Charles V and creation of the Burgundian Circle of the Holy Roman Empire.	W1, U1, K1
7.	Low Countries in 1550s. Society and Reformation.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
8.	Antwerp in 16th century. The birth of a metropolis.	W1, U1, K1
9.	Origins and political thought the Dutch Revolt 1568-1585.	W1, U1, K1
10.	Warfare of the Dutch Revolt.	W1, U1, K1
11.	Antwerp during de Opstand 1560-1585	W1, U1, K1
12.	Establishing of the Republic. VOC and WIC.	W1, U1, K1
13.	The Golden Age: Dutch literature and art in 17th century	W1, U1, K1
14.	The rise and the decline of the Republic in 17-18th centuries.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

konsultacje, analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny, zaliczenie na ocenę	attendance - 75%; written final exam - 90 min., essay: 3 topics out of 12; The grading scale (1-100 points): • 0-49 pts. - failed (2); • 50-60 pts. - acceptable (3); • 61-70 pts. - acceptable plus (+3); • 71-80 pts. - good (4); • 81-90 pts. - good plus (+4); • 91-100 pts. - very good (5)

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Reformation in England

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.05001.26

Języki wykładowe
angielski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	The aim of the course is to pass to students basic facts about the development of reformation and church change in England in the 16th to 17th centuries.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	The reasons behind Henry VIII's break with Rome.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05	esej, egzamin pisemny / ustny
W2	The process of transformation of the English church over 16th and 17th centuries	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W09	esej, egzamin pisemny / ustny
W3	The final format of the church of England as strutured by the refroamtion.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W09	esej, egzamin pisemny / ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Discuss the dynamics behind the religious change in England	HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U09	esej, egzamin pisemny / ustny
U2	Present the stanges of reformation between Henry VIII and the Glorious Revolution	HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	esej, egzamin pisemny / ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	45	
przygotowanie eseju	45	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.		W1, W2, W3, U1, U2
2.		W1, W2, W3, U1, U2
3.		W1, W2, W3, U1, U2
4.		W1, W2, W3, U1, U2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metody e-learningowe, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	esej, egzamin pisemny / ustny	EVALUATION: Passing of the course is based on several written assignments. Each student will be required to present: [1] prepare a biography of an English church hero (1000 words), and [2] write the final exam. The topic of the assignment will be confirmed by the instructor. Written assignments are to have footnotes and full bibliographic reference.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Znajomość angielskiego

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

America at War

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.18930.26

Języki wykładowe
angielski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie uczestników z amerykańskim sposobem prowadzenia wojen z naciskiem na okres wieku XX. Okres wieku XIX poruszony będzie w mniejszym stopniu, niezbędnym do zarysowania kontekstu ewolucji amerykańskich sił zbrojnych oraz ich percepcji w społeczeństwie USA. Przekazana wiedza dotyczyć będzie zarówno kwestii stricte militarnych (organizacja wojskowa, logistyka, bitwy i kampanie, dowódcy) jak i umieszczenia konfliktów w szerszym kontekście politycznym i społecznym, jak chociażby wojny wietnamskiej i równolegle zachodzącej rewolucji społecznej w USA doby lat sześćdziesiątych. Celem prowadzącego jest nie tylko przekazanie słuchaczom pewnej konkretnej puli informacji, ale także zachęcenie ich do dalszych samodzielnych pogłębionych studiów i wskazanie narzędzi oraz literatury przydatnej w tym zakresie.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie procesy jakie zaszły na drodze amerykańskiego społeczeństwa i sił zbrojnych (oraz ich wzajemnej relacji) od ochotniczej milicji do największej potęgi militarnej świata.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W07, HIS_K2_W10	egzamin pisemny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi przedstawić ewolucję amerykańskiego wojska od ochotniczej milicji do zawodowych sił zbrojnych. Student potrafi przedstawić zmianę pozycji amerykańskich sił zbrojnych w społeczeństwie USA. Student potrafi przedstawić najważniejsze wydarzenia z militarnej historii Stanów Zjednoczonych.	HIS_K2_U02, HIS_K2_U04, HIS_K2_U07, HIS_K2_U08, HIS_K2_U09	egzamin pisemny
U2	Student potrafi samodzielnie poszerzać swoją wiedzę w oparciu o materiały wskazane na wykładzie, zarówno w oparciu o klasyczną literaturę jak i internet.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U09, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii, w odniesieniu do historii wojskowości.	HIS_K2_K01	egzamin pisemny
K2	Student jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii odnosząc się do tematyki amerykańskich sił zbrojnych oraz interwencji militarnych USA na całym świecie, jest gotów do wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K06	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Śpiący gigant? Od wojny o niepodległość do wojny secesyjnej.	W1, U1, U2, K1, K2
2.	Wrodzony antykolonializm? Wojny z indianami i "wycieczki" za granicę.	W1, U1, U2, K1, K2
3.	Gigant się budzi. Pierwsza wojna światowa.	W1, U1, U2, K1, K2
4.	Beztroska drzemka? Okres pomiędzy wojnami światowymi.	W1, U1, U2, K1, K2
5.	Bolesne przebudzenie. Druga wojna światowa.	W1, U1, U2, K1, K2
6.	Zmagania o dominację. Zimna wojna.	W1, U1, U2, K1, K2
7.	Niekwestionowana dominacja? Era po zimnej wojnie.	W1, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	Warunkiem zaliczenia wykładu jest napisanie testu składającego się z kilkudziesięciu pytań A/B/C/D do wyboru poprawnej odpowiedzi lub ułożenia chronologicznego.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

English for Historical Studies B2+

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.23.13162.26

Języki wykładowe
angielski

Dyscypliny
Językoznawstwo

Klasyfikacja ISCED
0231 Nauka języków

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	brak zaliczenia **Forma prowadzenia i godziny zajęć** lektorat: 30	0.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** lektorat: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Rozwijanie umiejętności rozumienia i analizy tekstów ustnych i pisemnych właściwych dla studiowanego kierunku.
C2	Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w formie ustnej i pisemnej na tematy związane ze studiowanym kierunkiem.
C3	Rozwijanie znajomości słownictwa właściwego dla studiowanego kierunku.
C4	Rozwijanie umiejętności prowadzenia interakcji ustnej i pisemnej.
C5	Rozwijanie umiejętności mediacji językowej w komunikacji ustnej i pisemnej.
C6	Rozwijanie umiejętności kontynuowania samodzielnego kształcenia językowego.
C7	Rozwijanie kompetencji pozajęzykowych umożliwiających uczestnictwo w życiu akademickim i zawodowym.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	słownictwo specjalistyczne właściwe dla studiowanego kierunku studiów w zakresie pozwalającym na w miarę swobodne użycie języka w mowie i piśmie	HIS_K2_W02, HIS_K2_W11	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
W2	rodzaje tekstów ustnych i pisemnych właściwych dla studiowanego kierunku	HIS_K2_W02, HIS_K2_W11	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
W3	potrzebę uczenia się przez całe życie oraz sposoby samokształcenia językowego w celu osiągnięcia sukcesu zawodowego	HIS_K2_W02, HIS_K2_W11	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
W4	elementy języka akademickiego właściwego dla studiowanego kierunku	HIS_K2_W02, HIS_K2_W11	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	zrozumieć główne treści wykładów i innych wypowiedzi na tematy związane z życiem zawodowym i akademickim	HIS_K2_U04, HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U2	zrozumieć główne treści artykułów naukowych i popularnonaukowych oraz innych wypowiedzi pisemnych właściwych dla studiowanego kierunku	HIS_K2_U04, HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U3	wyrazić w formie pisemnej i ustnej opinie na tematy związane ze studiowanym kierunkiem i poprzeć je argumentami	HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U4	streścić teksty, wykłady lub inne wystąpienia związane ze studiowanym kierunkiem	HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U5	napisać tekst o charakterze akademickim i/lub zawodowym właściwy dla studiowanego kierunku	HIS_K2_U04, HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U6	przedstawić zagadnienia związane ze studiowanym kierunkiem w wypowiedziach ustnych różnego typu, np. w wystąpieniach publicznych, rozmowach formalnych i nieformalnych	HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U7	prowadzić interakcję ustną i pisemną w typowych sytuacjach zawodowych i w środowisku akademickim	HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U8	stosować mediację językową w komunikacji ustnej i pisemnej	HIS_K2_U04, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U9	samodzielnie rozwijać kompetencje językowe	HIS_K2_U01, HIS_K2_U09, HIS_K2_U11	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U10	przygotować się do procesu rekrutacji	HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	współdziałania w grupie, akceptując różnorodność postaw i opinii oraz budując relacje oparte na poszanowaniu wielokulturowości	HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
K2	wzięcia udziału w życiu akademickim, zawodowym i społecznym, dzieląc się wiedzą i popularyzując wiedzę	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
K3	interpretacji i oceny informacji i argumentów, wyciągania wniosków, rozpoznawania stanowisk oraz do prezentacji własnego punktu widzenia w sposób spójny i zrozumiały	HIS_K2_K02, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
K4	wzięcia udziału w procesie rekrutacji	HIS_K2_K04	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny

Bilans punktów ECTS

Semestr 1

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
lektorat	30
poznanie terminologii obcojęzycznej	5
przygotowanie do testu zaliczeniowego	5
przygotowanie do zajęć	10
przygotowanie prac pisemnych	5
rozwiązywanie testów i zadań zamieszczonych na platformie zdalnego nauczania	5

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
	60	0.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
lektorat	30	
poznanie terminologii obcojęzycznej	5	
przygotowanie do testu zaliczeniowego	5	
przygotowanie do zajęć	5	
przygotowanie prac pisemnych	5	
rozwiązywanie testów i zadań zamieszczonych na platformie zdalnego nauczania	5	
przygotowanie do egzaminu	5	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Analiza wybranych kierunkowych wykładów i wystąpień.	W1, W2, W4, U1, U4, U8, U9, K3
2.	Analiza wybranych kierunkowych artykułów naukowych i popularnonaukowych.	W1, W2, W4, U2, U4, U8, U9, K3
3.	Tworzenie tekstów akademickich i właściwych dla studiowanego kierunku: academic essay, article, summary, proposal - dwie formy do wyboru przez prowadzącego.	W2, W4, U10, U3, U4, U5, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4
4.	Wypowiedź ustna o charakterze akademickim/ zawodowym związanym ze studiowanym kierunkiem.	W1, W2, W3, W4, U10, U3, U4, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4
5.	Przygotowanie do procesu rekrutacji, związanego z ubieganiem się o pracę (staż, grant).	W1, W3, U1, U10, U3, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
6.	Tematyka i słownictwo specjalistyczne właściwe dla historii, historii sztuki, ochrony dóbr kultury, etnologii i antropologii kultury. 1. Selected historical periods 2. Description and analysis of historical figures and events 3. History of Anglo-Saxon countries - selected issues 4. History of Poland - selected issues 5. European and world history – selected issues 6. Social history - selected issues 7. History of art - selected issues 8. Ethnology and anthropology of culture – selected issues Dobór tematów pozostaje w gestii prowadzącego.	W1, W2, W3, W4, U1, U10, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4
7.	Opcjonalnie wybrane zagadnienia gramatyczne związane z realizowanymi treściami.	W4, U5, K1, K3

Informacje rozszerzone

Semestr 1

Metody nauczania :

burza mózgów, dyskusja, analiza przypadków, metody e-learningowe, konwersatorium językowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
lektorat	zaliczenie na ocenę	Każdy semestr nauki na lektoracie języka obcego kończy się zaliczeniem na ocenę, a cały kurs egzaminem. Zaliczenie: Zdobycie minimum 60% punktów możliwych do uzyskania w ciągu semestru z testów (np. rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu pisanego), prac pisemnych i wypowiedzi ustnych (np. wygłoszenie prezentacji, udział w dyskusji) Obowiązkowa obecność na zajęciach. W semestrze student może bez usprawiedliwienia opuścić dwa spotkania.

Semestr 2

Metody nauczania :

burza mózgów, dyskusja, analiza przypadków, metody e-learningowe, konwersatorium językowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
lektorat	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny	Każdy semestr nauki na lektoracie języka obcego kończy się zaliczeniem na ocenę, a cały kurs egzaminem. Zaliczenie: Zdobycie minimum 60% punktów możliwych do uzyskania w ciągu semestru z testów (np. rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu pisanego), prac pisemnych i wypowiedzi ustnych (np. wygłoszenie prezentacji, udział w dyskusji) Obowiązkowa obecność na zajęciach. W semestrze student może bez usprawiedliwienia opuścić: dwa spotkania. Egzamin składa się z części pisemnej i ustnej. Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie minimum 60% punktów zarówno za część pisemną jak i ustną. Do części ustnej egzaminu mogą przystąpić studenci, którzy zdali część pisemną. Ocena końcowa wyliczana jest przez dodanie wyników punktowych uzyskanych z części pisemnej i ustnej, z zastrzeżeniem dotyczącym systemu premii, przewidzianego dla studentów uczestniczących w lektoracie organizowanym przez JCJ. W przypadku uzyskania oceny pozytywnej z egzaminu, ocena ta może zostać podwyższona o pół stopnia, zgodnie ze skalą ocen wynikającą z Regulaminu studiów, pod warunkiem, że student przed podejściem do egzaminu uczestniczył w zajęciach lektoratu organizowanych przez JCJ, bezpośrednio poprzedzających egzamin i uzyskał w ramach tych zajęć zaliczenie wszystkich semestrów przewidzianych programem studiów, zgodnie z wymogami zaliczenia opisanymi w sylabusie.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Biegłość językowa na poziomie B2 zgodnie ze skalą Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego: - znajomość zasad gramatycznych i leksykalnych koniecznych do osiągnięcia biegłości na poziomie B2 w języku obcym, umiejętność komunikowania się w mowie i w piśmie w sytuacjach życia codziennego oraz uniwersyteckiego na poziomie B2.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

English for Historical Studies C1+

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.23.13163.26

Języki wykładowe
angielski

Dyscypliny
Językoznawstwo

Klasyfikacja ISCED
0231 Nauka języków

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	brak zaliczenia **Forma prowadzenia i godziny zajęć** lektorat: 30	0.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** lektorat: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Doskonalenie umiejętności rozumienia i analizy tekstów ustnych i pisemnych właściwych dla studiowanego kierunku.
C2	Doskonalenie umiejętności wypowiadania się i prezentowania w formie ustnej i pisemnej zagadnień właściwych dla studiowanego kierunku.
C3	Rozwijanie słownictwa właściwego dla studiowanego kierunku.
C4	Doskonalenie umiejętności prowadzenia interakcji ustnej i pisemnej.
C5	Doskonalenie umiejętności mediacji językowej w komunikacji ustnej i pisemnej.
C6	Doskonalenie umiejętności kontynuowania samodzielnego kształcenia językowego.
C7	Rozwijanie kompetencji pozajęzykowych umożliwiających uczestnictwo w życiu akademickim i zawodowym.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	słownictwo specjalistyczne właściwe dla studiowanego kierunku studiów w zakresie pozwalającym na swobodne użycie języka w mowie i piśmie	HIS_K2_W02, HIS_K2_W11	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
W2	rodzaje tekstów ustnych i pisemnych właściwych dla studiowanego kierunku	HIS_K2_W02, HIS_K2_W11	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
W3	potrzebę uczenia się przez całe życie oraz sposoby samokształcenia językowego w celu osiągnięcia sukcesu zawodowego	HIS_K2_W02, HIS_K2_W11	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
W4	elementy języka akademickiego właściwego dla studiowanego kierunku	HIS_K2_W02, HIS_K2_W11	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	zrozumieć złożone treści wykładów i innych wypowiedzi na tematy związane z życiem zawodowym i akademickim	HIS_K2_U04, HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U2	zrozumieć złożone treści artykułów naukowych i popularnonaukowych oraz innych wypowiedzi pisemnych właściwych dla studiowanego kierunku	HIS_K2_U04, HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U3	wyrazić w formie pisemnej i ustnej opinie na tematy związane ze studiowanym kierunkiem i poprzeć je argumentami	HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U4	streścić dłuższe, złożone teksty i wykłady akademickie lub inne wystąpienia związane ze studiowanym kierunkiem	HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U5	napisać tekst o charakterze akademickim i/lub zawodowym właściwy dla studiowanego kierunku	HIS_K2_U04, HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U6	przedstawić zagadnienia związane ze studiowanym kierunkiem w wypowiedziach ustnych różnego typu, np. w wystąpieniach publicznych, rozmowach formalnych i nieformalnych	HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U7	prowadzić interakcję ustną i pisemną w typowych sytuacjach zawodowych i w środowisku akademickim	HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U8	stosować mediację językową w komunikacji ustnej i pisemnej	HIS_K2_U04, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U9	samodzielnie rozwijać kompetencje językowe	HIS_K2_U01, HIS_K2_U09, HIS_K2_U11	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
U10	przygotować się do procesu rekrutacji	HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	współdziałania w grupie, akceptując różnorodność postaw i opinii oraz budując relacje oparte na poszanowaniu wielokulturowości	HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
K2	udziału w życiu akademickim, zawodowym i społecznym, dzieląc się wiedzą i popularyzując wiedzę	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
K3	kontynuowania samokształcenia językowego	HIS_K2_K02, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
K4	interpretacji i oceny informacji i argumentów, wyciągania wniosków, rozpoznawania stanowisk oraz do prezentacji własnego punktu widzenia w sposób spójny i zrozumiały	HIS_K2_K04	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny
K5	wzięcia udziału w procesie rekrutacji	HIS_K2_K04	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny

Bilans punktów ECTS

Semestr 1

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
lektorat	30	
poznanie terminologii obcojęzycznej	5	
przygotowanie do testu zaliczeniowego	5	
przygotowanie do zajęć	10	
przygotowanie prac pisemnych	5	
rozwiązywanie testów i zadań zamieszczonych na platformie zdalnego nauczania	5	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 0.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
lektorat	30
poznanie terminologii obcojęzycznej	5
przygotowanie do testu zaliczeniowego	5
przygotowanie do zajęć	5
przygotowanie do egzaminu	5
przygotowanie prac pisemnych	5
rozwiązywanie testów i zadań zamieszczonych na platformie zdalnego nauczania	5

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
	60	4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Analiza wybranych kierunkowych wykładów i wystąpień.	W1, W2, W4, U1, U4, U8, U9, K3
2.	Analiza wybranych kierunkowych artykułów naukowych i popularnonaukowych.	W1, W2, W4, U2, U4, U8, U9, K3
3.	Tworzenie tekstów akademickich i właściwych dla studiowanego kierunku: academic essay, article, summary, proposal - dwie formy do wyboru przez prowadzącego.	W2, W4, U10, U3, U4, U5, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4
4.	Wypowiedź ustna o charakterze akademickim/ zawodowym związana ze studiowanym kierunkiem.	W1, W2, W3, W4, U10, U3, U4, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4
5.	Przygotowanie do procesu rekrutacji, związanego z ubieganiem się o pracę (staż, grant).	W1, W3, U1, U10, U3, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
6.	Tematyka i słownictwo specjalistyczne właściwe dla historii, historii sztuki, ochrony dóbr kultury, etnologii i antropologii kultury. 1. Selected historical periods 2. Description and analysis of historical figures and events 3. History of Anglo-Saxon countries - selected issues 4. History of Poland - selected issues 5. European and world history – selected issues 6. Social history - selected issues 7. History of art - selected issues 8. Ethnology and anthropology of culture – selected issues Dobór tematów pozostaje w gestii prowadzącego.	W1, W2, W3, W4, U1, U10, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4
7.	Opcjonalnie wybrane zagadnienia gramatyczne związane z realizowanymi treściami.	W4, U5, K1, K3

Informacje rozszerzone

Semestr 1

Metody nauczania :

burza mózgów, dyskusja, analiza przypadków, metody e-learningowe, konwersatorium językowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
lektorat	zaliczenie na ocenę	Każdy semestr nauki na lektoracie języka obcego kończy się zaliczeniem na ocenę, a cały kurs egzaminem. Zaliczenie: Zdobycie minimum 60% punktów możliwych do uzyskania w ciągu semestru z testów (np. rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu pisanego), prac pisemnych i wypowiedzi ustnych (np. wygłoszenie prezentacji, udział w dyskusji) Obowiązkowa obecność na zajęciach. W semestrze student może bez usprawiedliwienia opuścić dwa spotkania.

Semestr 2

Metody nauczania :

burza mózgów, dyskusja, analiza przypadków, metody e-learningowe, konwersatorium językowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
lektorat	zaliczenie na ocenę, egzamin pisemny / ustny	Każdy semestr nauki na lektoracie języka obcego kończy się zaliczeniem na ocenę, a cały kurs egzaminem. Zaliczenie: Zdobycie minimum 60% punktów możliwych do uzyskania w ciągu semestru z testów (np. rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu pisanego), prac pisemnych i wypowiedzi ustnych (np. wygłoszenie prezentacji, udział w dyskusji) Obowiązkowa obecność na zajęciach. W semestrze student może bez usprawiedliwienia opuścić: dwa spotkania. Egzamin składa się z części pisemnej i ustnej. Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie minimum 60% punktów zarówno za część pisemną jak i ustną. Do części ustnej egzaminu mogą przystąpić studenci, którzy zdali część pisemną. Ocena końcowa wyliczana jest przez dodanie wyników punktowych uzyskanych z części pisemnej i ustnej, z zastrzeżeniem dotyczącym systemu premii, przewidzianego dla studentów uczestniczących w lektoracie organizowanym przez JCJ. W przypadku uzyskania oceny pozytywnej z egzaminu, ocena ta może zostać podwyższona o pół stopnia, zgodnie ze skalą ocen wynikającą z Regulaminu studiów, pod warunkiem, że student przed podejściem do egzaminu uczestniczył w zajęciach lektoratu organizowanych przez JCJ, bezpośrednio poprzedzających egzamin i uzyskał w ramach tych zajęć zaliczenie wszystkich semestrów przewidzianych programem studiów, zgodnie z wymogami zaliczenia opisanymi w sylabusie.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Biegłość językowa na poziomie C1 zgodnie ze skalą Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego: - znajomość zasad gramatycznych i leksykalnych koniecznych do osiągnięcia biegłości na poziomie C1 w języku obcym, umiejętność komunikowania się w mowie i w piśmie w sytuacjach życia codziennego oraz uniwersyteckiego na poziomie C1.

Kultura Rusi średniowiecznej X-XIV w.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.19413.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	- przekazanie studentom wiedzy o najważniejszych etapach rozwoju i cechach charakterystycznych kultury Rusi od X do XIV wieku

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany historię kultury Rusi średniowiecznej	HIS_K2_W01	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie historii kultury Rusi średniowiecznej oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych	HIS_K2_W02	zaliczenie na ocenę
W3	w pogłębionym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między kulturą Rusi średniowiecznej a wydarzeniami bieżącymi w Europie Wschodniej, uwarunkowania historyczne dla zachodzących współcześnie zjawisk politycznych, społeczno-gospodarczych i kulturowych w Europie Wschodniej i używa tej wiedzy do rozstrzygania fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji	HIS_K2_W04	zaliczenie na ocenę
W4	w pogłębionym stopniu zna i rozumie wiedzę z historii kultury Rusi średniowiecznej pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych)	HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu historii kultury Rusi średniowiecznej, krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności z zakresu historii kultury Rusi średniowiecznej, a także wspierać innych w tym zakresie.	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę
U2	potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz źródła z historii Rusi średniowiecznej	HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
U3	potrafi analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje z zakresu historii Rusi średniowiecznej w przejrzystej i przemyślanej formie z wykorzystaniem nowoczesnych technik	HIS_K2_U06	zaliczenie na ocenę
U4	potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie z zakresu historii kultury Rusi średniowiecznej, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych	HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii kultury Rusi średniowiecznej	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny	HIS_K2_K02	zaliczenie na ocenę
K3	jest gotów do docenienia roli historii kultury Rusi średniowiecznej w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych i szanowania dziedzictwa kulturowego Europy Wschodniej, Polski i innych krajów	HIS_K2_K03	zaliczenie na ocenę
K4	jest gotów do krytycznego ocenienia swojej wiedzy z zakresu historii kultury Rusi średniowiecznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych	HIS_K2_K04	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	10	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10	
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wprowadzenie: przedmiot kursu, terminologia, periodyzacja dziejów Rusi średniowiecznej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
2.	Zarys dziejów Rusi średniowiecznej w X–XIV wieku	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
3.	Chrystianizacja Rusi i jej wpływ na kulturę ruską	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
4.	Miasta i klasztory jako główne centra kulturalne Rusi średniowiecznej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
5.	Rozwój pisma ruskiego w X–XIV w.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
6.	Literatura Rusi średniowiecznej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
7.	Latopisarstwo Rusi średniowiecznej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
8.	Sakralna architektura Rusi średniowiecznej (część pierwsza)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
9.	Sakralna architektura Rusi średniowiecznej (część druga)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
10.	Świecka i obronna architektura Rusi średniowiecznej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
11.	Sztuka Rusi średniowiecznej (sztuka plastyczna)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
12.	Kultura materialna Rusi	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
13.	Z historii życia codziennego Rusi: stroje i ubrania	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
14.	Z historii życia codziennego Rusi: kuchnia i napoje	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
15.	Symbole Rusi średniowiecznej. Podsumowanie	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	obecność w zajęciach jest obowiązkowa; kolokwium w formie testu pisemnego

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych
Obecność w zajęciach jest obowiązkowa

Kultura Polski średniowiecznej (X-XIVw.)

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.18929.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	przekazanie studentom wiedzy o najważniejszych etapach rozwoju i cechach charakterystycznych kultury Polski od X do XIV wieku

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany historię kultury Polski średniowiecznej	HIS_K2_W01	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie historii kultury Polski średniowiecznej oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych	HIS_K2_W02	zaliczenie na ocenę
W3	w pogłębionym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między kulturą Polski średniowiecznej a wydarzeniami bieżącymi w Europie Wschodniej, uwarunkowania historyczne dla zachodzących współcześnie zjawisk politycznych, społecznogospodarczych i kulturowych w Europie Wschodniej i używa tej wiedzy do rozstrzygania fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji	HIS_K2_W04	zaliczenie na ocenę
W4	w pogłębionym stopniu zna i rozumie wiedzę z historii kultury Polski średniowiecznej pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych)	HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu historii kultury Polski średniowiecznej, krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności z zakresu historii kultury Polski średniowiecznej, a także wspierać innych w tym zakresie.	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę
U2	potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz źródła z historii Polski średniowiecznej	HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
U3	potrafi analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje z zakresu historii Polski średniowiecznej w przejrzystej i przemyślanej formie z wykorzystaniem nowoczesnych technik	HIS_K2_U06	zaliczenie na ocenę
U4	potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie z zakresu historii kultury Polski średniowiecznej, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych	HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii kultury Polski średniowiecznej	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny	HIS_K2_K02	zaliczenie na ocenę
K3	jest gotów do docenienia roli historii kultury Polski średniowiecznej w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych i szanowania dziedzictwa kulturowego Europy Wschodniej i innych krajów	HIS_K2_K03	zaliczenie na ocenę
K4	jest gotów do krytycznego ocenienia swojej wiedzy z zakresu historii kultury Polski średniowiecznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych	HIS_K2_K04	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	10	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10	
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wprowadzenie: przedmiot kursu, terminologia, periodyzacja dziejów Polski średniowiecznej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
2.	Zarys kultury Słowian do X wieku	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
3.	Chrystianizacja i jej wpływ na kulturę polską	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
4.	Grody, miasta i klasztory jako główne centra kulturalne Polski średniowiecznej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
5.	Pismo i pozajęzykowe środki komunikacji w Polsce	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
6.	Literatura Polski średniowiecznej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
7.	Rocznikarstwo i kronikarstwo w Polsce średniowiecznej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
8.	Architektura sakralna Polski średniowiecznej (część pierwsza)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
9.	Architektura sakralna Polski średniowiecznej (część druga)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
10.	Świecka i obronna architektura Polski średniowiecznej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
11.	Sztuka Polski średniowiecznej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
12.	Kultura materialna Polski średniowiecznej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
13.	Z historii życia codziennego Polski: stroje i ubrania	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
14.	Z historii życia codziennego Polski: jedzenie i napoje	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
15.	Symbole Polski średniowiecznej. Podsumowanie	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	obecność w zajęciach jest obowiązkowa; kolokwium w formie testu pisemnego

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych. Obecność na zajęciach obowiązkowa.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Wybrane zagadnienia z teorii historii

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.15719.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest wspólne ćwiczenie ze studentami i studentkami wrażliwości teoretycznej. Będzie on realizowany poprzez wykłady, rozmowy i lektury o złożoności podstawowych kategorii badania historii, zasad etyki badania historycznego i wielości form funkcjonowania historii w kulturze człowieka.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	1. Studentka w pogłębionym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością a wydarzeniami bieżącymi, uwarunkowania historyczne dla zachodzących współcześnie zjawisk politycznych, społeczno-gospodarczych i kulturowych i używa tej wiedzy do rozstrzygania fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji. 2. Studentka zna i rozumie przedmiot historii, historiografii oraz metodologii historii. 3.Studentka zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka. 4. Studentka zna i rozumie że badania i debata historyczne są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	1. Studentka potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie swoich zainteresowań zawodowych oraz w dyscyplinie historia, krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności, a także wspierać innych w tym zakresie. 2. Studentka potrafi wskazać na wzajemne związki między różnymi kierunkami i dziedzinami badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności. 6. Studentka potrafi analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje w przejrzystej i przemyślanej formie z wykorzystaniem nowoczesnych technik. 7. Studentka potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	1. Studentka jest gotowa do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii. 2. Studentka jest gotowa do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny. 3. Studentka jest gotowa do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotowa do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych. 4. Studentka jest gotowa do wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
przygotowanie do egzaminu	60

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Czym jest teoria historii? 2. Badanie historii i zagadnienie prezentyzmu 3. Etyka i historia 4. Historia z perspektywy socjologia i historii nauki I: Zaangażowanie i autonomia historii 5. Co jest przedmiotem poznania historycznego? Przestrzeń, czas, ludzie 6. Czym są prawdy i fakty historyczne? 7. Czym są historyczne wyjaśnienia? 8. Narracja, opis, interpretacja 9. Historia z perspektywy socjologii i historii nauki II: paradygmaty nauk historycznych 10. Jak piszemy historię?	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest udział w wykładzie i uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu ustnego

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Wybrane zagadnienia z teorii historii - konwersatorium

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.15720.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Ćwiczenie wrażliwości teoretycznej
C2	Rozmowa o złożoności podstawowych kategorii badania historii
C3	Przedyskutowanie zasad etyki badania historycznego
C4	Rozmowa o wielości form funkcjonowania historii w kulturze człowieka

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	1. Studentka w pogłębionym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością a wydarzeniami bieżącymi, uwarunkowania historyczne dla zachodzących współcześnie zjawisk politycznych, społeczno-gospodarczych i kulturowych i używa tej wiedzy do rozstrzygania fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji. 2. Studentka zna i rozumie przedmiot historii, historiografii oraz metodologii historii. 3. Studentka zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka. 4. Studentka zna i rozumie że badania i debata historyczne są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	1. Studentka potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie swoich zainteresowań zawodowych oraz w dyscyplinie historia, krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności, a także wspierać innych w tym zakresie. 2. Studentka potrafi wskazać na wzajemne związki między różnymi kierunkami i dziedzinami badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności. 6. Studentka potrafi analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje w przejrzystej i przemyślanej formie z wykorzystaniem nowoczesnych technik. 7. Studentka potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	1. Studentka jest gotowa do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii. 2. Studentka jest gotowa do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny. 3. Studentka jest gotowa do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotowa do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych. 4. Studentka jest gotowa do wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie do zajęć	60

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	I. Jak się pisze historię kulturową? Robert Darnton, Wielka masakra kotów, Warszawa 2012, s. 11-21, 93-124 Roger Chartier, Tekst, symbole i francuskość, „Rocznik Antropologii Historii", 2012, nr 2, s. 21-37 Robert Darnton, Pierwiastek symboliczny w historii, „Rocznik Antropologii Historii", 2012, nr 2, s. 39-59 II. Jak się pisze historię gospodarczą? Witold Kula, Historia, zacofanie, rozwój, Warszawa 1983, s. 183-196 Piotr Koryś, Pożegnanie z pańszczyzną. Historia gospodarcza Polski od rozbiorów do dziś, Warszawa 2024 (fragmenty) III. Jak się pisze historię rewolucji? Francois Furet, Prawdziwy koniec rewolucji francuskiej, Kraków 1994, s. 7-37 Andrzej Leder, Prześniona rewolucja, Warszawa 2014, s. 7-47 IV. Jak się pisze historię kolonialną? Edward Said, Orientalizm, Poznań 2005, s. 29-90 V. Jak się pisze historię imperium? Mark Mazower, Imperium Hitlera, Warszawa 2011, s. 31-50, 619-647 Andrzej Nowak, Czy Polska była imperium? – rozmowa z Romanem Szporlukiem, w: tegoż, Od imperium do imperium: spojrzenia na historię Europy Wschodniej, Kraków 2004, s. 337-355 Malte Rolf, Rządy imperialne w Kraju Nadwiślańskim. Królestwo Polskie i cesarstwo rosyjskie (1864-1915), Warszawa 2016, s. 52-94 VI. Jak się pisze historię władzy? Michel Foucault, Podmiot i władza, „Lewą Nogą", 1998, nr 9, 174-192 Michel Foucault, Nadzorować i karać. Narodziny więzienia, Warszawa 2009, s. 191-220 VII. Jak się pisze historię płci? Ute Frevert, Kulturalne kobiety, zapracowani mężczyźni. Tożsamości społeczne w mieszczaństwie niemieckim XIX wieku, [w:] Mąż i niewiasta, niewiasta i mąż. O różnicach płci w czasach nowoczesnych, przeł. Andrzej Kopacki, Warszawa 1997, s. 221-278 Małgorzata Fidelis, Kobiety na manowcach. Dyskursy o seksualności i reprodukcji w okresie odwilży, w: tejże, Kobiety, komunizm i industrializacja w powojennej Polsce, Warszawa 2015, s. 189-222 Dobrochna Kałwa, Historia kobiet versus studia gender – o potrzebie interdyscyplinarnego dialogu, [w:] Historia – dziś. Teoretyczne problemy wiedzy o przeszłości, red. E. Domańska, R. Stobiecki, T. Wiślicz, Kraków 2014, s. 115–125 VIII. Jak się pisze historię nauki? Thomas Kuhn, Struktura rewolucji naukowych, Warszawa 2009, s. 17-50 IX. Czym jest polityka historyczna? Rafał Stobiecki, Mimo wszystko w obronie „polityki historycznej", Więź, 25 marca 2018 Tomasz Merta, Pamięć i nadzieja, w: Pamięć i odpowiedzialność, red. Robert Kostro, Tomasz Merta, Kraków-Wrocław 2005, s. 71-86 X. Jak pracują historycy i historyczki? Kodekst etyczny Polskiego Towarzystwa Historycznego XI. Jak pisać historię sprawczości? Sewell William H. Jr., A Theory of Structure. Duality, Agency, and Transformation, w: idem, Logics of History. Social Theory and Social Transformation, University of Chicago Press, Chicago 2005, s. 124–151. Lüdtke Alf, Pieniądze, przerwy i przytyki. Samo-wola i polityka niemieckich robotników fabrycznych u progu XX wieku, w: Eigen-Sinn : życie codzienne, podmiotowość i sprawowanie władzy w XX wieku, red. Thomas Lindenberger i Alf Lüdtke, Poznań 2018. XII. Jak się pisze historię? Hayden White, Fikcjonalność przedstawień opartych na faktach, w: tegoż, Proza historyczna, Kraków 2009, s. 85-105 Hayden White, Znaczenie narracyjności dla przedstawienia rzeczywistości, w: tegoż, Poetyka pisarstwa historycznego, Kraków 2000, s. 135-170	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę	aktywny udział w zajęciach, przygotowanie na każde zajęcia krótkiej (ok. 1200 znaków) notki omawiającej proponowane lektury (reading response) i umieszczenie jej na platformie Pegaz (do godziny 18:00 dnia poprzedzającego zajęcia), obecność na zajęciach (można mieć dwie nieobecności).

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Ukraina i Białoruś w XIX-XXI w. Wybrane zagadnienia

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.21.18920.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie się z ruchami narodowymi Ukraińców i Białorusinów na tle polityki rosyjskiej i polskiej

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany omawiane zagadnienia z dziejów Europy Wschodniej XIX-XXI w..	HIS_K2_W01	egzamin pisemny
Umiejętności – Student potrafi:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U1	Student potrafi krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności w zakresie historii Europy Wschodniej XIX-XXI w	HIS_K2_U01	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do wykazywania niezależności i samodzielności myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób.	HIS_K2_K06	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Ruch białoruski w drugiej połowie XIX w. Białoruska Republika Ludowa. Koncepcja autonomii w ramach Rosji i deklaracja niepodległości. Dokumenty programowe - Hramaty. Okupacja niemiecka.	W1, U1, K1
2.	Kwestia białoruska w ZSRR w okresie międzywojennym. Białorutenizacja w latach 20. XX w. Represje w latach 30. XX w. - zbrodnie w Kuropatach.	W1, U1, K1
3.	Kwestia białoruska w II RP. Propolska orientacja Bronisława Taraszkiewicza i jego późniejsza postawa prosowiecka. Chadecja Adama Stankiewicza. Szkolnictwo białoruskie. Komunistyczna Partia Zachodniej Białorusi. Cerkiew prawosławna a polityka narodowościowa II RP.	W1, U1, K1
4.	Centralna Rada Ukraińska (CRU). Mychajło Hruszewski, Symon Petlura, Wołodymyr Wynnyczenko. Koncepcja autonomii Ukrainy w ramach Rosji. Negocjacje CRU z Rządem Tymczasowym i bolszewikami. Zjazd narodów Rosji w Kijowie. Traktat brzeski i sojusz z Niemcami. Działalność ustawodawcza CRU Uniwersały.	W1, U1, K1
5.	Ukraińska Republika Ludowa (pierwsza). Dokumenty programowe. IV Uniwersał i deklarcja niepodległości Ukrainy. Ustawa o narodowo-personalnej autonomii przyjęta wg wzorców socjaldemokracji austriackiej. Konstytucja URL. Relacje ukraińsko-niemiecie.	W1, U1, K1
6.	Hetmanat Pawła Skoropadskiego. Cofnięcie reform URL. Tradycja kazacka. Rozwój ukaińskich struktur oświatowych - gimnazja i uniwersytety, Ukraińska Akademia Nauk. Powstanie antyhetmańskie i ewakuacja wojsk niemieckich. Koncepcja autonomii Ukrainy w ramach Rosji bialej.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
7.	Zachodnio-Ukraińska Republika Ludowa (ZURL) i jej roszczenia terytorialne. Tymczasowa ustawa zasadnicza ZURL. Walki o Lwów i wojna polsko-ukraińska 1918-1919. Republiki łemkowskie, floryncka i komańczańska. Republika huculska. Ewakuacja rządu ZURL do Wiednia.	W1, U1, K1
8.	Ukraińska Republika Ludowa (druga). Ustanowienie Dyrektoriatu. Akt zjednoczenia URL z ZURL. Sojusz Piłsudski-Petlura. Emigracja petlurowska w Polsce i we Francji. Zabójstwo Petlury i proces Szwarcbarda.	W1, U1, K1
9.	Kwestia Ukraińska w ZSRR w okresie międzywojennym. Ukrainizacja w latach 20. XX w. Mykoła Chwylowyj. Hasło "z dala od Moskwy, w stronę Europy". Wołobujewszczyzna. Represje w latach 30. XX w.	W1, U1, K1
10.	Kwestia ukraińska w II RP. Polityka narodowościowa państwa polskiego asymilacja państwowa i narodowa. Legalne i nielegalne ukraińskie partie polityczne. Ukraińskie Narodowo-Demokratuczne Zjednoczenie. Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów. Wasyl Mudryj i Stepan Bandera. Ugoda polsko ukraińska z 1935 r.	W1, U1, K1
11.	Kwestia białoruska w polityce III Rzeszy. Polityka gauleitera Wilhemla Kube. Iwan Jermaczenka i Białoruska Samoobrona. Koncesje na rzecz Białorusinów powołanie Białoruskiego Towarzystwa Naukowego, związków zawodowych, białoruskiego sądownictwa, Ligi Kobiet, zgoda na wywieszanie białoruskich flag i godła narodowego. Okoliczności upadku polityki Kubego.	W1, U1, K1
12.	Kwestia ukraińska w polityce III Rzeszy. Rozłam w Ukraińskiej Organizacji Nacjonalistów. Andrij Melnyk i Stepan Bandera. Bataliony Nachtigal i Roland. Ogłoszenie niepodległości Ukrainy we Lwowie w czerwcu 1941 r. i reakcja niemiecka. Ukraińska Główna Rada Wyzwoleńcza.	W1, U1, K1
13.	Białoruś i Ukraina 1945 - 1991 r. Propaganda sowiecka. Białoruska emigracja Iwonka Surwiłła przewodnicząca Rady Białoruskiej Republiki Ludowej. Ukraińska emigracja - banderowcy, melnykowcy. Towarzystwo Polsko-Ukraińskie w Paryżu Władysław Żeleński. Ukraiński Związek Helsiński.	W1, U1, K1
14.	Białoruś i Ukraina po 1991 r. Wspólnota Niepodległych Państw. Aleksander Łukaszenka i opozycja białoruska. Rewolucja pomarańczowa i rewolucja godności w Ukrainie. Ludowy Ruch Ukrainy.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	uczestnictwo w wykładzie

Wymagania wstępne i dodatkowe

Znajomość języka polskiego

Polacy na Dalekim Wschodzie Rosji w epoce nowożytnej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.04948.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Wiedza na temat historii zsyłek mieszkańców Rzeczypospolitej polsko-litewskiej od XVI w. do I pół. XIXI stulecia.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	w sposób pogłębiony i uporządkowany początki zsyłek mieszkańców Rzeczypospolitej polsko-litewskiej na Daleki Wschód Państwa Moskiewskiego XVI-XVIII w. oraz osadnictwo polskie na Syberii w okresie nowożytnym.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03	egzamin pisemny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie swoich zainteresowań zawodowych oraz w dyscyplinie historia, krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności, a także wspierać innych w tym zakresie, w szczególności w odniesieniu do tematyki poruszanej na wykładzie-zsyłam Polakóww na Daleki Wschód Państwa Moskiewskiego XVI-XVIII w.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Absolwent jest gotów do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Dzieje obecności mieszkańców Rzeczypospolitej polsko-litewskiej na Dalekim Wschodzie Państwa Moskiewskiego i Rosji w XVI-XIX stuleciach.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, dyskusja, metody e-learningowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	Pozytywna ocena z egzaminu pisemnego z treści, kto®e były poruszane i prezentowane na wykładzie.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak.

Totalitaryzmy XX wieku - mechanizmy podporządkowania społeczeństwa

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.21.19204.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z problematyką funkcjonowania państwa totalitarnego i jego wpływu na społeczeństwo.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie mechanizmy podporządkowania społeczeństwa państwu totalitarnemu.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04	zaliczenie na ocenę, esej
Umiejętności – Student potrafi:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U1	Student potrafi scharakteryzować metody oddziaływania państwa totalitarnego	HIS_K2_U02, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę, esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do dyskusji nad miejscem totalitaryzmu w historii systemów politycznych i społecznych	HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, esej
K2	Student potrafi wyciągnąć samodzielne wnioski z dyskusji nad rolą reżimów totalitarnych.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, esej
K3	Student potrafi wyciągnąć samodzielne wnioski z dyskusji nad rolą reżimów totalitarnych.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10	
przygotowanie do zajęć	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 50	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Student zapozna się z metodami oddziaływania rezimów totalitarnych na społeczeństwa.	W1, U1, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę, esej	Uzyskanie pozytywnej oceny eseju zaliczeniowego

Wymagania wstępne i dodatkowe

Dokonanie zapisu na zajęcia

Paralelne Światy i Jedwabne Szlaki. Daleki Wschód i Europa do końca XVIII w.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.18954.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Cele kształcenia zgodne z efektami kształcenia

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	w sposób pogłębiony i uporządkowany historię Dalekiego Wschodu i jego kontaktów z Europą do końca XVIII w.	HIS_K2_W01	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	zaawansowane zagadnienia z historii Dalekiego Wschodu i jego kontaktów z Europą do końca XVIII w.	HIS_K2_W03	zaliczenie na ocenę
W3	wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w spojrzeniu na historię Dalekiego Wschodu i jego kontaktów z Europą do końca XVIII w.	HIS_K2_W10	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie historii Dalekiego Wschodu i jego kontaktów z Europą do końca XVIII w., a także krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności w tym zakresie.	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę
U2	formułować tematy badawcze, posługiwać się paradygmatami i teoriami; stosować metody i techniki badań w zakresie historii Dalekiego Wschodu i jego kontaktów z Europą do końca XVIII w.	HIS_K2_U03	zaliczenie na ocenę
U3	argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym dotyczącym historii Dalekiego Wschodu i jego kontaktów z Europą do końca XVIII w., wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych.	HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii Dalekiego Wschodu i jego kontaktów z Europą do końca XVIII w.	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	docenienia roli historii w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych i szanowani dziedzictwa kulturowego krajów Dalekiego Wschodu.	HIS_K2_K03	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Tematem zajęć jest przegląd historii Dalekiego Wschodu (z naciskiem na Chiny) do końca XVIII w., ukazanej jako historia paralelna wobec historii Zachodu. Szczególna uwaga poświęcona będzie początkom i rozwojowi kontaktów między Europą a Dalekim Wschodem poprzedzającym dramatyczną konfrontację tych dwu Światów w XIX w. 1. Paralelene Światy, paralelene historie - Europa i Daleki Wschód do XVIII w. 2. Geograficzne i środowiskowe uwarunkowania historii Dalekiego Wschodu i Jedwabnych Szlaków. 3. Narodziny cywilizacji konfucjańskiej. Dzieje Chin do powstania Cesarstwa. 4. Wielkie odkrycia geograficzne Greków i Rzymian - droga z Zachodu do Chin 5. Cesarstwo dynastii Han w zmaganiu z koczownikami - droga z Chin na Zachód 6. Epicki kryzys Cesarstwa - Trzy Królestwa w historii i literackiej legendzie 7. W cieniu Wielkiego Stepu - konwegentny rozwój sztuki militarnej Późnego Cesarstwa Rzymskiego i Chin 8. Rozkwit i upadek Chin we wczesnym średniowieczu - ekspansja cywilizacji konfucjańskiej 9. Na Jedwabnych Szlakach - nowe byty polityczne w Azji Centralnej i Południowo-Wschodniej 10. Chiński Renesans w połowie średniowiecza - zdobycze cywilizacyjne czasów dynastii Song 11. Imperium Mongolskie i jego rola w intensyfikacji komunikacji transkontynentalnej 12. W poszukiwaniu Wielkiego Chana - morskie imperium Portugalczyków dociera na Daleki Wschód 13. Wojny Azjatów, wojny Europejczyków - konflikty w rejonie Zachodniego Pacyfiku w XVI i XVII w. 14. Uśpione Smoki - dalekowschodnie Imperia i ich kontakty z Europą w przeddzień epoki kolonialnej	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	Praca zaliczeniowa mająca charakter artykułu recenzyjnego, omawiająca dyskusję naukową wokół wybranego w uzgodnieniu z prowadzącym tematu w zakresie tematyki wykładu, wyposażona w aparat krytyczny

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak wymagań wstępnych
obecność na wykładach jest obowiązkowa

Współistnienie światów alternatywnych. Daleki Wschód i Europa od końca XVIII w.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.18955.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Student zna i rozumie terminologię używaną na poziomie rozszerzonym w kontekście Dalekiego Wschodu (wojny opiumowe, polityka otwartych drzwi, Wielki Skok, dyplomacja pingpongowa), rozumie jej źródła oraz zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach naukowych
C2	Student ma uporządkowaną i szczegółową wiedzę w zakresie prezentowanych zagadnień odwołujących się do kontaktów międzykulturowych i międzycywilizacyjnych, a konkretnie cywilizacji zachodniej i konfucjańskiej, jest świadomy wynikających stad szans (wzajemne zbliżenie, transfery), ale i zagrożeń (wspieranie technologiami reżimu totalitarnego, gospodarcze uzależnienie Europy). A także roli takich kontaktów w historii gospodarczej, politycznej i wojskowej odpowiednich krajów.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany wybrane działy nauk historycznych, w tym wypadku odpowiednie aspekty historii politycznej, militarnej, kulturalnej i gospodarczej Dalekiego Wschodu . W01	HIS_K2_W01	zaliczenie na ocenę
W2	Student zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie nauk historycznych („polityka samoumocnienia”, „socjalizm z chińska specyfiką” etc.) oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych.	HIS_K2_W02	zaliczenie na ocenę
W3	Student zna i rozumie zaawansowane zagadnienia z historii przynajmniej w odniesieniu do jednej epoki historycznej (w tym wypadku XIX i XX w.) w związku z wybraną specjalizacją badawczą.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W03	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę
U2	Student potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową („warlordyzm”, „ochotnicy chińscy”) , tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki	HIS_K2_U04	zaliczenie na ocenę
U3	Student potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła (fragmenty dzieł Sun Yatsena, Mao, Deng Xiaopinga)	HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	Student jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny, zwłaszcza gdy dotyczy to tak obcych, jak dalekowschodnia, kultur i cywilizacji	HIS_K2_K02	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
przeprowadzenie badań literaturowych	10
przygotowanie pracy pisemnej	10
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Punkt wyjścia: dotychczasowy (do przełomu XVIII i XIX w.) charakter kontaktów Zachodu i Dalekiego Wschodu i ich jednostronny charakter 2. Specyfika pierwszej wojny opiumowej i jej charakter. Przyczyny totalnej klęski Chin. 3. Traktat nankiński. Koncesje, settlementy i specyfika „portów traktatowych". 4. Rewolucja tajpingowska, „polityka samoumocnienia" i „sto dni reform" 1898 r. jako nieudane próby chińskiej modernizacji. 5. Ostatnia dekada dynastii Qing, 1902-1912; śmierć kliniczna w skansenie czy ostatnia szansa na własna drogę dziejową? 6. Ideologia sunyatsenowska, Kuomintang i republikańska rewolucja Xinhai jako próba stworzenia Nowych Chin. 7. „Azjatycka Somalia" czy „czas otwartości" ? Chiny lat 20. i 30. XX w. w oczach Zachodu. 8. Chiński komunizm: kolejna próba skopiowania Zachodu czy alternatywny model doktryny? 9. Ta inna cześć społeczeństwa: czy Chinki mogą i czy powinny powtórzyć drogę emancypacji kobiet Zachodu. 10. Republika Chińska na Tajwanie 1949-1988; próba westernizacji Chin czy alternatywny model nowoczesnego państwa? 11. „Socjalizm z chińską specyfiką" 1988-1997; więcej specyfiki czy naśladownictwa? 12. Droga dla Trzeciego Świata czy droga do Trzeciego Świata; ChRL po Dengu a Zachód 13. Pożegnanie z Chinami czy prawdziwe Chiny: Tajwan po 1988 r. 14. To jest to w innym opakowaniu czy to coś zupełnie innego: demokracja, nowoczesność i chińskość w Singapurze 15. Światy alternatywne czy walka o jeden, nasz świat: Chiny, Zachód i pułapka Tukidydesa	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	Praca pisemna na uzgodniony z wykładowcą temat, opatrzona przypisami i zaopatrzona w wykaz literatury (bibliografię), nawiązująca do tematyki wykładów.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Dzieje wojskowości najnowszej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.18958.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Cele rzeczowe: poszerzenie wiedzy z zakresu wojskowości XX w.
C2	Wspieranie samodzielnego, krytycznego myślenia, rozwijanie wrażliwości
C3	Znajomość podręczników ogólnych i specjalistycznych, encyklopedii, słowników, leksykonów, oraz podstawową literaturę z zakresu historii wojskowości XX w.
C4	Student powinien znać najważniejsze konflikty zbrojne w XX w. z podziałem na światowe i lokalne
C5	Student powinien umieć: dokonać analizy porównawczej konfliktów zbrojnych, wybranych działań wojennych, omówić i porównać przyczyny i konsekwencje wojen, analizować doktryny i strategie wojskowe oraz plany wojenne od I wojny światowej do poczatku XXI w.
C6	Student powinien umieć przeprowadzić analizę porównawczą relacji i związków między wojnami a gospodarkę, społeczeństwem i opinią publiczną, porównać warunki życia codziennego w czasie wojen oraz omówić i skomentować relacje osobiste świadków wydarzeń wojennych
C7	Student powinien omówić ewolucję techniki wojskowej

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Absolwent zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany wybrane działy historii wojskowości XX w. Absolwent zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie historii wojskowości XX w., ze szczególnym uwzględnieniem historii techniki wojskowej, doktryn wojennych oraz historii wojen oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04	zaliczenie na ocenę
W2	Absolwent zna i rozumie przedmiot historii wojskowości XX w., historiografię oraz metodologię badań tej epoki. Absolwent zna i rozumie różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka wojskowości XX wieku. Absolwent zna i rozumie wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację XX-wiecznych źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych).	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	zaliczenie na ocenę
W3	Absolwent zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii wojskowości XX w. i nauk pokrewnych (socjologii, ekonomii, psychologii, antropologii); rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka wojskowości XX wieku.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę
W4	Absolwent zna i rozumie, że badania i debaty historyczne, zwłaszcza nad historią wojen w XX, są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów. Absolwent zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w odniesieniu do historii wojen i wojskowości XX w.	HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W5	Absolwent zna i rozumie sposoby działalności i aktualną ofertę współczesnych instytucji kultury, a zwłaszcza instytucji zachowujących spuściznę historyczną sił zbrojnych oraz upowszechniających wiedzę o armiach i wojnach w XX w.	HIS_K2_W10	zaliczenie na ocenę
W6	Absolwent zna i rozumie sposoby działalności i aktualną ofertę współczesnych instytucji i organizacji, a zwłaszcza instytucji zachowujących spuściznę historyczno-wojskową i upowszechniających wiedzę historyczno-wojskową (np. Muzeum Wojska Polskiego, Muzeum Lotnictwa).	HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę
W7	Absolwent potrafi scharakteryzować najważniejsze doktryny wojskowe. Absolwent potrafi podać najważniejszych teoretyków wojskowości, scharakteryzować ich działalność, poglądy i najważniejsze publikacje.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W03	zaliczenie na ocenę
W8	Absolwent zna i rozumie, że badania i debaty historyczne na temat wojen są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów. Absolwent zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w naukach historyczno-wojskowych.	HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Absolwent potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę na temat historii wojen i wojskowości w XX w.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
U2	Student potrafi wartościować, hierarchizować, oceniać, porównywać wiedzę z zakresu wojskowości XX w.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06	zaliczenie na ocenę
U3	Absolwent potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań nad wojen i wojskowości (historia polityczna, socjologia, religioznawstwo, historia gospodarcza), udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.	HIS_K2_U02, HIS_K2_U03	zaliczenie na ocenę
U4	Absolwent potrafi formułować tematy badawcze dotyczące historii wojen i wojskowości w XX w., zwłaszcza w Europie, posługiwać się paradygmatami i teoriami; stosować metody i techniki badań.	HIS_K2_U02, HIS_K2_U03	zaliczenie na ocenę
U5	Absolwent potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową na temat wojen i wojskowości, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04	zaliczenie na ocenę
U6	Absolwent potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne wytworzone w XX w., poruszające tematykę wojskową i wojenną.	HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U7	Absolwent potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym na temat wojen i wojskowości w XX w., wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych, dedykowanych tej tematyce.	HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę
U8	Absolwent potrafi korzystać z Internetu (bibliotek cyfrowych) pod kątem korzystana z literatury i źródeł historycznych do dziejów wojen i wojskowości w XIX w., zwłaszcza na ziemiach polskich. Absolwent potrafi stosować zróżnicowane metody upowszechniania wiedzy historycznej na temat historii wojen i wojskowości w XX w. oraz wykorzystać umiejętności związane z wybraną przez siebie specjalizacją do pracy w zespołach w instytucjach oświaty, archiwach lub innych instytucjach związanych z popularyzacją historii wojskowej Polski XX w.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U08, HIS_K2_U09, HIS_K2_U10, HIS_K2_U11, HIS_K2_U12, HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów uczestniczyć w dyskusji, debacie, stawiać pytania, odpowiadać na pytania kolegów, wyciągać wnioski, uzasadniać swoje wypowiedzi ustne,	HIS_K2_K02, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07, O.K1	zaliczenie na ocenę
K2	Absolwent jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka wojskowości XX w.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę
K3	Absolwent jest gotów do wykazania niezależności myślenia na temat kluczowych aspektów historii wojen i wojskowości oraz wyciągania wniosków.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do zaliczenia	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wojna jako problem badań historyczno-wojskowych	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2, K3
2.	Przyczyny i skutki wojen w XX w.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2, K3
3.	Front zachodni I i II wojny światowej - analiza porównawcza	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2, K3
4.	Front wschodni I i II wojny światowej - analiza porównawcza	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2, K3
5.	Wojna fortyfikacji	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2, K3
6.	Wojna ludzi. Indywidualna broń i wyposażenie żołnierza	W1, U1, U2, K1
7.	Wojna ludzi. Doświadczenia żołnierskie.	W1, U1, U2, K1
8.	Wojna artylerii	W1, U1, U2, K1
9.	Wojna maszyn. Historia broni pancernej do 1945 r.	W1, U1, U2, K1
10.	Wojna maszyn. Historia broni pancernej po 1945	W1, U1, U2, K1
11.	Wojna w powietrzu. Rozwój techniki lotniczej	W1, U1, U2, K1
12.	Wojna w powietrzu. Działania wojenne	W1, U1, U2, K1
13.	Wojna na morzu. Ewolucja okrętów wojennych	W1, U1, U2, K1
14.	Wojna na morzu. Działania wojenne	W1, U1, U2, K1
15.	Alternatywna historia wojen XX w.	W1, U1, U2, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	Test pisemny

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych

Od autobiografii do bioarchiwum

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.18960.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest zapoznanie studentów z formami autobiograficznej narracji, historią i współczesną metodologią ich badania oraz ich rolą w warsztacie historyka dziejów najnowszych. Kurs wchodzi w skład bloku zajęć ukazującego problemy wyłaniające się na skrzyżowaniu współczesnych trendów historiografii – historii społecznej, biohistorii i historii kulturowej, gdzie perspektywa „historii życia" stanowi punkt spajający te podejścia. Struktura kursu łączy oś problemową, źródłoznawczą i chronologiczną, ukazując przemiany form narracji autobiograficznej oraz metodologii ich badania na tle historii XIX–XXI wieku.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badanej epoki w odniesieniu do dokumentów osobistych i innych źródeł wiodących do poznania biografii i ich kontekstów.	HIS_K2_W04, HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę
W2	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych), w szczególności w odniesieniu do dokumentów osobistych.	HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę
W3	Student zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych tam, gdzie badaniu podlegają źródła biograficzne, biografie indywidualne i zbiorowe oraz ich konteksty; zna i rozumie historię nauk związanych z badaniami biografii oraz rozwój ich metodologii.	HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę
W4	Student zna i rozumie znaczenie i rolę ochrony praw autorskich oraz uwarunkowania etyczne w pracy zawodowej historyka w szczególności w polach badawczych związanych z badaniem dokumentów osobistych oraz biografii.	HIS_K2_W13	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła służące badaniom nad biografiami indywidualnymi i zbiorowymi, w szczególności źródła osobiste ("egodokumenty")	HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
U2	Student potrafi formułować tematy badawcze, posługiwać się paradygmatami i teoriami; stosować metody i techniki badań w zakresie wybranej dziedziny historii, tj. w zakresie badań biograficznych oraz kontekstowych badań historycznych i wybranych badań społecznych.	HIS_K2_U03	zaliczenie na ocenę
U3	Student potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki, w szczególności odnoszącą się do nurtu badań nad biografami tak w naukach historycznych, jak i wybranych naukach społecznych.	HIS_K2_U04	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka - biografisty.	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	Student jest gotów do wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób, mając na uwadze kontekst społeczny badań biograficznych oraz kontekst upowszechniania publikacji biograficznych.	HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę
K3	Student jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny, w szczególności w odniesieniu do kontekstu społecznego, w którym prowadzone są badania nad biografiami indywidualnymi i zbiorowymi.	HIS_K2_K02	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	10	
przygotowanie do zajęć	20	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	**Tradycja badań autobiograficznych – historia i metodologia** Szkoła chicagowska i narodziny metody biograficznej w naukach społecznych (Thomas, Znaniecki, "Chłop polski"). Konkursy pamiętnikarskie w Polsce i na świecie jako źródło i metoda. Badania pamiętnikoznawcze – od Chałasińskiego do współczesności. Typologia postaw i kategorie analityczne w badaniach autobiografii.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3
2.	**Pamięć, czas i narracja** Pamięć autobiograficzna w perspektywie psychologicznej. Chronologia i struktura narracji autobiograficznej. Wywoływanie autonarracji – aspekty metodologiczne. Dziennik jako forma zapisu doświadczenia – od hrabianki do pioniera.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3
3.	**Język, przestrzeń i materialność** Językowy obraz świata w autobiografii – język epoki, pole semantyczne. Przedmioty jako nośniki i konstrukty pamięci. Przestrzeń w narracji autobiograficznej i w warsztacie historyka. Dom, droga, granica jako kategorie organizujące opowieść.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3
4.	**Doświadczenia graniczne: mobilność, wojna, trauma** Podróż życia: awans społeczny, osadnictwo, migracje. Emigracja i uchodźctwo w narracji autobiograficznej. Wojna w autobiografiach kombatanckich, przeżywców i dzieci. Trauma jako kategoria analityczna i doświadczenie narracyjne.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
5.	**Tożsamość, wspólnota i powrót** Narracje osadzone w historii narodu i środowiska (milieu). Autobiografia własna a autobiografia zbiorowa. Tożsamość i miejsce – przesiedlenia Transfer, nowe zakorzenienia. Powrót do domu przez opowieść.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3
6.	**Od autobiografii do bioarchiwum – ciało, zmysły, wiedza ucieleśniona** Biografia wizualna i jej relacja z narracją tekstową. Embodied knowledge – wiedza ucieleśniona jako źródło historyczne. Sensory history – zmysłowe wymiary doświadczenia biograficznego. Embodied labour – praca ciała i jej ślady w autobiografii. Bioarchiwum jako rozszerzenie pojęcia źródła autobiograficznego.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Forma zaliczenia: zaliczenie na ocenę Składowe oceny końcowej: Aktywny udział w zajęciach (20%) Obecność na zajęciach (dopuszczalne 2 nieobecności nieusprawiedliwione) Udział w dyskusjach i ćwiczeniach warsztatowych Przygotowanie do zajęć (znajomość lektur i materiałów audiowizualnych) Zadania domowe (80%) Prace pisemne i ćwiczenia analityczne realizowane w trakcie semestru Zadania obejmują m.in.: analizę źródeł autobiograficznych, kodowanie tekstów, pracę z materiałem audiowizualnym Szczegółowe instrukcje, terminy i kryteria oceny podawane na bieżąco na zajęciach i platformie Pegaz Skala ocen: 91–100% – bardzo dobry (5) 81–90% – dobry plus (4+) 71–80% – dobry (4) 61–70% – dostateczny plus (3+) 51–60% – dostateczny (3) 0–50% – niedostateczny (2)

Samorząd krakowski w latach 1866-1939 (ustrój, działalność, kadra)

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.21.19314.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z samorządem krakowskim w latach 1866-1939 przez pryzmat jego ustroju, działalności oraz kadry zarządzającej

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	ma wiedzę i rozeznanie w najważniejszych aspektach funkcjonowania samorządu krakowskiego w okresie autonomii galicyjskiej po 1866 r. oraz w niepodległej Polsce w latach 1918-1939	HIS_K2_W03	zaliczenie pisemne

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	przebieg przemian w samorządzie miejskim na przykładzie Krakowa w latach 1866-1939 w obliczu przemian politycznych i ustrojowych	HIS_K2_W05	zaliczenie pisemne
W3	posiadł znajomość historii porównawczej, jak również współzależności różnych dyscyplin humanistycznych	HIS_K2_W08	zaliczenie pisemne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać wiedzę historyczną. Korzysta z nowoczesnych technik jej pozyskiwania.	HIS_K2_U01	zaliczenie pisemne
U2	ma umiejętność krytycznego oceniania źródeł historycznych i ich współużywania ze źródłami innych nauk humanistycznych.	HIS_K2_U02, HIS_K2_U05	zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	docenia rolę historii oraz samorządu w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i szerszych więzi społecznych.	HIS_K2_K03	zaliczenie pisemne
K2	uznaje i szanuje różnice opinii w dyskursie politycznym i ustrojowym. Potrafi je zaakceptować.	HIS_K2_K02	zaliczenie pisemne

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Kraków u progu doby autonomicznej	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
2.	Ustrój i organizacja samorządu Krakowa w l. 1866-1918 (statuty Gminy m. Krakowa z 1866 r. oraz z 1901 r.)	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
3.	Kadra zarządzająca - prezydenci Krakowa doby autonomii galicyjskiej	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
4.	Józef Dietl – prezydent Krakowa z wizją	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
5.	Juliusz Leo i jego projekt „Wielkiego Krakowa”	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
6.	Działalność samorządu krakowskiego w latach 1866-1918	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
7.	Gospodarka komunalna w latach 1866-1918	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
8.	Kraków w niepodległej Polsce	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
9.	Ustrój i organizacja samorządu Krakowa w latach 1918 -1939	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
10.	Kadra zarządzająca - prezydenci Krakowa okresu międzywojennego	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
11.	Prezydent Mieczysław Kaplicki i jego kompleksowy plan program inwestycyjny dla Krakowa	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
12.	Józef Sare – fachowiec wiceprezydentem Krakowa	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
13.	Działalność samorządu krakowskiego w latach 1918-1939	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
14.	Gospodarka komunalna w latach 1918-1939	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
15.	Bilans funkcjonowania samorządu krakowskiego w latach 1866-1939	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie pisemne	Obecność na wykładach oraz napisanie testu kolokwium zaliczeniowego z treści przedmiotu

Zawodowa praktyka śródroczna z nauczania historii w szkołach ponadpodstawowych

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.22.08770.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** praktyka: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem praktyk jest zdobywanie doświadczenia związanego z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością pedagogiczną.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę, sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły,rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty	D2.W1, HIS_K2_W08, HIS_K2_W12, O.W3, O.W7, O.W9	raport
W2	metody i środki stosowane w praktyce szkolnej	HIS_K2_W02, HIS_K2_W12, O.W15, O.W2	raport
W3	rolę i zadania nauczyciela w szkole ponadpodstawowej	HIS_K2_W02, HIS_K2_W10, HIS_K2_W12	raport
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej, prawidłowo interpretować metody dydaktyczne w obserwowanych placówkach	D2.U1, D2.U3, HIS_K2_U04, HIS_K2_U11, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	raport
U2	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia sytuacje dydaktyczne, przeprowadzić lekcję z zastosowaniem poprawnej konstrukcji	D2.U3, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14, O.U18	raport
U3	wykorzystać IT do wyboru właściwej dla danej klasy metody nauczania	HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	raport
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	D2.K1, HIS_K2_K06, O.K1, O.K2	raport
K2	stosowania norm etycznych i moralnych w pracy nauczyciela historii	HIS_K2_K01, HIS_K2_K05, O.K1	raport
K3	przyjęcia odpowiedzialności za proces kształcenia uczniów	HIS_K2_K01, HIS_K2_K05, HIS_K2_K07	raport

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
praktyka	30	
analiza aktów normatywnych	15	
przygotowanie dokumentacji	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	W czasie obserwacji hospitowanych zajęć student zwraca szczególną uwagę na: a) czynności podejmowane przez nauczyciela/edukatora w toku lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów; b) metodykę lekcji (zajęć), stosowane przez nauczyciela metody, formy pracy oraz środki dydaktyczne; c) interakcje nauczyciel/edukator–uczeń oraz interakcje zachodzące pomiędzy dziećmi lub młodzieżą; d) procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłócenia; e) sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania zadań poszczególnych uczniów; f) sposoby motywowania i oceniania uczniów; g) klimat społeczny klasy, role pełnione przez uczniów, ich zachowania i postawy; h) funkcjonowanie i aktywność uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (niepełnosprawnych lub szczególnie uzdolnionych); i) działania nauczyciela na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metoda projektów, ćwiczenia przedmiotowe, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
praktyka	raport	Zrealizowanie praktyki zgodnie z jej regulaminem

Wymagania wstępne i dodatkowe

- wybór i realizowanie specjalizacji nauczycielskiej,
- obecność obowiązkowa.

Zgodnie z zaleceniem Stałej Senackiej Komisji ds. Nauczania, wydanym w dniu 13.02.2024 r. informujemy w sylabusach przedmiotów implikujących kontakty studenta z osobami małoletnimi, iż: "Warunkiem dopuszczenia do udziału w zajęciach jest wykonanie przez studenta obowiązków, o których mowa w art. 21 ust. 2-8 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym."

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Zawodowa praktyka ciągła z nauczania historii w szkołach ponadpodstawowych

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.22.05024.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** praktyka: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem praktyk jest zdobywanie doświadczenia związanego z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością pedagogiczną.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty	D2.W1, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W12, O.W6	zaliczenie
W2	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty oraz rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty	D2.W2, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04	zaliczenie
W3	cele i treści nauczania historii w szkolnictwie ponadpodstawowym, znaczenie stosowania zróżnicowanych środków nauczania o odpowiednich metod nauczania	HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W09, O.W3	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	D2.U1, D2.U3, HIS_K2_U04, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie
U2	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć; ,zastosować w praktyce poznane zasady nauczania i popularyzacji wiedzy uczniów, właściwie stosować poznaną terminologię z uwzględnieniem specyfiki szkoły	D2.U2, HIS_K2_U01, HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U14	zaliczenie
U3	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno- -pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk oraz planować proces edukacyjny	HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie
U4	zorganizować zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne w celu popularyzacji wiedzy	HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie
U5	potrafi wykorzystywać IT w edukacji	HIS_K2_U12, HIS_K2_U13, O.U2	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych, kierowania zespołem uczniowskim i współpracy z zespołem nauczającym	D2.K1, HIS_K2_K01, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07, O.K7	zaliczenie
K2	popularyzowania historii lokalnej i regionalnej	HIS_K2_K03, HIS_K2_K05, O.K2, O.K5	zaliczenie
K3	kierowania się w kontaktach rodzicami, opiekunem praktyk i uczniami zasadami i normami etycznymi	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, O.K1, O.K2	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

praktyka	30
analiza dokumentów programowych	20
przygotowywanie projektów	25

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 75	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	Na obecności praktykanta w szkole składać się mogą następujące formy aktywności – konsultacje z opiekunem; – lekcje samodzielnie prowadzone przez praktykanta i ich omówienie – hospitacje lekcji prowadzonych przez innych praktykantów (jeśli w tej szkole jest kilku praktykantów); – przygotowanie i sprawdzenie sprawdzianów pisemnych (stosowanie kryteriów oceniania, recenzowanie); – udział w zajęciach pozaklasowych i pozalekcyjnych (koła zainteresowań, douczanie i inne); – udział w życiu szkoły (konferencje, zebrania, szkolenia, uroczystości szkolne); – zapoznawanie się z takimi aspektami pracy jak: prowadzenie dokumentacji, doskonalenie zawodowe, dokształcanie, zasady awansu zawodowego, przepisy regulujące zatrudnienie i postępowanie nauczycieli, praca zespołów przedmiotowych, współpraca z doradztwem pedagogicznym i metodycznym itp.; – zapoznawanie się z działalnością szkoły, jej wyposażeniem (biblioteka, pracownie), z programem szkoły i planowaniem pracy oraz zasadami rozliczania czasu pracy nauczycieli. Studenci mogą brać udział w wycieczkach, organizować zwiedzanie zabytków lub lekcje muzealne, ale nie mogą być jedynymi opiekunami młodzieży poza murami szkoły (młodzieży musi także towarzyszyć etatowy nauczyciel).	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metoda projektów, konsultacje

Rodzaj zajęć	**Formy zaliczenia**	**Warunki zaliczenia przedmiotu**
praktyka	zaliczenie	realizacja praktyki zgodnie z regulaminem, złożenie sprawozdania i przedłożenie dokumentacji kierownikowi praktyk

Wymagania wstępne i dodatkowe

- Realizowanie specjalizacji (ścieżki) nauczycielskiej na I stopniu studiów.
- Kontynuowanie specjalizacji na studiach II stopnia

Zgodnie z zaleceniem Stałej Senackiej Komisji ds. Nauczania, wydanym w dniu 13.02.2024 r. informujemy w sylabusach przedmiotów implikujących kontakty studenta z osobami małoletnimi, iż: "Warunkiem dopuszczenia do udziału w zajęciach jest wykonanie przez studenta obowiązków, o których mowa w art. 21 ust. 2-8 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o

przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym."

Zawodowa praktyka śródroczna z nauczania z zakresu wiedzy o społeczeństwie i edukacji obywatelskiej w szkołach ponadpodstawowych

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.22.19318.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** praktyka: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem praktyk jest zdobywanie doświadczenia związanego z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością pedagogiczną.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty;	E2.W1, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W12, O.W3, O.W7	zaliczenie
W2	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty oraz rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty	E2.W2, E2.W3, HIS_K2_W04, HIS_K2_W08, HIS_K2_W12, O.W3, O.W7, O.W9	zaliczenie
W3	cele i treści nauczania WOS szkole ponadpodstawowej, znaczenie stosowania zróżnicowanych metod nauczania, zwłaszcza aktywizujących, konieczność stosowania nowoczesnych środków nauczania w praktyce szkolnej	HIS_K2_W04, HIS_K2_W12, O.W15, O.W2	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;	E2.U1, HIS_K2_U04, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie
U2	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych lekcję i właściwie zastosować poznaną terminologię z uwzględnieniem specyfiki szkoły, stosować w praktyce poznane zasady nauczania i popularyzacji wiedzy	E2.U2, HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie
U3	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia sytuacje i zdarzenia pedagogiczne i dydaktyczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie obserwacji lub prowadzenia lekcji	E2.U1, HIS_K2_U01, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie
U4	potrafi wykorzystywać IT w edukacji obywatelskiej	E2.U3, HIS_K2_U12, O.U1, O.U2	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	kierowania zespołem uczniowskim i współpracy z zespołem nauczającym	E2.K1, HIS_K2_K02, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07	zaliczenie
K2	popularyzowania WOS z uwzględnieniem specyfiki lokalnej i regionalnej	E2.K1, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05, O.K3, O.K6	zaliczenie
K3	kierowania się w kontaktach z nauczycielem ćwiczeń zasadami i normami etycznymi	E2.K1, HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K07, O.K2	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
praktyka	30

analiza aktów normatywnych	7
analiza dokumentów programowych	6
konsultacje	5
przygotowanie dokumentacji	5
przygotowanie raportu	5

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 58	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	Na obecności praktykanta w szkole składać się mogą następujące formy aktywności –konsultacje z opiekunem; – lekcje samodzielnie prowadzone przez praktykanta i ich omówienie – hospitacje lekcji prowadzonych przez innych praktykantów (jeśli w tej szkole jest kilku praktykantów); – przygotowanie i sprawdzenie sprawdzianów pisemnych (stosowanie kryteriów oceniania, recenzowanie); – udział w zajęciach pozaklasowych i pozalekcyjnych (koła zainteresowań, douczanie i inne); – udział w życiu szkoły (konferencje, zebrania, szkolenia, uroczystości szkolne); –zapoznawanie się z takimi aspektami pracy jak: prowadzenie dokumentacji,doskonalenie zawodowe, dokształcanie, zasady awansu zawodowego, przepisy regulujące zatrudnienie i postępowanie nauczycieli, praca zespołów przedmiotowych,współpraca z doradztwem pedagogicznym i metodycznym itp.; – zapoznawanie się z działalnością szkoły, jej wyposażeniem (biblioteka, pracownie), z programem szkoły i planowaniem pracy oraz zasadami rozliczania czasu pracy nauczycieli. Studenci mogą brać udział w wycieczkach, ale nie mogą być jedynymi opiekunami młodzieży poza murami szkoły(młodzieży musi także towarzyszyć etatowy nauczyciel)	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, konsultacje, praktyka

Rodzaj zajęć	**Formy zaliczenia**	**Warunki zaliczenia przedmiotu**
praktyka	zaliczenie	Odbycie praktyki zgodnie z regulaminem

Wymagania wstępne i dodatkowe

- Udział w ścieżce nauczycielskiej, ukończone studia I stopnia (specjalność nauczycielska)
- Udział w zajęciach Dydaktyka z zakresu wiedzy o społeczeństwie i edukacji obywatelskiej
- Zrealizowanie praktyki obowiązkowe

Dydaktyka z zakresu wiedzy o społeczeństwie i edukacji obywatelskiej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.22.16635.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	zapoznanie z " projektem podstawy programowej przedmiotu edukacja obywatelska dla liceum ogólnokształcącego i technikum" oraz dla szkoły branżowej z obowiązującymi podstawami programowymi dla szkół ponadpodstawowych opublikowanymi w DZIENNIKU USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Warszawa, dnia 16 marca 2022 r. Poz. 609 ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI z dnia 8 marca 2022 r.
C2	- przekazanie umiejętności planowania lekcji, określania celów, pisania konspektów
C3	- poznanie metod i technik nauczania właściwych dla wieku uczniów
C4	- zapoznanie studentów ze środkami nauczania (mapa, tekst źródłowy, ilustracja, środki multimedialne)

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	rozumie funkcjonowanie przedmiotu w szkołach ponadpodstawowych	E1.W1, HIS_K2_W04, HIS_K2_W08, O.W1, O.W15	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W2	zna i rozumie zadania przedmiotu nauczania, zna jego cele oraz treści edukacji obywatelskiej	E1.W1, HIS_K2_W10, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W3	zna metody i środki nauczania w szkołach ponadpodstawowych	E1.W1, E1.W13, E1.W14, E1.W2, HIS_K2_W04	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W4	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne w zakresie przedmiotu WOS i pokrewnych oraz wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym - integrację międzyprzedmiotową ze szczególnym uwzględnieniem treści z zakresu wiedzy o społeczeństwie i edukacji obywatelskiej.	E1.W3, E1.W4, E1.W6, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10, HIS_K2_W11, HIS_K2_W12, O.W2	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W5	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla zajęć z historii najnowszej oraz społecznej : wycieczki, oraz zagadnienia związane z pracą domową;	E1.W3, E1.W7, HIS_K2_W10, HIS_K2_W12, O.W12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W6	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	E1.W10, E1.W12, E1.W13, E1.W8, HIS_K2_W08, HIS_K2_W12, O.W4, O.W5, O.W7	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W7	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	E1.W13, HIS_K2_W12, O.W1	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W8	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	E1.W1, E1.W13, HIS_K2_W11, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi stosować środki i metody nauczania z zakresu historii najnowszej i wiedzy o społeczeństwie w szkolnictwie ponadpodstawowym	E1.U1, E1.U8, HIS_K2_U01, HIS_K2_U04, O.U1, O.U9	zaliczenie na ocenę, prezentacja

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U2	potrafi konstruować konspekt lekcji	E1.U2, E1.U3, E1.U8, HIS_K2_U01, HIS_K2_U04	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U3	potrafi planować pracę nauczyciela, dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań dydaktycznych	E1.U1, E1.U8, HIS_K2_U01, HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U4	potrafi wykorzystywać nowoczesne technologie w pracy nauczyciela	E1.U7, E1.U8, HIS_K2_U11, HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U5	samodzielnie planuje i realizuje różnorodne projekty i zadania związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela wiedzy o społeczeństwie	E1.U6, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U6	potrafi analizować własne działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze) i wskazywać obszary wymagające modyfikacji, potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne szczególnie w odniesieniu do WOS, rozpoznawać błędy uczniów i wykorzystywać je w nauczaniu przedmiotu WOS	E1.U10, E1.U5, HIS_K2_U11, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14, O.U18	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U7	identyfikować powiązania treści przedmiotu z innymi treściami nauczania	E1.U3, HIS_K2_U12, O.U2	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U8	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;	E1.U7, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14, O.U5, O.U6	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U9	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	E1.U6, HIS_K2_U11, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14, O.U5, O.U7	zaliczenie na ocenę, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów; uwzględnienia w pracy wieku rozwojowego uczniów i zgodnie z nim potrafi stosować metody i środki dydaktyczne; popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym, zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych; rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	E1.K1, HIS_K2_K04, HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę, prezentacja
K2	pracy z zespołem nauczycielskim i uczniowskim kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05, HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę, prezentacja
K3	stosowania w pracy zasad i norm etycznych; budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	HIS_K2_K01, O.K1, O.K2	zaliczenie na ocenę, prezentacja
K4	systematycznego rozwoju osobistego w zakresie przygotowania przedmiotowego jak i dydaktycznego	E1.K7, E1.K8, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, prezentacja
K5	Kształtowania postawy świadomego, odpowiedzialnego i refleksyjnego korzystania z mediów cyfrowych, z jednoczesnym respektowaniem zasad ochrony praw autorskich i własności intelektualnej. Zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych w zakresie WOS.	E1.K3, E1.K4, E1.K6, HIS_K2_K02, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie prezentacji multimedialnej	10	
przygotowanie do ćwiczeń	10	
przygotowanie do sprawdzianu	10	
przygotowanie prac pisemnych	15	
rozwiązywanie kazusów/analiza przypadków	10	
rozwiązywanie zadań	5	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Specyfika przedmiotu w szkole średniej; jego miejsce wśród innych przedmiotów nauczania w szkolach ponadpodstawowych	W1, W7, W8, U3, U5, U7, U9, K2, K5
2.	Treści nauczania w szkole branżowej wedle podstawy programowej (omówienie treści podstawy programowej oraz propozycji metod ich realizacji według głównych działów problemowych:	W3, W5, W7, W8, U1, U4, U5, K3, K4
3.	Treści nauczania w technikum wedle podstawy programowej (omówienie treści podstawy programowej oraz propozycji metod ich realizacji według głównych działów problemowych:	W2, W4, U5, U6, U7, U8, K3
4.	Metody kształcące umiejętności społeczne, twórczego myślenia i rozwiązywania problemów (np. drzewo decyzyjne, kolaż,, analiza SWOT, analiza przypadków, kapelusze myślowe, kula śnieżna, plakat podsumuwujący.	W5, W6, W7, W8, U2, U3, U5, U7, U8, U9, K1, K2, K3
5.	Środki dydaktyczne i ich zastosowanie (teksty źródłowe, mapy, wykresy, diagramy i zestawienia statystyczne - w tym z wyników badań opinii publicznej) wybór i wykorzystanie fimu dokumentalnego wybór i wykorystanie plakatu w nauczaniu wiedzy o społeczeństwie	W3, W5, U1, U3, U4, U6, K1, K2
6.	Omówienie podręczników; porównanie, ocena i wykorzystanie w nauczaniu	W3, U2, U3, U4, U5, K2, K4

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
7.	warsztat pracy nauczyciela; (tworzenie biblioteki nauczyciela, zarówno tradycyjnej jak i cyfrowej, poznanie portali internetowych skierowanych do nauczycieli wychownia obywatelskiego właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej	W1, W2, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U4, K4, K5
8.	przygotowanie lekcji ze świadkiem historii (według wskazań podstawy), przeprowadzenie wywiadu	W2, W3, W4, W7, U1, U9
9.	przygotowuje wycieczkę do instytucji samorządowych lub innych instytucji państwowych	W1, U1, U3, U5

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda sytuacyjna, inscenizacja, burza mózgów, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, gra dydaktyczna, rozwiązywanie zadań, konsultacje, metoda projektów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, prezentacja	aktywny udział w zajęciach, przygotowanie merytoryczne, pozytywne zaliczenie kolokwium zaliczeniowego, przegotowanie 2 konspektów lekcji z kartami pracy oraz prezentacją

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach obowiązkowa dla studentów specjalizacji pedagogicznej.

Elektroniczne Zarządzanie Dokumentacją (EZD) i Zintegrowany System Informacji Archiwalnej (ZOSIA)

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISACS.22.19321.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zaznajomienie studentów z oprogramowaniem EZD PUW i EZD RP
C2	Zaznajomienie studentów z systemem ZOSIA

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych.	HIS_K2_W06	zaliczenie na ocenę
W2	Student zna system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD PUW i EZD RP) w stopniu pozwalającym na poruszanie się w nim, dodawanie dokumentacji, podpisywanie dokumentów, przetwarzanie obiegu dokumentów i ich tagowanie. Rozumie znaczenie i wagę dokumentacji elektronicznej oraz zna podstawowe zasady cyberbezpieczeństwa.	HIS_K2_W06	zaliczenie na ocenę
W3	Student zna założenie i podstawy poruszanie się w systemie ZOSIA, jego możliwości i ograniczenia, rozróżnia role poszczególnych użytkowników, potrafi dodawać, opisywać i wyszukiwać dokumenty.	HIS_K2_W06	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Potrafi na poziomie podstawowym używać systemu EZD PUW i EZD RP, wprowadzać dokumenty do systemy, poprawnie je opisywać, podpisywać dokumenty i je wyszukiwać.	HIS_K2_U06	zaliczenie na ocenę
U2	Potrafi posługiwać się na poziomie podstawowym systemem archiwalnym ZOSIA, dodawać opisy jednostek archiwalnych, wyszukiwać je i aktualizować oraz tworzyć raporty. Zna różne role użytkowników i znaczenie prawidłowego tagowania dokumentów.	HIS_K2_U06	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Jest gotów do podjęcia pracy w archiwach państwowych i zakładowych w których stosuje się system ZOSIA.	HIS_K2_K05	zaliczenie na ocenę
K2	Jest gotów do podjęcia pracy w jednostkach administracji państwowej, samorządowej i formach prywatnych, w których stosuje się system EZD PUW i EZD RP..	HIS_K2_K05	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
przygotowanie do zajęć	20	
rozwiązywanie zadań	20	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	20	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	EZD - po co to komu?	W1, W2, U2
2.	Struktura jednostki strukturą EZD - dostosowanie programu do potrzeb urzędnika i archiwisty.	W1, W2, U2
3.	EZD PUW - struktura i podział kompetencji.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
4.	EZD PUW - ćwiczenia praktyczne.	W1, W2, U2
5.	EZD RP - system ogólnopolski w administracji państwowej i samorządowej.	W1, W2, U1, K1
6.	Zapoznanie się z zasadami funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Informacji Archiwalnej.	U2
7.	Zapoznanie się z zasadami pracy w Zintegrowanym Systemie Informacji Archiwalnej.	U2
8.	Zajęcia praktyczne z zakresu wykorzystania Zintegrowanego Systemu Informacji Archiwalnej [zapoznanie się z wszystkimi możliwościami systemu na każdym z poziomów dostępu, praktyczne zastosowanie systemu, wprowadzanie danych do systemu].	U2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie na ocenę	Zaliczenie na podstawie realizacji zadań praktycznych i obecności na zajęciach.

Współczesne systemy polityczne

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.22.02718.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z systemami politycznymi właściwymi dla różnych państw świata. Studenci zostaną zaznajomieni z instytucjami, organami i funkcjonowaniem najbardziej typowych systemów zarówno z obszaru państw demokratycznych, jak i niedemokratycznych.
C2	Rozumienie wpływu systemów politycznych na kwestie społeczne, gospodarcze, kulturowe oraz międzynarodowe.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Absolwent ma wiedzę o państwie jako podmiocie stosunków międzynarodowych i rodzajach systemów ustrojowych. Opanował na poziomie podstawowym fachową terminologię w zakresie politologii, oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych i społecznych.	HIS_K2_W02	zaliczenie na ocenę
W2	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością a wydarzeniami bieżącymi, uwarunkowania historyczne dla zachodzących współcześnie zjawisk politycznych, społeczno-gospodarczych i kulturowych.	HIS_K2_W04	zaliczenie na ocenę
W3	Absolwent zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w naukach historycznych, w tym odniesieniu do różnych systemów politycznych funkcjonujących w wybranych państwach.	HIS_K2_W10	zaliczenie na ocenę
W4	Absolwent zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych, w tym politologii; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka.	HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Absolwent rozumie znaczenie norm i wartości wpływających na kształt stosunków międzynarodowych i współczesne systemy ustrojowe. Potrafi zdefiniować, objaśnić w mowie i na piśmie podstawowe terminy specjalistyczne z nauk politycznych i pokrewnych dyscyplin. Umie zastosować je w popularyzacji nauki. Potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań literaturę z zakresu nauki o ustrojach oraz różnorakie źródła	HIS_K2_U01, HIS_K2_U04, HIS_K2_U11	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Absolwent uznaje różnice opinii determinowane podłożem narodowym i kulturowym. Potrafi je zaakceptować. Uznaje różnice opinii determinowane podłożem narodowym i kulturowym. Potrafi je zaakceptować. Wykorzystuje odpowiedzialność i odwagę cywilną w przekazywaniu współczesnej wiedzy politologicznej i sprzeciwianiu się jej instrumentalnego użycia przez różne grupy interesów. Docenia rolę nauk politycznych w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	30

studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	30

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Tematyka zajęć: • System polityczny ZSRR. • Upadek systemu komunistycznego. Rosja w okresie transformacji ustrojowej. Rządy B. Jelcyna. • System konstytucyjny Federacji Rosyjskiej. • Rosja w okresie prezydentury W. Putina, D. Miedwiediewa i W. Putina. Relacje Rosji z Unią Europejską. • Systemy polityczne państw bałtyckich (Litwa, Łotwa, Estonia). Państwa bałtyckie w Unii Europejskiej. • System polityczny Ukrainy. Zmiany systemu konstytucyjnego. Bunty społeczne - pomarańczowa rewolucja, Euromajdan. Wojna rosyjsko-ukraińska. Relacje Ukrainy z Unią Europejską. • Białoruś pod rządami A. Łukaszenki. Relacje Białorusi z Unią Europejską. • System polityczny Armenii, Azerbejdżanu, Gruzji oraz Mołdawii. Relacje tych państw z Unią Europejską. • System polityczny Kazachstanu, Kirgistanu, Turkmenistanu, Tadżykistanu oraz Uzbekistanu. Relacje tych państw z Unią Europejską.	W1, W2, W3, W4, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	Warunkiem zaliczenia przedmiotu na ocenę jest zaliczenie kolokwium pisemnego (testu zaliczeniowego). Ma ono charakter testu wyboru. Kolokwium zostanie przeprowadzone na ostatnim wykładzie w semestrze. Zakres tematyczny kolokwium - treści przedstawione na wykładach.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Archiwistyka społeczna

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISACS.22.12273.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami z zakresu archiwistyki społecznej oraz poznanie przez nich funkcjonowania archiwów społecznych.
C2	Celem przedmiotu jest wytworzenie w studentach umiejętności samodzielnego tworzenia i prowadzenia archiwum społecznego.
C3	Celem przedmiotu jest praktyczna nauka studentów takich czynności jak m. in. zbieranie wywiadów metodą "oral history", a następnie ich archiwizacja, a także digitalizacja materiałów archiwalnych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany wybrane działy nauk historycznych i potrafi wykorzystać ową wiedzę w zakresie archiwistyki społecznej.	HIS_K2_W01	zaliczenie na ocenę, projekt
W2	zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych.	HIS_K2_W02	zaliczenie na ocenę, projekt
W3	zna i rozumie przedmiot historii, historiografii oraz metodologii historii z zakresu archiwistyki społecznej.	HIS_K2_W05	zaliczenie na ocenę, projekt
W4	zna i rozumie różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badanej epoki w kontekście możliwości ich wykorzystania w archiwistyce społecznej.	HIS_K2_W06	zaliczenie na ocenę, projekt
W5	na i rozumie wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych) z którymi może zetknąć się w ramach archiwów społecznych.	HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę, projekt
W6	zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka, szczególnie zaś archiwisty społecznego.	HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę, projekt
W7	zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w naukach historycznych.	HIS_K2_W10	zaliczenie na ocenę, projekt
W8	zna i rozumie sposoby działalności i aktualną ofertę współczesnych instytucji kultury, a zwłaszcza instytucji zachowujących spuściznę historyczną i upowszechniających wiedzę.	HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, projekt
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu archiwistyki społecznej.	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę, projekt
U2	potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki z zakresu archiwistyki społecznej.	HIS_K2_U04	zaliczenie na ocenę, projekt
U3	potrafi analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje w przejrzystej i przemyślanej formie z wykorzystaniem nowoczesnych technik mających zastosowanie w archiwistyce społecznej.	HIS_K2_U06	zaliczenie na ocenę, projekt
U4	potrafi przygotować teksty historyczne z zakresu tematyki archiwów społecznych zgodnie z wymogami nauk historycznych.	HIS_K2_U08	zaliczenie na ocenę, projekt
U5	potrafi korzystać z TI, multimedialnej i Internetu; potrafi krytycznie oceniać zasoby internetowe.	HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę, projekt
U6	potrafi stosować zróżnicowane metody upowszechniania wiedzy historycznej w zakresie archiwistyki społecznej.	HIS_K2_U13	zaliczenie na ocenę, projekt

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U7	potrafi wykorzystać umiejętności związane z wybraną przez siebie specjalizacją do pracy w zespołach w instytucjach oświaty, archiwach lub innych instytucjach związanych z popularyzacją historii.	HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę, projekt
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę, projekt
K2	jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny.	HIS_K2_K02	zaliczenie na ocenę, projekt
K3	jest gotów do docenienia roli historii w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych i szanowania dziedzictwa kulturowego Polski i innych krajów.	HIS_K2_K03	zaliczenie na ocenę, projekt
K4	jest gotów do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych.	HIS_K2_K04	zaliczenie na ocenę, projekt
K5	jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy historycznej i kultury pamięci w różnych środowiskach.	HIS_K2_K05	zaliczenie na ocenę, projekt
K6	jest gotów do wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób.	HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, projekt
K7	jest gotów do pracy w zespole i podjęcia się kierowania małymi zespołami oraz przyjęcia odpowiedzialności za efekty pracy zespołu.	HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę, projekt

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
badania terenowe	10
przygotowanie projektu	20
zbieranie informacji do zadanej pracy	5
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	5
analiza źródeł historycznych	5
analiza badań i sprawozdań	5

przygotowanie do ćwiczeń	5	
przygotowanie prac pisemnych	5	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Archiwistyka społeczna - jej geneza, definicja, formy	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7
2.	Zasady funkcjonowania archiwów społecznych	W1, U1, K1
3.	Przegląd materiałów archiwalnych spotykanych w archiwach społecznych	W1, U1, K1
4.	Zastosowanie metody "oral history" w archiwistyce społecznej	W1, U1, K1
5.	Zasady przygotowania i przeprowadzenia wywiadu/rozmowy z "świadkiem historii"	W1, U1, K1
6.	Zasady przygotowania transkrypcji wywiadu/rozmowy z "świadkiem historii"	W1, U1, K1
7.	Digitalizacja materiałów archiwalnych	W1, U1, K1
8.	Biblioteki cyfrowe we współczensym świecie	W1, U1, K1
9.	Fotografia jako materiał archiwalny. Gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie	W1, U1, K1
10.	Film jako materiał archiwalny	W1, U1, K1
11.	Działalność promocyjna z zakresu archiwistyki społecznej	W1, U1, K1
12.	Udostępnianie materiałów archiwalnych w ramach archiwum społecznego	W1, U1, K1
13.	Społeczność lokalna a archiwum społeczne.	W1, U1, K1
14.	Zajęcia warsztatowe w wybranycm archiwum społecznym	W1, U1, K1
15.	Zajęcia warsztowe (spotkanie z twórcami wybranego archiwum społecznego)	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, seminarium, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, metody e-learningowe, udział w badaniach, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, projekt	Studenci biorą udział w realizacji projektu z zakresu archiwistyki społecznej i w oparciu o stopień jego realizacji otrzymują ocenę. Na ocenę końcową składa się przygotowanie i aktywność podczas zajęć, kolejne etapy realizowanego projektu oraz efekt końcowy zrealizowanego projektu.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. Dopuszczalna jest jedna nieobecność na zajęciach. Każda kolejna nieobecność będzie wymagała zrealizowania zadania wskazanego przez prowadzącego.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Indywidualizacja pracy z uczniem

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.22.19126.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 15	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu projektowania i wdrażania strategii indywidualizacji pracy z uczniem w warunkach szkolnych, dostosowując metody, treści i tempo nauczania do możliwości ucznia.
C2	Uświadomie słuchaczom znaczenia współpracy z rodzicami, zespołem nauczycieli i specjalistami w celu zapewnienia spójnego wsparcia uczniowi.
C3	Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu tworzenia i modyfikowania materiałów dydaktycznych oraz zadań, które uwzględniają różnorodność stylów uczenia się i poziomów kompetencji.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna podstawowe pojęcia i teorie dotyczące indywidualizacji nauczania, różnic indywidualnych oraz potrzeb edukacyjnych uczniów.	D1.W10, D1.W2, D1.W5, HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, O.W15, O.W3, O.W5, O.W7	zaliczenie na ocenę
W2	Student rozumie znaczenie diagnozy edukacyjnej jako podstawy planowania indywidualnych ścieżek kształcenia	D1.W10, D1.W12, D1.W15, HIS_K2_W06, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W13	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi projektować i realizować indywidualne plany dydaktyczne uwzględniające różnorodność uczniów	D1.U10, D1.U11, D1.U4, D1.U5, D1.U7, HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U11, HIS_K2_U13	zaliczenie na ocenę
U2	Student potrafi prowadzić obserwację, diagnozę i ocenę postępów ucznia oraz modyfikować działania dydaktyczne w oparciu o wyniki obserwacji.	HIS_K2_U02, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14, O.U1, O.U11, O.U4, O.U8	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student potrafi współpracować z rodzicami, zespołem nauczycieli i specjalistami w celu wsparcia indywidualnego ucznia.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07, O.K4, O.K7	zaliczenie na ocenę
K2	Student rozwija postawę refleksyjnego nauczyciela, świadomego potrzeb i możliwości indywidualnych uczniów.	D1.K1, D1.K2, D1.K5, HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K07, O.K2, O.K6	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	15	
rozwiązywanie kazusów/analiza przypadków	15	
przygotowanie prezentacji	10	
przygotowanie pracy pisemnej	10	
rozwiązywanie zadań	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Kategoria ucznia zdolnego w pedagogice: aspekty teoretyczne i praktyczne implikacje dydaktyczne.	W1, U2
2.	Determinanty rozwoju zainteresowań historycznych uczniów: funkcje nauczyciela, szkoły i rodziny.	W2, U2, K1
3.	Formy aktywizacji dzieci w nauczaniu historii: podejście teoretyczne i praktyczne.	U1, U2, K2
4.	Zróżnicowane ścieżki edukacyjne ucznia zdolnego w historii: aktywizacja, projekty i strategie skutecznego uczenia się.	W1, U1, U2
5.	Udział uczniów w konkursach i olimpiadach jako element indywidualizacji nauczania historii.	U1, U2, K2
6.	Aktywizacja uczniów w nauczaniu historii: scenariusze alternatywne, media wizualne i gry edukacyjne.	W1, U1
7.	Nowoczesne technologie w dydaktyce historii jako wsparcie indywidualnych ścieżek ucznia zdolnego.	W1, U1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda sytuacyjna, burza mózgów, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Aktywność na zajęciach; wykonywanie bieżących prac cząstkowych w trakcie zajęć; przygotowanie eseju/prezentacji.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Realizacja od pierwszego roku studiów zajęć specjalizacji pedagogicznej (ścieżka nauczycielska), pozytywne zaliczenie na wcześniejszych latach studiów konwersatoriów dydaktycznych i nauczycielskich praktyk zawodowych. Obecność na zajęciach obowiązkowa dla studentów specjalizacji pedagogicznej.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Popularyzacja historii 1

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.22.19462.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy z zakresu tworzenia profesjonalnych tekstów popularnonaukowych oraz komunikatów medialnych, z uwzględnieniem specyfiki różnych grup odbiorców i kanałów komunikacji.
C2	Zapoznanie studentów z warsztatem technologicznym i merytorycznym niezbędnym do przygotowania autorskich materiałów multimedialnych, takich jak podcasty, audycje radiowe czy treści edukacyjne do mediów społecznościowych.
C3	Uświadomienie słuchaczom problemów dotyczących współczesnej roli muzeów historycznych oraz zapoznanie ich z nowoczesnymi metodami wystawienniczymi i formami udostępniania zbiorów w przestrzeni publicznej.
C4	Wykształcenie umiejętności gromadzenia i popularyzacji źródeł archiwalnych poprzez przybliżenie metodologii archiwistyki społecznej oraz oddolnych inicjatyw dokumentujących historię.
C5	Ukazanie możliwości praktycznego wykorzystania warsztatu historyka na rynku pracy, szczególnie w profesjach związanych z upowszechnianiem nauki, animacją kultury i sektorem kreatywnym.
C6	Uwrażliwienie studentów na kwestie etyki zawodowej popularyzatora oraz przekazanie metod weryfikacji informacji (fact-checking) w celu skutecznego przeciwdziałania manipulacjom historycznym i pseudonauce.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna różne formy i narzędzia dziennikarskie oraz potrafi dobrać konwencje i style pisania do rodzaju kanału komunikacji.	HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę
W2	Student rozumie specyfikę nowych mediów oraz potrafi wykorzystać serwisy społecznościowe i narzędzia cyfrowe do wizualizacji przeszłości.	HIS_K2_W04	zaliczenie na ocenę
W3	Student potrafi rozpoznać techniki dezinformacji i jest gotów do przeciwdziałania uproszczeniom oraz fałszowaniu wiedzy historycznej.	HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę
W4	Student zna strukturę organizacji zajmujących się popularyzacją i potrafi wykorzystać swoje umiejętności w pracy zawodowej (np. podczas praktyk).	HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Tworzyć zróżnicowane formy tekstowe i audialne: Student potrafi napisać tekst popularnonaukowy, przygotować wywiad prasowy oraz zebrać i opracować materiał radiowy (np. podcast) dostosowany do wymogów konkretnego kanału komunikacji	HIS_K2_U06	zaliczenie na ocenę
U2	Projektować narracje w przestrzeni publicznej: Student potrafi analizować i współtworzyć historyczne narracje muzealne oraz wykorzystywać nowoczesne techniki wystawiennicze do prezentowania treści historycznych.	HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę
U3	Popularyzować wiedzę historyczną: Student potrafi upowszechniać wiedzę o przeszłości w sposób różnorodny i dostosowany do grupy docelowej.	HIS_K2_U04, HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K1	Etycznego i rzetelnego upowszechniania wiedzy: Student jest gotów do kierowania się zasadami etyki zawodowej w działaniach popularyzatorskich oraz do dbania o rzetelność naukową w mediach wolnych i obywatelskich.	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	Przeciwdziałania dezinformacji historycznej: Student jest gotów do rozpoznawania mechanizmów manipulacji przeszłością oraz do aktywnego reagowania na uproszczenia i fałsz w sferze publicznej polityki historycznej.	HIS_K2_K05	zaliczenie na ocenę
K3	Ochrony i promocji dziedzictwa: Student jest gotów do podejmowania działań na rzecz ochrony materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz do uświadamiania różnym grupom społecznym jego wartości.	HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
przygotowanie do zajęć	30	
rozwiązywanie zadań	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Warsztat pisarski popularyzatora: techniki adaptacji tekstów naukowych na potrzeby artykułów prasowych, felietonów i recenzji historycznych adresowanych do różnych grup odbiorców. Narracja w nowych mediach: zasady tworzenia treści multimedialnych oraz wykorzystania serwisów społecznościowych i forów internetowych w upowszechnianiu wiedzy historycznej. Produkcja podcastów i audycji radiowych: zasady zbierania materiału, specyfika tekstu radiowego, techniki wywiadu oraz podstawy montażu materiałów dźwiękowych. Współczesne muzeum narracyjne: analiza form ekspozycji, konstruowanie narracji muzealnej oraz społeczne i edukacyjne funkcje nowoczesnych instytucji wystawienniczych. Archiwistyka społeczna i oddolna: metodyka dokumentowania historii lokalnej, rola inicjatyw społecznych w zabezpieczaniu zasobów oraz znaczenie archiwów historii mówionej. Fact-checking i weryfikacja źródeł: praktyczne narzędzia do rozpoznawania manipulacji historią, weryfikacji zasobów internetowych oraz przeciwdziałania dezinformacji. Etyka w popularyzacji historii: zasady etyki dziennikarskiej i zawodowej, odpowiedzialność za upowszechnianie wiedzy oraz ochrona praw autorskich. Grywalizacja i projektowanie doświadczeń historycznych: wykorzystanie mechanizmów gier (miejskich, terenowych, cyfrowych) oraz storytellingu interaktywnego do angażowania odbiorcy w poznawanie przeszłości. Popularyzacja poprzez krajobraz kulturowy: techniki opowiadania o materialnym dziedzictwie w przestrzeni publicznej i projektowanie ścieżek edukacyjnych w terenie. Rynek pracy w sektorze popularyzacji: rozpoznawanie możliwości zawodowych w muzeach, redakcjach i archiwach oraz praktyczne etapy realizacji projektów popularyzatorskich.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, burza mózgów, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach (dopuszczalne są maksymalnie dwie nieusprawiedliwione nieobecności), aktywność podczas zajęć i wykonywanie zleconych zadań.

Popularyzacja historii 2

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.22.19461.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy z zakresu tworzenia profesjonalnych tekstów popularnonaukowych oraz komunikatów medialnych, z uwzględnieniem specyfiki różnych grup odbiorców i kanałów komunikacji
C2	Zapoznanie studentów z warsztatem technologicznym i merytorycznym niezbędnym do przygotowania autorskich materiałów multimedialnych, takich jak podcasty, audycje radiowe czy treści edukacyjne do mediów społecznościowych
C3	Uświadomienie słuchaczom problemów dotyczących współczesnej roli muzeów historycznych oraz zapoznanie ich z nowoczesnymi metodami wystawienniczymi i formami udostępniania zbiorów w przestrzeni publicznej
C4	Wykształcenie umiejętności gromadzenia i popularyzacji źródeł archiwalnych poprzez przybliżenie metodologii archiwistyki społecznej oraz oddolnych inicjatyw dokumentujących historię
C5	Ukazanie możliwości praktycznego wykorzystania warsztatu historyka na rynku pracy, szczególnie w profesjach związanych z upowszechnianiem nauki, animacją kultury i sektorem kreatywnym.
C6	Uwrażliwienie studentów na kwestie etyki zawodowej popularyzatora oraz przekazanie metod weryfikacji informacji (fact-checking) w celu skutecznego przeciwdziałania manipulacjom historycznym i pseudonauce

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna różne formy i narzędzia dziennikarskie oraz potrafi dobrać konwencje i style pisania do rodzaju kanału komunikacji.	HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę
W2	Student rozumie specyfikę nowych mediów oraz potrafi wykorzystać serwisy społecznościowe i narzędzia cyfrowe do wizualizacji przeszłości.	HIS_K2_W04, HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę
W3	Student potrafi rozpoznać techniki dezinformacji i jest gotów do przeciwdziałania uproszczeniom oraz fałszowaniu wiedzy historycznej.	HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę
W4	Student zna strukturę organizacji zajmujących się popularyzacją i potrafi wykorzystać swoje umiejętności w pracy zawodowej (np. podczas praktyk	HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Tworzyć zróżnicowane formy tekstowe i audialne: Student potrafi napisać tekst popularnonaukowy, przygotować wywiad prasowy oraz zebrać i opracować materiał radiowy (np. podcast) dostosowany do wymogów konkretnego kanału komunikacji	HIS_K2_U06	zaliczenie na ocenę
U2	Projektować narracje w przestrzeni publicznej: Student potrafi analizować i współtworzyć historyczne narracje muzealne oraz wykorzystywać nowoczesne techniki wystawiennicze do prezentowania treści historycznych.	HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę
U3	Popularyzować wiedzę historyczną: Student potrafi upowszechniać wiedzę o przeszłości w sposób różnorodny i dostosowany do grupy docelowej	HIS_K2_U04, HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K1	Etycznego i rzetelnego upowszechniania wiedzy: Student jest gotów do kierowania się zasadami etyki zawodowej w działaniach popularyzatorskich oraz do dbania o rzetelność naukową w mediach wolnych i obywatelskich.	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	Przeciwdziałania dezinformacji historycznej: Student jest gotów do rozpoznawania mechanizmów manipulacji przeszłością oraz do aktywnego reagowania na uproszczenia i fałsz w sferze publicznej polityki historycznej.	HIS_K2_K05	zaliczenie na ocenę
K3	Ochrony i promocji dziedzictwa: Student jest gotów do podejmowania działań na rzecz ochrony materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz do uświadamiania różnym grupom społecznym jego wartości.	HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
przygotowanie do zajęć	30	
rozwiązywanie zadań	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	W toku zajęć zostaną poruszone następujące zagadnienia: Warsztat pisarski popularyzatora - z uwzględnieniem różnych form technik pisarskich w tym artykułów popularnonaukowych, prasowych, felietonów czy recenzji. Popularyzacja a media - zarówno tradycyjne jak i nowe media w tym szczególny nacisk położony zostanie na media społecznościowe. Warsztat popularyzatora historii w mediach tradycyjnych - nacisk położony zostanie na próbę ukazania specyfiki tworzenia filmów popularyzujących historię, przygotowania scenariuszy filmów, realizacji filmów popularyzujących, przygotowania do nagrań, doboru miejsc do nagrań filmów w tzw. plenerach. Omówiona zostanie specyfika nagrań studyjnych oraz nagrań w plenerach. Zagadnienia te zostaną omówione na kilku zajęciach. Planowane są zajęcia w terenie podczas, których studenci będą realizować samodzielnie przygotowane projekty nagrań filmów popularyzujących historię tak aby w praktyce przećwiczyć techniki wypowiedzi, przemieszczania się i wykorzystywania zalet jak i wad nagrań w plenerze Rola rekonstrukcji historycznej w popularyzacji historii. Muzea i muzealnictwo w popularyzacji historii, ukazana zostanie specyfika muzeów państwowych, prywatnych czy izb regionalnych i ich rola w popularyzacji historii. Rola zabytków kultury materialnej w popularyzacji historii. Zabytki w krajobrazie społecznym i kulturowym. Wykorzystanie zasobów internetowych w popularyzacji historii. Gry historyczne a popularyzacja historii. Weryfikacja wiarygodności źródeł w tym szczególnie zasobów internetowych. Przyszłość popularyzacji historii.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, dyskusja, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach (dopuszczalne są maksymalnie dwie nieusprawiedliwione nieobecności), aktywność podczas zajęć i wykonywanie zleconych zadań

Wprowadzenie do antropologii religii

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.22.05040.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z najnowszą i klasyczną literaturą antropologiczną dotyczącą religii. Uświadomienie słuchaczom społecznych i kulturowych funkcji religii, a także zróżnicowania religijnego świata w przeszłości i obecnie. Nauczenie krytycznej analizy zjawisk religijnych z wykorzystaniem kategorii badawczych i teorii wypracowanych przez etnologię.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna najnowsze i klasyczne teksty z zakresu antropologii religii oraz kategorie badawcze i teorie religioznawcze. Rozumie społeczno-kulturowe funkcje religii oraz przyczyny i skutki różnorodności religijnych i niereligijnych sposobów życia.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W08	esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi krytycznie czytać teksty antropologiczne, oraz wykorzystywać zawarte w nich informacje to interpretacji zjawisk religijnych.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U11	esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do uważnej refleksji nad rolą różnych form religijności w życiu człowieka, a także do poszerzania swojej wiedzy poprzez dalsze lektury i otwarty dialog z przedstawicielami różnych tradycji religijnych.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie eseju	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Antropologiczne teorie religii: fenomenologia, funkcjonalizm, strukturalizm, semiotyka, antropologia symboliczna, kognitywistyka, itd.	W1, U1, K1
2.	Kategorie antropologii religii: świętość, symbol, rytuał, mit, magia, religia przeżywana itd.	W1, U1, K1
3.	Współczesne antropologiczne analizy zjawisk religijnych w Polsce i na świecie.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, burza mózgów, konsultacje, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	esej	1. Obecność na zajęciach: dopuszcza się jedynie dwie nieusprawiedliwione nieobecności. Nieobecność nie zwalnia z zapoznania się z lekturami. 2. Aktywność na zajęciach: Wymaga się lektury wszystkich zadanych tekstów oraz udziału w dyskusji. 3. Napisanie eseju problemowego na temat z zakresu historii lub antropologii religii, ustalony z prowadzącym (5-6 stron i minimum 5 naukowych pozycji bibliograficznych).

Ludzie i społeczeństwa czasów nowożytnych (zajęcia źródłoznawcze)

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.22.17317.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest analiza wybranych typów źródeł z czasów nowożytnych, które mogą być wykorzystywane w badaniach nad historią kulturową i społeczną

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna różne rodzaje źródeł nowożytnych i potrafi je wykorzystywać w pracy badawczej; zna fachową terminologię i literaturę; docenia znaczenie przeszłości i rozumie powiązania między przeszłością a teraźniejszością.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i wyszukiwać informacje; potrafi posługiwać się paradygmatami i teoriami badawczymi; potrafi krytycznie analizować wybrane typy źródeł i oceniać ich przydatność dla badań nad historią kulturową i społeczną.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U05, HIS_K2_U11	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do krytycznego myślenia i wyciągania wniosków; rozumie potrzebę rozwoju i poszerzania kompetencji HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
pozyskanie danych	20	
analiza źródeł historycznych	20	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	20	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	W trakcie zajęć studenci prezentują różnorodne typy źródeł z czasów nowożytnych, a następnie dokonują ich analizy. Każde zajęcia dedykowane są odmiennemu typowi materiału źródłowego. Zajęcia kończy dyskusja, w trakcie którejdebatujemy na temat przydatności danego typu źródeł w badaniach nad historią społeczną i kulturową epoki nowożytnej. Ramowy plan zajęć: 1. Wprowadzenie 2. Książki kucharskie 3. Księgi karne 4. Księgi sądowe 5. Korespondencja 6. Pamiętniki 7. Diariusze 8. Relacje z podróży - świat 9. Relacje z podróży - Europa 10. Źródła dyplomatyczne 11. Testamenty 12. Inwentarze 13. Gazety pisane 14. Publicystyka 15. Podsumowanie	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, dyskusja, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Warunkiem zaliczenia jest obecność na zajęciach (dopuszczalne 2 nieobecność, pozostałe nieobecności wymagają zaliczenia indywidualnego na dyżurach) oraz: - prezentacja analizy i interpretacji wybranych źródeł podczas zajęć; - pisemna analiza i interpretacja wybranych źródeł; - bieżące przygotowanie i aktywność podczas zajęć.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Społeczna historia niepełnosprawności. Metody i perspektywy badawcze

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.22.15713.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zajęcia maja na celu: 1) zapoznanie studentek i studentów z wybranymi podejściami do badań społecznej i kulturowej historii niepełnosprawności w kontekście interdyscyplinarnego pola badawczego – studiów o niepełnosprawności (disability studies); 2) zaznajomienie uczestników/uczestniczek z podstawowymi pojęciami obecnymi w humanistycznej refleksji o niepełnosprawności oraz poddanie ich krytycznej analizie; 3) nabycie umiejętności i wiedzy pozwalających na stosowanie prezentowanych na zajęciach pojęć, metod i podejść we własnej praktyce badawczej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna podstawowe pojęcia wypracowane w ramach historii niepełnosprawności oraz studiów o niepełnosprawności (disability studies)	HIS_K2_W02, HIS_K2_W06, HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę
W2	Student/ka zna modele niepełnosprawności, potrafi je zdefiniować oraz jest świadom/a ich historycznych uwarunkowań.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę
W3	Student/ka zna najwaznijsze debaty prowadzone w ramach studiów o niepełnosprawności,	HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	zaliczenie na ocenę
W4	Student/ka zna najważniejsze prace dotyczące historii niepełnosprawności i rozumie zastosowaną w nich metodologię	HIS_K2_W06, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student/ka potrafi zdefiniować i stosować poznane podejścia, teorie i pojęcia	HIS_K2_U04	zaliczenie na ocenę
U2	Student/ka potrafi poddać krytyce zaproponowane pojęcia, teorie i podejścia badawcze	HIS_K2_U02, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę
U3	Student/ka potrafi przygotować własny projekt badawczy z zakresu społecznej historii niepełnosprawności	HIS_K2_U01, HIS_K2_U03, HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
U4	Student/ka potrafi zaprezentować przygotowany przez siebie projekt badawczy dotyczący społecznej historii niepełnosprawności	HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U13	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student/ka jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny.	HIS_K2_K02	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie do zajęć	30
przygotowanie projektu	20
przygotowanie prezentacji multimedialnej	10

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
	90	3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. W kręgu definicji. (R)ewolucje pojęć 2. Disability studies – akademia i aktywizm. 3. Społeczny model niepełnosprawności – geneza, rozwój, debaty 4. Przednowoczesne obrazy niepełnosprawności 4. Nowoczesność i medykalizacja odmienności 5. Norma: historia i konteksty pojęcia 6. Ja, cyborg? Niepełnosprawność, technologia i materialność 7. Pisanie historii niepełnosprawności a relacja badacz-badany 8. Źródła do badań historii niepełnosprawności w Polsce 9. Perspektywy intersekcjonalne w humanistycznej refleksji o niepełnosprawności 10. Niepełnosprawność jako opowieść- oral history 11. Reprezentacje niepełnosprawności: przypadek freak shows 12. Historiograficzne narracje o niepełnosprawności. Wybrane przykłady	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

rozwiązywanie zadań, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, burza mózgów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Warunki zaliczenia przedmiotu: 1) obecność na zajęciach (dopuszczalne są dwie nieobecności) 2) aktywnosć na zajęciach; 3)wykonywanie zadań zleconych przez prowadzącego; 3) przygotowanie opisu projektu badawczego dotyczącego historii niepełnosprawności (sposób przygotowania projektu zostanie omówiony na zajęciach) ; 4) prezentacja projektu podczas zajęć

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstepnych

Między religią a magią. Pobożność w epoce średniowiecza

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.22.05039.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest przekazanie studentom wiedzy na temat pobożności w epoce średniowiecza w łacińskim kręgu cywilizacyjnym

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	formowanie sie praktyk religijnych i przeobrażania pobożności w epoce średniowiecza	HIS_K2_W01, HIS_K2_W03, HIS_K2_W07, HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi zdobywać, utrwalać, prezentować i interpretować wiedzę oraz w krytyczny sposób oceniać efekty swej pracy. Potrafi również samodzielnie formułować pytania badawcze i wyszukiwać źródłą oraz literaturę mumożliwiająca sformułowanie odpowiedzi na postawione pytania badawcze.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	ciągłego rozwoju, przestrzegania norm, akceptowania różnic poglądów, zachowania niezależności poglądów i wyciągania wniosków	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie referatu	30	
przygotowanie eseju	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Kształtowanie i przeobrażenia pobożności w epoce średniowiecza w łacińskim kręgu cywilizacyjnym - formowanie i przeobrażenia monastycyzmu w średniowieczu; - przenikanie wzorców pobożności ukształtowanych w kręgach monastycznych w środowiska kleru dicezjalnego i laikatu; - pojawienie się ruchów heterodoksyjnych; - praktyki pobożnościowie i ich rola w życiu społecznym i kulturze.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja	Warunkiem zaliczenia jest aktywny udział w zajęciach, przedstawienie referatu oraz przygotowanie pozytywnie ocenionego eseju.Do uzyskania zaliczenia konieczne jest spełnienie wszystkich trzech warunków.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Umiejętność czytania ze zrozumieniem i pisania

Etniczność i tożsamość w badaniach historycznych XVIII-XX w.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.22.17318.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest zapoznanie uczestników z podstawowymi teoriami i dyskusjami na temat genezy i charakteru (nowoczesnej) tożsamości narodowej oraz etnicznej.
C2	Celem zajęć jest krytyczna analiza wybranych przypadków formowania i rozwoju różnych form tożsamości zbiorowej w Europie Środkowej, Wschodniej i Południowej między XVIII a XXI w.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	wybrane teorie nacjonalizmu i tożsamości narodowej (modernizm, etno-symbolizm, perennializm), ich głównych twórców (Ernest Gellner, Benedict Anderson, Miroslav Hroch, Anthony Smith, Rogers Brubaker) oraz różnice między nimi	HIS_K2_W02, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	zaliczenie pisemne, esej
W2	na wybranych przykładach proces formowania się nowoczesnych tożsamości narodowych i jego powiązanie z przemianami cywilizacyjnymi XVIII-XX w.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W03	zaliczenie pisemne, esej
W3	charakter tożsamości etnicznej oraz przykłady historii wybranych tożsamości etnicznych w Europie Środkowej i Wschodniej	HIS_K2_W01, HIS_K2_W07	zaliczenie pisemne, esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wskazać kluczowe czynniki i fazy formowania się różnych form zbiorowej tożsamości	HIS_K2_U01, HIS_K2_U03, HIS_K2_U11	zaliczenie pisemne, esej
U2	powiązać poznane teorie z materiałem empirycznym oraz wskazać organiczenia w zastosowaniu ram teoretycznych do konkretnych przypadków	HIS_K2_U05, HIS_K2_U07	zaliczenie pisemne, esej, prezentacja
U3	korzystać z tekstów źródłowych i literatury przedmiotu z zakresu studiów nad nacjonalizmem i etnicznością	HIS_K2_U02, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07, HIS_K2_U11	esej, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	pracy w zespole z innymi studentami	HIS_K2_K02, HIS_K2_K07	prezentacja
K2	sporządzenia tekstu naukowego w oparciu o wybrany materiał źródłowy lub literaturę	HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	esej
K3	zaprezentowania swojej wiedzy oraz argumentów publicznie	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02	prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie pracy semestralnej	15
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	25
przygotowanie do testu zaliczeniowego	10
przygotowanie prezentacji multimedialnej	10

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
	90	3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zajęcia organizacyjne: porządek zajęć, warunki zaliczenia	K1
2.	Teorie narodu i nacjogenezy, perennializm, modernizm, etnosymbolizm; rozumienie kategorii narodu, protonarodu i grupy etnicznej	W1, U2, K1, K3
3.	Oświeceniowe i romantyczne korzenie nowoczesnej tożsamości narodowej	W2, U1, K1, K3
4.	Religia, pamięć historyczna, język i inne czynniki formowania tożsamości narodowych	W2, U1, U2, U3, K1, K3
5.	Grupy etniczne, wspólnoty pograniczna, wspólnoty bezpaństwowe, tożsamości lokalne - nienarodowe formy tożsamości zbiorowej	W3, U1, U2, K1, K3
6.	Nacjonalizm, ksenofobia, rasizm a stereotypy	W2, W3, U2, U3, K1, K3
7.	Migracje, deportacje, czystki etniczne	W2, W3, U2, U3, K1, K3
8.	Kategoria mniejszości narodowej oraz prawne formy jej ochrony	W2, U1, U3, K1, K3
9.	Jednostka wobec tożsamości: biografie i wielojęzyczność	W3, U2, U3, K1, K3
10.	Przygotowanie pracy zaliczeniowej, napisanie kolokwium, debata oksfordzka	W2, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, dyskusja, analiza przypadków, konsultacje, mapy myśli, wykład konwersatoryjny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, esej, prezentacja	- obecność na zajęciach (możliwe 2 nieobecności) - czytanie tekstów na zajęcia i wykonywanie zadań w grupach projektowych - kolokwium śródsemestralne - praca i prezentacja zaliczeniowa

Wymagania wstępne i dodatkowe

nie dotyczy

Historia rosyjskiej kultury i jej polityczne konteksty 1472-1918

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.22.11163.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z rozwojem rosyjskiej kultury i jej najważniejszymi przejawami w sztukach plastycznych, literaturze, muzyce od czasów Piotra I do Putina, z uwzględnieniem politycznego kontekstu tego rozwoju i wynikającej stąd specyfiki rosyjskiej kultury

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna najważniejsze zjawiska kultury rosyjskiej ostatnich trzech wieków oraz ich twórców oraz rozumie polityczne uwarunkowania tych zjawisk	HIS_K2_W04, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	esej, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi analizować i oceniać zjawiska kultury w kontekście historycznym	HIS_K2_U01, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07, HIS_K2_U08	esej, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów brać udział w debacie publicznej dotyczącej znaczenia kultury i jej powiązań z politycznym kontekstem na przykładzie Rosji	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06	esej, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
analiza źródeł historycznych	5	
przeprowadzenie badań literaturowych	10	
przygotowanie prezentacji multimedialnej	3	
przygotowanie pracy semestralnej	12	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Pojęcie kultury rosyjskiej i jej źródła przed XVIII wiekiem: moskiewskie, ruskie, bizantyjskie, mongolskie. Otwarcie na Europę w dobie Oświecenia: od Piotra I do Katarzyny II. Przejawy "europeizacji" kultury rosyjskiej w XVIII wieku i pytania o jej ograniczenia. Karamzin i Puszkin - fundatorzy imperialnej identyfikacji kulturowej Rosji. Wątki ideowe w rozwoju rosyjskiej muzyki (od Glinki do Czajkowskiego i Musorgskiego) oraz rosyjskiej literatury (Tiutczew, Turgieniew, Dostojewski, Tołstoj i inni). Ferment rosyjskiego "srebrnego wieku": Włodzimierz Sołowjow, Błok, Strawiński i Prokofiew - motyw scytyjskiej energii, spory o rosyjska inteligencję - Czechow, "Wiechi". Rewolucja bolszewicka i jej kulturowe konsekwencje: od radykalnych eskperymentów (Tatlin, Malewicz) do stalinowskiego modelu kultury "patriotyczno-socjalistycznej". Mordowanie i ekstradycja inteligencji (Moandelsztam, Bułhakow i inni). Znaczenie II wojny jako doświadczenia formacyjnego w kulturze sowieckiej. Początki rosyjskiej emigracji (eurazjaniści w Sofii i Pradze, Bunin, Remizow, Nabokow i inni). Filmowe i muzyczne reprezentacje sowieckiej ideologii i rosyjskiego nacjonalizmu: Eisenstein, Pudowkin, Szostakowicz, Prokofiew i inni. Kryzys sowieckiego imperium i jego odbicie w kulturze popularnej (Okudżawa, Wysocki, "Moskwa-Pietuszki") oraz literaturze krajowej i emigracyjnej (Sołżenicyn, Władimow, Zinowiew, Brodski i in.). Oblicza nowego kina: Riazanow, Michałkow, Tarkowski. Reakcje kulturowe na rozpad systemu sowieckiego: obrońcy imperium (od Sołżenicyna i Broskiego do Prilepina) i krytycy neoimperializmu (Władimow, Lebiediew). Nowe kino: Zwiagincew, Balabanow i inni. Putinowska synteza kulturowa...	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	esej, prezentacja	1. aktywność na zajęciach i przygotowanie jednego referatu prezentującego wybrane zagadnienie: 25 % oceny całości 2. opracowanie eseju na ok. 3 tys. słów na temat uzgodniony z prowadzącym, związany z problematyką kursu : 75 % oceny całości

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia wojskowości średniowiecznej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.22.14791.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie studentom wiedzy z zakresu historii wojskowości średniowiecznej (fakty, terminologia). Nabywanie przez studentów umiejętności pozyskiwania wiedzy w zakresie wojskowości w średniowieczu. Kształcenie zdolności samodzielnego myślenia wyciągania wniosków.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Najważniejsze konflikty zbrojne w okresie od V do XV w.; fachową terminologię z zakresu wojskowości średniowiecznej; specyfikę historii wojskowości w średniowieczu i jej odmienność w stosunku do konfliktów współczesnych (w zakresie techniki walki, taktyki, ideologii); wybraną literaturę fachową zakresu wojskowości średniowiecznej; wybrane źródła dotyczące konfliktów zbrojnych w średniowieczu.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę na temat konfliktów zbrojnych w średniowieczu; stosować terminologię fachową dotyczącą wojny w średniowieczu; analizować teksty dotyczące wojny; krytycznie ocenić stan swojej wiedzy na temat konfliktów zbrojnych w średniowieczu.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U10, HIS_K2_U11	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Rzeczowej polemiki na temat wojny w średniowieczu, z poszanowaniem różnic opinii; wykazać niezależność myślenia w zakresie ideologii wojny isposobów jej prowadzenia; wykazania zdolności wyciągania szerszych wniosków z toczonych w sredniowieczu konfliktów zbrojnych.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do testu zaliczeniowego	10	
przygotowanie eseju	10	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Barbarzyńcy i upadek Rzymu. Od wojny rzymskiej do wojny średniowiecznej. (III-VI w.)	W1, U1, K1
2.	Barbarzyńcy na wojnie: Wizygoci, Longobardowie, Frankowie i Anglosasi w czasie wojny.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
3.	Konflikty zbrojne w dobie Karolingów. (VIII-X w.)	W1, U1, K1
4.	Wojny w dobie krucjat (XI-XIII w.)	W1, U1, K1
5.	Wojny w Europie w XII-do pocz. XIV w.	W1, U1, K1
6.	Wojna stuletnia.	W1, U1, K1
7.	Organizacja machiny wojennej: Turcja Osmańska.	W1, U1, K1
8.	Organizacja machiny wojennej: włoscy kondotierzy, wojny husytów, oddziały Szwajcarów.	W1, U1, K1
9.	Uzbrojenie w konfliktach średniowiecznych i jego ewolucja.	W1, U1, K1
10.	Fortyfikacje w średniowieczu i ich ewolucja.	W1, U1, K1
11.	Moralny aspekt wojny. Kościół wobec wojny.	W1, U1, K1
12.	Wojownicy, rycerze, żołnierze. Kształtowanie się etosu rycerskiego, jego rozkwit i upadek.	W1, U1, K1
13.	Najpiękniejsza z chanson de geste. Wojna i rycerstwo w eposie „Pieśń o Rolandzie”.	W1, U1, K1
14.	Chrześcijański ideał rycerza: Rajmunda Lulla „Księga stanu rycerskiego”	W1, U1, K1
15.	Rycerz późnego średniowiecza: Geoffrey Chaucer „Opowieść rycerza” w cyklu „Opowieści kanterberyjskie”	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, wykład konwencjonalny, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	Na finalną ocenę zaliczenia składają się 3 oceny cząstkowe: 1) ocena z obecności (dopuszczalne 2 nieobecności) i aktywności na zajęciach 2) ocena z krótkiego eseju z dziejów wojskowości w średniowieczu na temat wybrany przez studenta (po akceptacji prowadzacego, tematu i literatury) 5-7 stron druku. 3) ocena z testu wyboru z lektury obowiązkowej

Historia starożytnego Rzymu

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27, 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.26.05007.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 2	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	1.0

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	cele kształcenia zgodne z efektami kształcenia

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	w sposób pogłębiony i uporządkowany wybrane aspekty historii starożytnego Rzymu.	HIS_K2_W01	egzamin ustny, zaliczenie
W2	Student zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie, dotyczącą historii starożytnego Rzymu oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych.	HIS_K2_W02	egzamin ustny, zaliczenie
W3	zaawansowane zagadnienia z historii starożytnego Rzymu.	HIS_K2_W03	egzamin ustny, zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę dotyczącą wybranych aspektów historii starożytnego Rzymu.	HIS_K2_U01	egzamin ustny, zaliczenie
U2	wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań nad historią starożytnego Rymu, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.	HIS_K2_U02	egzamin ustny, zaliczenie
U3	świadomie stosować w pracy badawczej, w mowie i piśmie terminologię fachową dotyczącą historii starożytnego Rzymu	HIS_K2_U04	egzamin ustny, zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii starożytnego Rzymu.	HIS_K2_K01	egzamin ustny, zaliczenie
K2	uznawania i szanowania różnic opinii dotyczących historii starożytnego Rzymu; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny.	HIS_K2_K02	egzamin ustny, zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Część pierwsza: System polityczny Rzymu, horyzonty geograficzne starożytnych 1. Władza (imperium) a obywatelstwo rzymskie 2. Formowanie się Republiki Rzymskiej 3. Kryzys Republiki Rzymskiej 4. Powstanie Cesarstwa Rzymskiego 5. Administracja Cesarstwa Rzymskiego 6. Tworzenie i kodyfikacja prawa w starożytnym Rzymie 7. Horyzonty geograficzne starożytnych Greków i Rzymian - Wielki Step - Indie - Afryka - Ocean Atlantycki Część druga: Ekspansja Rzymu ze szczególnym uwzględnieniem kierunku wschodniego 1. Geografia i etnografia starożytnych Rzymian 2. Rzymski handel dalekosiężny 3. Kuchnia rzymska 4. Pojęcie superstitio w religii rzymskiej 5. Kościół w Cesarstwie Rzymskim 6. Rzym i państwo Arsakidów 7. Rzym i państwo Sassanidów 8. Wojny Późnego Cesarstwa Rzymskiego	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2

Informacje rozszerzone

Semestr 2

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie	aktywna obecność na zajęciach (max. 2 nieusprawiedliwione nieobecności)

Semestr 3

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	aktywna obecność na zajęciach (max. 2 nieusprawiedliwione nieobecności) egzamin: znajomość materiału z wykładów, umiejętność omówienia 3 lektur wybranych w porozumieniu z prowadzącym

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak wymagań wstępnych
uczestnictwo w zajęciach jest obowiązkowe

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia starożytnej Grecji

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.26.05008.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	1.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Wykład ma na celu uporządkowanie i uzupełnienie wiedzy studentów odnośnie kluczowych problemów dziejów ziem greckich od epoki brązu po schyłek wczesnego cesarstwa rzymskiego.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	kluczowe zagadnienia z dziejów starożytnej Grecji od schyłku epoki brązu po III w. n.e. z uwzględnieniem wyników badań historycznych, filologicznych i archeologicznych	HIS_K2_W01, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08	egzamin ustny
W2	różne metody stosowane w badaniach nad antykiem, rolę badań interdyscyplinarnych, stosowaną terminologię oraz rolę dyskusji naukowej	HIS_K2_W02, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać wiedzę z zakresu historii starożytnej Grecji w oparciu o uczestnictwo w wykładach i samodzielna lekturę literatury przedmiotu w języku polskim i obcym oraz tekstów źródłowych z wykorzystaniem dostępnych technologii informatycznych	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U07	egzamin ustny
U2	przygotować przedstawiać ustnie i pisemnie swoje poglądy w dyskusji naukowej wykorzystując swoją wiedzę, znajomość terminologii i paradygmatów obecnych w badaniach nad Grecją starożytną.	HIS_K2_U04	egzamin ustny
U3	do upowszechniania wiedzy historycznej w instytucjach oświaty i popularyzujących historię w zakresie dziejów i kultury Grecji starożytnej	HIS_K2_U01, HIS_K2_U07	brak zaliczenia
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	samodzielnego formułowania opinii przy uszanowaniu poglądów innych osób oraz doceniając rolę dziedzictwa kulturowego Europy	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K06	egzamin ustny
K2	krytycznej oceny swojej wiedzy i dążenia do ciągłego rozwoju	HIS_K2_K04	brak zaliczenia

Bilans punktów ECTS

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wprowadzenie: specyfika badań starożytnej Grecji.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
2.	Społeczeństwa i państwa epoki brązu w świetle badań archeologicznych i dokumentów w piśmie linearnym b	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
3.	Wieki ciemne: Najazd Dorów i heros z Lefkandi.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
4.	Mit, tradycja, historia: problem wojny trojańskiej.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
5.	Świat Homera i Hezjoda: Kupcy, osadnicy i wojownicy doby wielkiej kolonizacji.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
6.	Polis grecka – model teoretyczny.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
7.	Grecka arystokracja i jej obyczajowość.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
8.	Ewolucja wspólnot obywatelskich: tyrani i prawodawcy.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
9.	Ethnos i polis: dwa modele organizacji wspólnoty	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
10.	Centrum i peryferia Grecji epoki archaicznej.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
11.	Polityczna i kulturowa rola państwa perskiego w świecie egejskim	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
12.	Ateńska arche	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
13.	Narodziny i mechanizmy ateńskiej demokracji.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
14.	Społeczeństwo Aten epoki klasycznej.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
15.	Herodot, Tukidydes i rozwój historiografii greckiej.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
16.	Wojna peloponeska i jej konsekwencje polityczne, społeczne i kulturowe.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
17.	Sparta: ustrój, życie społeczne oraz rola polityczna w epoce klasycznej.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
18.	Nowe zjawiska w greckim życiu politycznym i społecznym IV w. p.n.e.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
19.	"Laos nautikos" morze w życiu społecznym i ekonomicznym Aten w epoce klasycznej	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
20.	Filip II: zagłada czy ocalenia dla greckich poleis?	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
21.	Podboje Aleksandra Wielkiego i narodziny świata hellenistycznego.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
22.	Centra polityczne i kulturowe świata hellenistycznego.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
23.	Polis grecka w okresie hellenistycznym.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
24.	Być Grekiem i Rzymianinem jednocześnie: miasta greckie w epoce rzymskiej.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2

Informacje rozszerzone

Semestr 2

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	brak zaliczenia	udział w zajęciach

Semestr 3

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Egzamin ustny obejmuje: 1) przedstawienie wylosowanego tematu z materiału omawianego w trakcie wykładów i uzupełnionego o materiał przedstawiony w podręcznikach; 2) przedstawienie samodzielnie opracowanego w uzgodnieniu z wykładowcą problemu z zakresu dziejów Grecji starożytnej przygotowanego w oparciu o własne lektury.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Historia średniowieczna powszechna

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27, 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.26.05009.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 2	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	1.0

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Dostarczyć studentowi pogłębioną wiedzę o najważniejszych wydarzeniach z życia politycznego, kulturalnego i społeczno-gospodarczego Europy w okresie średniowiecza.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Najważniejsze wydarzenia z życia politycznego, kulturalnego i spoeczno-gospodarczego krajów europejskich w okresie średniowiecza. Pojęcia i terminy fachowe z zakresu historii średniowiecznej powszechnej. Periodyzację wieków średnich w odniesieniu do dziejów powszechnych. Postaci o szczególnym znaczeniu dla dziejów średniowiecza . Relacje między zjawiskami politycznymi, społecznymi i gospodarczymi w wiekach średnich Przemiany cywilizacyjne w Europie w średniowieczu	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W05, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	egzamin ustny, zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Dokonać krytycznej analizy wybranych dokumentów z historii powszechnej średniowiecznej. Interpretować najważniejsze wydarzenia z zakresu historii średniowiecznej. Poddać krytycznemu osądowi poglądy dotychczasowej literatury na najważniejsze wydarzenia z dziejów Europy w średniowieczu. Umiejscowić i ocenić różnice w rozwoju regionów Europy w dobie średniowiecza. Wykorzystać poznane wiadomości do krytycznej oceny informacji z różnych źródeł z zakresu historii średniowiecznej. Znaleźć powiązania społeczne, ekonomiczne i kulturalne między wydarzeniami w średniowiecznej Europie. Krytycznie ocenić stan swej wiedzy na temat średniowiecza	HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U11	egzamin ustny, zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Uznawania i szanowania różnic opinii dotyczących zagadnień z zakresu średniowiecza powszechnego; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny. Krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej w zakresie średniowiecza powszechnego i rozwoju swych kompetencji na tym polu. Widzi potrzebę poszerzania swej wiedzy i umiejętności w zakresie humanistyki.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K04	egzamin ustny, zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do zajęć	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 45	**ECTS** 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do zajęć	15	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 75	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Rozkład. Późne Cesarstwo Rzymskie i jego upadek. 2. Zwycięzcy i zwyciężeni. Germanowie na gruzach Cesarstwa. 3. Trwanie i zmiana. Cesarstwo Wschodnie w V-VII w. Rosnąca potęga Bizancjum pod rządami dynastii izauryjskiej 4. Kres wspólnoty śródziemnomorskiej. Powstanie islamu. Arabowie i ich ekspansja. 5. Narodziny nowego świata. Państwo Franków w dobie Merowingów. Irlandia i królestwa anglosaskie. 6. Wzorzec. Monarchia Karolingów jej polityka, organizacja polityczna i społeczna. System lenny – czym był?. 7. Stare i nowe cesarstwo. Potęga Bizancjum w dobie rządów dynastii macedońskiej i jej upadek. Polityka zagraniczna i wewnętrzna władców Niemiec w X i XI stuleciu. Znaczenie Italii i papiestwa. Schizma wschodnia. 8. Wzrost znaczenia papieży w skutek reformy Kościoła. Konflikt cesarstwa z papiestwem. Mistycy i racjonaliści w Kościele. Herezje 9. Zachód wobec Wschodu. Pielgrzymka czy podbój? Krucjaty i ich znaczenie. Kształtowanie ideologii rycerskiej 10. Peryferia. Europa Środkowo-Wschodnia i Skandynawia w VII-XI w. 11. Arabowie w Hiszpanii. Rekonkwista.. Wpływ kultury muzułmańskiej na Europę. 12. Wieś, dwór, miasto. Życie gospodarcze w zachodniej Europy we wczesnym średniowieczu oraz przemiany zachodzące w XI-XIII w. Znaczenie handlu. 13. Italia we wczesnym i pełnym średniowieczu (do końca XIII w.). Szczególna rola miast włoskich (Wenecji) w basenie Morza Śródziemnego. Handel lewantyński. 14. Wrogowie i sojusznicy. Papiestwo, Francja, Anglia i Niemcy od XI do końca XIII stulecia. Konflikty i walka z herezją. Monarcha a reprezentacja stanowa 15. Kultura wczesnego i pełnego średniowiecza. Nauczanie. Rola uniwersytetu. 16. Europa Środkowo-Wschodnia od XII do początku XIV w. Ruś przed i po najeździe mongolskim. Czechy pod rządami Przemyślidów, Węgry pod rządami Arpadów. II carstwo Bułgarskie. Serbia pod rządami Nemanidów. 17. Umierające cesarstwo. Bizancjum i jego sąsiedzi w dobie panowania Paleologów. 18. Kryzys XIV w. w Europie – gospodarka i społeczeństwo.. 19. Niemcy po Wielkim Bezkrólewiu. Rywalizacja trzech wielkich dynastii: Habsburgów, Wittelsbachów i Luksemburgów o tron niemiecki i jej skutki. 20. Anglia i Francja w dobie wojny stuletniej. Wielkość i upadek Burgundii. 21. Papiestwo w XIV i XV w. Okres awinioński. Ruch koncyliarystyczny jako próba wyjścia z kryzysu Kościoła. Nowe nurty w Kościele. 22. Europa Środkowo-Wschodnia w XIV i na początku XV w. Węgry pod rządami Andegawenów. Rządy Luksemburgów i wojny husyckie w Czechach. Ruś wobec Tatarów. 23. Walka Szwajcarów o niepodległość. Habsburgowie w Europie Środkowej i na tronie cesarskim. 24. Turcy Osmańscy i ich ekspansja na Bałkanach. 25. Na drodze ku nowym czasom. Francja i Anglia po wojnie stuletniej. 26. Italia w XIV i XV w. Polityka i społeczeństwo. 27. Półwysep Iberyjski XIV i XV w. Zjednoczenie Hiszpanii. Stosunek do ludności arabskiej i żydowskiej. 28. Kultura późnego średniowiecza. Humanizm.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Semestr 2

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, analiza tekstów, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie	Obecność na wykładzie obowiązkowa. Wykład ma częściowo charakter konwersatoryjny zatem oczekiwane są odpowiedzi na pytania zadawane przez prowadzących. Po pierwszym semestrze zajęć zaliczenie bez oceny. Aby uzyskać zaliczenie studenci winni przeczytać pracę: "Wczesne średniowiecze" pod red. R. Mc Kitterick, Warszawa 2010, Znajomość treści lektury zostanie sprawdzona w czasie dyskusji na ostatnich zajęciach w I sem.

Semestr 3

Metody nauczania :

analiza przypadków, dyskusja, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Warunkiem zaliczenia całości zajęć jest obecność na wykładach oraz sukcesywne zapoznawanie się podawaną przez prowadzącego literaturą. Wykład ma częściowo charakter konwersatoryjny zatem oczekiwane są odpowiedzi na pytania zadawane przez prowadzących. Podstawą odmowy wpisania zaliczenia może być: przekroczenie 3 nieobecności w semestrze, brak znajomości zadanej lektury na koniec I semestru. Po drugim semestrze zajęć egzamin ustny z tematyki poruszanej na wykładach oraz wybranych przez studenta lektur. Na ocenę dostateczną student powinien opanować wiedzę programową, umiejętności i kompetencje społeczne co co najmniej w 55 %, na ocenę plus dostateczną w 65 %, na ocenę dobrą w 75 %, na ocenę plus dobrą w 85 %, a na ocenę bardzo dobrą w 90 %. .

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia średniowieczna Polski

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.26.05010.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	1.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z procesami powstania państwa polskiego i jego dziejów za panowania dynastii Piastów, Andegawenów i Jagiellonów do schyłku XV wieku. Studenci zostaną zapoznani nie tylko z dziejami politycznymi, ale również przemianami ustrojowymi,społecznymi, gospodarczymi i kulturalnymi tej doby. Zostanie także nakreślony kontekst środkowoeuropejski.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	fachową terminologię w zakresie historii Polski średniowiecznej	HIS_K2_W02	egzamin ustny, zaliczenie ustne
W2	uporządkowaną chronologicznie historię ziem polskich do końca XV w.	HIS_K2_W05	egzamin ustny, zaliczenie ustne
W3	problemy społeczne, gospodarcze i kulturalne w Polsce w okresie od X do XV w.	HIS_K2_W06	egzamin ustny, zaliczenie ustne
W4	pozycję Polski w dziejach Europy Środkowej do końca XV w.	HIS_K2_W07, HIS_K2_W08	egzamin ustny, zaliczenie ustne
W5	dorobek historiografii dotyczący Polski średniowiecznej.	HIS_K2_W09	egzamin ustny, zaliczenie ustne
W6	zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w naukach historycznych.	HIS_K2_W10	egzamin ustny, zaliczenie ustne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać oraz utrwalać wiedzę z zakresu historii Polski średniowiecznej.	HIS_K2_U05	egzamin ustny, zaliczenie ustne
U2	przedstawić swoją opinię i argumenty innych historyków, którzy zajmowali się dziejami Polski średniowiecznej.	HIS_K2_U04	egzamin ustny, zaliczenie ustne
U3	rozwiązać samodzielnie różne problemy z zakresu dziejów Polski średniowiecznej oraz zaprezentować wyniki.	HIS_K2_U06	egzamin ustny, zaliczenie ustne
U4	potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych.	HIS_K2_U07	egzamin ustny, zaliczenie ustne
U5	potrafi przygotować teksty historyczne zgodnie z wymogami nauk historycznych.	HIS_K2_U08	egzamin ustny, zaliczenie ustne
U6	potrafi krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności.	HIS_K2_U11	egzamin ustny, zaliczenie ustne
U7	potrafi korzystać z TI, multimedialnej i Internetu; potrafi krytycznie oceniać zasoby internetowe.	HIS_K2_U12	egzamin ustny, zaliczenie ustne
U8	potrafi stosować zróżnicowane metody upowszechniania wiedzy historycznej.	HIS_K2_U13	egzamin ustny, zaliczenie ustne
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	zaakceptowania odmiennych poglądów na temat historii Polski średniowiecznej.	HIS_K2_K01	egzamin ustny, zaliczenie ustne
K2	docenić dziedzictwo historyczne i kulturowe Polski średniowiecznej.	HIS_K2_K02	egzamin ustny, zaliczenie ustne
K3	wykazać niezależność w wyciąganiu wniosków w oparciu o swoją wiedzę na temat historii Polski okresu od X do XV w.	HIS_K2_K03	egzamin ustny, zaliczenie ustne

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K4	jest gotów do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych.	HIS_K2_K04	egzamin ustny, zaliczenie ustne
K5	jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy historycznej i kultury pamięci w różnych środowiskach.	HIS_K2_K05	egzamin ustny, zaliczenie ustne
K6	jest gotów do wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób.	HIS_K2_K06	egzamin ustny, zaliczenie ustne

Bilans punktów ECTS

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do zajęć	30	
analiza źródeł historycznych	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 30	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Tematyka wykładów: 1) Źródła do dziejów Polski średniowiecznej. 2) Początki Polski. 3) Kształt terytorialny państwa polskiego do końca XIII w. 4) Kościół w Polsce średniowiecznej. 5) Mongołowie i Krzyżacy w XIII-wiecznej Polsce. 6) Ustrój Polski średniowiecznej. 7) Unie Polski z Litwą i Węgrami. 8) Szkolnictwo w Polsce średniowiecznej. 9) Kształt terytorialny Polski w XIV-XV wieku. 10) Przywileje szlacheckie w Polsce średniowiecznej. 11) Kultura Polski średniowiecznej (do schyłku XIV w.). 12) Polscy święci. 13) Monarchia Kazimierza Jagiellończyka. 14) Kultura Polski u schyłku średniowiecza (pierwiosnki kultury humanistycznej, początki twórczości w języku polskim, historiografia, książka drukowana).	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2, K3, K4, K5, K6

Informacje rozszerzone

Semestr 2

Metody nauczania :

dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, burza mózgów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie ustne	Obecność na zajęciach. Tematyka wykładów oraz podręcznik Edmunda Kizika i Tomasza Jurka, Historia Polski do 1572 roku, Warszawa 2013 (odpowiednie partie).

Semestr 3

Metody nauczania :

dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, burza mózgów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	zdany egzamin

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia nowożytna powszechna

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.26.05011.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	1.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przedstawienie i dyskusja nad głównymi, przełomowymi przemianami społeczno kulturalnymi w epoce nowożytnej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Posiada pogłębioną, uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę historyczną, do specjalizacji w wybranych działach nauk historycznych. Student posiada wiedzę na temat funkcjonowania państw w epoce nowożytnej, od modelu średniowiecznej monarchii, poprzez kształtowanie się odrębnej władzy legislacyjnej, parlamentów nowożytnych, aż po rewolucję francuska (amerykańską), i uchwalenie pierwszych konstytucji: amerykańskiej, polskiej i francuskiej. Posiada wiedzę na temat trójpodziału władzy i zasady ich wzajemnej niezależności.. Posiada pogłębioną wiedzę o metodach i problemach różnych dziedzin badań historycznych, jak np. historia polityczne, gospodarcza, mentalności, gender i im podobne. Potrafi przeprowadzić analizę porównawczą funkcjonowania organów przedstawicielskich w różnych czasach i wiekach od XVI do XVIII. Opanował na poziomie rozszerzonym fachową terminologię w zakresie nauk historycznych, oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych i społecznych, w szczególności terminologię dotyczącą państwa, organów przedstawicielskich, trójpodziału władzy, myśli politycznej, absolutyzmu, absolutyzmu oświeceniowego, parlamentaryzmu. Ma zaawansowaną wiedzę na temat zagadnień z historii powszechnej w odniesieniu epoki nowożytnej (XVI-XVIII) w związku z wybraną specjalizacją badawczą. Posiadł znajomość historii porównawczej Europy, w szczególności w odniesieniu do metod sprawowania władzy, jej podziału i kształtowania się nowoczesnych systemów parlamentarnych. Poznał różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badaczy epoki XVI-XVIII w. Posiada pogłębioną wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych) do epoki nowożytnej.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07	zaliczenie pisemne, esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Samodzielnie zdobywa i utrwala wiedzę. Robi to korzystając z nowoczesnych technik pozyskiwania, analizowania i klasyfikowania danych. Potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności. Formułuje tematy badawcze; stosuje metody i techniki badań w zakresie wybranej dziedziny historii. Posługuje się teoriami i paradygmatami badawczymi dla opracowania zagadnień i projektów z wybranej dziedziny historii. Potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki. Potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła. Dobiera prawidłowo i nieprzypadkowo metody oraz narzędzia badawcze właściwe dla danej dziedziny historii, pozwalając na rozwiązywanie różnych zagadnień i problemów. Potrafi korzystać z bibliografii, pomocy archiwalnych, katalogów do wyszukania informacji i ich systematyzacji.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05	zaliczenie pisemne, esej

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Dostrzega i rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii. Dąży do obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego, wykazuje odpowiedzialność i odwagę cywilną w przekazywaniu współczesnej wiedzy historycznej i sprzeciwianiu się jej instrumentalnego użycia przez różne grupy interesów (narodowe, społeczna i polityczne).	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02	zaliczenie pisemne, esej

Bilans punktów ECTS

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie pracy dyplomowej	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 45	**ECTS** 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie pracy semestralnej	45	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 75	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Omówienie i dyskusja procesu formowania się nowożytnego państwa europejskiego, bądź związanego z Europą.	W1, U1
2.	Obok faktów historycznych, które stanowią pewne tło celem kursu jest pytanie o prawne i ideologiczne zmiany w pojmowaniu kształtu i sposobu funkcjonowania państwa w epoce nowożytnej.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
3.	W jaki sposób i pod wpływem jakich przesłanek państwa rządzone przez jednostki, których władza wywodziła się od Boga, przekształcały się w organizmy współrządzone przez ciała obywatelskie, w których nastąpił trójpodział władzy.	W1, U1, K1
4.	Kształtowanie się nowych poglądów religijnych i ich wpływ na społeczeństwa i państwa.	W1, U1, K1
5.	Przemiany w filozofii, myśli społecznej oraz kulturze w epoce nowożytnej.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Semestr 2

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwencjonalny, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	esej	uczestnictwo oraz przygotowanie recenzji z książki historycznej.

Semestr 3

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwencjonalny, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie pisemne	Przygotowanie pracy pisemnej wielkości jednego arkusza spełniającej wszelkie wymogi profesjonalnych prac historycznych o tematyce mieszczącej się w epoce nowożytnej i historii powszechnej.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia nowożytna Polski

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.26.05012.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	1.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	zapoznanie studentów z problemem ustroju Polski w pracach historyków krakowskich
C2	przekazanie wiedzy z zakresu staropolskiego parlamentaryzmu (początki, ruch egzekucyjny i unia lubelska, ukształtowanie się Rzeczypospolitej Obojga Narodów 1572-1575, panowanie Stefana Batorego i Zygmunta III)
C3	przekazanie wiedzy z zakresu gospodarki Polski nowożytnej
C4	zapoznanie studentów z problemami religijnymi w Polsce nowożytnej
C5	przekazanie wiedzy o sytuacji międzynarodowej Polski w XVI w.
C6	przekazanie wiedzy z zakresu wojen Rzeczypospolitej z sąsiadami w pierwszej połowie XVII w.
C7	uświadomienie słuchaczom problemów Kozaczyzny i sytuacji religijnej na Ukrainie

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student ma pogłębioną wiedzę o najważniejszych wydarzeniach z życia politycznego i gospodarczego Rzeczypospolitej czasów nowożytnych; Umie dokonać krytycznej oceny najważniejszych dokumentów z historii nowożytnej Polski; Zna pojęcia i terminy fachowe z zakresu historii nowożytnej Polski; Zna periodyzację czasów nowożytnych w odniesieniu do dziejów Rzeczypospolitej; Zna postaci o szczególnym znaczeniu dla dziejów nowożytnych Polski; Student rozumie relacje między zjawiskami politycznymi, społecznymi i gospodarczymi w czasach nowożytnych	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09	egzamin ustny, zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Potrafi interpretować najważniejsze wydarzenia z zakresu historii nowożytnej Polski Potrafi poddać krytycznemu osądowi poglądy dotychczasowej literatury na najważniejsze wydarzenia z dziejów Rzeczypospolitej w czasach nowożytnych Potrafi wykorzystać poznane wiadomości do krytycznej oceny informacji z różnych źródeł z zakresu historii nowożytnej Polski Potrafi znaleźć powiązania społeczne, ekonomiczne i kulturalne między wydarzeniami w Rzeczypospolitej czasów nowożytnych	HIS_K2_U01, HIS_K2_U07, HIS_K2_U11	egzamin ustny, zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student rozumie znaczenie historii nowożytnej Polski na tle całego procesu historycznego. Student docenia potrzebę stałego, samodzielnego uaktualniania wiedzy i umiejętności w zakresie historii nowożytnej Polski	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	egzamin ustny, zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 40	**ECTS** 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	50	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 80	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Syntezy epoki nowożytnej. 2. Gospodarka wiejska w Polsce w XVI-XVII w. 3. Geneza i początki staropolskiego parlamentaryzmu. 4. Ruch egzekucyjny i unia lubelska 5. Pierwsze bezkrólewia i wolne elekcje. 6. Problemy wewnętrzne RP w latach 1576-1609 7. Problemy religijne w Rzeczypospolitej XVI-XVII w. 8. Oświata i kultura w XVI-XVII w. 9. Sytuacja międzynarodowa Korony na przełomie XV/XVI w. 10. Relacje z Moskwą w XV-XVI w. Dominium maris baltici w II poł. XVI w. 11. Wojny z Moskwą za pierwszych królów elekcyjnych. Wojny szwedzkie w I poł XVII w. 12. Stosunki polsko-tureckie w XVI-XVII w. Kozaczyzna 13. Sytuacja wewnętrzna RP przed 1648 r. 14. Powstanie Chmielnickiego	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Semestr 2

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę	egzamin ustny z tematyki wykładu

Semestr 3

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	egzamin ustny z tematyki wykładów

Historia powszechna XIX w.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.26.05013.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	1.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy dotyczącej najważniejszych wydarzeń mających miejsce w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej w XIX w.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany wybrane działy nauk historycznych. Ze względu na tematykę wykładu dotyczy to szczególnie historii politycznej i dziejów regionalnych (Europy Środkowej o Południowo-Wschodniej) w XIX w.	HIS_K2_W01	egzamin ustny, zaliczenie
W2	Student zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie historii powszechnej XIX w. (szczególnie historii politycznej i historii idei) oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych.	HIS_K2_W02	egzamin ustny, zaliczenie
W3	Student zna i rozumie relacje zachodzące między zjawiskami politycznymi, społecznymi i gospodarczymi w XIX w.	HIS_K2_W04	egzamin ustny, zaliczenie
W4	Student zna i rozumie przedmiot historii, historiografii oraz metodologii historii. Posiadaną wiedzę potrafi wykorzystać w badaniach nad historią powszechną XIX w.	HIS_K2_W05	egzamin ustny, zaliczenie
W5	Student zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka zajmującego się dziejami powszechnymi XIX w.	HIS_K2_W08	egzamin ustny, zaliczenie
W6	Student zna i rozumie że badania i debata historyczne nad skomplikowanymi procesami zachodzącymi w XIX w. są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów.	HIS_K2_W09	egzamin ustny, zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych dotyczących historii powszechnej XIX w., udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.	HIS_K2_U02	egzamin ustny, zaliczenie
U2	Student potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie w zakresie historii powszechnej XIX w, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych.	HIS_K2_U07	egzamin ustny, zaliczenie
U3	Student potrafi krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności na temat dziejów powszechnych XIX w. objętych tematyka wykładu.	HIS_K2_U11	egzamin ustny, zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii dotyczących problematyki dziejów powszechnych XIX w.; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny.	HIS_K2_K02	egzamin ustny, zaliczenie
K2	Student jest gotów do krytycznej oceny swojej wiedzy historycznej z zakresu historii powszechnej XIX w. i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego.	HIS_K2_K04	egzamin ustny, zaliczenie

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K3	Student jest gotów do wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków odnośnie dziejów powszechnych XIX w., przy uszanowaniu poglądów innych osób.	HIS_K2_K06	egzamin ustny, zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wykład poświęcony dziejom politycznym Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej widzianej jako obszar ścierania się wpływów wielkich mocarstw, rozwoju nowoczesnych ruchów narodowych, a następnie tworzenia państw narodowych. Zagadnienia omawiane w trakcie wykładu: 1. Pojęcia: „Europa Środkowa”, „Europa Południowo-Wschodnia”, „Bałkany”; 2. Państwa dominujące w regionie (monarchia habsburska, Prusy, Rosja, Turcja Osmańska); 3. Europa Środkowa na przełomie XVIII i XIX w.; 4. Kongres wiedeński, jego znaczenie dla regionu; 5. Ład wiedeński w Europie Środkowej i jego strażnicy (współpraca Austrii, Rosji i Prus); 6. Czynniki ułatwiające i utrudniające współpracę mocarstw (problem Niemiec, sprawa polska, kwestia wschodnia); 7. Emancypacja narodów Imperium Osmańskiego; 8. Kongres paryski; 9. Koniec ery współpracy mocarstw (Europa Środkowa i Południowo-Wschodnia po kongresie paryskim); 10. Porozumienie trójcesarskie i jego rola; 11. Schyłek panowanie tureckiego w Europie; 12. Kongres berliński; 13. Problemy Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej jako źródło kryzysu między mocarstwami na początku XX w. 14. Pierwsza wojna światowa w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej; 15. Powstanie państw narodowych w Europie Środkowej; 16. Konferencja pokojowa w Paryżu – ład wersalski w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Semestr 2

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie	zaliczenie na podstawie obecności

Semestr 3

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Zakres wymaganego do egzaminu materiału obejmuje treść wykładów oraz treść wskazanych pozycji ze spisu literatury.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych. Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.

Historia Polski XIX wieku

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.26.05014.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	1.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Student zna definicję społeczności wiejskiej, grupy społeczne ją tworząca, zna kluczowe reformy wiejskie (zniesienie poddaństwa i uwłaszczenie chłopów), sposób gospodarowania chłopów jako poddanych i chłopów jako samodzielnych producentów, ziemiaństwa,
C2	Student potrafi omówić przeobrażenia społeczne, ekonomiczne, obyczajowe, światopoglądowe społeczności wiejskiej, omówić czynniki wpływające na dynamikę zmian w społeczności wiejskiej, omówić postawu społeczności wiejskiej wobec sprawy narodowej, omówić różnice między poszczególnymi społecznościami wiejskimi (w czasie, terytorialne w skali regonu, dzielnicy, zaboru, różnice międzyzaborowe), omówić więzi społeczne (rodzina, kobieta), omówić zmiany w społeczności wiejskiej z uwzględnieniem elementu stałego i pojawiającego się od czasu czasu, omówić rozpadanie się więzi stanowych na wsi i kształtowanie się więzi klasowych
C3	Student docenia rolę historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych, jest gotów do propagowania wiedzy historycznej i kultury pamięci w środowisku lokalnym, wykazuje niezależność i samodzielność myślenia i wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób.
C4	Student posiada wiedzę z zakresów dziejów wsi i ziemiaństwa polskiego w XIX w. i XX w.
C5	Zajęcia poświęcone historii Polski XIX w. przez pryzmat losów społeczności wiejskiej. Społeczność wiejską tworzyli nie tylko chłopi, ale również właściciele ziemscy szlacheckiego i nieszlacheckiego pochodzenia, duchowieństwo, drobna szlachta, personel majątków ziemskich, ludność żydowska.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany wybrane działy historii Polskie epoki rozbiorów; zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie nauk historii Polski XIX w., ze szczególnym uwzględnieniem historii chłopów i ziemiaństwa oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych; zna i rozumie zaawansowane zagadnienia z historii chłopów i szlachty-ziemiaństwa przynajmniej w odniesieniu do jednej epoki historycznej w związku z wybraną specjalizacją badawczą, czyli w odniesieniu do XIX-wiecznej historii Polski; zna i rozumie relacje zachodzące na wsi polskiej między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi. Absolwent zna i rozumie przedmiot historii Polski XIX w., historiografię oraz metodologię badań tej epoki; definiuje kluczowe komponenty wsi polskiej w XIX w.; zna funkcjonowanie XIX-wiecznego majątku ziemiańskiego i gospodarstwa chłopskiego oraz karczmy i parafii; zna i rozumie reformę agrarne na ziemiach polskich w epoce rozbiorów oraz ich następstwa dla chłopów i ziemian; zna zmiany świadomościowe i polityczne zachodzące na wsi polskiej w XIX w.; rozumie proces przekształcenia się stanu szlacheckiego w warstwę ziemiańską; zna i rozumie różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka XIX wieku; zna i rozumie wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację XIX-wiecznych źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych); zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii Polski XIX w. i nauk pokrewnych (socjologii, ekonomii, religioznawstwa); rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka XIX wieku; zna i rozumie, że badania i debaty historyczne, zwłaszcza nad historią ziem polskich XIX, w tym nad historią chłopów i ziemiaństwa polskiego, są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów. Zna dawne i współczesne kierunki badań historii ziem polskich w XIX w., np. tzw. ludową historię Polski; zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w odniesieniu do historii ziem polskich w XIX w., zwłaszcza w odniesieniu do historii wiejskich grup społecznych – chłopów i ziemiaństwa; zna i rozumie metody i sposoby tłumaczenia tekstów dotyczących zagadnień historycznych chłopów i ziemiaństwa polskiego w XIX w. przynajmniej z jednego języka nowożytnego obcego i tłumaczenia tekstów źródłowych; zna i rozumie sposoby działalności i aktualną ofertę współczesnych instytucji kultury, a zwłaszcza instytucji zachowujących spuściznę historyczną chłopów i ziemiaństwa polskiego o upowszechniających wiedzę o polskiej wsi w XIX w. (np. Muzeum Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie, Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy).	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10, HIS_K2_W11, HIS_K2_W12	egzamin ustny, zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę na temat historii Polski, historii wsi, chłopów i ziemiaństwa w XIX w.; potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań nad historią chłopów i ziemiaństwa (historia polityczna, socjologia, religioznawstwo, historia Kościoła, historia Żydów, historia wojen i wojskowości), udowodnić i omówić wzajemne ich zależności; potrafi wskazać na różnice w życiu codziennym chłopów i ziemian; potrafi wskazać na różnice w obecności chłopów ziemian w polskiej kulturze narodowej XIX w.; potrafi formułować tematy badawcze dotyczące historii Polski XIX w., zwłaszcza chłopów i ziemiaństwa, posługiwać się paradygmatami i teoriami; stosować metody i techniki badań w zakresie historii Polski XIX w., wsi, chłopów i ziemiaństwa; potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową na temat wsi, chłopów i ziemiaństwa polskiego w XIX w., tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki; potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne wytworzone w XIX w., poruszające tematykę wiejska, chłopską i ziemiańską oraz źródła wytworzone przez samych chłopów i ziemian; potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym na temat historii Polski XIX w., historii wsi, chłopów i ziemian, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych, dedykowanych historii wsi, chłopów i ziemiaństwa polskiego; potrafi ocenić gospodarczą rolę większe własności ziemskiej; potrafi przygotować teksty historyczne z zakresu historii Polski XIX w., w tym z zakresu dziejów wsi, chłopów i ziemian, zgodnie z wymogami nauk historycznych; potrafi komunikować się w przynajmniej jednym obcym języku nowożytnym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego z użyciem fachowej terminologii charakterystycznej dla historii Polski XIX w.; potrafi korzystać z Internetu (bibliotek cyfrowych) pod kątem korzystania z literatury i źródeł historycznych do dziejów Polski w XIX w., zwłaszcza wsi, chłopów i ziemiaństwa; potrafi stosować zróżnicowane metody upowszechniania wiedzy historycznej na temat historii Polski XIX w., wsi, chłopów i ziemiaństwa oraz wykorzystać umiejętności związane z wybraną przez siebie specjalizacją do pracy w zespołach w instytucjach oświaty, archiwach lub innych instytucjach związanych z popularyzacją historii Polski XIX w., wsi, chłopów i ziemiaństwa.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U08, HIS_K2_U09, HIS_K2_U10, HIS_K2_U11, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	egzamin ustny, zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K1	jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka Polski XIX w. i przy popularyzacji historii chłopów i ziemiaństwa; jest gotów do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów na temat roli chłopów i szlachty/ziemiaństwa w historii Polski XIX w. oraz na temat roli Kościoła rzymskokatolickiego, Żydów, karczmy, wielkiej własności ziemskiej, państw zaborczych, wojska i wojen w historii wsi polskiej w XIX w.; jest gotów do docenienia chłopskiego i szlachecko-ziemiańskiego dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych (wiejskich) i szerszych więzi społecznych; jest gotów do podejmowania prób popularyzacji wiedzy historycznej na temat historii Polski w XIX w., na temat wsi, chłopów i ziemiaństwa; jest gotów do wykazania niezależności myślenia na temat kluczowych aspektów historii ziem polskich, chłopów i ziemiaństwa w XIX w. oraz wyciągania wniosków.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07	egzamin ustny, zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 30	**ECTS** 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wieś polska w XIX w. jako problem badawczy. Stan badań, źródła, metodologia badań, terminologia	W1, U1, K1
2.	Chłopi jako stan. Chłopi przed uwłaszczeniem	W1, U1, K1
3.	Duchowieństwo jako składnik społeczności wiejskiej	W1, U1, K1
4.	Rola karczmy w życiu wsi	W1, U1, K1
5.	Koloniści, osadnicy w życiu wsi	W1, U1, K1
6.	Wojna i służba wojskowa w życiu wsi	W1, U1, K1
7.	Chłopi-ziemianie-państwo. W kręgu wzajemnych relacji	W1, U1, K1
8.	Reformy agrarne na ziemiach polskich na przełomie XVIII i XIX w.	W1, U1, K1
9.	Uwłaszczenie chłopów na ziemiach polskich w XIX w.	W1, U1, K1
10.	Gospodarstwo chłopskie po uwłaszczeniu	W1, U1, K1
11.	Świadomość społeczna i narodowa chłopów polskich w XIX w.	W1, U1, K1
12.	Wieś a sprawa narodowa w XIX w.	W1, U1, K1
13.	Ruch ludowy	W1, U1, K1
14.	Życie codzienne chłopów polskich w XIX w.	W1, U1, K1
15.	Kultura ludowa. Chłopi a kultura narodowa	W1, U1, K1
16.	Ziemiaństwo polskie. Stan badań, źródła, metodologia	W1, U1, K1
17.	Wokół pojęć ziemiaństwo i ziemianin w XIX w.	W1, U1, K1
18.	Kształtowanie się ziemiaństwa polskiego do 1864 r.	W1, U1, K1
19.	Ziemiaństwo polskie w latach 1864-1918	W1, U1, K1
20.	Ziemiaństwo polskie w okresie międzywojennym	W1, U1, K1
21.	Ziemianie jako rolnicy. Organizacja dóbr ziemiańskich	W1, U1, K1
22.	Ziemianie jako przemysłowcy. Ziemiaństwo a uprzemysłowienie ziem polskich	W1, U1, K1
23.	Ideologia ziemiaństwa polskiego	W1, U1, K1
24.	Działalność społeczna ziemiaństwa polskiego	W1, U1, K1
25.	Ziemiaństwo a sprawa narodowa w XIX w.	W1, U1, K1
26.	Ziemianie jako politycy. Działalność polityczna ziemiaństwa polskiego	W1, U1, K1
27.	Ziemianie jako inteligencja i twórcy kultury. Mecenat kulturalno-oświatowy polskiego ziemiaństwa. Ziemiaństwo w kulturze narodowej	W1, U1, K1
28.	Organizacje ziemiańskie	W1, U1, K1
29.	Życie codzienne ziemiaństwa polskiego	W1, U1, K1
30.	Zagłada ziemiaństwa polskiego	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Semestr 2

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie	Zaliczenie na podstawie obecność

Semestr 3

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny, zaliczenie	Zaliczenie na podstawie obecności pierwszego roku zajęć i egzamin ustny po zakończeniu drugiego roku z materiałów z wykładu

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia powszechna XX wieku

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.26.04987.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	1.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem wykładu, poświęconego wybranym problemom historii Europy w XX w., jest - poza zapewnieniem wiedzy w wymienionej dziedzinie - przygotowanie do egzaminu ustnego zakończonego wspólną oceną z historii Polski i historii powszechnej XX w.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany w jaki sposób bada się życie polityczne i społeczne w XX wieku.	HIS_K2_W01	egzamin ustny, zaliczenie
W2	zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie nauk historycznych i potrafi ją zastosować do analizy wybranych aspektów życia społeczno-politycznego w XX wieku.	HIS_K2_W02	egzamin ustny, zaliczenie
W3	zna i rozumie w stopniu zaawansowanym odmienność i specyfikę epoki XX wieku, na tle innych epok poznanych wcześniej w toku kształcenia.	HIS_K2_W03	egzamin ustny, zaliczenie
W4	zna i rozumie istotę pojęć historii, historiografii oraz metodologii historii w odniesieniu do badań nad XX wiekiem.	HIS_K2_W05	egzamin ustny, zaliczenie
W5	zna i rozumie że badania i debata historyczne w odniesieniu do wydarzeń i procesów rozgrywających się w XX wieku są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów.	HIS_K2_W09	egzamin ustny, zaliczenie
W6	zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w odniesieniu do historii XX wieku.	HIS_K2_W10	egzamin ustny, zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań źródła powstałe w XX w., zrozumieć ich specyfikę i zróżnicowanie.	HIS_K2_U05	egzamin ustny, zaliczenie
U2	potrafi analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje w formie pisemnych, zwięzłych wypowiedzi z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi informatycznych.	HIS_K2_U06	egzamin ustny, zaliczenie
U3	potrafi krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności, obejmującej procesy i wydarzenia rozgrywające się w wieku XX.	HIS_K2_U11	egzamin ustny, zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii dotyczących wybranych wydarzeń i procesów rozgrywających się w XX wieku; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny.	HIS_K2_K02	egzamin ustny, zaliczenie
K2	jest gotów do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy z zakresu historii XX wieku i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych.	HIS_K2_K04	egzamin ustny, zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

wykład	30
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 3

Forma aktywności studenta	**Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć**
wykład	30
przygotowanie do egzaminu	30

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	Europa – zakres i zmiany pojęcia	W2, W5, W6, U3, K1, K2
2.	Stan pokoju w XX wieku – stan prawny, stan faktyczny, brak traktatu pokojowego	W1, W2, W3, U1, K1, K2
3.	Wojna w dziejach XX w. – zakres pojęcia, wypowiadanie wojny, stan faktyczny	W1, W2, W5, W6, U1, K1, K2
4.	Federacje w dziejach XX w. – szansa czy rozczarowanie	W1, W2, W3, W5, W6, U1, K1, K2
5.	Spór o imperium oraz imperializm	W1, W2, W5, W6, U3, K1, K2
6.	Zamach stanu jako forma zdobycia władzy – zbrodnia czy nienormalna normalność	W1, W2, W4, W5, W6, U1, K1, K2
7.	Fenomen rewolucji w XX w.: kariera i kompromitacja pojęcia	W1, W2, W3, W4, W6, U1, U2, K1
8.	Spór o kolonializm i neokolonializm: ideologizacja i trywializacja pojęcia	W1, W2, W3, W5, W6, U1, U3, K1, K2
9.	Dyktatura, autorytaryzm, totalitaryzm: niedemokratyzmy	W1, W2, W3, W5, W6, U1, U3, K1, K2
10.	Sojusze w czasie pokoju: gwarancja bezpieczeństwa czy niebezpieczeństwa	W1, W2, W3, U1, U3, K2
11.	Przypadek szczególny wojny: wojna domowa	W1, W2, W3, W6, U1, U3, K1, K2
12.	Wkład XX w. do prawa: ludobójstwo, zbrodnia wojenna , zbrodnia przeciw ludzkości	W1, W2, W3, W4, W6, U1, K1, K2

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
13.	Kto jest kolaborantem: w kręgu zdrady, zera i bohatera	W2, W3, W5, W6, U1, U3, K1, K2
14.	Blask czy hańba munduru?: pozycja wojska i wojskowych w dwudziestowiecznym państwie	W1, W2, W4, U1, U2, K1, K2
15.	Fetysz demokracji: najlepszy z najgorszych ustrojów?	W2, W3, W5, W6, U1, K1, K2
16.	Przemiany demograficzne w Europie XX w.	W1, W2, W3, W4, U2, K2
17.	Miasto jako przestrzeń życia zbiorowego	W1, W2, W3, U1, U2, K2
18.	Dziecko w przestrzeni publicznej	W1, W2, W3, W4, W5, U2, K2
19.	Życie rodzinne w XX w. - ewolucja modelu	W1, W2, W3, W4, U2, K2
20.	Laicyzacja i sekularyzacja w dwudziestowiecznej Europie	W1, W2, W3, W4, W5, U2, K1, K2
21.	Sufrażystki i feministki - nowe formy obecności kobiet w przestrzeni publicznej	W1, W2, W3, W5, W6, U2, K2
22.	Migracje w XX wieku	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U2, K2
23.	Rynek pracy i jego przemiany	W1, W2, W3, W4, U2, K2
24.	Społeczeństwo konsumpcyjne	W1, W2, W3, W4, U2, K2
25.	Żywienie w XX wieku.	W1, W2, W3, W4, U2, K2
26.	Człowiek wobec środowiska naturalnego - ekologia w życiu społecznym.	W1, W2, W3, W5, U2, K2
27.	Opieka zdrowotna w XX wieku - problem medykalizacji życia społecznego.	W1, W2, W3, W4, U2, K2
28.	Obieg informacji - radio i telewizja	W1, W2, W3, W4, U2, K2
29.	Czas wolny w realiach XX wieku	W1, W2, W3, W5, W6, U2, K2

Informacje rozszerzone

Semestr 2

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie	zaliczenie bez oceny. Warunkiem zaliczenia jest obecność na wykładzie oraz sukcesywne zapoznawanie się podawaną przez prowadzących literaturą. Wykład ma charakter konwersatoryjny zatem oczekiwane są odpowiedzi na pytania zadawane przez prowadzących. Podstawą odmowy wpisania zaliczenia może być: przekroczenie 3 nieobecności w semestrze lub stwierdzone trzykrotne nieprzygotowanie do zajęć (w szczególności nieznajomość zadanej lektury). Na ocenę dostateczną student powinien opanować wiedzę programową, umiejętności i kompetencje społeczne co najmniej w 55%, na ocenę plus dostateczną w 65%, na ocenę dobrą w 75%, na ocenę plus dobrą w 85%, a na ocenę bardzo dobrą w 90%.

Semestr 3

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Po zakończeniu zajęć egzamin ustny zakończony wspólną oceną z historii Polski i historii powszechnej XX w. Na ocenę dostateczną student powinien opanować wiedzę programową, umiejętności i kompetencje społeczne co najmniej w 55 %, na ocenę plus dostateczną w 65 %, na ocenę dobrą w 75 %, na ocenę plus dobrą w 85 %, a na ocenę bardzo dobrą w 90 %.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia Polski XX w.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.26.05015.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	1.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest przybliżenie związanych z organizacją struktur państwowych za ziemiach polskich po 1918 r., kluczowych momentów związanych z ewolucją życia politycznego w II RP, a także przełożenia tych uwarunkowań na koncepcje ustrojowe i założenia polityki zagranicznej Polski niepodległej. Kontynuacją tych rozważań będzie analiza politycznych i ustrojowych uwarunkowań funkcjonowania struktur państwa polskiego w czasie II wojny światowej, zarówno na uchodźstwie jak i w warunkach konspiracyjnych, na terenie kraju.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany najnowszą historię Polski	HIS_K2_W01	egzamin ustny
W2	Student zna i rozumie zaawansowane zagadnienia z zakresu najnowszej historii Polski	HIS_K2_W03	egzamin ustny
W3	Student zna i rozumie relacje zachodzące między najnowszą historią Polski a wydarzeniami bieżącymi	HIS_K2_W04	egzamin ustny
W4	Student zna i rozumie wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych) dotyczących najnowszej historii Polski	HIS_K2_W07	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu najnowszej historii Polski..	HIS_K2_U01	egzamin ustny
U2	Student potrafi formułować tematy badawcze, posługiwać się paradygmatami i teoriami; stosować metody i techniki badań w odniesieniu do najnowszej historii Polski.	HIS_K2_U03	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów uznawania i szanowania różnic opinii dotyczących najnowszej historii Polski; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny	HIS_K2_K02	egzamin ustny, zaliczenie
K2	Student jest gotów wykazywania niezależności i samodzielności myślenia oraz wyciągania wniosków dotyczących najnowszych dziejów Polski, przy poszanowaniu poglądów innych osób.	HIS_K2_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Organizacja struktur państwa polskiego w latach 1918-1921. Ewolucja życia politycznego Drugiej Rzeczypospolitej. Spory o kształt ustrojowy państwa polskiego. Kierunku polityki zagranicznej II RP w latach 1918-1939. Działalność władz polskich na uchodźstwie w czasie II wojny światowej. Powstanie i działalność Polskiego Państwa Podziemnego.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Semestr 2

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie	Wykład obejmujący swoim zakresem historię Polski w I połowie XX wieku kończy się zaliczeniem, natomiast weryfikacja opanowania materiału odbywa się po wykładzie z historii Polski II połowy XX wieku, w formie egzaminu ustnego.

Semestr 3

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Wykazanie się podczas egzaminu ustnego znajomością treści, zaprezentowanych podczas wykładu

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych.

The Great Departure - Central Europeans and the New World in 19th and 20th centuries: politics, culture and everyday life

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.22.05002.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** angielski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 2	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	The aim of the course is to explain the phenomenon of mass migration and its characteristics from the late 18th century till the present day with special attention to the USA

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	posiada zaawansowaną wiedzę historyczną, opartą o wcześniej nabytą w szkole średniej wiedzę kierunkową w tematyce migracji, przemieszczeń ludności w wiekach od końca XVIII do końca stulecia XX.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W04, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09	egzamin pisemny
W2	posiada wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych), szczególnie w odniesieniu do źródeł dotyczących problemów migracyjnych.	HIS_K2_W04	egzamin pisemny
W3	zna i rozumie przedmiot historii, historiografii oraz metodologii historii w zakresie badań nad migracjami i przemieszczaniem się ludności od końca wieku XVIII do końca XX stulecia.	HIS_K2_W05	egzamin pisemny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności ze szczególnym uwzględnieniem badań nad migracjami oraz życiem codziennym migrantów (USA, Argentyna, Brazylia i kierunki nieoczywiste jak Rosja czy Bośnia i Hercegowina).	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07	egzamin pisemny
U2	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę zwłaszcza w zakresie migracji oraz życia codziennego oraz kultury migrantów.	HIS_K2_U01	egzamin pisemny
U3	potrafi komunikować się w przynajmniej jednym obcym języku nowożytnym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego z użyciem fachowej terminologii charakterystycznej dla nauk historycznych i pokrewnych. Posiada również wiedzę w zakresie szczegółowego słownictwa dotyczącego migracji.	HIS_K2_U09	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób, szczególnie z uwzględnieniem tematów dotyczących migracji oraz egzystencji osób pochodzących z różnych kręgów kulturowych i etnicznych.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K06	egzamin pisemny
K2	jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny, zwłaszcza w zakresie procesów odnoszących się do grup wielokulturowych i wieloetnicznych.	HIS_K2_K02	egzamin pisemny
K3	jest gotów do docenienia roli historii w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych i szanowani dziedzictwa kulturowego Polski i innych krajów.	HIS_K2_K02	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

wykład	30
przygotowanie do egzaminu	30
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	20
analiza problemu	10
przygotowanie do zajęć	30

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	Specyfika badań migracyjnych	W1, W2, U1, K1
2.	Sytuacja w Europie w XIX w. - przyczyny migracji, cz. 1.	W1, W3, U1, K1
3.	Sytuacja w Europie w XIX w. - przyczyny migracji, cz. 2.	W1, U1, K1
4.	Teorie migracyjne a rzeczywistość	W1, U1, U2, K1
5.	Podróż do wymarzonego kraju - obietnice a realia	W1, U1, U3, K1, K2
6.	Ellis Island jako miejsce tranzytowe	W1, U1, K1, K3
7.	Nie tylko USA - Brazylia i Argentyna	W1, U1, K1
8.	Pożądane czy przymusowe? Bośnia i Hercegowina oraz Syberia jako miejsca migracji	W1, U1, K1
9.	Stereotypy i uprzedzenia wobec migrantów w USA w XIX w.	W1, U1, K1
10.	Stereotypy i uprzedzenia wobec migrantów w USA w XX w.	W1, U1, K1
11.	Prawo a życie codzienne migrantów w USA w XIX w.	W1, U1, K1
12.	Prawo a życie codzienne migrantów w USA w dwudziestoleciu międzywojennym	W1, U1, K1
13.	Co zostało z dzielnic etnicznych dzisiaj?	W1, U1, K1
14.	Kultura migrantów - literatura, muzyka i sztuki plastyczne	W1, U1, K1
15.	Polskie i środkowoeuropejskie dziedzictwo w USA dzisiaj	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	**Formy zaliczenia**	**Warunki zaliczenia przedmiotu**
wykład	egzamin pisemny	egzamin pisemny obejmujący tematykę wykładów oraz lekturę obowiązkową

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Russian Geopolitics and Culture: from Peter the Great to Vladimir Putin

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.22.14794.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** angielski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 2	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	The aim of the course is to introduce the students into the main ideas, ideological currents, and discussions, as well as practical political decisions motivated by geopolitical consideartions in Russia from (roughly) 1500 till times of Putin.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student learns basic facts concerning Russian foreign expansion between 1500 and 2022 and understands their connection to concepts of geopolitcs as they aroused in Russian political culture.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W06	esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student can analyse questions of political culture and foreign policy within a paradigm of geopolitics	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U05, HIS_K2_U12	esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student is ready to discuss contemporary issues of international politics within a framework of geopolitical analysis, as well as to show ideological traps functioning within geopolitical-centered political culture	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06	esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
analiza źródeł historycznych	10	
przygotowanie eseju	40	
poznanie terminologii obcojęzycznej	10	
przeprowadzenie badań literaturowych	20	
konsultacje	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	definitions of geopolitics and historical development of the "discipline"	W1
2.	Sixteenth century: Moscow tsardom and its Byzantine and the Golden Horden traditions. The idea of Moscow the Third Rome and its geopolitical consequences. The concept of of Moscow tsar as the "gatherer of Rus' lands".	W1, U1
3.	Seventeenth century: Russian state "smuta" and "raskol" within the Orthodox Church - consequences for geopolitical stand of Russia. "Kosak" question and the imprtance of Ukraine within the context of Russian conflict with the Polish-Lithuanian Commonwealth.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
4.	Eighteenth century: from Peter I to Catherine II - tactical opening to the West, turn to the "Northern system", expansion towards the Black Sea and Constantinople (Grigory Potemkin's plan), geopolitical conseqences of the Polish-Lithuanian Commonwealth dismemberment and the impact of the French revolution.	W1, U1, K1
5.	Nineteenth century: War with Europe - Alexander I and Napoleon, the concept of Eastern European absolutist states "Holy" alliance, Crimean and Balkan wars, Panslavism, expansion in Central Asia, the "great game" in Asia against the British Empire, new rivalry with united Germany	W1, U1, K1
6.	Woirld War One and Revolution - geopolitical consequences	W1, U1, K1
7.	The Soviet states and its foreign policy aims, from Lenin to Stalin. Building new external empire on the basis of zones of influence concept (from Ribbentrop-Molotov pact to Teheran-Yalta agreements).	W1, U1, K1
8.	Khruschchev-Brezhnev-Gorbachev - global ambitions (from Cuba to Angola), Russo-Chinese geopolitical conflict, temporary detente with the US, Helsinki accord tactics of disuniting Western Europe from the US, imperial overextension and collapse.	W1, U1, K1
9.	Chaos and search for new geopolitical model of Russian state existence after 1991. Putin's era: how to rebuild the empire.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwencjonalny, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	esej	a paper (3000 words) on topics discussed during the course

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

US Politics

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.22.19442.26

Języki wykładowe
angielski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem jest zaznajomienie studentów polityką i systemem politycznym funkcjonującymi USA, systemem władzy i rolą państwa w USA, funkcjonowaniem głównych organów władz - obecnie i w perspektywie historycznej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie organizacji oraz funkcjonowania USA obecnie oraz ich przemian w perspektywie historycznej; ich rozwój oraz uwarunkowania historyczne dla zachodzących współcześnie zjawisk politycznych, społeczno-gospodarczych i kulturowych w USA	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04	egzamin pisemny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wskazać oraz omówić zależności różnych aspektów systemu politycznego i polityki USA; analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne dotyczące spraw politycznych USA; przedstawić swoje poglądy w tym temacie w języku angielskim z użyciem fachowej terminologii	HIS_K2_U02, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	do rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii; do uszanowania różnic opinii i prowadzenia polemiki w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny; docenienia roli historii w kształtowaniu lokalnych i narodowych więzi społecznych i szanowania dziedzictwa kulturowego USA; wykazywania niezależności i samodzielności myślenia oraz wyciągania wniosków	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K06	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	30	
przeprowadzenie badań literaturowych	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Colonial & Revolutionary. Two ideological drivers: Puritanism & Republicanism	W1, U1, K1
2.	Constitution and Federalism	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
3.	Congress and its organization, tasks, prerogatives and role in foreign policy	W1, U1, K1
4.	Legislation	W1, U1, K1
5.	President and his roles	W1, U1, K1
6.	Cabinet and its functioning	W1, U1, K1
7.	Courts and Judical Review	W1, U1, K1
8.	Civil Service (“Bureaucracy”)	W1, U1, K1
9.	Elections	W1, U1, K1
10.	Finance Reforms	W1, U1, K1
11.	Parties and interest Groups	W1, U1, K1
12.	Media and Public Opinion	W1, U1, K1
13.	Civil Liberties and Civil Rights	W1, U1, K1
14.	Foreign Policy: FP MAchinery, Intelligence, History - from George Washington to Trump	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	egzamin pisemny obejmujący tematykę wykładów

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

European Politics

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.22.19443.26

Języki wykładowe
angielski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Student gets the knowledge about the state organization and politics of the main European states - today in historical perspective

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	professional terminology regarding the organization and politics of the main European countries, key modern European issues and their historical origins	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04	egzamin pisemny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	discuss the interdependencies of various aspects of the politics of the European countries using the comparative method; analyze, interpret and use historical texts on European politics for his own research; present his views on this topic in English using professional terminology	HIS_K2_U02, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	understand the need to comply with ethical standards in the work of a historian and in the popularization of history; to respect differences of opinion and conduct polemics in an ethical, cultural and tolerant manner; to appreciate the role of history in shaping local, regional and national social ties and respect the cultural heritage of Europe; to demonstrate independence and selfreliance in thinking and drawing conclusions	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K06	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	30	
przeprowadzenie badań literaturowych	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Terms & Concepts: “Countries” or “Nation-States”	W1, U1, K1
2.	United Kingdom (“Britain”)	W1, U1, K1
3.	France	W1, U1, K1
4.	Germany	W1, U1, K1
5.	Russia, USSR and Russian Federation	W1, U1, K1
6.	European Union	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	egzamin pisemny obejmujący tematykę wykładów

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Dzieje nauk historycznych

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.22.18940.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest przedstawienie dziejów nauki historycznej od XIX wieku oraz kluczowych problemów metodologicznych na przykładach wybranych badań i nurtów w historiografii światowej i polskiej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie przedmiot historii, historiografii oraz metodologii historii	HIS_K2_W05	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Student zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem pola historii historiografii oraz teorii historii.	HIS_K2_W02	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
W3	Student zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do tych nurtów historiografii, które integrowały perspektywy i metody nauk społecznych.	HIS_K2_W08	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
W4	Student zna i rozumie, że badania i debata historyczne są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów, w szczególności rozumie, jaki niesie to wpływ na proces rozwoju nauk historycznych na przestrzeni dziejów.	HIS_K2_W09	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
W5	Student zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w naukach historycznych, w szczególności rozumie, że owo podłoże jest w różnych epokach źródłem powstania nowych dyscyplin historii i perspektyw poznawczych.	HIS_K2_W10	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności, odnosząc je do dyscyplin, nurtów, teorii i metod nauk historycznych na przestrzeni dziejów nauki.	HIS_K2_U02	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
U2	Student potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki w odniesieniu do dziejów nauk historycznych i ich relacji do nauk społecznych.	HIS_K2_U04	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
U3	Student potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła w odniesieniu do dziejów historiografii, w tym teksty teoretyczne.	HIS_K2_U05	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
U4	Student potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych odwołując się do poznanych w toku kursu autorów, dzieł i nurtów historiografii europejskiej.	HIS_K2_U07	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii, potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny, w szczególności prowadząc debatę, w której świadomie przyjmuje określone stanowisko poznawcze.	HIS_K2_K02	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
K2	Student jest gotów do pracy w zespole i podjęcia się kierowania zespołami oraz przyjęcia odpowiedzialności za efekty pracy zespołu, w którym wspólnie przygotowuje stanowisko i wystąpienia w debatach na tematy historyczne.	HIS_K2_K07	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K3	Student jest gotów do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii biorąc za punkt odniesienia poznane podczas kursu dokumenty i dorobek w tym zakresie wypracowany i uzgodniony przez środowiska naukowe historyków.	HIS_K2_K01	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
przygotowanie do zajęć	20
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	14
przygotowanie do zaliczenia	8
przygotowanie wystąpienia ustnego	10
przeprowadzenie badań literaturowych	4
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	4

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
	90	3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Społeczne i kulturowe uwarunkowania i funkcje historiografii oraz ich zmienność w dziejach kultury europejskiej	W1, W2, W4, W5, U2, K3
2.	Historiografia polska na tle historiografii powszechnej, szczególnie europejskiej — lokalność i uniwersalność tendencji i problemów	W2, W3, W4, U1, U2, U3
3.	Wpływ historiografii na różne reprezentacje przeszłości	W4, W5, U3, U4, K3
4.	Autonomia i zaangażowanie historii w debatach publicznych na przestrzeni dziejów	W4, W5, U3, U4, K3
5.	Metody badań historycznych: od archiwum klasycznego do badań internetu/badań w internecie.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, metody e-learningowe, grywalizacja, konsultacje, debata oksfordzka, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę	Kurs zaliczany jest poprzez dwuetapową grę dydaktyczną. Tematy wykładów i zadania publikowane są na Pegazie z tygodniowym wyprzedzeniem; zadania oceniane na bieżąco. Etap I obejmuje 6 zadań (za każde 0, 5 lub 10 pkt; max 60 pkt). Niedotrzymanie terminów skutkuje brakiem punktów. Uzyskanie 60 pkt pozwala zakończyć grę z oceną dostateczną. Do Etapu II przechodzą osoby, które zdobyły minimum 40 pkt; w przeciwnym razie punkty można uzupełnić w sesji poprawkowej. Etap II składa się z dwóch zadań realizowanych kolejno: debaty oksfordzkiej (0–15 pkt) oraz krótkiej rozmowy z prowadzącą (0–10 pkt). Po debacie student z dorobkiem co najmniej 65 pkt może zakończyć grę z minimalną oceną dst+. W dowolnym momencie gry można zrealizować dwie misje poboczne (po 0, 5 lub 10 pkt każda). W sesji poprawkowej prowadząca może wyznaczyć dodatkową Misję C przed dopuszczeniem do rozmowy. Oceny: 60 pkt = dst, 65 = dst+, 70 = db, 75 = db+, 80 = bdb. Terminy rozmów podawane z miesięcznym wyprzedzeniem; lektury – na początku kursu. Wymagana frekwencja min. 60%.

Wybrane zagadnienia z metodologii historii i historiografii - konwersatorium

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.22.15718.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest wykształcenie wrażliwości metodologicznej studentów poprzez zapoznanie ich z wybranymi perspektywami i metodami badawczymi wypracowanych przez historyków w XX wieku a także podejściami stosowanymi w naukach pokrewnych (socjologia, antropologia), użytecznych w badaniach historycznych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi.	HIS_K2_W04	zaliczenie na ocenę, esej

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	przedmiot historii, historiografii oraz metodologii historii.	HIS_K2_W05	zaliczenie na ocenę, esej
W3	powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka.	HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę, esej
W4	że badania i debata historyczne są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów.	HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę, esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę.	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę, esej
U2	wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.	HIS_K2_U02	zaliczenie na ocenę, esej
U3	analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje w przejrzystej i przemyślanej formie z wykorzystaniem nowoczesnych technik	HIS_K2_U06	zaliczenie na ocenę, esej
U4	argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych.	HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę, esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę, esej
K2	do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych.	HIS_K2_K04	zaliczenie na ocenę, esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie eseju	30	
przygotowanie do zajęć	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Blok I: Podstawowe pojęcia metodologii historii	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2
2.	Blok II: Historyk i jego laboratorium - metody w badaniach historycznych	W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2
3.	Blok III: Mistrzowie i ich dzieła - klasycy historiografii	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2
4.	Blok IV: Historia w przestrzeni publicznej i polityka historyczna	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2
5.	Blok V: Historia a wyzwania współczesnej humanistyki (nowe obszary badawcze i propozycje teoretyczne, ich miejsce w badaniach historycznych)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metody e-learningowe, analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, burza mózgów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, esej	1. Obecność na zajęciach - dopuszczalne są 2 nieobecności 2. Aktywność na zajęciach - udział w dyskusji wokół tekstów; realizacja ćwiczeń warsztatowych w sali dydaktycznej; przygotowanie odpowiedzi czytelniczych (reading responses) 3. Przygotowanie eseju na wybrany przez studentkę/studenta temat poruszany podczas zajęć (5000-7000 znaków)

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych

Europa Wschodnia: historia imperiów, narodów i kompleksów

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.22.18946.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z pojęciem i historią Europy Wschodniej, a także nowymi ujęciami historii porównawczej imperiów, jak również koncepcjami narodu i ich przemianami w ostatnich dwóch wiekach

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	student zna i rozumie pojęcia związane z historią wspólnot wyobrażonych (narodów, regionów), jak również historii porównawczej imperiów	HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09	egzamin pisemny / ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	student potrafi powiązać nowe ujęcia metodologiczne z zakresu historii narodów oraz imperiów z danymi historycznymi z obszaru Europy Wschodniej ostatnich kilku wieków	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04	egzamin pisemny / ustny
U2	Student zna najważniejsze zjawiska historii Europy Wschodniej ostatnich trzech wieków oraz rozumie polityczne uwarunkowania tych zjawisk	HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U05	egzamin pisemny / ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów wykorzystać swą wiedzę i umiejętności z kursu w dyskusjach and aktualnymi wydarzeniami tak kulturalnymi, jak i politycznymi, związanymi z Europą Wschodnią	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05	egzamin pisemny / ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie prezentacji	5	
przeprowadzenie badań literaturowych	10	
przygotowanie pracy pisemnej	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Historia pojęcia Europy Wschodniej	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
2.	Pojęcie imperium i jego historyczne znaczenia w odniesieniu do Europy Wschodniej: a. Rosja jako imperium b. Zwiazek Sowiecki jako imperium c. czy Rzeczpospolita (I lub II były imperium)?	U1, U2, K1
3.	Przemiany i znaczenie historyczne pojecia narodu w kontekście dziejowym Europy Wschodniej	W1, U1, K1
4.	Pamięć imperiów w narodach Europy Wschodniej; pamięć narodów w imperiach Europy Wschodniej	W1, U1, U2, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny / ustny	przygotowanie eseju końcowego na uzgodniony z prowadzącym temat (75% oceny) + udział w grupowej prezentacji wybranego zagadnienia w trakcie wykładów (25% oceny)

Wymagania wstępne i dodatkowe

obecność na zajęciach obowiązkowa

Ormianie: polski pasaż w świat Orientu

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.22.19310.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	przekazanie studentom wiedzy o najważniejszych faktach z dziejów osadnictwa ormiańskiego w granicach Polski historycznej od średniowiecza po czasy współczesne

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany najważniejsze fakty z dziejów osadnictwa Ormian na ziemiach polskich	HIS_K2_W01	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	zna i rozumie fachową terminologię związaną z organizacją gmin ormiańskich i chrześcijaństwa ormiańskiego w Polsce oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych	HIS_K2_W02	zaliczenie na ocenę
W3	zna i rozumie relacje zachodzące między kulturą Polski a wydarzeniami bieżącymi w Armenii i na Wschodzie, uwarunkowania historyczne dla zachodzących współcześnie zjawisk społeczno-gospodarczych i kulturowych w Polsce i używa tej wiedzy do rozstrzygania różnych dylematów współczesnej cywilizacji	HIS_K2_W04	zaliczenie na ocenę
W4	zna i rozumie wiedzę z historii kultury ormiańskiej w Polsce pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych).	HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę
W5	w pogłębionym zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych w badaniach armenistycznych.	HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu historii Ormian w Polsce, krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności z tej problematyki, a także wspierać innych w tym zakresie.	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę
U2	potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz źródła z historii Ormian w Polsce	HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
U3	potrafi analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje z zakresu historii Ormian w Polsce w przejrzystej i przemyślanej formie z wykorzystaniem nowoczesnych technik	HIS_K2_U06	zaliczenie na ocenę
U4	potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie z zakresu historii kultury Ormian, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych	HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii kultury Ormian polskich	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny	HIS_K2_K02	zaliczenie na ocenę
K3	jest gotów do docenienia roli historii Ormian w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych i szanowania dziedzictwa kulturowego Europy i innych krajów	HIS_K2_K03	zaliczenie na ocenę
K4	jest gotów do krytycznego ocenienia swojej wiedzy z zakresu historii Ormian w Polsce i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych	HIS_K2_K04	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	10	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10	
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wprowadzenie: przedmiot kursu, terminologia, najważniejsza bibliografia	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
2.	Migracje i geografia rozsiedlenia Ormian w Polsce	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
3.	Relacje Ormian z różnymi grupami etnicznymi na terenie państwa polskiego	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
4.	Relacje Ormian z krajami pochodzenia	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
5.	Gminy ormiańskie - struktura i instytucje	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
6.	Prawo ormiańskie na tle innych systemów prawnych używanych w Polsce	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
7.	Chrześcijaństwo ormiańskie w państwie polsko-litewskim	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
8.	Rzemiosło i handel i jego wpływ na orientalizację kultury polskiej	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
9.	Przemiany kulturowe Ormian na ziemiach polskich do XVIII wieku (przemiany tożsamościowe: akulturacja i asymilacja, kontrowersje wokół unii kościelnej: utrata czy przetrwanie tożsamości?)	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
10.	Ormianie na ziemiach polskich w XIX i XX wieku: między polskim insurekcjonizmem a pozytywizmem (losy Ormian polskich w zaborze rosyjskim, w Galicji i na Bukowienie).	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
11.	Nowe statusy społeczne: ziemiaństwo i inteligencja; udział Ormian w polskiej walce o niepodległość; wkład Ormian w kulturę polską doby nowoczesnej	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
12.	Języki i literatura Ormian polskich: przemiany sytuacji językowej: grabar, etnolekt kipczacko-ormiański, polonizacja językowa, rola języka łacińskiego, obecność języka ormiańskiego (dialekt pokucki).	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
13.	Piśmiennictwo Ormian (Symeon Lehacy, Stefan Roszka, Józef Epifanii Minasowicz, Abgar Sołtan, Sadok Barącz, Adolf Abrahamowicz), polscy literaci pochodzenia ormiańskiego (zagadka pochodzenia Juliusza Słowackiego)	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
14.	Ormianie i Armenia w literaturze polskiej (od renesansu do współczesności)	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
15.	Ormianie w Polsce współczesnej	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	obecność w zajęciach jest obowiązkowa; kolokwium w formie testu pisemnego

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność obowiązkowa, brak wymogów wstępnych

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Dzieje wojskowości nowoczesnej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.22.18957.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Student jest w stanie samodzielnie dokonać interpretacji i wyciągnąć wnioski z podanego materiału historycznego, uwzględniającego różne punkty widzenia. Student postrzega wieloaspektowość historii oraz oddziaływanie historii powszechnej na dzieje Polski. Student jest w stanie samodzielnie opracować konkretny problem historyczny.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie zasady formowania sił zbrojnych w XVII-XX w., ich funkcje polityczno-społeczne, rozwój sztuki obronnej oraz poznaje przykłady konkretnych operacji militarnych.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10, HIS_K2_W12, HIS_K2_W13	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi powiązać rozwój historii wojskowości z przemianami politycznymi, gospodarczymi i społecznymi epoki. Jest w stanie ocenić wpływ techniki na przebieg operacji militarnych. Potrafi samodzielnie zinterpretować wartość materiału źródłowego do badań nad konkretnymi zagadnieniami historycznymi.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student rozumie wartość spuścizny materialnej wojskowości doby nowożytnej i nowoczesnej dla współczesnej kultury oraz pamięci historycznej.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Na wykładzie prowadzona jest wieloaspektowa analiza wybranych problemów z dziejów wojskowości późnonowożytnej na podstawie literatury oraz własnych badań prowadzącego. Spis podstawowych tematów: 1. Wojskowość europejska w połowie XVII w. 2. Reformy wojskowe państw absolutystycznych. 3. Fortyfikacje europejskie doby nowożytnej. 4. Marynarka wojenna i wojny morskie XVII-XVIII w. 5. Strategia i taktyka wojen XVIII w. 6. Wojny rewolucyjnej i napoleońskiej Francji: bilans epoki. 7. Kampania 1809 r. w Polsce. 8. Organizacja sił zbrojnych w XIX w. 9. Wojna krymska jako przykład operacji morsko-lądowej. 10. Wybrane problemy z wojny 1866 r. 11. Fortyfikacje europejskie przełomu XIX i XX. 12. Zmiany logistyczne, techniczne i technologiczne w armiach europejskich. 13. Wojna rosyjsko-japońska 1904-1905. 14. Wyścig zbrojeń przez I wojną światową. 15. Wizje przyszłego konfliktu światowego.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	zdanie testu z tematyki poruszanej na wykładzie.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych.

Biografistyka jako gatunek historiograficzny

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.22.04969.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Kurs ma za zadanie wprowadzić uczesticzki w literaturę biograficzną. Słuchacze poznają dominujące formy pisarstwa biograficznego oraz poręczne metody jego krytycznej analizy

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	1. Studentka zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany badania biograficzne (K_W01); 2. Studentka zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych (K_W02); 3. Studentka zna i rozumie zaawansowane zagadnienia z zakresu badań biograficznych (K_W03); 4. Studentka w pogłębionym stopniu zna i rozumie metody badawcze i narzędzia warsztatu biografki (K_W06); 5. Studentka w pogłębionym stopniu zna i rozumie wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych) (K_W07); 6. Studentka zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka (K_W08).	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę, projekt
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	1. Studentka potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie swoich zainteresowań zawodowych oraz w dyscyplinie historia, krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności, a także wspierać innych w tym zakresie (K_U01). 2. Studentka potrafi wskazać na wzajemne związki między biografistyką a różnymi kierunkami i dziedzinami badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności (K_U02). 3. Studentka potrafi formułować tematy badawcze, posługiwać się paradygmatami i teoriami; stosować metody i techniki badań w zakresie biografistyki (K_U03). 4. Studentka potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki (K_U04). 5. Studentka potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła biograficzne (K_U05). 6. Studentka potrafi analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje w przejrzystej i przemyślanej formie z wykorzystaniem nowoczesnych technik (K_U060). 7. Studentka potrafi argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych (K_U07).	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę, projekt
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	1. Studentka jest gotowa do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii (K_K01). 2. Studentka jest gotowa do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny (K_K02). 3. Studentka jest gotowa do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotowa do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych (K_K04). 4. Studentka jest gotowa do wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób (K_K06).	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, projekt

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do zajęć	20	
przygotowanie projektu	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	**1. Antybiografia** Paweł Rodak, Rozmowa I. Jacques Le Goff: Problem historii, w: tegoż, Pismo, książka, lektura. Rozmowy: Le Goff, Chartier, Hébrard, Fabre, Lejeune, Warszawa 2009, s. 43-46, 54-56 Jacques Le Goff, Święty Franciszek z Asyżu, przeł. J. Guze, Warszawa 2001, s. 5-26 Jacques Le Goff, Święty Ludwik, przeł. K. Marczewska i In., Warszawa 2001, s. 11-22 Pierre Bourdieu, Rozum praktyczny: o teorii działania, przekł. Joanna Stryjczyk, Kraków 2009, s. 62-68 **2. Autobiografia vs biografia** Phillipe Lejeune, Pakt autobiograficzny, przeł. A. Labuda, w: tegoż, Wariacje na temat pewnego paktu, red. R. Lubas-Bartoszyńska, Kraków 2001, s. 21-28, 46-56 Richard Lourie, Autobiografia Stalina, przeł. J. Piątkowska, Kraków 2013, s. 5-63 3. **Biografia vs wywiad rzeka** Teresa Torańska, Oni, Warszawa 1990, s. 5-178 (rozmowa z Jakubem Bermanem) **4. Biograf, bohater i biografia** Artur Domosławski, Kapuściński non fiction, Warszawa 2010, s. 11-14, 52-55, 221-235, 337-346, 407-442 Grzegorz Wołowiec, O Domosławskim i jego krytykach, „Teksty Drugie”, 2011, nr 1/2 (127-128), s. 279-287 **5. Biografia bohatera narodowego** Nikodem Bończa-Tomaszewski, Źródła narodowości. Powstanie i rozwój polskiej świadomości w II połowie XIX i na początku XX wieku, Wrocław 2006, s. 5-7, 25-41, 141-193 **6. Biografia bohaterki mniejszościowej** Agnieszka Kuźniak, Papusza, Wołowiec 2014 Olga Szmidt, Poezja, która nie ocala, http://popmoderna.pl/poezja-ktora-nie-ocala-papusza/ **7. Muzea biograficzne. Oprowadzenie po biograficznej wystawie muzealnej (np. Dom Józefa Mehoffera, Muzeum Narodowe w Krakowie)** Sara Herczyńska, Oddamawianie, Warszawa 2025 (fragmenty) **8. Biografia i religia** Piotr Nesterowicz, Cudowna, Warszawa 2014 **9. Biografia polityczna** Paweł Zyzak, Lech Wałęsa : idea i historia : biografia polityczna legendarnego przywódcy "Solidarności" do 1988 roku, Kraków 2011, s. 7-64 Michał Kierzkowski, Oral history a najnowsza historia polski. Wokół książki Pawła Zyzaka „Lech Wałęsa. Idea i historia. Biografia polityczna legendarnego przywódcy „Solidarności” do 1988 roku, w: Uwikłania historiografii. Między ideologizacją dziejów a obiektywizmem badawczym, Poznań 2011, s. 123–132 Piotr Gontarczyk, Biografia nieodpowiedzialna, „Rzeczpospolita”, 30.03.2009 Sławomir Cenckiewicz, Historia zamiast lektury, „Rzeczpospolita”, 01.04.2009 Piotr Gontarczyk, Grzech lekkomyślności, „Rzeczpospolita”, 09.04.2009 **10. Metoda biograficzna w badaniach akademii** Agata Zysiak, Punkty za pochodzenie. Powojenna modernizacja i uniwersytet w robotniczym mieście, Nomos: Kraków 2016, s. 9-18, 223-292 **11. Biografie wyobrażone – omówienie Waszych projektów biograficznych uczestniczek i uczestników zajęć**	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, projekt	aktywny udział w zajęciach; przygotowanie na każde zajęcia krótkiej (ok. 1200 znaków) notki omawiającej proponowane lektury (reading response) i umieszczenie jej na platformie Pegaz (do godziny 18:00 dnia poprzedzającego zajęcia); przygotowanie projektu książki biograficznej (6 tys. znaków); obecność na zajęciach (uczestnicy mogą mieć dwie nieobecności)

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Warsztaty źródłoznawcze z XX wieku

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.22.18979.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów/-ek z charakterystycznymi dla historii XX w. rodzajami źródeł oraz dyskusja na ich temat. Uczestnicy/-czki zajęć powinni nabyć praktyczne umiejętności i wiedzę pozwalającą im swobodnie korzystać ze źródeł typowych dla okresu XX wieku. Ostatecznym celem jest przygotowanie bibliografii wybranego (uzgodnionego z prowadzącym) zagadnienia zawierającego elementy kwerendy archiwalnej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla wieku XX, oraz potrafi poprawnie przygotować aparat naukowy w pracy dyplomowej.	HIS_K2_W06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W2	Student posiada wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych), charakterystycznych dla XX wieku, takich jak archiwalia (polskie i zagraniczne), materiały audiowizualne, internet, prasa, listy, dzienniki i pamiętniki, relacje ustne, itp.	HIS_K2_W07	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W3	Student zna i rozumie kwestie etyczne i formalne związane z rzetelnością warsztatu historyka, plagiatem i wykorzystaniem narzędzi AI.	HIS_K2_W13	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła charakterystyczne dla wieku XX, takie jak archiwalia (polskie i zagraniczne), fotografie, filmy, materiały audio, internet, prasa, listy, dzienniki i pamiętniki, relacje ustne, itp.	HIS_K2_U05	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U2	Student potrafi analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje w przejrzystej i przemyślanej formie z wykorzystaniem nowoczesnych technik.	HIS_K2_U06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U3	Student potrafi przygotować teksty historyczne zgodnie z wymogami nauk historycznych w oparciu o źródła charakterystyczne dla wieku XX, jak archiwalia (polskie i zagraniczne), fotografie, filmy, materiały audio, internet, prasa, listy, dzienniki i pamiętniki, relacje ustne, itp.	HIS_K2_U08	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy historycznej i kultury pamięci w różnych środowiskach z użyciem nowoczesnych środków i narzędzi.	HIS_K2_K05	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K2	Student jest gotów do wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób.	HIS_K2_K06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	15
przygotowanie pracy pisemnej	15

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60	ECTS 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Pojęcie źródłoznawstwa; rodzaje źródeł (ze szczególnym uwzględnieniem źródeł proweniencji oficjalnej).	W1, W2, U1, U2, K1
2.	Źródła urzędowe ze szczególnym uwzględnieniem historii powszechnej (sprawozdania z obrad parlamentów i gabinetów, korespondencja dyplomatyczna, akta ministerstw spraw zagranicznych, attaches wojskowych, placówek konsularnych, przedstawicielstw handlowych, poszczególnych ministerstw).	W1, W2, U1, U2, K1, K2
3.	Źródła sądowe i policyjne. Prasa. Dokumentacja gospodarcza.	W1, W2, U1, U2, K1
4.	Diariusz i pamiętnik.	W1, W2, U1, U2, K1, K2
5.	Fotografia i film.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
6.	Źródła wywoływane: historia mówiona (oral history)	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
7.	Falsyfikaty i plagiaty. Możliwości i zagrożenia związane z narzędziami AI.	W1, W2, W3, U2, U3, K1, K2
8.	Edycje dokumentów, publikatory rządowe, strony WWW, bazy danych.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
9.	Źródła a przygotowanie pracy magisterskiej.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę	Zaliczenie pod zwykłymi warunkami wedle zasad ogólnie przyjętych w IH UJ (obecność na zajęciach [dopuszczalne dwie nieobecności bez konieczności zdania zaległości podczas dyżurów]; aktywność na zajęciach). Zaliczenie na ocenę wiąże się z przygotowaniem bibliografii wybranego (uzgodnionego z prowadzącym) zagadnienia zawierającego elementy kwerendy archiwalnej.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Zarządzanie miastem w okresie tzw. Polski Ludowej (1945-1989) na przykładzie Krakowa

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.22.19313.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie słuchaczek i słuchaczy z zagadnieniem zarządu nad miastem w okresie tzw. Polski Ludowej na przykładzie Krakowa, tj. w latach 1945-1989, z uwzględnieniem ewolucji sytuacji pod względem ustrojowym, specyficznej roli partii rządzącej (PPR, następnie PZPR) - relacji między organami władzy państwowej a instancjami partyjnymi oraz historii politycznej Krakowa

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie zagadnienie zarządu nad miastem w okresie tzw. Polski Ludowej na przykładzie Krakowa - organizację samorządu w pierwszy powojennych latach oraz organów jednolitej władzy i administracji państwowej.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W10	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
W2	Student zna i rozumie zagadnienie stosunków między organami samorządu oraz organami jednolitej władzy i administracji państwowej oraz władzami partyjnymi PPR, następnie PZPR na przykładzie Krakowa, rozróżniając stronę formalno-prawną od pozaprawnej lub bezprawnej praktyki w tym zakresie.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
W3	Student zna i rozumie podstawowe fakty z zakresu historii politycznej Krakowa w latach 1945-1989.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W09	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi dokonać krytycznej analizy źródeł historycznych i oceniać fakty historyczne z uwzględnieniem kontekstu epoki oraz ewolucji systemu politycznego tzw. Polski Ludowej na przestrzeni prawie 45 lat jej istnienia.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
U2	Student potrafi analizować problematykę zajęć w ujęciu interdyscyplinarnym, ze szczególnym uwzględnieniem prawa i nauk politycznych (obok historii).	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
U3	Student potrafi zanalizować relacje między organami państwa a organami partii rządzącej w zakresie zarządu nad miastem w okresie tzw. Polski Ludowej, z uwzględnieniem ram formalno-prawnych oraz pozaprawnej i bezprawnej praktyki w tym zakresie, a także z uwzględnieniem ewolucji tychże.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do dyskusji opartej na faktach i do formułowania uargumentowanych sądów, z zachowaniem kultury dyskusji oraz respektując prawo do odmiennych opinii.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
K2	Student jest gotów do włączenia się w życie publiczne i społeczeństwo obywatelskie w swojej społeczności lokalnej, wyposażony w gruntowną wiedzę na temat antecedencji i genezy obecnego samorządu terytorialnego oraz terenowej administracji rządowej.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Granice i podział administracyjny Krakowa w latach 1945-1989	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
2.	Samorząd terytorialny w Krakowie w latach 1945-1950 i jego likwidacja	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
3.	Władze miejskie i Komitet Miejski PPR/PZPR na prawach powiatu, z szerokimi kompetencjami Komitetu Wojewódzkiego PPR/PZPR - Lata 1945-1956.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
4.	Kraków jako miasto wydzielone z województwa krakowskiego a Komitet Wojewódzki PZPR (i do 1965 r. Komitet Miejski PZPR) - Lata 1957-1975	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
5.	Kraków jako województwo miejskie oraz rola Komitetu Krakowskiego PZPR - Lata 1975-1990	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
6.	Rady narodowe, Miejska Rada Narodowa w Krakowie, następnie Rada Narodowa Miasta Krakowa, i ich organy wykonawcze jako terenowe organy jednolitej władzy i administracji państwowej	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
7.	Poczet prezydentów Krakowa w latach 1945-1950 oraz 1973-1990 . Przewodniczący Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Krakowie 1950-1957. Przewodniczący Prezydium Rady Narodowej Miasta Krakowa 1957-1973.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
8.	Poczet I sekretarzy Komitetu Miejskiego PPR/PZPR i Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Krakowie - 1945-1975 oraz I sekretarzy Komitetu Krakowskiego PZPR - 1975-1990.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
9.	Rola pozostałych partii i stronnictw politycznych w zarządzie nad Krakowem: Miejska Komisja Porozumiewawcza Stronnictw Demokratycznych, Polska Partia Socjalistyczna (1945-1948), Polskie Stronnictwo Ludowe (mikołajczykowskie - 1945-1947 i "odrodzone" 1947-1949), Stronnictwo Ludowe (1945-1949), Zjednoczone Stronnictwo Ludowe (1949-1989), Stronnictwo Pracy (1945-1950), Stronnictwo Demokratyczne (1945-1989).	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
10.	Wpływ aparatu bezpieczeństwa na zarząd nad Krakowem - przed i po Październiku 1956 r.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę	Warunkiem zaliczenia jest pomyślne zdanie przekrojowej rozmowy zaliczeniowej z prowadzącym na przydzielony wcześniej temat. W przypadku od 0 do 2 nieobecności na zajęciach student będzie mógł ustalić z prowadzącym szczegółowy temat rozmowy zaliczeniowej.

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Dydaktyka przedmiotowa historii: Dydaktyka historii w szkolnictwie ponadpodstawowym - zakres rozszerzony

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.24.19117.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przygotowanie studentów do prowadzenia nauczania historii w szkolnictwie licealnym w zakresie rozszerzonym ze szczególnym uwzględnieniem przygotowania uczniów do egzaminów maturalnych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna źródła przydatne do wykorzystania w procesach nauczania historii	D1.W5, HIS_K2_W07, O.W15, O.W4	zaliczenie na ocenę, projekt

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Selekcjonuje istotne wydarzenia z różnych dziedzin historii i wiąże je ze współczesnością	D1.W14, D1.W2, D1.W3, HIS_K2_W04	zaliczenie na ocenę, projekt
W3	zna zaawansowane sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów	D1.W8, O.W11, O.W12, O.W4, O.W6	zaliczenie na ocenę, projekt
W4	metody kształcenia w nauczaniu historii, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	D1.W9, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W06, HIS_K2_W11, O.W12, O.W15	zaliczenie na ocenę, projekt
W5	zna i rozumie pogłębioną rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny	D1.W10, HIS_K2_W04, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, O.W12, O.W5	zaliczenie na ocenę, projekt
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	przygotować zajęcia lekcyjne prezentując właściwie dobrane informacje	D1.U10, D1.U4, D1.U7, HIS_K2_U06, O.U7, O.U8, O.U9	zaliczenie na ocenę, projekt
U2	Używać właściwie dobranej do sytuacji terminologii fachowej	D1.U8, HIS_K2_U04, O.U2, O.U3, O.U8	zaliczenie na ocenę, projekt
U3	Właściwie dobierać metody prowadzenia zajęć	D1.U1, D1.U10, D1.U2, D1.U5, D1.U8, HIS_K2_U13, O.U13, O.U8	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Przygotowuje koncepcje zajęć edukacyjnych z zachowaniem zasad etycznych	D1.K4, D1.K9, HIS_K2_K01, O.K1	zaliczenie na ocenę
K2	Przejawia podczas zajęć zasady kultury i tolerancji	D1.K2, D1.K7, D1.K8, HIS_K2_K05, O.K1, O.K2	zaliczenie na ocenę, projekt
K3	Przygotowuje dojrzałe koncepcje zajęć edukacyjnych w tym do zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych w zakresie historii.	D1.K2, D1.K3, D1.K9, HIS_K2_K05, O.K5, O.K7	zaliczenie na ocenę, projekt

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
analiza wymagań	30
przygotowanie projektu	30

analiza aktów normatywnych	30

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Przedmiot według Podstawy programowej kształcenia ogólnego. Cele kształcenia i treści nauczania. Struktury wiedzy przedmiotowej. Program nauczania i projektowanie procesu kształcenia.	W2, U1, K3
2.	Specyfika uczenia się historii na poziomie rozszerzonym. Kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu	W3, U1, K3
3.	Rola nauczyciela. Dostosowywanie komunikowania się do rozwoju uczniów. Stymulowanie aktywności poznawczej uczniów, kreowanie sytuacji dydaktycznych, kierowanie pracą uczniów.	W2, W3, U2, U3
4.	Lekcja jako jednostka metodyczna; typy i modele lekcji.	U3, K3
5.	Metody i zasady nauczania historii na poziomie rozszerzonym.	W1, W4, U1, U2
6.	Formy pracy specyficzne dla nauczania historii.	W1, W4, U2
7.	Środki dydaktyczne: podręczniki oraz inne pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie. Stosowania mediów i technologii informacyjnej.	W1, U1, K1
8.	Kontrola i ocena efektów. Konstruowanie testów i sprawdzianów. Ocenianie i jego rodzaje.	W5, U2, K2
9.	Efektywność nauczania a warsztat pracy nauczyciela	W1, W2, U1, U2, U3, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, analiza tekstów, metoda projektów, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, projekt	aktywne uczestnictwo w zajęciach, przygotowanie zadań typu projektowego (konspekty, wiązki zadań)

Wymagania wstępne i dodatkowe

Realizacja od pierwszego roku studiów zajęć specjalizacji pedagogicznej (ścieżka nauczycielska), pozytywne zaliczenie na wcześniejszych latach studiów konwersatoriów dydaktycznych i nauczycielskich praktyk zawodowych. Obecność na zajęciach obowiązkowa dla studentów specjalizacji pedagogicznej.

Media i ich społeczna rola

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.2C.12316.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3, Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów procesem rozwoju mediów w tym prasy, fotografii, filmu, radia, telewizji, Internetu, jak również jaką odegrały rolę w przemianach społecznych, w procesie rozwoju cywilizacyjnego.
C2	przekazanie wiedzy z zakresu roli i zadań współczesnych mediów jak: aktywne oddziaływanie na odbiorców, ich opinie, postawy i zachowania
C3	poznanie kluczowych problemów komunikacji masowej, możliwości jakie stwarzają a jednocześnie zagrożeń jakie niosą
C4	wprowadzenie do świadomej i krytycznej oceny otaczającego nas świata mediów
C5	przekazanie podstawowej wiedzy o roli edukacji medialnej w szkole, wykorzystaniu mediów

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	proces rozwoju współczesnych mediów; w tym prasy i jej oddziaływania od końca XVIII stulecia do współczesności; radia, telewizji i innych	HIS_K2_W01, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W2	zna podstawowe informacje o rozwoju filmu i fotografii, ich oddziaływaniu, w tym wkładzie w rozwój kultury	HIS_K2_W09, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W3	zna podstawowe pojęcia związane z rozwojem massmediów, wie w jaki sposób zmieniał się proces komunikowania ludzi i na czym polegają aktualne problemy komunikowania społecznego	HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W07, HIS_K2_W09, HIS_K2_W11	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W4	zna podstawowe informacje o procesie rozwoju Internetu, jego oddziaływania, możliwości i zagrożeń	HIS_K2_W11, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W5	zna podstawowe wiadomości o edukacji medialnej w szkole, wykorzystaniu mediów	HIS_K2_W08, HIS_K2_W11	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W6	słuchacze zajęć wiedzą czym są kompetencje medialne i potrafią prowadzić edukację medialną	HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wskazać zasadnicze etapy rozwoju współczesnych mediów, potrafi podać najważniejsze tytuły gazet, które kształtowały rozwój tego medium w świecie, najważniejsze etapy w rozwoju fotografii, kina i telewizji	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U04, HIS_K2_U11, HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U2	potrafi znaleźć informacje z zakresu historii mediów, jak również o współczesnych mediach	HIS_K2_U06, HIS_K2_U08, HIS_K2_U11	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U3	rozumie i potrafi krytycznie ocenić wartość przekazu medialnego, ocenić jego wiarygodność, odróżnić informacje od interpretacji itd.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U4	potrafi podać lub odnaleźć informacje o głównych dziełach kinematografii, filmach dokumentalnych ich twórcach, wie w jakich zasobach internetowych szukać właściwych informacji lub filmów, fotografii itp	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U04, HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U5	potrafi przekazać i wykorzystać podstawowe informacje o edukacji medialnej w szkole, jak również wykorzystywać media w procesie dydaktycznym	HIS_K2_U05, HIS_K2_U08, HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U6	potrafi wyszukiwać informacje, korzystać ze sztucznej inteligencji	HIS_K2_U06, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U7	potrafi kreatywnie korzystać z mediów	HIS_K2_U06, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K1	wykorzystania wiedzy i umiejętności w procesie dydaktycznym, rozwijania swoich umiejętności i wiedzy korzystania z mediów	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02	zaliczenie na ocenę, prezentacja
K2	wałczyć się w proces popularyzowania historii na łamach mediów w tym szczególnie regionalnych i oświatowych i innych, inspirowania kolegów i uczniów do współpracy z mediami m.in. przy popularyzowania historii czy badań historycznych zwłaszcza w środowiskach lokalnych	HIS_K2_K05, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
pozyskanie danych	20	
przygotowanie do ćwiczeń	13	
przygotowanie prezentacji multimedialnej	10	
wykonanie ćwiczeń	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 88	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Mechanizmy komunikacji międzyludzkiej i rozwoju komunikacji społecznej	W3, K1, K2
2.	Główne etapy rozwoju prasy, wzrost znaczenia gazet na oddziaływanie społeczne, rozwój gatunków dziennikarskich. Powstanie i rola agencji prasowych. Współczesne agencje prasowe.	U1, K1, K2
3.	Narodziny fotografii i filmu. Współczesna rola fotografii i obrazu filmowego w mediach.	W1, W3, U1
4.	Rozwój i znaczenie filmu dawniej i współcześnie. Jak poznawać i wykorzystać w procesie dydaktycznym wielkie dzieła filmowe w tym dokumentalne i reportażowe.	W1, W2, W3, U2
5.	Telewizja jako medium. Rola telewizji w XX wieku i współczesnie.	W1, W2, U4, K1
6.	Powstanie i rozwój Internetu. Jak poruszać się w Sieci. Wielkie szanse i wielkie zagrożenia.	W1, W2, U2, K1
7.	Wyszukiwanie i weryfikowanie informacji.	W4, U2, U3

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
8.	Kreatywne korzystanie z mediów (tworzenie, przetwarzanie i prezentowanie informacji).	W3, W4, U2, U3
9.	Kompetencje cyfrowe i medialne.	W4, U2, U3, K1
10.	Edukacja medialna w szkole.	W4, W5, U3
11.	Sztuczna inteligencja - rodzaje i sposoby wykorzystania.	W5, U5
12.	Bezpieczeństwo w komunikacji i mediach.	W4, W5, W6, U5, U6, U7, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

rozwiązywanie zadań, analiza przypadków, analiza tekstów, metoda projektów, seminarium, burza mózgów, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, prezentacja	obecność (dopuszczalne są dwie nieusprawiedliwione nieobecności) i aktywność na zajęciach przygotowywanie zadań i ich prezentacja

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Dydaktyka WOS w szkołach licealnych - zakres rozszerzony

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.24.14990.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Dydaktyka WOS w szkole licealnej wprowadza studentów w teorię oraz praktykę dydaktyki.
C2	zapoznaje się z zadaniami WOS jako przedmiotu nauczania, celami i treściami edukacji obywatelskiej zawartymi w podstawie programowej
C3	zapoznaje z zasadniczymi elementami warsztatu pracy nauczyciela (środki dydaktyczne, metody, planowanie pracy dydaktycznej).
C4	- przekazuje umiejętności planowania lekcji, rozkładu materiału, określania celów, pisania konspektów
C5	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	rozumie funkcjonowanie przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole licealnej	HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę, projekt
W2	zna i rozumie zadania wiedzy o społeczeństwie jako przedmiotu nauczania, zna jego cele oraz treści edukacji obywatelskiej , zna integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie; zna zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału	E1.W1, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10, HIS_K2_W12, O.W4	zaliczenie na ocenę, projekt
W3	zna metody i środki nauczania WOS w liceum, w tym konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla WOS	HIS_K2_W04	zaliczenie na ocenę, projekt
W4	zna wymagania stawiane uczniom podczas egzaminu maturalnego z wiedzy o społeczeństwie,zasady oceniania prac maturalnych,	HIS_K2_W02	zaliczenie na ocenę, projekt
W5	sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu	E1.W11, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, projekt
W6	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	E1.W13, E1.W2, E1.W4, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, projekt
W7	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla WOS zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne,doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	E1.W5, E1.W8, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, projekt
W8	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej;	HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, projekt

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W9	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	E1.W10, E1.W12, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, projekt
W10	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	E1.W14, HIS_K2_W02, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, projekt
W11	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy	E1.W15, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, projekt
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi stosować środki i metody nauczania wiedzy o społeczeństwie w liceum	E1.U2, HIS_K2_U01, HIS_K2_U04, HIS_K2_U12, O.U10, O.U2, O.U3	zaliczenie na ocenę, projekt
U2	potrafi konstruować konspekt lekcji, przeanalizować rozkład materiału	E1.U11, E1.U5, E1.U8, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U08	zaliczenie na ocenę, projekt
U3	potrafi planować pracę nauczyciela, dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań dydaktycznych oraz wykorzystywać nowoczesne technologie w pracy nauczyciela	HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U08	zaliczenie na ocenę, projekt
U4	-samodzielnie planuje i realizuje różnorodne projekty i zadania związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela wiedzy o społeczeństwie, kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy	E1.U5, HIS_K2_U07, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14, O.U2, O.U3	zaliczenie na ocenę, projekt
U5	-potrafi analizować własne działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze) i wskazywać obszary wymagające modyfikacji, potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne	HIS_K2_U11, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę, projekt
U6	identyfikować powiązania treści WOS z innymi treściami nauczania	HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę, projekt
U7	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;	E1.U4, HIS_K2_U01, HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę, projekt
U8	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	HIS_K2_U11, HIS_K2_U13	zaliczenie na ocenę, projekt

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U9	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu; skonstruować sprawdzian z WOS- u służący ocenie danych umiejętności uczniów;	E1.U9, HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę, projekt
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów; uwzględnienia w pracy wieku rozwojowego uczniów i zgodnie z nim potrafi stosować metody i środki dydaktyczne; popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym, zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych; rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, projekt
K2	pracy z zespołem nauczycielskim i uczniowskim; kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów	E1.K1, E1.K6, E1.K8, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05, HIS_K2_K07, O.K2, O.K3	zaliczenie na ocenę, projekt
K3	stosowania w pracy zasad i norm etycznych; budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę, projekt
K4	systematycznego rozwoju osobistego w zakresie przygotowania przedmiotowego jak i dydaktycznego	HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, projekt
K5	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych, oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	E1.K4, E1.K6, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06, O.K1	zaliczenie na ocenę, projekt

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie projektu	10	
przygotowanie do sprawdzianu	10	
przygotowanie do ćwiczeń	15	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 75	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Specyfika przedmiotu WoS w w szkole średniej ; Miejsce WoS-u wśród innych przedmiotów nauczania w liceum	W1, W2, W6, U5, U7, U8, K3, K5
2.	Treści nauczania WoS-u w szkole ponadpodstawowej wedle podstawy programowej (omówienie treści podstawy programowej oraz propozycji metod ich realizacji według głównych działów problemowych zawartych w rozszerzonym programie Wiedzy o społeczeństwie): .I. Człowiek w społeczeństwie. Uczeń:II. Różnorodność kulturowa.III. Struktura społeczna i problemy społeczne.IV. Aspekty etniczne życia społecznego.V. Państwo, myśl polityczna i demokratyzacja VI. Społeczeństwo obywatelskie i kultura polityczna.VII. Rywalizacja o władzę VIII. Modele sprawowania władzy.Sprawowanie władzy w Rzeczypospolitej Polskiej.X. Kontrola władzy.XI. System prawa w Rzeczypospolitej Polskiej. XII. Prawa człowieka i ich ochrona międzynarodowa.XIII. Ład międzynarodowy.XIV. Integracja europejska.XV. Polska polityka zagraniczna.XVI Edukacja i nauka.	W1, W2, W3, W4, W6, U3, U4, U5, U6, U8, K2, K4
3.	Porównanie podstawy programowej WOS w zakresie podstawowym i rozszerzonym	W2, W4, U4, K4
4.	Podręczniki WoS porównanie, ocena i wykorzystanie w nauczaniu	W1, U3, U4, K1, K4
5.	Środki dydaktyczne w nauczaniu wiedzy o społeczeństwie w szkołach ponadpodstawowych (szczególnie rónego rodzaju źródła w tym prawne, publicystyczne, staystyczne itp.)	W3, W5, W6, U1, U3, U4, U6, K1, K5
6.	Metody nauczania wiedzy o społeczeństwie (metody aktywujące ucznia kształtujące umiejętności wartościowania i zapisu informacji, integrujące wiedzę z różnych dziedzin) szczególnie debata za i przeciw, debata oksfordzka, portfolio, praca w grupie	W2, W3, U1, U2, U4, K2, K4
7.	Warsztat nauczyciela wiedzy o społeczeństwie w liceum	W2, W3, W4, W5, W7, W8, W9, U3, U4, U5, U8, K3, K4
8.	System oceny w szkole wewnętrzny o zewnętrzny. Matura, analiza wyników maturalnych.	W1, W10, W11, W4, W9, U3, U9, K1, K3, K4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, burza mózgów, metoda sytuacyjna, seminarium, analiza tekstów, metoda projektów, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, projekt	aktywny udział w zajęciach, przygotowanie merytoryczne, pozytywne zaliczenie kolokwium zaliczeniowego, przegotowanie portfolio oraz rozkładu materiału do 2 wybranych rozdziałów podstawy programowej

Wymagania wstępne i dodatkowe

zaliczenie z Dydaktyki WOS w szkole podstawowej.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Projekt: książka

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.24.05045.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 45	5.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Poprzez opracowanie projektu wydawniczego wraz z określeniem jego ram budżetowych, sporządzeniem planu promocji, określeniem ryzyka uczestnik kursu poznaje sposoby funkcjonowania współczesnego wydawnictwa komercyjnego. Zajęcia pilotowane są przez Wydawnictwo Znak, które udostępnia materiały i umożliwia spotkania z ekspertami.
C2	Grupa najlepszych studentów wybieranych przez koordynatorów wydawnictwa oraz rekomendowanych na podstawie ocen końcowych przez prowadzącego zajęcia ma szansę wziąć udział w rozmowie kwalifikacyjnej o staż w oficynie wydawniczej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Uczestnik kursu nabywa wiedzę na temat procesu wydawniczego oraz funkcjonowania wydawnictwa komercyjnego. Poznaje szczegóły pracy redakcji, działu DTP, biura promocji i marketingu oraz działu handlowego, a także relacji i zależności między nimi. Wie na czym polega różnica między redaktorem nabywającym, a prowadzącym oraz technicznym. Poznaje podstawowe zagadnienia z zakresu prawa autorskiego. Zna najważniejsze agencje literackie oraz fotograficzne.	HIS_K2_W04, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, projekt, raport, esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student nabywa umiejętności niezbędnych do pracy w redakcji. Potrafi zarządzać projektem wydawniczym. Sporządza umowy autorskie, kalkulacje wydawnicze oraz plany marketingowe. Kieruje pracami członków zespołu redakcyjnego. Porusza się po zagranicznym jak i krajowym rynku książki. Ocenia ryzyko wydania pojedynczych publikacji oraz serii wydawniczych. Potrafi oszacować nakład publikacji oraz ewentualną grupę docelową czytelników.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U08, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13	zaliczenie na ocenę, projekt, raport, esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Uczestnik kursu jest przygotowany do podjęcia pracy w instytucjach kultury posiadających własne wydawnictwa. Nabywa umiejętności nie tylko pracy w zespole, lecz także jego zarządzania.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę, projekt, raport, esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	45	
przygotowanie projektu	20	
przygotowanie raportu	10	
zbieranie informacji do zadanej pracy	30	
przygotowanie do zajęć	20	
przygotowywanie projektów	25	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 150	**ECTS** 5.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Funkcjonowanie współczesnego wydawnictwa. Różnice między wydawnictwem komercyjnym a naukowym. Podział obowiązków, struktura. Wydawnictwo-matka, imprinty.	W1, U1, K1
2.	Książka jako projekt, redaktor jako menedżer. Książka i jej elementy składowe. Redaktor i jego współpracownicy.	W1, U1, K1
3.	Bestsellery. Listy bestsellerów. Topki. Blogi o książkach.	W1, U1, K1
4.	Krakowskie Targi Książki - raport na temat polskiego rynku książki.	W1, U1, K1
5.	Rynek wydawniczy w Polsce i za granicą. Empik, Matras, Amazon, księgarnie. Sporządzenie raportu zagranicznego rynku książki.	W1, U1, K1
6.	Redaktor nabywający. Szukanie tytułów. Agencje literackie. Propozycje wydawnicze. Grupa fokusowa. Zlecanie recenzji.	W1, U1, K1
7.	Recenzja wewnętrzna. Zatwierdzanie książki do planu. Zebrania redakcyjne – interes redakcji, a interes działu promocji i marketingu. Bazy redakcyjne.	W1, U1, K1
8.	Redaktor prowadzący. Określanie budżetu. Kalkulacje druku, kalkulacje wydawnicze, ankieta dystrybucyjna. Wkładki zdjęciowe, indeksy, przypisy.	W1, U1, K1
9.	Seria wydawnicza. Projekt – tytuł serii, logo, sporządzenie kalkulacji.	W1, U1, K1
10.	Plan promocyjny i marketingowy. Okładka. Media.	W1, U1, K1
11.	Ekspozycja książki w Empikach, księgarniach, supermarketach – zajęcia terenowe.	W1, U1, K1
12.	Przygotowanie indywidualnego projektu wydawniczego.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

konsultacje, ćwiczenia przedmiotowe, metody e-learningowe, gra dydaktyczna, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, metoda projektów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie na ocenę, projekt, raport, esej	Warunkiem zaliczenia jest obecność na zajęciach (dopuszczalne 2 nieobecność, pozostałe nieobecności wymagają zaliczenia indywidualnego na dyżurach) oraz: - przygotowanie kompletnego projektu wydawniczego; - napisanie dwóch recenzji wydawniczych; - sporządzenie dwóch prac pisemnych, w tym raportu z rynku książki; - ocena bieżącego przygotowania do zajęć; - obecność podczas wybranych spotkań autorskich i promocji książek.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Bierna znajomość j. angielskiego bądź innego j. nowożytnego.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Humanistyka cyfrowa i digitalizacja dokumentów

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISACS.2C.19251.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3, Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami, teoriami i kierunkami rozwoju humanistyki cyfrowej, ze szczególnym uwzględnieniem digital history i archiwistyki cyfrowej.
C2	Przekazanie wiedzy z zakresu standardów digitalizacji materiałów archiwalnych (skanowanie, OCR, formaty plików, metadane, długotrwała archiwizacja cyfrowa).
C3	Uświadomienie słuchaczom problemów metodologicznych i etycznych związanych z przetwarzaniem, udostępnianiem i interpretacją cyfrowych zasobów dziedzictwa kulturowego.
C4	Zapoznanie studentów z polskojęzycznymi bazami danych, repozytoriami i platformami cyfrowymi (bibliotecznymi i archiwalnymi) oraz zasadami ich krytycznej analizy.
C5	Przekazanie wiedzy z zakresu narzędzi cyfrowych wspierających opracowanie, analizę i wizualizację źródeł historycznych (m.in. edycja tekstu, analiza danych, GIS).
C6	Uświadomienie studentom znaczenia interoperacyjności, otwartych standardów i współpracy międzynarodowej w projektach humanistyki cyfrowej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie teoretyczne podstawy humanistyki cyfrowej oraz metodologiczne konsekwencje cyfryzacji źródeł historycznych.	HIS_K2_W08, HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W2	Student zna zasady digitalizacji, tworzenia metadanych, długotrwałej archiwizacji cyfrowej oraz uwarunkowania prawne i etyczne udostępniania zasobów.	HIS_K2_W06, HIS_K2_W12, HIS_K2_W13	zaliczenie na ocenę, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi przeprowadzić proces digitalizacji dokumentu (opracowanie, opis, wybór formatu, kontrola jakości) zgodnie ze standardami archiwalnymi.	HIS_K2_U03, HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U2	Student potrafi wykorzystywać narzędzia informatyczne i zasoby internetowe do analizy, interpretacji i prezentacji źródeł historycznych.	HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do przestrzegania zasad etyki, ochrony praw autorskich i odpowiedzialnego udostępniania materiałów cyfrowych.	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę, prezentacja
K2	Student jest gotów do pracy zespołowej przy realizacji projektów digitalizacyjnych i popularyzacyjnych w instytucjach pamięci.	HIS_K2_K05, HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
przygotowanie do zajęć	10	
przygotowanie prezentacji	20	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	10	
rozwiązywanie zadań	20	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Geneza i rozwój humanistyki cyfrowej – definicje, nurty badawcze, digital history, archiwistyka cyfrowa; relacja między tradycyjnym warsztatem historyka a narzędziami cyfrowymi. Infrastruktury badawcze i projekty DH w Polsce i Europie – repozytoria, konsorcja, modele współpracy (np. DARIAH-PL), otwarta nauka i interoperacyjność. Polskie zasoby cyfrowe – archiwa, biblioteki i repozytoria (np. Szukaj w Archiwach, Polona, Federacja Bibliotek Cyfrowych); kryteria oceny jakości i wiarygodności zasobów. Proces digitalizacji dokumentów archiwalnych – przygotowanie materiału, skanowanie, parametry techniczne, kontrola jakości, standardy plików (TIFF, PDF/A, JPEG2000). OCR, HTR i przetwarzanie tekstu – rozpoznawanie pisma drukowanego i rękopiśmiennego, korekta, ograniczenia technologiczne. Metadane i standardy opisu – Dublin Core, EAD, METS; zasady tworzenia opisów archiwalnych w środowisku cyfrowym. Długotrwała archiwizacja cyfrowa – modele OAIS, bezpieczeństwo danych, migracja formatów, kopie zapasowe. Narzędzia analizy i wizualizacji danych historycznych – edycja cyfrowa źródeł, analiza tekstu, sieci powiązań, podstawy GIS w badaniach historycznych. Prawo autorskie i etyka w digitalizacji – ochrona danych, licencje (Creative Commons), odpowiedzialność instytucji pamięci. Projekt zespołowy – opracowanie koncepcji i realizacja mini-projektu digitalizacyjnego (od wyboru materiału po publikację online i prezentację wyników).	W1, W2, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metoda projektów, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, dyskusja, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie na ocenę, prezentacja	Możliwe są dwie nieusprawiedliwione nieobecności. Wymagana jest aktywność na zajęciach i realizowanie konkretnych zadań w czasie ich trwania.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Humanistyka cyfrowa i digitalizacja dokumentów to interdyscyplinarny moduł nauczania ukierunkowany na praktyczne i teoretyczne przygotowanie historyków-archiwistów do pracy z materiałami cyfrowymi. Humanistyka cyfrowa łączy metody i narzędzia informatyczne z tradycyjnymi praktykami badawczymi – obejmuje analizę, wizualizację i interpretację danych kulturowych oraz refleksję nad wpływem technologii na nauki humanistyczne. Studenci poznają zasady tworzenia i zarządzania cyfrowymi zbiorami, metadanymi, standardami interoperacyjności oraz narzędziami do analizy tekstu, wizualizacji sieci i GIS. Kurs obejmuje digitalizację analogowych zasobów archiwalnych: skanowanie, OCR i przygotowanie cyfrowych obiektów w zgodzie ze standardami trwałego przechowywania. Studenci uczą się także tworzyć opisy cyfrowe, edytować, publikować i udostępniać źródła online. Moduł rozwija kompetencje praktyczne i krytyczne z zakresu cyfrowych narzędzi badawczych oraz przygotowuje do udziału w projektach digital humanities i digital history.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Systemy HTR i AI w archiwistyce

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISACS.24.19322.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zaznajomienie studentów z zastosowaniem HTR w archiwistyce.
C2	Zaznajomienie studentów z zastosowaniem AI w archiwistyce.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Znaczenie nowych metod rozpoznawania pisma ręcznego (HTR) w archiwistyce.	HIS_K2_W06	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Zna współczesne rozwiązania OCR i HTR.	HIS_K2_W06	zaliczenie na ocenę
W3	Zna podstawowe narzędzia AI i ich zastosowanie w archiwistyce.	HIS_K2_W06	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Potrafi stosować odpowiednie rozwiązania informatyczne w przetwarzaniu rękopisów do wersji cyfrowych.	HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Pracy z rękopisami przy pomocy HTR	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	Zna i rozumie złożoność procesów wykorzystania AI w badaniach naukowych i archiwistyce.	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
przygotowanie do zajęć	20	
rozwiązywanie zadań	20	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 80	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Rozpoznawianie pisma od OCR do HTR i uczenia maszynowego.	W1, W2, W3, U1, K1, K2
2.	Współczesne systemy OCR - wersjce komercyjne i open source.	W1, W2, W3, U1, K1, K2
3.	HTR i jego zastosowanie w badaniach naukowych i archiwistyce.	W1, W2, W3, U1, K1, K2
4.	Systemy HTR i jego dostępne modele.	W1, W2, W3, U1, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, dyskusja, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia laboratoryjne

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie na ocenę	obecność i wykonanie zadań

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Praca: historia i dziedzictwo

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.24.17327.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest wprowadzenie studentów w problematykę historii pracy w czasach od industrializacji do współczesności z naciskiem na zagadnienia kultury związanej z pracą oraz z zagadnienia dziedzictwa poprzemysłowego.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie przebieg procesu industrializacji i jego skutki społeczno-kulturowe, w szczególności dla społeczeństw krajów europejskich oraz potrafi je zinterpretować w odniesieniu do współczesnych zagadnień związanych z dziedzictwem.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W2	Student zna i rozumie zjawisko globalizacji oraz deindustrializacji oraz ich skutków dla społeczeństw krajów Europy, w szczególności Europy Środkowej i Wschodniej.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W3	Student wie, czym jest praca i dlaczego ważna jest jej historia dla rozumienia, że praca jest jednym z najistotniejszych problemów społecznych i politycznych współczesnego świata i że łączy ona różne kwestie ważne dla toczonych obecnie debat, takie jak: nierówności społeczne, migracje, relacje państwo-jednostka, eksploatacja środowiska naturalnego.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W08, HIS_K2_W10	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W4	Student zna i rozumie pojęcia oraz teorie odnoszące się do dziedzictwa i dziedzictwa poprzemysłowego oraz rozumie rolę historyka i badań historycznych w tym dyskursie.	HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W08, HIS_K2_W10, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi krytycznie analizować i interpretować teksty kultury, dokumenty oraz materialne artefakty poprzemysłowe	HIS_K2_U01, HIS_K2_U05, HIS_K2_U09, HIS_K2_U11, HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U2	Student potrafi prowadzić badania terenowe (obserwacja, wywiad, dokumentacja fotograficzna i dźwiękowa, ankieta, praca z mapą)	HIS_K2_U01, HIS_K2_U03, HIS_K2_U05, HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U3	Student potrafi formułować problem badawczy usytuowany w teraźniejszości i sięgający do przeszłości oraz znaleźć właściwe narzędzia w warsztacie historyka do jego rozwiązania	HIS_K2_U03, HIS_K2_U04	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U4	Student potrafi przedstawić wyniki badań w formie graficznej, pisemnej oraz ustnej, w przejrzysty i atrakcyjny sposób, na forum publicznym	HIS_K2_U07, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13	zaliczenie na ocenę, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do pracy w zespole badawczym (grupie 2-4 osobowej)	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
badania terenowe	12

studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	10	
analiza źródeł historycznych	8	
przeprowadzenie badań literaturowych	8	
przygotowanie projektu	4	
przygotowanie prezentacji multimedialnej	4	
przygotowanie do zajęć	10	
przygotowanie referatu	4	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Metodologie badań nad historią pracy i klasy robotniczej – źródła i metody badań nad dziejami pracy industrialnej, historia historiografii PRL dotyczącej klasy robotniczej, zmiany w podejściu badawczym po 1989 roku. 2. Globalne przemiany gospodarcze: industrializacja, deindustrializacja i ich skutki – rozwój wielkiego przemysłu, jego stopniowy upadek w XX i XXI wieku oraz wpływ tych zmian na krajobraz miejski i społeczeństwo. 3. Robotnicy i ich świat: kultura pracy w wielkich zakładach przemysłowych – organizacja pracy, codzienne życie robotników, relacje społeczne, wpływ polityki na warunki pracy i ruchy pracownicze. 4. Postindustrialne krajobrazy i ich znaczenie – przykłady dziedzictwa przemysłowego w Europie i Polsce, zmiany w użytkowaniu dawnych terenów przemysłowych, zagadnienia ochrony i rewitalizacji. 5. Fabryki, kopalnie, huty – centra życia społecznego i kulturowego – przemysłowe przestrzenie jako miejsca budowania tożsamości lokalnej, organizacji społecznych i więzi międzyludzkich. 6. Dziedzictwo materialne i niematerialne przemysłu – budynki fabryczne, maszyny, dokumenty, ale także historie, tradycje i pamięć robotników jako elementy tożsamości przemysłowej. 7. Zmiana funkcji terenów poprzemysłowych – przekształcenia dawnych zakładów w centra kulturalne, muzea, galerie sztuki i przestrzenie rekreacyjne. 8. Obrazowanie pracy industrialnej w sztuce – przedstawienia pracy w przemyśle w malarstwie, fotografii, literaturze i filmie; ewolucja wizerunku robotnika od XIX wieku do współczesności, wpływ sztuki na postrzeganie dziedzictwa przemysłowego. 9. Rola państwa i organizacji w ochronie dziedzictwa przemysłowego – inicjatywy konserwatorskie, projekty unijne, działania lokalnych społeczności na rzecz zachowania pamięci o przeszłości przemysłowej. 10. Europejski kontekst przemian postindustrialnych – strategie rewitalizacji dawnych ośrodków przemysłowych w różnych krajach, porównania i inspiracje dla Polski. 11. Dziedzictwo przemysłowe Krakowa i jego ochrona – kluczowe zakłady i obszary przemysłowe miasta, ich znaczenie historyczne oraz wyzwania związane z ochroną i adaptacją. 12. Badania terenowe nad dziedzictwem przemysłowym – wykorzystanie archiwów i wywiadów z byłymi pracownikami.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, wykład konwersatoryjny, dyskusja, udział w badaniach, Spacer edukacyjny, obserwacja terenowa

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, prezentacja	Obecność na zajęciach (min. frekwencja 60% do zaliczenia) + 100% udział w badaniach terenowych (dwie soboty, 12 godizn łącznie); projekt badawczy grupowy (min. grupa 2 osobowa, międzynarodowa) i prezentacja wyników na zajęciach

Wymagania wstępne i dodatkowe

Dopuszczalne są jedynie dwie nieusprawiedliwione nieobecności. Większa liczba nieobecności wymaga uzupełnienia w postaci przygotowania dodatkowych prac pisemnych. Obecność na mniej niż połowie zajęć jest równoznaczna z brakiem zaliczenia.

Historia kobiet i płci kulturowej: perspektywa (auto)biograficzna

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.24.17328.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zajęcia mają przygotować studentów do samodzielnej i pogłębionej oceny narracji historiograficznej z zakresu historii kobiet i gender history z akcentem na ujęcie biograficzne. Studenci podczas zajęć poznają badaczki i badaczy zajmujące/ych się tą problematyką, potrafią sformułować podstawowe pytania badawcze zadawane źródłom przez naukowców koncentrujących się na doświadczeniu biograficznym kobiet i mężczyzn w przeszłości.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zna i rozumie założenia subdyscyspliny współczesnej historiografii skoncentrowanej na kategorii płci, potrafi wymienić podstawowe konteksty historycznej w której jest ona wykorzystywana, rozumie także polityczne i dyscyplinarne konotacje gender history; rozumie że badania i debata historyczne są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi wykorzystać metody interdyscyplinarnej analizy źródeł (auto)biograficznych zakorzenione w socjologii, historii i literaturoznawstwie.	HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja
U2	potrafi przygotować pisemną analizę źródłoznawczą oraz przedstawić podstawowe tezy publicznie w formie prezentacji multimedialnej.	HIS_K2_U10, HIS_K2_U11, HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	rozumienie konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, szczególnie w kontekście wykorzystywania źródeł o charakterze prywatnym (dziennik, korespondencja) oraz jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób kulturalny.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
analiza źródeł historycznych	20	
przeprowadzenie badań literaturowych	30	
przygotowanie prezentacji multimedialnej	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Czym jest płeć kulturowa i jak ją badać w kontekście historycznym	W1, U1, U2, K1
2.	Co to znaczy "pokolenie" i do czego można tę kategorię wykorzystać?	W1, U1, U2, K1
3.	Czym jest doświadczenie biograficzne?	W1, U1, U2, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
4.	Czym jest strategia autobiograficzna?	W1, U1, U2, K1
5.	Forma jest ważna, czyli o różnych typach pisarstwa autobiograficznego.	W1, U1, U2, K1
6.	Trening konceptualizacji badań źródłowych: sformułowanie tematyki badawczej i pytań szczegółowych, przygotowanie bibliografii pomocniczej, kontekstualizacja historyczna analizowanej biografii.	W1, U1, U2, K1
7.	Analiza wybranych źródeł w grupach projektowych (trzy różne źródła w jednej grupie, wspólna prezentacja)	W1, U1, U2, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, seminarium, burza mózgów, dyskusja, analiza przypadków, metody e-learningowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja	Warunkiem zaliczenia kursu jest: 1. aktywny udział w zajęciach, 2. znajomość zalecanej literatury, 3. Przygotowanie indywidualnej analizy wybranego źródła, a następnie przygotowanie grupowej prezentacji tematycznej.

Wymagania wstępne i dodatkowe

nie dotyczy

Kategoria wieku w historiografii: Historia starości

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.24.12329.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z problemem starości w kontekście historycznym i kulturowym od starożytności po czasy współczesne. Omawiane źródła będą podstawą do śledzenia różnic zapatrywań i opinii na temat starości w zależność od czasu oraz środowiska w jakim powstawały. Ważne jest ujęcie miejsca, jakie zajmuje historia starości i starzenia się w szerszym kulturowym kontekście historii ciała.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Miejsce oraz rolę jaką starość i proces starzenia zajmował w obserwacjach i badaniach historycznych od starożytności po czasy współczesne. Wieloaspektowość procesu starzenia się. Jego implikacje biologiczno-medyczne, kulturalne, społeczne, gospodarcze i ekonomiczne. Podstawowe prace historyczno-antropologiczne dotyczące starości i procesu starzenia. Zasadnicze źródła służące do badania dziejow starości i starzenia się. Rozumie też różnice wynikające z kulturowego kontekstu w jakim powstały związki zachodzące między badaniami historii starości a historią ciała. Dostrzega różnice w podejściu do starości i procesu starzenia się zależnie od epoki i środowiska społecznego obserwatora.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W06, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	zaliczenie na ocenę, rozmowa nauczająca, dyskusja, krótkie prace pisemne, esej, test końcowy
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Właściwie zinterpretować informacje zawarte w źródłach (pisanych i niepisanych) i literaturze, zależnie od ich rodzaju, czasu powstania i kontekstu społecznego. Potrafi sformułować ustną i pisemną wypowiedź na temat starości i procesu starzenia w oparciu o zgromadzone przez siebie, wybrane źródła. Potrafi sformułować ustną i pisemną wypowiedź na temat starości i procesu starzenia w oparciu o zgromadzone przez siebie literaturę. Potrafi napisać esej zaliczeniowy na zadany temat zwiazany ze starością w kontekście historyczno-kulturowym. Potrafi krytycznie ocenić swe wypowiedziu ustne i pisemne dotyczace procesu starzenia się i starości.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07, HIS_K2_U11	zaliczenie na ocenę, rozmowa nauczająca, dyskusja, krótkie prace pisemne, esej, test końcowy
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Prowadzenia polemiki z poglądami innych w duchu szacunku i dążenia dojścia do prawdy. Krytycznej oceny własnych wypowiedzi podczas dyskursu nad historią ciała w celu dalszego doskonalenia swej wiedzy i umiejetności. Odnoszenia się do ludzi starszych w duchu tolerancji i z chęcią niesienia pomocy, rozumiejąc wypływające z wieku ograniczenia i słabości.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	rozmowa nauczająca, dyskusja, krótkie prace pisemne, esej, test końcowy

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie eseju	10
zbieranie informacji do zadanej pracy	10
przygotowanie do zajęć	20
przygotowanie do testu zaliczeniowego	15

przygotowanie referatu	5	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	W trakcie zajęć studenci w układzie chronologicznym (sekwencyjnym) będą analizować źródła dotyczące procesu starzenia się i starości oraz zapoznawać się z literaturą (w języku polskim) związaną z tym tematem. Przewidywane zagadnienia: 1. Starość w społecznościach Bliskiego Wschodu. (Hebrajczycy i Stary Testament). 2. Starość w starożytnej Grecji. (Leartes i Priam - starcy u Homera; Platon; Arystoteteles; Plutarch) 3. Starość w Rzymie w dobiue Republiki i Cesarstwa (Cyceron; Seneka; Swetoniusz; Pliniusz Młodszy; poeci: Juwanalis, Owidiusz, Horacy) 4. Starość we wczesnym chrześcijaństwie (Nowy Testament; Ojcowie Kościoła; św.Augustyn) 5. Starość we wczesnym średniowieczu (prawa ludow barbarzyńskich; reguły zakone, Grzegorz Wielki; Grzegorz z Tours Beda Czcigodny) 6 Starość i starzenie się w dobie pełnego średniowiecza (starcy w Opowieściach okrągłego stołu; model władcy-starca: Karol Wlk. Fryderyk Barbarossa, Ludwik IX Święty) 7. Starość w społecznościach późnego średniowiecza (G. Chaucer; G. Bocaccio; F. Villon) 8. Starość w XVI w. renesansowa rzeczywistość i utopia. (Erazm z Rotterdamu, B. Castiglione, Th. Moore, F. Bacon, T. Campanella) 9. Starość w XVII w. (W. Szekspir, malarstwo Rembrandta) 10. Oświecenie: Starość w wieku rozmu i w dobie Rewolucji Francuskiej (D. Diderot; Wolter; J.J. Rousseau) 11. Zmęczeni młodzi. Starość w dobie romantyzmu. 12 Wiek XIX: starość w aspekcie medycznym demograficznym i ekonomicznym (Malthus; A. Smith; piramidy wieku; kobiety i mężczyźni) 13. Wiek XIX: starzec-rentier i głowa rodziny mieszczanskiej, powstanie systemów emerytalnych (Historia życia prywatnego) 14. Wiek XX - starość problem społeczny. Intergacja ludzi starych. Programy społeczne. Kapitał ulokowany w starości. 15. Spojrzenie na starość i ludzi starych w społeczeństwie XXI w. Problem demograficzny w Polsce (dane GUS; ankieta: młodzież wobec ludzi starych jako podstawa dyskusji podsumowującej)	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

konsultacje, ćwiczenia przedmiotowe, analiza przypadków, dyskusja, analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, konwersatorium, rozmowa nauczająca

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, rozmowa nauczająca, dyskusja, krótkie prace pisemne, esej, test końcowy	Ostateczna ocena zaliczenia wynika z trzech składowych: 1) obecności i aktywności na zajęciach (dopuszczalne 2 nieobecności) i przedstawienie referatu 2) oceny z napisanego eseju (5-7 stron + literatura) na wybrany przez studenta temat dotyczący starości (uzgodniony wcześniej z prowadzącym) 3) oceny z testu wyboru z lektury obowiązkowej (Minois-Bois t.I-II)

Wymagania wstępne i dodatkowe

Narzędzia SI dopuszczalne wyłącznie przy kwerendzie internetowej materiałow potrzebnych do przygotowania referatów na zajęcia oraz eseju zaliczeniowego.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia środowiskowa

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.24.05043.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Uczestnik kursu poznaje wybraną historiografię badań historyczno-środowiskowych, ich metodologię, specyfikę źródeł. Wiedzę i narzędzia potrafi zaimplementować do własnych badań. Część zajęć może odbyć się w formie warsztatów terenowych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie zależności miedzy klimatem, środowiskiem i działalnością człowieka na przestrzeni dziejów. Zna metodologię badań z zakresu historii środowiskowej.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W05, HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę, projekt, esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Uczestnik kursu potrafi zaimplementować metodologię badań z zakresu historii środowiskowej we własnej pracy naukowej.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U03, HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę, projekt, esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Uczestnik kursu dostrzega nieodłączną zależność między działalnością człowieka, klimatem i środowiskiem, wiedzę tą potrafi przekazać w dyskusji i własnej pracy badawczej.	HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę, projekt, esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie projektu	20	
przygotowanie referatu	10	
przygotowanie do ćwiczeń	10	
analiza źródeł historycznych	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 80	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Czym jest historia środowiskowa?	W1, U1, K1
2.	Historiografia badań historyczno-środowiskowych.	W1, U1, K1
3.	Historia klimatu.	W1, U1, K1
4.	Klęski elementarne.	W1, U1, K1
5.	Przyroda wyobrażona. Sztuka i literatura.	W1, U1, K1
6.	Historia ochrony przyrody.	W1, U1, K1
7.	Antropocen: oddziaływanie człowieka na środowisko.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
8.	Zanieczyszczenia.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, metoda sytuacyjna, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, metody e-learningowe, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, projekt, esej	Obecność (dopuszczalna 1 nieobecność), pozytywnie ocenione kolokwium, prezentacja samodzielnego projektu badań wykorzystujących metodologię historii środowiskowej z bibliografią, listą źródeł, założeniami i pytaniami badawczymi.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Studia nad dziedzictwem kulturowym

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.24.17334.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zaznajomienie studentów ze współczesnymi koncepcjami rozumienia obecności śladów przeszłości w teraźniejszości, tzn. heritologią (studiami nad dziedzictwem kulturowym) i ich związków z historią jako dyscypliną akademicką. Studenci powinni umieć przykładać teorie do wybranych praktyk społecznych z zakresu dziedzictwa (konserwacja zabytków i doktryna konserwatorska, strategie i projekty promocji dziedzictwa, komercyjne wykorzystanie pamięci kulturowej i dziedzictwa).
C2	W szerszej perspektywie kurs stawia sobie za cel także zwrócenie uwagi jego uczestnikom na historyczną oraz kulturową zmienność stosunku człowieka do przeszłości i jej śladów (wartościowanie etyczne, estetyczne)

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	pojęcia z zakresu współczesnych badań dziedzictwem kulturowym: historii drugiego stopnia, dziedzictwo kulturowe (materialne i niematerialne) i dziedzictwo naturalne, zabytek, tradycja wynaleziona, krytyczne studia nad dziedzictwem, "przemysł dziedzictwa" i historytainment	HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	zaliczenie pisemne, projekt
W2	podstawowe akty prawne (konwencje międzynarodowe i ustawy) regulujące status dziedzictwa kulturowego i dziedzictwa naturalnego	HIS_K2_W02, HIS_K2_W10	zaliczenie pisemne
W3	ewolucję podejścia do spuścizny przeszłości w toku dziejów	HIS_K2_W09, HIS_K2_W12	zaliczenie pisemne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	rozróżniać różne poziomy obecności przeszłości w teraźniejszości oraz różne formy rozumienia jej (ideologizacja, profesjonalizacja, komercjalizacja...)	HIS_K2_U01, HIS_K2_U04	projekt
U2	analizować wybrany obiekt/przestrzeń pod kątem jego potencjału jako elementu dziedzictwa kulturowego (wartości historycznej, artystycznej, stanu i potencjału zagospodarowania itp.)	HIS_K2_U01, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U12, HIS_K2_U14	projekt
U3	krytycznie korzystać z zasobów danych dot. obiektów zabytkowych, list obiektów dziedzictwa	HIS_K2_U01, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06	projekt
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	pracy w niewielkim zespole	HIS_K2_K02, HIS_K2_K07	projekt
K2	przekładnia wiedzy i umiejętności profesjonalnych na aktywność w środowisku lokalnym lub instytucjonalnym	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05	projekt

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
badania terenowe	15
przygotowanie projektu	15
przygotowanie do zajęć	20
przygotowanie się do sprawdzianu zaliczeniowego	10

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
	90	3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zajęcia organizacyjne. Wyjaśnienie przebiegu zajęć i warunków zaliczenia. Teoretyczne wprowadzenie do podstaw heritologii. Relacja pamięcioznawstwa do heritologii	W1, K1
2.	Od pamiątek przeszłości przez zabytki do dziedzictwa - historia podejścia człowieka do przeszłości (od czasów nowożytnych)	W3, K1
3.	Dziedzictwo jako kateoria prawna; zabytek, pomnik historii i inne formy ochrony	W1, W2, U1, K1
4.	Instytucje i bazy danych dot. dziedzictwa	W2, U3
5.	Dziedzictwo niematerialne	W1, U1, U3, K1
6.	Dziedzictwo a wielokulturowość	W1, U1
7.	Krytyczne studia nad dziedzictwem	W1, U1
8.	Badania terenowe: diagnoza społeczna funkcjonowania dziedzictwa	W2, U2, K1, K2
9.	Przygotowanie projektu diagnozy dziedzictwa kulturowego (studium przypadku). Prezentacja projektów i podsumowanie zajęć	W1, W2, U2, U3, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, dyskusja, analiza przypadków, , wykład konwersatoryjny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, projekt	- obecność na zajęciach (możliwe 2 nieobecności) - kolokwium ze znajomości przeczytanych tekstów (mniej więcej w połowie kursu) - w grupie 2-4 osobowej przygotowanie w oparciu o literaturę przedmiotu, dokumenty prawne i efekty wyjść terenowych projektu diagnozy wybranego elementu dziedzictwa kulturowego w przestrzeni. Wyniki takiej diagnozy powinny zostać zaprezentować w formie kilustronnicowego raportu oraz prezentacji podczas podsumowujących zajęć.

Wymagania wstępne i dodatkowe

nie dotyczy

Projekty studenckie z archiwistyki i archiwistyki cyfrowej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISACS.2C.19254.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	- **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	0.0

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	5.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie praktycznej wiedzy na temat realizacji projektów z zakresu archiwistyki i archiwistyki cyfrowej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Zasady tworzenia i realizowania projektów zespołowych.	HIS_K2_W06	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Pracować w grupie nad realizacją zleconego projektu.	HIS_K2_U11	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Realizacji projektów w ramach pracy zespołowej.	HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia

Bilans punktów ECTS

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	20	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 50	**ECTS** 0.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 4

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
przygotowanie projektu	50	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	20	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 100	**ECTS** 5.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zasady przygotowania projektu z archiwistyki i archiwistyki cyfrowej.	W1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
2.	Organizacja pracy zespołu nad projektem z archiwistyki i archiwistyki cyfrowej.	U1
3.	Realizacja i kontroling etapów projektu.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Semestr 3

Metody nauczania :

metoda projektów, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	brak zaliczenia	obecność na zajęciach.

Semestr 4

Metody nauczania :

metoda projektów, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach i zrealizowanie projektu.

AI w dydaktyce

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.2C.19124.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3, Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 15	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i mechanizmami działania narzędzi opartych na sztucznej inteligencji wykorzystywanych w edukacji historycznej.
C2	Przekazanie wiedzy z zakresu możliwości i ograniczeń zastosowania AI w planowaniu i realizacji lekcji historii na różnych etapach kształcenia.
C3	Uświadomienie słuchaczom problemów etycznych, prawnych i metodycznych związanych z używaniem narzędzi generatywnych (m.in. wiarygodność treści, prawa autorskie, odpowiedzialność nauczyciela).
C4	Zapoznanie studentów z aktualnymi rekomendacjami i dobrymi praktykami dotyczącymi wykorzystania AI w edukacji szkolnej.
C5	Rozwijanie umiejętności krytycznej oceny treści generowanych przez AI oraz ich dydaktycznej przydatności w nauczaniu historii.
C6	Przygotowanie studentów do świadomego wykorzystywania AI jako narzędzia wspierającego pracę nauczyciela, a nie zastępującego proces analizy źródeł, interpretacji i samodzielnego myślenia historycznego.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna podstawowe pojęcia, mechanizmy działania oraz ograniczenia narzędzi sztucznej inteligencji wykorzystywanych w dydaktyce historii.	D1.W5, HIS_K2_W02, HIS_K2_W06, HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę
W2	Student zna i rozumie uwarunkowania etyczne i prawne stosowania narzędzi AI w pracy nauczyciela historii, w tym problem ochrony praw autorskich i wiarygodności treści.	D1.W4, D1.W5, HIS_K2_W04, HIS_K2_W13	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi krytycznie oceniać treści generowane przez narzędzia AI oraz weryfikować ich zgodność z wiedzą historyczną i źródłami.	HIS_K2_U05, HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę
U2	Student potrafi wykorzystać narzędzia AI do przygotowania materiałów dydaktycznych (np. scenariuszy lekcji, ćwiczeń, kart pracy) z zakresu nauczania historii.	D1.U5, D1.U7, HIS_K2_U06, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14, O.U2	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do odpowiedzialnego i etycznego stosowania narzędzi AI w pracy dydaktycznej oraz do krytycznej refleksji nad zakresem ich użycia w edukacji szkolnej.	D1.K4, D1.K6, HIS_K2_K01, HIS_K2_K04, O.K1	zaliczenie na ocenę
K2	Student jest gotów do samodzielnego doskonalenia kompetencji cyfrowych oraz świadomego podejmowania decyzji dotyczących wykorzystania AI w pracy nauczyciela historii.	D1.K4, D1.K6, D1.K7, D1.K8, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	15	
przygotowanie do zajęć	10	
rozwiązywanie zadań	20	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Sztuczna inteligencja w edukacji – podstawowe pojęcia, definicje i mechanizmy działania narzędzi AI. AI a dydaktyka historii – możliwości i ograniczenia wykorzystania narzędzi generatywnych w nauczaniu przedmiotowym. Aktualne rekomendacje instytucjonalne dotyczące stosowania AI w edukacji szkolnej i akademickiej. Przygotowanie scenariuszy lekcji historii z wykorzystaniem AI – wsparcie planowania, cele, metody, środki dydaktyczne. Tworzenie materiałów dydaktycznych (karty pracy, ćwiczenia, teksty źródłowe, quizy) przy użyciu narzędzi AI. AI w kształtowaniu myślenia historycznego uczniów – analiza, interpretacja, argumentacja, praca ze źródłem. Weryfikacja informacji i problem „halucynacji" AI – krytyczna ocena treści generowanych przez narzędzia cyfrowe. Aspekty etyczne i prawne stosowania AI w pracy nauczyciela historii (prawa autorskie, odpowiedzialność, rzetelność). AI jako narzędzie wspierające ocenianie, informację zwrotną i indywidualizację pracy z uczniem – możliwości i ryzyka. Dobre i złe praktyki wykorzystania AI w edukacji historycznej – analiza studiów przypadków i praca projektowa studentów.	W1, W2, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metoda projektów, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Możliwe są dwie nieusprawiedliwione nieobecności. Wymagana jest aktywność na zajęciach i realizowanie konkretnych zadań w czasie ich trwania.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Zajęcia poświęcone są świadomemu i krytycznemu wykorzystaniu narzędzi opartych na sztucznej inteligencji w dydaktyce historii na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej. Ich celem jest zapoznanie studentów specjalizacji nauczycielskiej z podstawowymi pojęciami związanymi z AI, zasadami jej działania oraz aktualnymi rekomendacjami formułowanymi m.in. przez Ministerstwo Edukacji i Nauki i środowiska edukacyjne. W trakcie zajęć omawiane są możliwości zastosowania AI w przygotowaniu scenariuszy lekcji, materiałów dydaktycznych, ćwiczeń rozwijających myślenie historyczne oraz kompetencje informacyjne uczniów. Szczególny nacisk położony jest na zagadnienia etyczne, prawne i metodyczne: ryzyko bezrefleksyjnego korzystania z narzędzi generatywnych, problem halucynacji treści, weryfikację informacji oraz ochronę praw autorskich. Studenci analizują przykłady dobrych i złych praktyk, wykonują zadania projektowe oraz uczą się traktować AI jako narzędzie wspomagające pracę nauczyciela, a nie substytut procesu myślenia, interpretacji źródeł i krytycznej analizy przeszłości.

Antropologia historyczna - badania terenowe

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.24.17329.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3, Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** warsztat: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest wykorzystanie wiedzy i kompetencji z zakresu historii i antropologii historycznej (do wyboru: historia mówiona, obserwacja, historia miejska, historia ratownicza, public history) podczas zajęć lub badań terenowych. Kurs może mieć formę kilkudniowego obozu badawczego lub serii zajęć w terenie poprzedzonych przygotowaniem teoretycznym podczas zajęć o charakterze seminaryjnym.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	podstawowe przemiany przestrzeni miejskiej i planowania miast oraz ich powiązania z przemianami społecznymi XIX-XXI w.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę
W2	metody stosowane w badaniach terenowych	HIS_K2_W03, HIS_K2_W06	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	zastosować wybrane metody badań terenowych oraz antropologii historycznej do wybranej przestrzeni	HIS_K2_U03, HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
U2	przeprowadzić własne badania związane z wybranym miejscem i zaprezentować ich wyniki	HIS_K2_U01, HIS_K2_U06, HIS_K2_U13	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	pracy w kilkuosobowym zespole i udziału w podziale zadań wewnątrz zespołu	HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę
K2	dostrzegania powiązań między współczesnym kształtem przestrzeni, pamięcią zbiorową i jednostkową oraz "warstwami czasu" w źródłach historycznych do wybranych tematów i miejsc	HIS_K2_K03, HIS_K2_K04	zaliczenie na ocenę
K3	kreatywnego przedstawienia rezultatów pracy zespołu	HIS_K2_K02, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
warsztat	30	
przeprowadzenie badań empirycznych	30	
przygotowanie prezentacji	15	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	20	
przygotowanie projektu	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 110	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zajęcia organizacyjne: przedstawienie formuły i przebiegu kursu	K1
2.	Zajęcia przygotowawcze (w sali): historia miejska lub historia miejsca	W1, K1, K2

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
3.	Zajęcia przygotowawcze (w sali): metody badań terenowych lub historii miejskiej (kartografia, fotografia itp.)	W2, U1, K1, K2
4.	Zajęcia terenowe	U1, U2, K1, K2
5.	Prezentacja wyników badań terenowych (w zespołach projektowych)	W1, W2, U1, U2, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metoda projektów, zajęcia terenowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
warsztat	zaliczenie na ocenę	W zależności od trybu realizacji kursu zaliczenie przyjmuje jedną z dwu form: a) udział w minimun trzech wyjściach w teren (w tym jednym poza Krakowem) ORAZ organizacja w grupie 2-5 osobowej własnego spaceru tematycznego, a następnie opisanie go w formie 3-5 stronnicowego raportu ALBO b) udział w obozie badawczym i realizacja min. jednego wywiadu badawczego, a następnie w grupie projektowej opracowanie podsumowania wyników badań i zaprezentowanie go

Wymagania wstępne i dodatkowe

Zajęcia mają przede wszystkim charakter terenowy, a zatem wiążą się koniecznością odbywania dłuższych wyjść lub wyjazdów badawczych, także poza Krakowem.

Wojny Rzeczypospolitej w XVII w.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.24.12263.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Wojny Rzeczypospolitej ze Szwecją w pierwszej połowie XVII w. Konflikty polsko-tureckie w latach 1620-1621 Wojny z Moskwą w pierwszej połowie XVII w. Powstanie Chmielnickiego 1648-1654 Atak Moskwy 1654-1655 Potop Wojny z Moskwą 1660-1667 Etapy w wojnach z Imperium Osmańskim 1672-1699

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student ma pogłębioną wiedzę o najważniejszych problemach i wydarzeniach z historii wojskowości Rzeczypospolitej w XVII w.	HIS_K2_W01	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Potrafi wyjaśnić przyczyny wojen Rzeczypospolitej z sąsiadami w XVII w.	HIS_K2_W03	zaliczenie na ocenę
W3	Zna przebieg wojen, które prowadziła Rzeczpospolita w XVII w.	HIS_K2_W05	zaliczenie na ocenę
W4	Potrafi porównać potencjał militarny Rzeczypospolitej i krajów sąsiednich.	HIS_K2_W02	zaliczenie na ocenę
W5	Zna wodzów, kampanie i bitwy siedemnastowieczne	HIS_K2_W05	zaliczenie na ocenę
W6	Zna traktaty kończące wojny i potrafi uzasadnić ich skutki oraz znaczenie	HIS_K2_W07	zaliczenie na ocenę
W7	Zna cechy charakterystyczne poszczególnych kampanii, wyjaśnić sukcesy i klęski	HIS_K2_W06	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Potrafi wykorzystać poznane wiadomości do krytycznej oceny informacji z różnych źródeł z zakresu historii wojen siedemnastowiecznych	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę
U2	Potrafi znaleźć powiązania między wydarzeniami z zakresu wojskowości w Rzeczypospolitej XVII w.	HIS_K2_U02	zaliczenie na ocenę
U3	Potrafi wyjaśnić przebieg wojen, kampanii i bitew	HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student rozumie znaczenie historii wojskowości Polski w XVII w. na tle całego procesu historycznego.	HIS_K2_K04	zaliczenie na ocenę
K2	Student docenia potrzebę stałego, samodzielnego uaktualniania wiedzy i umiejętności w zakresie wojen siedemnastowiecznej Rzeczypospolitej	HIS_K2_K03	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie prac pisemnych	40	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	20	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Relacje Rzeczypospolitej ze Szwecją na przełomie XVI-XVII w. i początki wojen (do roku 1622)	W2, W5, U1
2.	Wojny polsko-szwedzkie i traktaty 1625-1635	W3, W4, W6, U3
3.	Przyczyny wojen Rzeczypospolitej z Imperium Osmańskim	W2, W4
4.	Kampanie wojenne lat 1620-1622 i i ich zakończenie	W3, W4, W6, U3
5.	Relacje Rzeczypospolitej z Moskwą przed rokiem 1604	W2, U1, K2
6.	Dymitriady i wojna z lat 1609-1619	W3, W5, U3
7.	Wojna smoleńska i jej skutki	W6, W7, U3
8.	Działania militarne w czasie Powstania Chmielnickiego	W1, W3, U1
9.	Wojna polsko-moskiewska lat 1654-1655	W2, W4, U3
10.	Potop	W2, W3, W4, W5, W6, U2, K1
11.	Wojna polsko-moskiewska 1660-1667	W1, W6, U1
12.	Przyczyny wojen Rzeczypospolitej z Imperium Osmańskim w drugiej połowie XVII w.	W2, W4, U1
13.	Wojna lat 1672-1676	W3, W5, W7
14.	Ostatnia wojna polsko-turecka 1683-1699	W3, W4, W6, W7, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	Warunkiem zaliczenia jest obecność na zajęciach oraz przedstawienie pracy pisemnej.opatrzonej aparatem naukowym

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Trzy wieki rosyjskiej i sowieckiej ekspansji oraz polityki zagranicznej 1721-2022

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.24.15709.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi zagadnieniami dotyczącymi polityki zagranicznej i ekspansji imperium rosyjskiego i sowieckiego od początku wieku XVIII do końca wieku XX.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zna i rozumie zaawansowane zagadnienia z historii polityki zagranicznej, geopolityki i ekspansji Rosji przynajmniej w odniesieniu do jednej epoki historycznej w związku z wybraną specjalizacją badawczą.	HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie dziejów polityki zagranicznej i ekspansji Rosji.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii dotyczących oceny charakteru i konsekwencji rosyjskiej polityki zagranicznej i ekspansji; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K06	egzamin ustny
K2	jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zarys najważniejszych zagdnień dotyczących rosyjskiej polityki zagranicznej, ekspansji i jej geopolitycznych uwarunkowań od początku XVIII w. do końca XX w.	W1, U1, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Treść wykładu i przygotowanie 2 lektur z listy podanej przez prowadzącego

Wymagania wstępne i dodatkowe

Postawowa wiedza na temat historii politycznej i stosunków międzynarodowych XVIII-XX w.
Obowiązkowa obecność na wykładzie

Przestępczość w XIX-wiecznej Europie i jej zwalczanie

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.24.19317.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zaznajomienie studentów ze specyfiką XIX- wiecznej przestępczości w Europie i jej uwarunkowań kulturowych
C2	Uświadomienie słuchaczom specyficznych uwarunkowań towarzyszących postrzeganiu przestępczości w innej epoce historycznej

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student posiada wiedzę na temat charakteru XIX-wiecznej przestępczości i jej uwarunkowań kulturowych.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W03, HIS_K2_W06, HIS_K2_W09	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi krytycznie ocenić XIX-wieczne postawy społeczne, odnosząc omawiane zagadnienia do współczesnego pojmowania omawianych zjawisk	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U12	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do formułowania właściwych postaw społecznych wobec problemu przestępczości, odwołując się do doświadczeń historycznych	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
analiza źródeł historycznych	15	
przygotowanie eseju	30	
przygotowanie do testu zaliczeniowego	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Pojęcie ładu społecznego w XIX wieku, prawo stanowione a prawo zwyczajowe.	W1, U1, K1
2.	Przestępczość w literaturze, powieść kryminalna.	W1, U1, K1
3.	Dzielnice przestępcze - "zakazane miasto"	W1, U1, K1
4.	Poszukiwanie źródeł przestępczości - od teorii antropologicznych do socjologicznych.	W1, U1, K1
5.	Przestępczość obyczajowa - ewolucja pojęcia	W1, U1, K1
6.	Bluźnierstwo i świętokradztwo - ewolucja postaw.	W1, U1, K1
7.	Dzieciobójstwo i aborcja.	W1, U1, K1
8.	Przestępczość młodocianych.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
9.	Przestępczość zorganizowana w realiach XIX wieku.	W1, U1, K1
10.	Zabójstwo i zabójcy.	W1, U1, K1
11.	Policja kryminalna - nowe struktury, postać detektywa.	W1, U1, K1
12.	Policja polityczna i specyfika jej działalności.	W1, U1, K1
13.	Kary cielesne - problem publicznego karania przestępcy.	W1, U1, K1
14.	Spór o karę śmierci.	W1, U1, K1
15.	Reforma więziennictwa w XIX w. - problem resocjalizacji.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład z prezentacją multimedialną, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, esej	udział w zajęciach, przesyłanie zadań na platformie PEGAZ, kolokwium końcowe (pisemne)

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach obowiązkowa.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Przygotowanie pracy magisterskiej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.2C.05021.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	- **Forma prowadzenia i godziny zajęć** projekt: 30	0.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** projekt: 30	18.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Student przygotowuje pracę magisterską w ramach 2-letniego seminarium magisterskiego, podczas którego jest przygotowywany do prowadzenia badań naukowych. Przedstawiona przez studenta praca ma udokumentować opanowanie przez niego warsztatu badawczego, poznanie metodologii badań, nabycie umiejętności gromadzenia, selekcji i dokonywania oceny oraz analizy zasobów informacji naukowej na zdefiniowany wcześniej temat oraz wykorzystanie tych umiejętności przy pisaniu prac naukowej, w szczególności pracy magisterskiej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	w sposób pogłębiony i uporządkowany wybrane działy nauk historycznych; fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych; zaawansowane zagadnienia z historii przynajmniej w odniesieniu do jednej epoki historycznej w związku z wybraną specjalizacją badawczą; przedmiot historii, historiografii oraz metodologii historii; różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badanej epoki; wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych); powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka; zna i rozumie że badania i debata historyczne są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów; zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w naukach historycznych; metody i sposoby tłumaczenia tekstów dotyczących zagadnień historycznych przynajmniej z jednego języka nowożytnego obcego i tłumaczenia tekstów źródłowych; znaczenie i rolę ochrony praw autorskich oraz uwarunkowania etyczne w pracy zawodowej historyka.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10, HIS_K2_W11, HIS_K2_W13	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę; wskazać, udowodnić i omówić wzajemne zależności różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, formułować tematy badawcze, posługiwać się paradygmatami i teoriami; stosować metody i techniki badań w zakresie wybranej dziedziny historii; świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki; analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła; analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje w przejrzystej i przemyślanej formie, zgodnie z wymogami nauk historycznych oraz z wykorzystaniem nowoczesnych technik; argumentować i przedstawić swoje poglądy i stanowisko w dyskursie naukowym, wykorzystując tak swoją wiedzę i doświadczenie, jak i opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych; krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności; korzystać z TI, multimedialnej i Internetu; potrafi krytycznie oceniać zasoby internetowe.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U08, HIS_K2_U11, HIS_K2_U12	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K1	dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii; uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny; docenienia roli historii w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych i szanowani dziedzictwa kulturowego Polski i innych krajów; do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego oraz rozwoju kompetencji personalnych i społecznych; wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
projekt	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 30	**ECTS** 0.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 4

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
projekt	30	
analiza źródeł historycznych	90	
konsultacje	30	
przygotowanie pracy dyplomowej	180	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	90	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 420	**ECTS** 18.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Przygotowanie pracy magisterskiej: tworzenie bazy bibliograficznej i jej wykorzystanie w procesie konceptualizacji przedmiotu badań, tworzenie bazy źródłowej pracy, wybór metodologii badań i tworzenie konspektu, przygotowanie kolejnych rozdziałów pracy i ich prezentacja podczas seminarium (3 i 4 semestr)	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Semestr 3

Metody nauczania :

konsultacje, metody e-learningowe, analiza przypadków, dyskusja, wykład konwersatoryjny, seminarium, metoda projektów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
projekt		Przygotowanie pracy magisterskiej w formie i na poziomie które pozwolą na jej przyjęcie przez promotora i uzyskanie pozytywnych recenzji przez promotora i recenzenta.

Semestr 4

Metody nauczania :

konsultacje, metody e-learningowe, analiza przypadków, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, burza mózgów, seminarium, metoda projektów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
projekt	zaliczenie	Przygotowanie pracy magisterskiej w formie i na poziomie które pozwolą na jej przyjęcie przez promotora i uzyskanie pozytywnych recenzji przez promotora i recenzenta.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Przemiany ustrojowe w monarchii habsburskiej do 1848 r.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.24.14929.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład z elementami konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z głównymi kierunkami przemian ustrojowych w monarchii habsburskiej w XVIII-XX wieku.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student ma ogólną wiedzę i rozeznanie w najważniejszych aspektach przemian ustrojowych, polityki wewnętrznej i społecznej w monarchii habsburskiej w latach 1740-1848.	HIS_K2_W03	zaliczenie pisemne

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Student zna i rozumie przebieg procesów politycznych i społecznych zachodzących w monarchii habsburskiej w latach 1740-1848.	HIS_K2_W05	zaliczenie pisemne
W3	Student posiadł znajomość historii porównawczej, jak również współzależności różnych dyscyplin humanistycznych	HIS_K2_W08	zaliczenie pisemne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie swoich zainteresowań zawodowych oraz w dyscyplinie historia, krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności, a także wspierać innych w tym zakresie.	HIS_K2_U01	zaliczenie pisemne
U2	Student potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.	HIS_K2_U02	zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do docenienia roli historii w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych i szanowani dziedzictwa kulturowego Polski i innych krajów.	HIS_K2_K03	zaliczenie pisemne
K2	Student jest gotów do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych.	HIS_K2_K02	zaliczenie pisemne

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład z elementami konwersatorium	30	
przygotowanie do testu zaliczeniowego	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Terytorium i ludność monarchii habsburskiej w latach 1740-1848	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
2.	Ustrój i organizacja państwa: czasy terezjańskie	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
3.	Ustrój i organizacja państwa: czasy józefińskie	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
4.	Ustrój i organizacja państwa: czasy franciszkańskie	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
5.	Ustrój i organizacja państwa: czasy Ferdynanda I	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
6.	Społeczeństwo: szlachta podporą monarchii	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
7.	Społeczeństwo: ewolucja położenia prawnego mieszczaństwa	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
8.	Społeczeństwo: reformy agrarne i ich zaniechanie	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
9.	Społeczeństwo: polityka wobec Kościoła (józefinizm)	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
10.	Problemy narodowościowe: aspiracje polityczne Węgrów	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
11.	Problemy narodowościowe: Galicja w systemie politycznym Austrii	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
12.	Problemy narodowościowe: słowiańskie obrodzenie narodowe	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
13.	Wiosna Ludów w monarchii habsburskiej: reformy ustrojowe	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
14.	Wiosna Ludów w monarchii habsburskiej: sprawy narodowościowe	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
15.	Monarchia habsburska 1740-1848: bilans dokonań	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład z elementami konwersatorium	zaliczenie pisemne	Obecność na wykładach oraz napisanie testu kolokwium zaliczeniowego z treści przedmiotu

Wymagania wstępne i dodatkowe

Nie dotyczy.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Wojna i dyplomacja. Polityka zagraniczna monarchii habsburskiej 1740-1918

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.24.04954.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład z elementami konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kształcenia jest zrozumienie mechanizmów tworzących politykę zagraniczną wielkiego mocarstwa w dobie późnonowożytnej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna uwarunkowania wewnątrzpolityczne oraz zewnętrzne monarchii habsburskiej doby nowożytnej. Posiada pogłębioną wiedzę na temat pryncypiów i zasad funkcjonowania polityki zagranicznej nowożytnego mocarstwa oraz związku z dysponowanym przez nie potencjałem militarnym. Rozumie wpływ przemian ustrojowych oraz społeczno-ekonomicznych, a także kształtującej się opinii publicznej na priorytety prowadzonej polityki zagranicznej.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10, HIS_K2_W11	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Rozumie rolę dyplomacji w nowożytnej Europie, potrafi ocenić jakość polityki zagranicznej prowadzonej przez monarchię habsburską. Potrafi wskazać i przeanalizować podstawowe źródła dotyczące celów działań dyplomatycznych i krytycznie odnieść się do poglądów dominujących w literaturze przedmiotu. Dobiera prawidłowo metody badawcze typowe dla dziejów historii nowożytnej.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do samodzielnej oceny zasad funkcjonowania dyplomacji doby nowożytnej oraz jej związku z ekonomią, militaryzmem, a także subiektywnymi sądami polityków i wojskowych z epoki. Jest w stanie krytycznie zinterpretować powszechnie przyjmowane tezy dotyczące celów polityki zagranicznej mocarstw nowożytnych.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład z elementami konwersatorium	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Monarchia habsburska w 1740 r. - położenie geopolityczne i obszary zainteresowania politycznego (Italia, Niemcy, Turcja, Niderlandy) - sojusznicy i wrogowie - siły zbrojne monarchii - wpływ elit społecznych na politykę zagraniczną monarchii - sankcja pragmatyczna - polityka dynastyczna (księstwa włoskie) 2. Wojny i polityka Marii Teresy - wojna o sukcesję austriacką i jej wpływ na państwo - wojna siedmioletnia: niewykorzystane szanse zwycięstwa - zniszczenia wojenne - reformy wojskowe 3. Próby ekspansjonizmu Józefa II - I rozbiór Polski - wojna o sukcesję bawarską - wojna turecka - wpływ reform józefińskich na politykę zagraniczną i sprawy wojskowe 4. Austria w dobie wojen napoleońskich - potencjał demograficzny i ekonomiczny monarchii - aparat dyplomatyczny państwa - polityka sojuszów - arcyksiążę Karol i cesarz Franciszek: różne koncepcje polityki zagranicznej - propaganda polityczna monarchii - reformy wojskowe 1802-1811. 5. Wojny napoleońskie - od idei antyrewolucyjnej po pragmatykę kompensat terytorialnych - przyczyny klęsk militarnych monarchii - Ulm-Austerlitz-Preszburg, czyli jak przegrać wojnę w 2 miesiące - „partia pokoju” i „partia wojny”: rok 1809 - Austria arbitrem Europy (1812/1813?) 6. Kongres wiedeński i jego skutki - nowe [stare] kierunki ekspansji politycznej: Italia - próby odbudowy pozycji Habsburgów w Niemczech - rywalizacja austro-prusko i austro-rosyjska 7. Austria żandarmem Europy (1815-1848) - Święte Przymierze i jego kongresy - Metternich i jego zasady polityczne - interwencje zbrojne na Półwyspie Apenińskim - sprawa polska i sprawa Krakowa 8. „W twoim obozie jest Austria” - rola armii podczas Wiosny Ludów 1848/1849 - ideowe oddziaływanie wojen włoskich na sytuację wewnętrzną i zewnętrzną monarchii (Radetzky, Haynau) - idea „Wielkich Niemiec” i „Małych Niemiec”: sejm frankfurcki i jego skutki 9. Na manowcach: polityka zagraniczna 1849-1859 - wojna krymska - wojna 1859 - wpływ wojen i polityki zagranicznej na reformy wewnętrzne. 10. Utrata Niemiec i Włoch - problem duński - wojna 1866 r.: działania wojenne i batalia dyplomatyczna - problem Triestu i Trentino -koncepcje rewanżyzmu (1866-1870) 11. Nowe systemy sojuszów - Austria a Bismarck - Austria a Rosja - kryzys wschodni 1878 i kongres berliński - okupacja Bośni i Hercegowiny - Dwuprzymierze i Trójprzymierze - Rosja, Serbia, Włochy, Turcja: główne obszary zainteresowania monarchii - możliwości prowadzenia aktywnej polityki zagranicznej: armia, flota wojenna, podstawy gospodarcze - dlaczego Austro-Węgry nie posiadały kolonii? 12. Ku nowej wojnie - architekci polityki zagranicznej: cesarz, rządy austriackie i węgierski, parlamenty, ministerstwo spraw zagranicznych, sztab generalny - „jastrzębie”: Conrad von Hötzendorf i jego wizje przyszłości (Serbia, Włochy, Rosja, Węgry) - struktura narodowościowa państwa a jego polityka zagraniczna - kryzysy 1908 i 1912/1913 - armia i gospodarka w 1914 13. Sarajewo i wybuch I wojny światowej - anatomia kryzysu - odpowiedzialność za wybuch wojny 14. Monarchia habsburska 1914-1918 - przebieg działań wojennych: kiedy monarchia przegrała wojnę? - uzależnienie od Niemiec - cele wojenne - ekspansja czy pokój („afera Systusa”) 15. Rozpad Austro-Węgier - kto chciał zniszczenia monarchii - wpływ polityki zagranicznej na katastrofę państwa w 1918 - co powstanie na gruzach monarchii? - spuścizna monarchii habsburskiej w okresie międzywojennym	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład z elementami konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Test pisemny z problematyki poruszanej na wykładzie.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Monarchia Habsburgów. Mity i stereotypy

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.24.04957.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład z elementami konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Ukazanie dziejów monarchii habsburskiej przez pryzmat źródeł-nośników mitu, jak pamiętniki, literatura piękna, film
C2	Rozwinięcie ciekawości poznawczej. Rozbudzenie potrzeb intelektualnych, rozwijanie zainteresowań
C3	Rozwijanie wrażliwości na literaturę piękna, sztukę

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	kluczowe wydarzenia z dziejów monarchii habsburskiej w XIX w. oraz mity, stereotypy, spory historiograficzne, "czarne" i "złote" legendy związane z wydarzeniami politycznymi, postaciami	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	określić negatywną stronę mitów historycznych: wypaczanie przeszłości, przekładają się na nacjonalizm, szowinizm, spory polityczne, szczególnie w odniesieniu do dziejów monarchii Habsburgów i krajów w Europy Środkowo-Wschodniej	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07	zaliczenie
U2	akceptować (postawa): dyskutować, uczestniczyć w dyskusji, debacie, stawiać pytania, odpowiadać na pytania kolegów, wyciągać wnioski, uzasadniać swoje wypowiedzi ustne, rekomendować literaturę naukową, wartościować, hierarchizować, oceniać, porównywać, szczególnie w odniesieniu do problemów z dziejów monarchii Habsburgów i krajów Europy Środkowo-Wschodniej	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	akceptowania: problem obiektywności poznania historycznego, prawdę w historii, oceny przeszłości, etykę zawodową, rozumieć znaczenie historii w społeczeństwie, państwie, jego tradycji, różnice między prawdą historyczną, obiektywizmem badań a „mitami historycznymi”	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład z elementami konwersatorium	30	
przygotowanie do testu zaliczeniowego	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Mity i stereotypy. Zagadnienia metodologiczne. Nośniki mitu habsburskiego	W1, U1, U2, K1
2.	Mit monarchii habsburskiej. Ujęcia narodowe	W1, U1, U2, K1
3.	Mit Galicji. Ujęcie polskie, austriackie, ukraińskie i żydowskie	W1, U1, U2, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
4.	"Nędza galicyjska". Prawda czy mit? "Rządy polskie" w Austrii. Rola Polaków w życiu politycznym Austro-Węgier - mity, stereotypy, świadomość historyczna	W1, U1, U2, K1
5.	Mit "galicyjskiego" Lwowa	W1, U1, U2, K1
6.	Mit galicyjskiego miasteczka	W1, U1, U2, K1
7.	Mit cesarza Franciszka Józefa	W1, U1, U2, K1
8.	Mit cesarzowej Elżbiety	W1, U1, U2, K1
9.	Mit Marii Teresy	W1, U1, U2, K1
10.	Mit cesarza Józefa II i Leopolda II	W1, U1, U2, K1
11.	Mit Franciszka I i "czarna legenda" Klemensa Metternicha	W1, U1, U2, K1
12.	Spór o cesarza Karola I	W1, U1, U2, K1
13.	Mit Wiednia i Czerniowiec	W1, U1, U2, K1
14.	Między "dobrym wojakiem Szwejkiem" a "c.k. dezerterami". Stereotyp austriackiego żołnierza. Chlubne czy niechlubne dzieje austriackiego oręża	W1, U1, U2, K1
15.	Rok 1918. Mit końca monarchii habsburskiej	W1, U1, U2, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład z elementami konwersatorium	zaliczenie	Zaliczenie: zaliczenie wykładów na podstawie obecności, końcowy test zaliczeniowy (test wyboru, 30 pytań)

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

,,Od powietrza, głodu, ognia i wojny...". Przemoc w życiu publicznym i prywatnym XVI-XVIII w.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.24.18986.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z wybranymi przykładami przemocy w życiu publicznym i prywatnym w epoce wczesnonowożytnej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna różne rodzaje źródeł nowożytnych i potrafi je wykorzystywać w pracy badawczej; zna fachową terminologię i literaturę; docenia znaczenie epoki nowożytnej i rozumie powiązania między przeszłością a teraźniejszością.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06	esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i wyszukiwać informacje; potrafi posługiwać się teoriami badawczymi; potrafi krytycznie analizować wybrane typy źródeł i oceniać ich przydatność dla badań nad historią społeczną, szczególnie epoki nowożytnej .	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07	esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do krytycznego myślenia i wyciągania wniosków; rozumie potrzebę rozwoju i poszerzania kompetencji.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06	esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie pracy pisemnej	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	W trakcie zajęć studenci zapoznają sie z przykładami zachowań pojedynczych ludzi i instytucji publicznych, podczas których stosowqno przemoc i przymus w róznych formach. Ramowy plan zajęć: 1. Przemoc w Nowym Ślwiecie 2. Niewolnictwo w czasach nowożytnych. 3. Religia i przemoc. 4. Przemoc domowa - przyczynek do zjawiska w czasach wczesnonowożytnych. 5. Przemoc w pracy, cz. I. 6. Przemoc w pracy, cz. II. 7. Przestępczość i przemoc. 8. Przemoc w nowożytnym wymiarze sprawiedliwości, cz. I. 9. Przemoc w nowozytnym wymiarze sprawiedliwości, cz. II. 10. Epidemie i choroby, cz. I. 11. Epidemie i choroby, cz. II. 12. Przemoc w życiu publicznym. 13. Przemoc natury. Klęski żywiołowe. 14. Wojny. 15. Ludzie wobec przemocy. Strach..	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, dyskusja, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	esej	Przygotowanie eseju na wybrany temat mieszczący się w tematyce zajęć.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Kulturowa historia jazzu

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.24.19450.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest zapoznanie słuchaczy z rozwojem jazzu w Polsce rozumianym jako zjawisko kulturowe, społeczne i artystyczne (od jego recepcji w okresie międzywojennym po współczesność).

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	genezę jazzu i drogi jego adaptacji w kulturze polskiej.	HIS_K2_W04	esej

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	najważniejsze etapy rozwoju jazzu w Polsce (II RP, okres powojenny, stalinizm, „odwilż”, PRL, transformacja, współczesność).	HIS_K2_W05	esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	zidentyfikować kluczowe postaci polskiego jazzu (np. Komeda, Kurylewicz, Stańko, Urbaniak, Możdżer itd.).	HIS_K2_U01	esej
U2	analizować jazz jako zjawisko nie tylko muzyczne, ale także społeczne, polityczne i obyczajowe.	HIS_K2_U05, HIS_K2_U06	esej
U3	rozpoznawać związki jazzu z innymi dziedzinami kultury, jak film, literatura, teatr.	HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06	esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	formułowania własnych opinii na temat znaczenia jazzu w polskiej kulturze.	HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06	esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie projektu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Kurs "Kulturowa historia jazzu" ma zapoznać słuchaczy z rozwojem jazzu jako zjawiska muzycznego, społecznego i kulturowego – od pierwszych kontaktów w II RP, przez okres zakazów i „odwilży”, aż po współczesność i ukazać przy tym jazz jako przestrzeń wolności artystycznej, dialogu z Zachodem oraz formę sprzeciwu wobec ideologii. W trakcie jego trwania omówione zostaną najważniejsze postaci, środowiska i instytucje polskiego jazzu.	W1, W2, U1, U2, U3, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda sytuacyjna, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	esej	obecność na zajęciach oraz przygotowanie eseju na zadany temat

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak wymagań

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Specjalistyczna praktyka archiwalna

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISACS.28.05052.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** praktyka: 45	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zdobycie praktyki w zakresie pracy z obiegiem dokumentu w instytucji lub urzędzie od chwili wpływy do chwili zakończenia sprawy.
C2	Student podejmuje praktyki w sekretariacie lub punkcie kancelaryjnym, w celu nabycia praktycznej umiejętności rozwiązywania problemów i dostosowywania sytuacji praktycznej do teorii.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zna i rozumie fachową terminologię archiwistyczną na rozszerzonym poziomie oraz podstawy takiej terminologii. Potrafi zrozumieć i prawidłowo zinterpretować treści metodyczne z zakresu archiwistyki oraz prawne z zakresu prawa archiwalnego.	HIS_K2_W02	zaliczenie
W2	Zna i rozumie znaczenie i role ochrony praw autorskich oraz uwarunkowania w pracy zawodowej archiwisty	HIS_K2_W13	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie fachową terminologię archiwalną i kancelaryjną. Potrafi sporządzić pismo urzędowe i udzielić jasnej i pełnej informacji na zapytanie petenta. Sprawnie posługuje się instrukcją kancelaryjną, archiwalną i wykazem akt.	HIS_K2_U04	zaliczenie
U2	Potrafi umiejętności związane z wybraną przez siebie specjalizacja zawodową. Potrafi pisać w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem terminologii archiwalnej i kancelaryjnej. Prawidłowo wypełnia formularze, pisze wnioski i odpowiedzi na zapytania dotyczące funkcjonowania urzędu lub instytucji. Absolwent potrafi korzystać z IT multimedialnej i Internetu w celu przeprowadzenia kwerendy archiwalnej lub poszukiwania odpowiedzi na pytania z zakresu prawa lub wskazówek metodycznych, a także krytycznie weryfikować wskazane odnośniki do źródeł archiwalnych.	HIS_K2_U14	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do przestrzegania norm etycznych w pracy. Zachowuje dbałość w krytyce źródeł historycznych oraz pracy kancelaryjnej, dbając o przedstawianie informacji jasnej, pełnej i aktualnej.	HIS_K2_K01	zaliczenie
K2	jest gotów do pracy w zespole. Potrafi być elastyczny, współdziałać w zespole podczas rozwiązywania zadań i problemów. Wspiera zespół pod względem wiedzy i umiejętności	HIS_K2_K07	zaliczenie
K3	jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków. Interpretuje prawidłowo przepisy prawne w zakresie działania kancelarii.	HIS_K2_K06	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
praktyka	45
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	20
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	30

przygotowanie do zajęć	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 105	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zapoznanie z systemem organizacji i zarządzania punktu kancelaryjnego oraz z zasadami BHP	W1, K2
2.	Zapoznanie z podstawowymi normatywami instytucji (Instrukcja kancelaryjna, JRWA, schemat organizacyjny, instrukcja archiwalna)	W1, U1, K1
3.	Praktyka indywidualna w zakresie kontroli obiegu pisma, rejestracji spraw, dekretacji, nadawania biegu sprawom, sporządzania spisów spraw i spisów zdawczo-odbiorczych, prawidłowego ewidencjonowania oraz prawidłowego opisu teczek spraw. Wykorzystanie narzędzi informatycznych do realizacji założonych zadań.	W1, W2, U1, U2, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

konsultacje, praktyka

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
praktyka	zaliczenie	zaświadczenie o ukończeniu praktyki

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Pragmatyka zawodowa nauczycieli historii, wiedzy o społeczeństwie i edukacji obywatelskiej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.28.19118.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 15	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Usystematyzowanie wiedzy na temat organizacji pracy (warsztatu pracy) nauczycieli historii, WOS i przedmiotów pokrewnych.
C2	Zapoznanie studentów z wymaganą dokumentacją pracy nauczycieli oraz ścieżkami rozwoju zawodowego.
C3	Uświadomienie studentom złożoności pracy nauczycieli historii, WOS i przedmiotów pokrewnych oraz stawianych przed nimi wymagań etycznych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	w pogłębiony i uporządkowany sposób dydaktykę przedmiotową (szczegółową) historii, WOS i przedmiotów pokrewnych; ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu zasad, form, metod nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych	E1.W14, E1.W15, E1.W4, E1.W7, HIS_K2_W01, HIS_K2_W05, HIS_K2_W08, HIS_K2_W12, O.W1	egzamin ustny
W2	fachową terminologię, adekwatną dla nauk humanistycznych w zakresie dydaktyki historii i przedmiotów pokrewnych	E1.W14, HIS_K2_W02	egzamin ustny
W3	kluczowe kompetencje wymagane od uczniów na poszczególnych etapach nauczania historii, WOS i przedmiotów pokrewnych zasady organizowania procesu kształcenia historycznego oraz społecznego i realizowania celów edukacji historycznej	HIS_K2_W02, HIS_K2_W12	egzamin ustny
W4	zasady oraz prawne uwarunkowania projektowania i realizacji ścieżki rozwoju i awansu zawodowego	E1.W10, E1.W8, E1.W9, HIS_K2_W02, HIS_K2_W08, HIS_K2_W12	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	posługiwać się prawidłowo fachową terminologią adekwatną dla nauk humanistycznych z zakresu dydaktyki historii, WOS i przedmiotów pokrewnych	HIS_K2_U02, HIS_K2_U04, O.U10	egzamin ustny
U2	tworzyć, projektować i analizować problemowe sytuacje dydaktyczne; analizować podstawy programowe i wyznaczać na ich kanwie cele kształcenia historycznego (oraz WOS) na poziomie ponadpodstawowej; oceniać osiągnięcia uczniów zgodnie z przyjętym WSO; konstruować zadania przydatne w procesie egzaminowania powszedniego i przygotowywania absolwentów do zdawania egzaminów zewnętrznych; pozyskiwać wartościowe materiały edukacyjne z zasobów internetu przestrzegając norm prawa autorskiego	HIS_K2_U01, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	działań na rzecz propagowania i zachowania światowego oraz polskiego dziedzictwa kulturowego; dokonywania samooceny swojej wiedzy merytorycznej i stałego jej uzupełniania i rozwijania; świadomego tworzenia relacji i więzi interpersonalnych oraz kształtowania poczucia tożsamości lokalnej i narodowej u młodego pokolenia, kształcenia kompetencji historycznych i kulturowych społeczeństwa; przygotowywania młodego pokolenia do uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym Ojczyzny i Europy	E1.K2, E1.K5, E1.K8, E1.K9, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07, O.K1	egzamin ustny
K2	Kształtowania umiejętności budowania relacji opartych na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi uczestnikami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz aktywnego włączania ich w działania wspierające efektywność procesu edukacyjnego	E1.K1, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06, O.K1, O.K2, O.K3	egzamin ustny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K3	efektywnej pracy zespołowej, podejmowania ról kierowniczych w zespołach oraz ponoszenia odpowiedzialności za rezultaty ich pracy.	E1.K1, E1.K2, E1.K3, E1.K9, HIS_K2_K01, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07, O.K6	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	15	
przygotowanie do egzaminu	30	
analiza dokumentów programowych	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Kolejne zajęcia będą służyły porządkowaniu, uzupełnianiu, dopełnianiu oraz powtarzaniu wiadomości i umiejętności oraz utrwalaniu postaw zdobytych w toku realizacji wcześniejszych zajęć ścieżki nauczycielskiej. Podstawowe zagadnienia: organizacja pracy (warsztatu pracy) nauczyciela historii, WOS i przedmiotów pokrewnych; dokumentacja pracy nauczyciela; ścieżki rozwoju zawodowego; wymogi etyczne pracy nauczyciela historii, WOS i przedmiotów pokrewnych	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, dyskusja, metoda sytuacyjna, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	egzamin ustny	Przygotowanie portfolio osiągnięć nauczyciela, bieżąca kontrola przygotowania do zajęć, aktywność podczas konwersatorium i wykonywanie wskazanych zadań.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Uczestnictwo w specjalizacji nauczycielskiej, uzyskanie zaliczeń z wszystkich przedmiotów i praktyk specjalizacyjnych.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Komputerowe bazy danych w archiwistyce

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISACS.28.05056.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	zapoznanie studentów z zasadami tworzenia baz danych
C2	przygotowanie studentów do edycji historycznej bazy danych z wykorzystaniem źródeł i literatury specjalistycznej
C3	zapoznanie studentów z istniejącymi bazami danych i publikacjami, przydatnymi w pracy historyka

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	podstawowe zasady tworzenia baz danych	HIS_K2_W02, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, projekt
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	weryfikować materiał źródłowy i zdobytą wiedzę zaimplementować do bazy danych	HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13	zaliczenie na ocenę, projekt
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	pracować w zespole projektowym	HIS_K2_K01, HIS_K2_K07	zaliczenie na ocenę, projekt

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
przygotowanie projektu	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Od projektu badawczego do bazy danych - wprowadzenie do zajęć	W1, U1, K1
2.	Bazy danych wykorzystywane przez historyków	W1, U1, K1
3.	Wykorzystywanie istniejących baz danych do poszukiwania informacji - ćwiczenia praktyczne	W1, U1, K1
4.	Projektowanie bazy danych	W1, U1, K1
5.	Opracowanie materiału, tworzenie bazy danych i weryfikacja - ćwiczenia praktyczne	W1, U1, K1
6.	Prezentacja wyników pracy	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metody e-learningowe, dyskusja, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia przedmiotowe, ćwiczenia laboratoryjne, rozwiązywanie zadań, analiza przypadków, wykład z prezentacją multimedialną, burza mózgów, metoda sytuacyjna, metoda projektów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie na ocenę, projekt	opracowanie materiału i przygotowanie fragmentu bazy w ramach projektu zespołowego

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach
Umiejętność obsługi komputera
Znajomość podstawowych funkcji oprogramowania MS Word, MS Excel, Adobe Reader, przeglądarek internetowych

Zawodowa praktyka śródroczna w dziale edukacyjnym muzeum

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.28.05027.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** praktyka: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem praktyki jest dogłębne zapoznanie się z działalnością edukacyjną Muzeów prowadzących bieżącą działalność oświatową na rzecz młodzieży szkolnej lub realizujących inne projekty edukacyjne. Oznacza to: - przestudiowanie aktualnej oferty edukacyjnej wybranego Muzeum oraz ewentualnie akcji lub projektów edukacyjnych prowadzonych w przeszłości; - poznanie zasad i warsztatu pracy muzealników (edukatorów) zajmujących się edukacją (działów oświatowych, działów edukacyjnych, działów promocji itp., w zależności od struktury organizacyjnej Placówki); - obserwowanie zajęć prowadzonych dla grup młodzieży w różnym wieku, w szczególnych wypadkach także dla osób dorosłych. Po wzajemnym uzgodnieniu warunków i odpowiednim przygotowaniu merytorycznym student może nie tylko obserwować (hospitować), ale także w pewnym zakresie brać udział w pracy edukacyjnej, na przykład asystować podczas prowadzenia warsztatów lub przeprowadzić pod opieką wyznaczony moduł zajęć. Student ma obowiązek odbyć 30 godzin lekcyjnych (po 45 minut) zajęć o charakterze obserwacji, ukierunkowanego studiowania dokumentów dydaktycznych, pracy koncepcyjnej nad przyszłymi warsztatami itp., w zależności od możliwości i potrzeb Muzeum. Jest wskazane, by praktykant nie tylko obserwował gotowe zajęcia, ale także mógł wykazać się inwencją i pomysłowością w zakresie planowania koncepcyjnego, projektowania, budowania merytorycznego lub metodycznego działań edukacyjnych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	treści, metody i środki dydaktyczne stosowane przez muzealników w trakcie działań edukacyjnych na rzecz mlodzieży	D2.W1, D2.W2, D2.W3, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05	zaliczenie
W2	interakcje nauczyciel–uczeń oraz interakcje zachodzące pomiędzy młodzieżą w trakcie zwiedzania lub zajęć warsztatowych w muzeum	D2.W1, HIS_K2_W12	zaliczenie
W3	czynności podejmowane przez nauczyciela/edukatora w toku lekcji oraz aktywności uczniów	HIS_K2_W12, O.W15	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	rozpoznać sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania zadań poszczególnych uczniów	HIS_K2_U01, HIS_K2_U11, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14, O.U12, O.U14, O.U6	zaliczenie
U2	określić klimat społeczny klasy, role pełnione przez uczniów, ich zachowania i postawy w trakcie zajęć prowadzonych w muzeach	HIS_K2_U04, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie
U3	wyodrębnić sposoby zadawania i kontrolowania przyrostu wiedzy i/lub umiejętności oraz postaw uczniów	HIS_K2_U04, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie
U4	przeanalizować funkcjonowanie i aktywność uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (z niepełnosprawnością lub szczególnie uzdolnionych);	HIS_K2_U04, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	obserwacji sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania zadań poszczególnych uczniów	D2.K1, HIS_K2_K01, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05, O.K1	zaliczenie
K2	analizy funkcjonowania i aktywności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (niepełnosprawnych lub szczególnie uzdolnionych);	HIS_K2_K05, HIS_K2_K07	zaliczenie
K3	obserwacji organizacji przestrzeni muzealnych przystosowanych do celów edukacyjnych, sposobów ich zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje).	D2.K1, HIS_K2_K05, HIS_K2_K07, O.K1, O.K2, O.K7	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
praktyka	30
analiza wymagań	10

przygotowanie dokumentacji	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 50	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	W czasie obserwacji hospitowanych lekcji student zwraca szczególną uwagę na: a) czynności podejmowane przez muzealnika-edukatora w toku lekcji muzealnych (zajęć warsztatowych) oraz aktywności uczniów; b) metodykę lekcji (zajęć), stosowane przez nauczyciela metody, formy pracy oraz środki dydaktyczne; c) interakcje muzealnik-edukator–uczeń oraz interakcje zachodzące pomiędzy dziećmi lub młodzieżą podczas zajęć w muzeum; d) procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego w zespole uczniowskim, ich prawidłowości i zakłócenia; e) sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania zadań dla poszczególnych uczniów; f) sposoby motywowania i oceniania uczniów; g) sposoby zadawania i kontrolowania prac wykonywanych podczas zajęć/warsztatów muzealnych; h) klimat społeczny zespołu uczniowskiego, role pełnione przez uczniów, ich zachowania i postawy wobec przeszłości i artefaktów oraz dziedzictwa narodowego; i) funkcjonowanie i aktywność uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (niepełnosprawnych lub szczególnie uzdolnionych); j) działania nauczyciela na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny podczas zajęć muzealnych; k) organizację przestrzeni, sposoby jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje). Główny cel praktyki to zaobserwowanie, jak poszczególne kompetencje, których należy oczekiwać od muzealników-edukatorów przejawiają się w trakcie zajęć edukacyjnych i wpływają na ich skuteczność; a w szczególności: 1) kompetencje merytoryczne (rzeczowe); 2) kompetencje psychologiczno-pedagogiczne; 3) kompetencje diagnostyczne – w odniesieniu do wychodzenia na przeciw uczniom o specjalnych potrzebach; 4) kompetencje w zakresie planowania i projektowania; 5) kompetencje dydaktyczno-metodyczne; 6) kompetencje komunikacyjne; 7) kompetencje medialne i techniczne; 8) kompetencje związane z ewaluacją zajęć i programów działania (projektów); 9) kompetencje dotyczące tworzenia programów pacy edukacyjnej i materiałów edukacyjnych. Kompetencje powyższe warunkują właściwe i efektywne przekazywanie wiedzy; kształtują pożądane umiejętności uczniów; sprzyjają formowaniu postaw zgodnych z przyjętym ideałem wychowawczym.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

konsultacje, praktyka

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
praktyka	zaliczenie	Odbycie praktyki zgodnie z regulaminem

Wymagania wstępne i dodatkowe

- Udział w specjalizacji (ścieżce) nauczycielskiej na studiach II stopnia,
- Ukończone studia historyczne I stopnia (ścieżka nauczycielska),
- Odbycie praktyki obowiązkowe

Zgodnie z zaleceniem Stałej Senackiej Komisji ds. Nauczania, wydanym w dniu 13.02.2024 r. informujemy w sylabusach przedmiotów implikujących kontakty studenta z osobami małoletnimi, iż: "Warunkiem dopuszczenia do udziału w zajęciach jest wykonanie przez studenta obowiązków, o których mowa w art. 21 ust. 2-8 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym."

Zawodowa praktyka ciągła z nauczania z zakresu wiedzy o społeczeństwie i edukacji obywatelskiej w szkołach ponadpodstawowych

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.28.19127.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** praktyka: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem praktyk jest zdobywanie doświadczenia związanego z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością pedagogiczną.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty;	E2.W1, E2.W2, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W12	raport
W2	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty;	E2.W3, HIS_K2_W02, HIS_K2_W08, HIS_K2_W12	raport
W3	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty	E2.W1, E2.W2, E2.W3, HIS_K2_W02, HIS_K2_W06, HIS_K2_W11	raport
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;stosować w praktyce poznane zasady nauczania oraz popularyzacji wiedzy	HIS_K2_U01, HIS_K2_U06, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14, O.U11, O.U6, O.U8	raport
U2	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć;	HIS_K2_U06, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14, O.U4, O.U5, O.U7, O.U9	raport
U3	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych o sytuacje i zdarzenia pedagogiczne dydaktyczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.	E2.U2, HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U13, HIS_K2_U14, O.U12, O.U4	raport
U4	potrafi wykorzystywać IT w edukacji	HIS_K2_U12	raport
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych. a także kierowania zespołem uczniowskim i współpracy z zespołem nauczającym	E2.K1, HIS_K2_K02, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07, O.K2, O.K3	zaliczenie
K2	popularyzowania wiedzy z WOS w aspektach lokalnych i regionalnych	HIS_K2_K03	zaliczenie
K3	kierowania się w kontaktach rodzicami, opiekunem praktyki uczniami zasadami i normami etycznymi	E2.K1, HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K07, O.K1, O.K2, O.K3	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
praktyka	30

analiza aktów normatywnych	15
analiza dokumentów programowych	15
przygotowywanie projektów	15

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 75	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	Na obecności praktykanta w szkole składać się mogą następujące formy aktywności –konsultacje z opiekunem; – lekcje samodzielnie prowadzone przez praktykanta i ich omówienie – hospitacje lekcji prowadzonych przez innych praktykantów (jeśli w tej szkole jest kilku praktykantów); – przygotowanie i sprawdzenie sprawdzianów pisemnych (stosowanie kryteriów oceniania, recenzowanie); – udział w zajęciach pozaklasowych i pozalekcyjnych (koła zainteresowań, douczanie i inne); – udział w życiu szkoły (konferencje, zebrania, szkolenia, uroczystości szkolne); –zapoznawanie się z takimi aspektami pracy jak: prowadzenie dokumentacji,doskonalenie zawodowe, dokształcanie, zasady awansu zawodowego, przepisy regulujące zatrudnienie i postępowanie nauczycieli, praca zespołów przedmiotowych,współpraca z doradztwem pedagogicznym i metodycznym itp.; – zapoznawanie się z działalnością szkoły, jej wyposażeniem (biblioteka, pracownie), z programem szkoły i planowaniem pracy oraz zasadami rozliczania czasu pracy nauczycieli. Studenci mogą brać udział w wycieczkach, organizować zwiedzanie zabytków lub lekcje muzealne, ale nie mogą być jedynymi opiekunami młodzieży poza murami szkoły(młodzieży musi także towarzyszyć etatowy nauczyciel).	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, konsultacje, praktyka

Rodzaj zajęć	**Formy zaliczenia**	**Warunki zaliczenia przedmiotu**
praktyka	raport, zaliczenie	Odbycie praktyki zgodnie z regulaminem

Wymagania wstępne i dodatkowe

Udział w ścieżce nauczycielskiej, ukończone studia I stopnia (specjalność nauczycielska)
Zgodnie z zaleceniem Stałej Senackiej Komisji ds. Nauczania, wydanym w dniu 13.02.2024 r. informujemy w sylabusach przedmiotów implikujących kontakty studenta z osobami małoletnimi, iż: "Warunkiem dopuszczenia do udziału w zajęciach jest wykonanie przez studenta obowiązków, o których mowa w art. 21 ust. 2-8 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym."

Doświadczenia I i II wojny światowej. Interpretacje kulturowe

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.28.05038.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zajęcia poświęcone tematyce doświadczeń I i II wojny światowej w skali porównawczej stanowią istotny element programu, mającego na celu wszechstronne kształtowanie umiejętności i wiedzy studentów. Głównym celem przedmiotu jest zapoznanie uczestników z kluczowymi wydarzeniami obu konfliktów oraz analiza ich wpływu na rozwój społeczeństw i światowej polityki. W trakcie zajęć skoncentrowane zostaną na przekazaniu solidnych podstaw teoretycznych oraz praktycznych metod badawczych, umożliwiających zgłębianie głębszych aspektów historycznych. Ponadto, program akcentuje interdyscyplinarność obszaru tzw. war studies, zachęcając do spojrzenia na konflikty z perspektywy nie tylko historycznej, lecz także społecznej, kulturowej i politycznej. Poprzez różnorodne źródła, dyskusje i projekty badawcze studenci zdobędą umiejętność analizy zjawisk w kontekście szerszych ram naukowych, co przyczyni się do rozwinięcia ich myślenia krytycznego i zdolności badawczych.
C2	Zajęcia mają na celu rozwijanie umiejętności analitycznych studentów, umożliwiając im zrozumienie bieżącej sytuacji na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem konfliktów zbrojnych, takich jak agresja Rosji na Ukrainę (od 2014/2022 r.) za naszą wschodnią granicą. Przez analizę doświadczeń przeszłości, studenci zdobędą perspektywę pozwalającą lepiej interpretować współczesne wydarzenia, potrafiąc zidentyfikować ewentualne podobieństwa i różnice oraz ocenić skutki działań geopolitycznych. Zajęcia skupią się także na roli, jaką historia odgrywa w formowaniu polityki międzynarodowej i kształtowaniu relacji między państwami, także i przy konfliktach zbrojnych. Dzięki temu studenci będą mogli skuteczniej analizować i interpretować dynamiczne wydarzenia na arenie międzynarodowej, a także formułować własne, świadome spojrzenie na obecne wyzwania globalne.
C3	Studenci zdobędą umiejętność analizy wojny jako zjawiska obejmującego wiele aspektów – historycznych, społecznych, prawnych i kulturowych. Nauczą się interpretować konflikty zbrojne w kontekście teorii wojny, badając je jako procesy masowej mobilizacji, przemocy i zmian społecznych. Zarazem kurs pozwoli studentom zrozumieć, jak wojny światowe wpłynęły na struktury społeczne i polityczne XX wieku czy też na na codzienne życie ludzi, prowadząc do migracji, odporności (resilience), zniszczeń i zmian gospodarczych oraz tego jak wojny kształtowały tożsamości narodowe i mechanizmy pamięci zbiorowej.
C4	Kurs skupi się na indywidualnych losach ludzi w czasie wojny – żołnierzy, cywilów, uchodźców i ofiar represji, poszukując indywidualności w doświadczeniu masowym. Studenci nauczą się analizować, jak wojna była przeżywana, opisywana i interpretowana w źródłach historycznych, pamiętnikach, literaturze i sztuce, dostrzegając różnorodność doświadczeń wojennych.
C5	Studenci poznają sposoby przedstawiania wojny w różnych formach artystycznych – w malarstwie, filmie, literaturze i pomnikach. Nauczą się interpretować, jak wojna była wizualizowana i upamiętniana, oraz jak narracje historyczne i polityczne wpływały na sposoby jej przedstawiania w przestrzeni publicznej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie w pogłębiony i uporządkowany sposób wybrane zagadnienia historii I i II wojny światowej, zwłaszcza w kontekście przemian społecznych i politycznych w Europie Środkowo-Wschodniej.	HIS_K2_W01	zaliczenie na ocenę
W2	rozumie, że badania nad I i II wojną światową oraz debaty wokół nich są procesem dynamicznym, prowadzącym do zmiany interpretacji, sporów pamięci i rozwoju refleksji nad traumą wojenną.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W04, HIS_K2_W06, HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę
W3	rozumie, jak tło narodowe i kulturowe wpływało na odmienne doświadczenia wojenne i interpretacje I i II wojny światowej w historiografii różnych krajów.	HIS_K2_W10	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W4	zna i rozumie działalność współczesnych instytucji kultury (muzea, archiwa, centra pamięci), które dokumentują i upowszechniają wiedzę o I i II wojnie światowej.	HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi wykorzystać wiedzę i umiejętności zdobyte w ramach specjalizacji dotyczącej historii konfliktów zbrojnych (szczególnie I i II wojny światowej) do pracy w instytucjach edukacyjnych, archiwach i muzeach oraz w projektach upowszechniających wiedzę o przemocy i wojnie.	HIS_K2_U14	zaliczenie na ocenę
U2	potrafi stosować zróżnicowane metody dydaktyczne i narracyjne do przekazywania wiedzy o doświadczeniach wojennych, uchodźstwie, przemocy i pamięci w XX i XXI wieku.	HIS_K2_U13	zaliczenie na ocenę
U3	potrafi wykorzystywać technologie informacyjne i zasoby internetowe do badań nad historią wojen i konfliktów oraz krytycznie oceniać źródła cyfrowe dotyczące pamięci historycznej i dezinformacji.	HIS_K2_U12	zaliczenie na ocenę
U4	potrafi argumentować i prezentować własne stanowisko w dyskusji naukowej, wykorzystując wiedzę o konfliktach zbrojnych w XX wieku oraz współczesnych wojnach, opierając się na analizie źródeł, opracowań oraz różnorodnych perspektyw badawczych.	HIS_K2_U07	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Dostrzegania i rozumienia potrzeby przestrzegania norm etycznych w pracy naukowej i popularyzatorskiej, zwłaszcza przy tematach dotyczących przemocy, ludobójstwa, migracji przymusowych i pamięci o ofiarach konfliktów zbrojnych.	HIS_K2_K01	zaliczenie na ocenę
K2	Uznawania wieloperspektywiczności i szanowania odmiennych narracji o wojnach i konfliktach zbrojnych, potrafi prowadzić dyskusję i polemikę w sposób oparty na tolerancji, kulturze dialogu i empatii wobec doświadczeń historycznych.	HIS_K2_K02	zaliczenie na ocenę
K3	Docenienia roli historii w kształtowaniu współczesnej refleksji nad przemocą, wojną i pokojem – na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym – oraz znaczenia dziedzictwa historycznego dla tożsamości i edukacji obywatelskiej.	HIS_K2_K03	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
zbieranie informacji do zadanej pracy	20

przygotowanie eseju	20	
przygotowanie do zajęć	20	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Kurs o charakterze seminaryjno-warsztatowym zapewnia uczestnikom głęboką analizę doświadczeń I i II wojny światowej, skupiając się na różnorodnych aspektach społecznych, kulturowych i psychologicznych. Podczas spotkań, uczestnicy będą prowadzić dyskusje nad tematami takimi jak reakcje społeczeństwa na wybuch wojny, zbrodnie wojenne, los uchodźców, codzienność poza linią frontu, czy też wpływ wojny na zdrowie fizyczne i psychiczne, śmierć żołnierska, trauma, upamiętnianie, analiza i interpretacja pomników wojennych jako narzędzi politycznych przestrzeni publicznej oraz dzieł sztuki jaki wyrazów artystycznych reprezentacji wojny. Dodatkowo, kurs obejmuje zajęcia terenowe, w tym warsztaty w Archiwum Nauki PAN i PAU oraz w Muzeum Etnograficznym w Krakowie, które umożliwią praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy. Ostatnie zajęcia skoncentrowane są na analizie przestrzeni powojennej, rozbudowując temat rekonstrukcji społeczeństw europejskich po zakończeniu wojen. Ramowy zarys tematyczny zajęć: 1. 1914-1945: dwie wojny czy pół wieku przemocy/longue durée? Wprowadzenie do kursu (struktura kursu, metody, przegląd literatury i instytutów badawczych w Europie). 2. Entuzjazm czy panika? Społeczeństwo wobec wybuchu wojny w świetle dokumentów osobistych (reakcje społeczne, historia emocji, mikrohistoria). 3. Zbrodnie wojenne i przemoc wojenna (violence/genocide studies). 4. Narracje osobiste/historie personalne (historia emocji, analiza dyskursu). 5. Uchodźcy wojenni, wysiedlenia, przesiedlenia (migracje czasu wojen: intersekcja refugee/migration and war studies). 6. Wojenna (nie)codzienność poza linią frontu (intersekcja war studies a historii codzienności). 7. Trudne sąsiedztwo: wieloetniczność, wielonarodowość w realiach wojny, pogranicza (intersekcja borderland studies, nationalities/minorities studies and war studies). 8. Choroby fizyczne i psychiczne w czasie wojny i konsekwencji wojny (neurohistoria/psychohistoria, historia emocji, historia medycyny, disability studies) 9. Zajęcia terenowe (Warsztaty w Archiwum Nauki PAN i PAU: focus na intelektualistach wobec wojny). 10. Zajęcia terenowe (Warsztaty w Muzeum Etnograficznym w Krakowie: focus na analizie fotografii wojennych). 11. Miasto a wojna totalna: intersekcja urban studies a war studies. 12. Miejsca pamięci, miejsca żałoby: praktyki upamiętniania, zapominania i redefinicji doświadczeń wojny (memory studies, lieux de mémoire). 13. Sztuka a wojna: reprezentacje wizualne miedzy propagandą a wyrazem emocji artysty (historia wizualna, historia sztuki). 14. Przestrzeń powojenna/rekonstrukcja społeczeństw powojennych w Europie (reconstruction/transition/resilience studies). 15. Podsumowanie kursu.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, seminarium, burza mózgów, wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, ćwiczenia laboratoryjne, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Warunki zaliczenia przedmiotu: 1. Przygotowanie pracy pisemnej na ustalony temat: analiza niewydanego dokumentu osobistego źródłowego z archiwów/bibliotek w Polsce (ocena w skali 2-5; 50%) 2. Aktywny udział w zajęciach: lektura i analiza tekstów zleconych do przeczytania (aktywność oceniana w sali 2-5; 25%) 3. Wykonywanie zleconych prac domowych (każda podlega ocenie w skali 2-5; 25%). 4. Obecność na zajęciach: dopuszczalne są dwie nieobecności. Ocena końcowa będzie obliczana według następującego wzoru: końcowa ocena = (0.50 × ocena pracy pisemnej) + (0.25 × ocena aktywności na zajęciach) + (0.25 × średnia ocen z prac domowych).

Wymagania wstępne i dodatkowe

Kurs "Doświadczenia I i II wojny światowej. Interpretacje kulturowe" oferuje interdyscyplinarne spojrzenie na antropologie wojny w pryzmacie narzędzi badawczych charakterystycznych dla nowoczesnych studiów nad wojną (war studies). Analizując te dwa globalne konflikty jako wzajemnie powiązane procesy, studenci będą pracować nad zagadnieniami, w jaki sposób pół wieku przemocy kształtowało społeczeństwa, gospodarki, struktury polityczne i ludzkie umysły w Europie, ze szczególnym uwzględnieniem Europy Środkowo-Wschodniej w długim trwaniu (koniec XIX stulecia aż po lata 50. XX stulecia). Kurs dostarcza również narzędzi analitycznych do zrozumienia współczesnych konfliktów, zagadnień bezpieczeństwa oraz ich konsekwencji na świecie i w Europie. Szczególną uwagę poświęcimy indywidualizacji masowych doświadczeń wojennych, analizując jak jednostki i społeczności radziły sobie z brutalną rzeczywistością konfliktu. Omawiając aspekty prawne, społeczne, psychologiczne i przestrzenne wojny, studenci uzyskają pogłębioną perspektywę na skutki masowej przemocy dla społeczeństw. Główne cele kursu to poznanie I i II wojny światowej jako masowych wydarzeń globalnych i procesów transformacji społeczeństwa, analiza wojny jako zjawiska interdyscyplinarnego, badania traumy, pamięci historycznej w różnych kontekstach kulturowych, migracje czasu wojny, przesiedlenia, zbrodnie wojenne i prawo wojenne, studia miejskie (destrukcja miast i odbudowa powojenna), studium pomników wojennych jako nośników przekazu i polityki upamiętniania i żałoby, analiza sztuki wojennej etc.
Brak specjalnych prerekwizytów. Pożądana znajomość języków obcych (co najmniej angielski), w celu studiowania literatury przedmiotu.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Informacje i dokumenty niejawne

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Archiwistyka cyfrowa

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISACS.28.19258.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Cele zajęć jest zaznajomienie studentów z zasadami ochrony informacji niejawnych i danych osobowych

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	terminologię, regulacje, procedury i zasady prawne dotyczące ochrony danych osobowych oraz ochrony informacji niejawnych w Polsce oraz w aspekcie międzynarodowym; metody i narzędzia ochrony danych; dostępu do informacji publicznej; podstawy przetwarzania danych	HIS_K2_W02, HIS_K2_W06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wskazać na wzajemne uzależnienie różnych procedur i narzędzi ochorny informacji. analizować, interpretować i wykorzystać materiały źródlowe w zakresie poruszanym na zajeciach; posługiwać się odpowiednia metodologią pozyskiwania i wykorzystywania niejawnych informacji; korzystać z TI, multimedialnej i Internetu; potrafi krytycznie oceniać zasoby internetowe; wykorzystać wiedzę i umiejętności nabyte podczas zajęć do pracy w zespołach w różnego rodzaju instytucjach w zakresie ochrony danych osobowych, informajci neijawnych	HIS_K2_U02, HIS_K2_U05, HIS_K2_U12, HIS_K2_U14	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	do dostrzegania i rozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w pracy historyka oraz osoby odpowiedzialnej za przetwarzanie danych; do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy w zakresie ochrony informacji i danych osobowych oraz rozwijania jej wraz z nowymi technikami, narzędziami rozwiązaniami w tej kwestii; do wykazywania niezależności i samodzielności myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób; do pracy w zespole zajmujacym się ochorna informacji, a także podjęcia się kierowania zespołami	HIS_K2_K01, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do zaliczenia	30	
przygotowanie do zajęć	20	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 80	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Prawo do informacji i ochrona danych Prawo do informacji publicznej – zagadnienia podstawowe: Pojęcie dostępu do informacji publicznej oraz zakres podmiotowy i przedmiotowy zastosowania przepisów Zasady udostępniania: Sposoby dostępu do informacji publicznej, zasady udostępniania oraz relacja między dostępem do informacji a ochroną informacji niejawnych Ochrona danych osobowych: Pojęcia, zasady i podstawy przetwarzania danych oraz prawa osób, których dane są przetwarzane	W1, U1, K1
2.	Wywiad, zagrożenia i instytucje ochrony Znaczenie informacji: Definicja i rola informacji (jawnej i niejawnej) w działaniach strategicznych spółek, rządów i instytucji. Zagrożenia: Podmioty zainteresowane wykradaniem informacji (organizacje szpiegowskie, terrorystyczne, przestępcze, dziennikarze, wywiadownie gospodarcze); kwestie haseł i przechowywania danych. Instytucje odpowiedzialne: Prezentacja służb odpowiedzialnych za ochronę informacji i zwalczanie szpiegostwa na przykładzie RP, Niemiec, Wielkiej Brytanii i USA. Analiza przypadków: Metodologia pozyskiwania i wykorzystywania niejawnych informacji na przykładzie wybranych historii	W1, U1, K1
3.	System ochrony informacji niejawnych w RP Miejsce w systemie prawnym: Ochrona informacji jako wyjątek od zasady jawności; trójpodział informacji w polskim porządku prawnym. Podstawy prawne: Omówienie ustawy o ochronie informacji niejawnych (OIN), definicje klauzul tajności oraz rozporządzenia wykonawcze. Organizacja ochrony: Role i obowiązki (Kierownik Jednostki Organizacyjnej, pełnomocnik ochrony, pion ochrony, kancelaria tajna i niejawna)	W1, U1, K1
4.	Bezpieczeństwo fizyczne i osobowe Bezpieczeństwo fizyczne: Poziomy zagrożeń i metodyka doboru środków ochrony, ze szczególnym uwzględnieniem instytucji archiwalnych i pomieszczeń wzmocnionych. Bezpieczeństwo osobowe: Rodzaje uprawnień, procedury dostępu do informacji niejawnych oraz zasady oceny rękojmi zachowania tajemnicy	W1, U1, K1
5.	Zagadnienia uzupełniające i warsztaty Odpowiedzialność prawna: Odpowiedzialność karna, cywilna, dyscyplinarna i służbowa za naruszenie przepisów OIN. Aspekt międzynarodowy: Ochrona informacji w strukturach NATO, UE i ESA oraz umowy międzypaństwowe. Warsztaty z zakresu sporządzania dokumentacji organizacyjnej	W1, U1, K1
6.	Bezpieczeństwo teleinformatyczne Regulacje prawne: Przetwarzanie informacji w akredytowanych systemach (Ustawa OIN, wymagania bezpieczeństwa teleinformatycznego i fizycznego). Wymagania techniczne i osobowe: Uprawnienia osób nadzorujących (decyzje KJO, szkolenia art. 52), wymagania dla pomieszczeń oraz sprzętu (certyfikaty SSOE, strefy ochronne). Proces akredytacji: Akredytacja systemów dla klauzul: Zastrzeżone, Poufne-00 (bezpieczeństwo przemysłowe) oraz klauzul międzynarodowych. Dokumentacja i audyt: Sporządzanie dokumentacji SWB, PBE, analiza ryzyka oraz audyty systemów przetwarzających informacje niejawne	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę	obecność na zajęciach; wykonanie zadań zleconych przez prowadzącego kolokwium pisemne

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Praktyka

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Specjalizacja: Antropologia historyczna i historia w przestrzeni publicznej

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAHS.2C.00959.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** praktyka: 60	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Praktyki studenckie w wymiarze 60 godzin odbywają się w jednej lub kilku instytucjach kultury, gdzie studenci zdobywają wiedzę oraz praktyczne umiejętności związane z ich działaniem, prowadzeniem projektów edukacyjnych, kulturalnych oraz aktywnością związaną z propagowaniem dziedzictwa narodowego. Studenci samodzielnie mogą – po uzgodnieniu z koordynatorem praktyki ze strony Instytutu Historii – znaleźć i skontaktować się z instytucją, w której pragną realizować praktyki. Mogą również skorzystać z propozycji praktyk w instytucjach, z którymi Instytut podpisał już porozumienie w sprawie praktyk (instytucje te zastrzegają sobie możliwość wyboru zgłoszeń). Student/ka otrzymuje skierowanie na praktykę podpisane przez koordynatora praktyk, a następnie uzgadnia zakres, termin i formę praktyki w wybranej przez siebie instytucji (instytucje mogą wskazać w tej kwestii swoje wymagania i ramy współpracy). Następnie student wypełnia umowę o praktykę i przedkłada ją koordynatorowi praktyk do zaparafowania. Następnie student przedkłada umowę (w trzech jednobrzmiących egzemplarzach) dziekanowi Wydziału Historycznego. Następnie student przedkłada podpisaną przez Dziana umowę (w trzech jednobrzmiących egzemplarzach) osobie upoważnioną do reprezentowania instytucji, w której praktyka ma być realizowana. Jeden egzemplarz zostaje w przyjmującej, jeden u praktykanta, a jeden student zanosi do sekretariatu IH UJ. Po zakończeniu praktyki osoba odpowiedzialna z ramienia instytucji za przebieg praktyki (opiekun/ka praktyk) zobligowana jest do wystawienia zaświadczenia według wzoru, w którym wyszczególniony zostanie zakres realizowanych w ramach praktyki czynności. Student/ka może otrzymać także osobną opinię o realizacji praktyk.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi.	HIS_K2_W04	bieżąca i końcowa ocena realizacji praktyk ze strony opiekuna praktyk w instytucji - miejscu realizacji praktyk
W2	zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w naukach historycznych.	HIS_K2_W10	bieżąca i końcowa ocena realizacji praktyk ze strony opiekuna praktyk w instytucji - miejscu realizacji praktyk
W3	zna i rozumie sposoby działalności i aktualną ofertę współczesnych instytucji kultury, a zwłaszcza instytucji zachowujących spuściznę historyczną i upowszechniających wiedzę.	HIS_K2_W12	bieżąca i końcowa ocena realizacji praktyk ze strony opiekuna praktyk w instytucji - miejscu realizacji praktyk
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wykorzystać umiejętności związane z wybraną przez siebie specjalizacją do pracy w zespołach w instytucjach oświaty, archiwach lub innych instytucjach związanych z popularyzacją historii.	HIS_K2_U14	bieżąca i końcowa ocena realizacji praktyk ze strony opiekuna praktyk w instytucji - miejscu realizacji praktyk
U2	potrafi stosować zróżnicowane metody upowszechniania wiedzy historycznej.	HIS_K2_U13	bieżąca i końcowa ocena realizacji praktyk ze strony opiekuna praktyk w instytucji - miejscu realizacji praktyk
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K1	jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy historycznej i kultury pamięci w różnych środowiskach.	HIS_K2_K05	bieżąca i końcowa ocena realizacji praktyk ze strony opiekuna praktyk w instytucji - miejscu realizacji praktyk
K2	jest gotów do pracy w zespole i podjęcia się kierowania małymi zespołami oraz przyjęcia odpowiedzialności za efekty pracy zespołu.	HIS_K2_K07	bieżąca i końcowa ocena realizacji praktyk ze strony opiekuna praktyk w instytucji - miejscu realizacji praktyk

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
praktyka	60	
konsultacje	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zapoznanie z funkcjonowaniem, organizacją oraz zbiorami instytucji muzealnej lub instytucji kultury (w minimalnym wymiarze 2*45 minut)	W3, K2
2.	Hospitacje lekcji muzealnych oraz oprowadzania zwiedzających po wystawie stałej i wystawach czasowych (w minimalnym wymiarze 10*45 minut)	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
3.	Prowadzenie lekcji muzealnych oraz oprowadzanie po wystawach stałej i wystawach czasowych (samodzielne lub jako asystent, w minimalnym wymiarze 10* 45 minut)	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
4.	Przygotowanie ścieżek edukacyjnych dla szkół podstawowych i średnich (w minimalnym wymiarze 10*45 minut)	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
5.	Uczestnictwo w działaniach promocyjnych (w minimalnym wymiarze 2* 45 min)	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

praktyka

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
praktyka	bieżąca i końcowa ocena realizacji praktyk ze strony opiekuna praktyk w instytucji - miejscu realizacji praktyk	odbycie praktyk potwierdzone stosownym zaliczeniem

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak wymagań wstępnych
praktyki odbywają się poza uczelnią, więc obecność w ramach tych zajęć nie jest obowiązkowa.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Mediacja i komunikacja w szkole

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Nauczycielska	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISNS.28.19121.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 15	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Umożliwienie poznania mechanizmów komunikacyjnego funkcjonowania człowieka w oparciu o wybrane teorie komunikacji. Uczenie się poprzez doświadczanie i wykorzystywanie doświadczeń innych uczestników. Rozwój umiejętności komunikacyjnych i prowadzenia mediacji.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	przebieg procesu komunikacji w kontekście wybranych teorii komunikacji. Rozumie znaczenie werbalnych i niewerbalnych środków komunikacji dla skutecznego porozumiewania się.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, O.W12	zaliczenie na ocenę
W2	definiuje bariery i blokady komunikacyjne. Zna warunki skutecznego słuchania i jego rodzaje. Opisuje mechanizm zniekształceń w komunikacji. Zna zasady asertywnej komunikacji.	HIS_K2_W06, O.W12	zaliczenie na ocenę
W3	definiuje zasady i reguły skutecznej komunikacji interpersonalnej w szkole.	HIS_K2_W06, O.W12	zaliczenie na ocenę
W4	zasady i przebieg prowadzenia mediacji.	HIS_K2_W06, O.W12	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	adekwatnie stosować podstawowy zasób terminów w zakresie wybranych teorii komunikacji.	D1.U4, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04	zaliczenie na ocenę
U2	na podstawie obserwacji działań komunikacyjnych innych osób rozpoznawać blokady komunikacji i zamieniać je na informacje zwrotne.	D1.U11, D1.U4, HIS_K2_U03, O.U10, O.U3	zaliczenie na ocenę
U3	dokonać zamiany destruktywnej wypowiedzi na konstruktywny komunikat ze wskazaniem konsekwencji relacyjnych.	D1.U11, HIS_K2_U06, O.U3	zaliczenie na ocenę
U4	aktywnie słuchać, stosować techniki odzwierciedlania, parafrazowania, zadawania pytań i wypowiadania informacji zwrotnych z użyciem komunikatów typu „Ja”.	HIS_K2_U06, HIS_K2_U14, O.U10	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	rozwijania kompetencji komunikacyjnych w celu skutecznego porozumiewania się i prowadzenia mediacji.	D1.K6, HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, O.K1, O.K2, O.K3	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	15	
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	10	
przygotowanie do zajęć	10	
rozwiązywanie kazusów/analiza przypadków	10	
rozwiązywanie zadań	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 55	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Teoretyczne podstawy komunikacji interpersonalnej (procesy i kanały komunikacji, funkcje języka, style komunikowania się) – dyskusja dydaktyczna.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1
2.	Warunki skutecznego słuchania (aktywne i bierne słuchanie, efektywne zadawanie pytań, ćwiczenia parafrazowania i odzwierciedlania) – ćwiczenia.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1
3.	Komunikacja werbalna (werbalne środki komunikacji) i niewerbalna (niewerbalne aspekty mowy, mowa ciała i ekspresja emocji) – ćwiczenia.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1
4.	Zniekształcenia w komunikacji (wybiórcze postrzeganie w słuchaniu i mówieniu) – ćwiczenia.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1
5.	Diagnoza konfliktu pod kątem możliwości stosowania mediacji - ćwiczenia	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1
6.	Zasady i przebieg mediacji - ćwiczenia	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1
7.	Znaczenie informacji zwrotnej (umiejętność przyjmowania i formułowania informacji zwrotnej, odpowiadanie na krytykę) – ćwiczenia.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metoda sytuacyjna, burza mózgów, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	100% udział w zajęciach; zaliczenie pisemnego kolokwium z zakresu podanej literatury obowiązkowej (minimum 60% prawidłowych odpowiedzi).

I wojna światowa

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.28.05018.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres Semestr 4	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się** egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	**Liczba punktów ECTS** 3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	uświadomienie słuchaczom węzłowych problemów I wojny światowej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student rozróżnia uwarunkowania geopolityczne Europy i świata początku XX wieku. Posiada pogłębiona wiedzę na temat funkcjonowania sił zbrojnych i planowania strategicznego. Rozumie znaczenie wpływu postępu technicznego i technologicznego na losy konfliktu. Prawidłowo definiuje pojęcie „wojny totalnej". Zna fachową terminologię w zakresie historii wojskowości nowoczesnej. Ma świadomość wpływu I wojny światowej na dzieje XX wieku.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09	egzamin pisemny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Rozumie znaczenie norm prawnych związanych z prowadzeniem wojny. Potrafi wskazać i przeanalizować przyczyny sukcesów i klęsk militarnych oraz ich wpływ na przemiany polityczne, gospodarcze i mentalnościowe epoki. Dobiera prawidłowo metody badawcze typowe dla historii wojskowości pozwalające na odpowiednie rozwiązanie kluczowych problemów epoki.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U07, HIS_K2_U11	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do sformułowania własnych sądów dotyczących powodów wybuchu wojny i jej dalszego przebiegu. Potrafi krytycznie odnieść się do źródeł z epoki, mając świadomość ich tendencyjnego lub czysto propagandowego wydźwięku. Jest gotów do sformułowania własnych wniosków dotyczących kontrowersyjnych epizodów I wojny światowej oraz sposobu prowadzenia narracji na jej temat	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Świat w 1914 roku. 2. Zamach w Sarajewie. Okoliczności wybuchu wojny. 3. Plany wojenne i koncepcje polityczne mocarstw. 4. Od wojny ruchomej do wojny okopowej. Front zachodni. 5. Wojna manewrowo-pozycyjna. Front wschodni. 6. Wojna na szczytach. Front włoski. 7. Działania wojenne poza Europą. 8. Operacje morskie I wojny światowej. 9. Bunty w wojska, maruderstwo, dezercje. 10. Zniszczenia wojenne. 11. Kulisy zwycięstwa aliantów. 12. Nowa technika i technologia. 13. Społeczeństwa cywilne podczas wojny: ekonomia, zmiany społeczne i mentalne. 14. Rezultaty I wojny światowej. 15. „Długa I wojna światowa”? Konflikty lat 1912-1923.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	Test pisemny z problematyki poruszanej na wykładzie.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach wymagana.

Uczty w obyczajowości dworskiej wczesnorenesansowej Italii

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.28.15711.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów ze elementami kultury dworskiej wczesnorenesansowych państw włoskich (kon. XIV-pocz. XVI wieku)

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie specyfikę kultury dworskiej wczesnorenesansowej Italii ze szczególnym uwzględnieniem problematyki uczt	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07	egzamin ustny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi dostrzegać rolę kultury dworskiej w kształtowaniu dziejów politycznych państw Półwyspu Apenińskiego	HIS_K2_U01, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U07	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy związanej z problematyką wykładów	HIS_K2_K01, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Tematyka zajęć 1. Zajęcia wprowadzające w specyfikę kultury dworskiej Italii epoki wczesnego renesansu ze szczególnym problematyki uczt od końca XIV w. do pocz. XVI w. 2. Dzieje polityczne Italii epoki wczesnego renesansu (1) 3. Dzieje polityczne Italii epoki wczesnego renesansu (2) 4. Obszar Piemontu i Ligurii: Księstwo Sabaudii, Republika Genueńska i mniejsze organizmy państwowe 5. Księstwo Mediolanu: Visconti i Sforzowie 6. Republika Wenecka 7. Mantua i Gonzagowie 8. Ferrara d'Estów i mniejsze dwory znad Padu 9. Florencja Medyceuszów 10. Dwory z obszaru Emilii-Romanii 11. Urbino Montefeltrów 12. Rzym i dwór papieży 13. Neapol Andegawenów i Aragończyków	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Warunkiem zaliczenia zajęć jest pozytywne zdanie egzaminu ustnego z tematyki wykładów. Egzamin będzie polegał na odpowiedzi ustnej, w ramach której egzaminowany winien wykazać się znajomością jednego z tematów wykładu dotyczącego poszczególnych dworów, tj. z puli tematów od 4 do 13, przy jednoczesnym wykorzystaniu informacji dotyczących ogólnej sytuacji Italii (tematy 2, 3). Wybór tematu do odpowiedzi nastąpi w drodze losowania na początku egzaminu.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych

Monarchia habsburska w drugiej połowie XIX w. (państwo i społeczeństwo)

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.28.12335.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres Semestr 4	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się** zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład z elementami konwersatorium: 30	**Liczba punktów ECTS** 2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy dotyczącej najważniejszych zmian politycznych, ustrojowych i społecznych, które dokonały się drugiej połowie XIX w. w monarchii habsburskiej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Posiada pogłębioną, uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę historyczną, w zakresie historii Europy Środkowej a w szczególności monarchii habsburskiej w XIX w.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10, HIS_K2_W11	zaliczenie pisemne
W2	Posiada pogłębioną wiedzę o metodach i problemach różnych dziedzin badań historycznych, szczególnie w odniesieniu do dziejów Europy Środkowej w XIX w..	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W08, HIS_K2_W11	zaliczenie pisemne
W3	Opanował na poziomie rozszerzonym fachową terminologię w zakresie nauk historycznych, oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych i społecznych	HIS_K2_W02, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W11	zaliczenie pisemne
W4	Posiadł znajomość historii porównawczej Europy (szczególnie krajów Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej).	HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W07, HIS_K2_W10, HIS_K2_W11	zaliczenie pisemne
W5	Potrafi pojąć zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi oraz politycznymi na obszarze monarchii habsburskiej w XIX w.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W10	zaliczenie pisemne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Samodzielnie zdobywać i utrwala wiedzę na temat przedmiotu badań (monarchii habsburskiej). Robi to korzystając z nowoczesnych technik pozyskiwania, analizowania i klasyfikowania danych.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U09, HIS_K2_U10	zaliczenie pisemne
U2	Wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09	zaliczenie pisemne
U3	Formułować tematy badawcze związane z dziejami monarchii habsburskiej; stosuje metody i techniki badań w zakresie wybranej dziedziny historii.	HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U08	zaliczenie pisemne
U4	Posługiwać się teoriami i paradygmatami badawczymi dla opracowania zagadnień i projektów z wybranej dziedziny historii.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U07	zaliczenie pisemne
U5	Świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową, zwłaszcza związaną z problematyką której dotyczy przedmiot (Europa Środkowa i monarchia habsburska).	HIS_K2_U01, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U08	zaliczenie pisemne

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U6	Analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła związane z dziejami monarchii habsburskiej.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U08, HIS_K2_U09	zaliczenie pisemne
U7	Dobierać prawidłowo i nieprzypadkowo metody oraz narzędzia badawcze właściwe dla danej dziedziny historii, pozwalając na rozwiązywanie różnych zagadnień i problemów.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U06	zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Dostrzega i rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07	zaliczenie pisemne
K2	Uznaje i szanuje różnice opinii determinowane podłożem narodowym i kulturowym. Potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny	HIS_K2_K02, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07	zaliczenie pisemne
K3	Docenia rolę historii w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych oraz tożsamości.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K05, HIS_K2_K07	zaliczenie pisemne
K4	Ma świadomość zakresu swojej wiedzy historycznej i rozumie konieczność ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Rozumie potrzebę rozwoju kompetencji personalnych i społecznych.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K07	zaliczenie pisemne

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład z elementami konwersatorium	30	
przygotowanie do testu zaliczeniowego	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Monarchia habsburska w latach 1848-1918 (granice, podziały wewnetrzne, stosunki etniczne i wyznaniowe).	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4
2.	2. Wiosna Ludów w monarchii habsburskiej i jej następstwa.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
3.	3. Neoabsolutyzm. Austria pod rządami F. Schwarzenberga i A. Bacha.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4
4.	4-5. Okres reform konstytucyjnych (1860-1867). Powstanie monarchii dualistycznej i jej organizacja.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4
5.	6. Era rządów liberalnych w Austrii (1867-1879)	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4
6.	7. Austria od E. Taaffego do K. Badeniego (1879-1897).	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4
7.	8-9. Węgry w okresie dualizmu.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4
8.	10-11. Monarchia habsburska w okresie nasilania się konfliktów politycznych i społecznych na przełomie XIX i XX w.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4
9.	12-13. Kwestia narodowa w monarchii habsburskiej w drugiej połowie XIX w. i próby jej rozwiązania.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4
10.	14-15. Pierwsza wojna światowa i rozpad Austro-Węgier.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metody e-learningowe, analiza przypadków, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład z elementami konwersatorium	zaliczenie pisemne	Zaliczenie testu z zakresu problematyki poruszanej na wykładzie oraz treści wskazanych pozycji ze spisu literatury.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Francja Ludwika XIV (1643-1715)

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.28.18988.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi zagadnieniami dotyczącymi Francji w czasach Ludwika XIV (zarówno z dziedziny polityki, ustroju, gospodarki, kultury, jak i życia codziennego).

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	najważniejsze zagadnienia z zakresu polityki wewnętrznej Francji Ludwika XIV (1643-1715)	HIS_K2_W01, HIS_K2_W03	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U1	samodzielnie utrwalać i pogłębiać wiedzę o Francji "wielkiego wieku" poruszaną podczas wykładów.	HIS_K2_U01	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	zachowania obiektywizmu w prezentowaniu realiów Francji XVII-XVIII w,, a także szacunku w wypowiedziach na temat tego państwa i jego mieszkańców	HIS_K2_K02	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Francja u schyłku rządów Ludwika XIII.	W1, U1, K1
2.	Regencja Anny Austriackiej i kardynała Mazarina (1643-1661).	W1, U1, K1
3.	Ludwik XIV – życie publiczne i prywatne.	W1, U1, K1
4.	Dwór królewski.	W1, U1, K1
5.	System rządów od 1661 r. Rady, ministrowie, sekretarze stanu.	W1, U1, K1
6.	Administracja i sądownictwo.	W1, U1, K1
7.	Finanse i gospodarka.	W1, U1, K1
8.	Wojsko lądowe.	W1, U1, K1
9.	Marynarka wojenna, handel, kolonie.	W1, U1, K1
10.	Kultura, akademie królewskie, mecenat.	W1, U1, K1
11.	Życie codzienne Francuzów.	W1, U1, K1
12.	Polityka wobec protestantów.	W1, U1, K1
13.	Jansenizm.	W1, U1, K1
14.	Schyłek panowania (1691-1715). Kwestia sukcesji tronu.	W1, U1, K1
15.	Przeobrażenia Francji w latach 1643-1715. Próba bilansu.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	Napisanie kolokwium zaliczeniowego w formie eseju na podstawie tematyki wykładów (60 minut, student wybiera jeden 2-pytaniowy zestaw spośród trzech zaproponowanych). Dodatkowym warunkiem zaliczenia jest obecność na zajęciach (dopuszczalne są dwie nieobecności w ciągu semestru, każda kolejna musi zostać odpracowana podczas dyżurów).

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań

Świat przestępczy w Polsce XVI-XVIII w.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.28.05017.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Wiedza na temat rodzajów, skali i charakteru przestępstw w Rzeczypospolitej polsko-litewskiej w XVI-XVIII w. Sposoby prewencji wobec pojawiających się zagrożeń. Początki przestępczości zorganizowanej na ziemiach polskich.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie historii oraz podstawy takiej terminologii w odniesieniu do problematyki przestępczości w Rzeczypospolitej polsko-litewskiej w epoce nowożytnej.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07	zaliczenie pisemne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie swoich zainteresowań zawodowych oraz w dyscyplinie historia, krytycznie ocenić stan swojej wiedzy i umiejętności, a także wspierać innych w tym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki poruszanej na wykładzie (świata przestępczego).	HIS_K2_U01, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U07	zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	do docenienia roli historii w kształtowaniu lokalnych, regionalnych więzi.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06	zaliczenie pisemne

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Przestępczość w Rzeczypospolitej polsko-litewskiej w XVI-XVIII w., w szczególności: - środowiska kryminogenne, - rodzaje przestępstw, - topografia zbrodni, - przestępczosc zorganizowana, - grupy etniczne jako grupy przestępcze, - prewencja i wymiar sprawiedliwości wobec przestępstw i przestępców.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie pisemne	Pozytywna ocena z egzaminu pisemnego (testu) z tematyki poruszanej na wkładzie

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Kraków i jego przestrzeń (od średniowiecza do połowy XX w.)

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.28.05066.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres Semestr 4	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się** zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	**Liczba punktów ECTS** 2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem prezentowanych zajęć jest zapoznanie studentów z organizacją oraz przemianami przestrzeni miasta Krakowa (tak świeckiej, jak i sakralnej) od doby przedlokacyjnej po czasy współczesne.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	przemiany przestrzenne Krakowa od średniowiecza do połowy XX w. i powiązane z nimi procesy polityczno-gospodarczo-społeczne.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W11, HIS_K2_W12	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	odtworzyć dzieje przemian przestrzennych krakowskiego ośrodka miejskiego.	HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U08, HIS_K2_U10, HIS_K2_U11	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	prezentacji przemian krakowskiego ośrodka miejskiego od średniowiecza do współczesności.	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
przygotowanie do egzaminu	20	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 50	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zajęcia mają na celu przedstawienie studentom organizacji oraz przemian przestrzeni miasta Krakowa (tak świeckiej, jak i sakralnej) od doby przedlokacyjnej po czasy współczesne a zarazem fenomenu ośrodka miejskiego rozwijającego się od ponad tysiąca lat.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

rozwiązywanie zadań, analiza przypadków, dyskusja, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę	Na zaliczenie laboratorium składają się dwa elementy: 1. obecność na zajęciach (dopuszczalne są dwie nieusprawiedliwione nieobecności w semestrze) oraz 2. zaliczenie przygotowanego przez prowadzącego sprawdzianu wiadomości obejmującego materiał prezentowany podczas zajęć.

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak wymagań wstępnych

Małopolska jako region historyczny oraz arena wielkiej i małej historii

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.28.05064.26
Poziom kształcenia drugiego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest przybliżenie studentom znaczenia osobistego spotkania z artefaktem z przeszłości. I nie chodzi w tym wypadku o zabytki drobne, jak monety, fibule, dokumenty, broń, przedmioty codziennego użytku, choć ich się na zajęciach nie pomija, ale o ślady w skali makro: miasta, zamki, klasztory, relikty osadnictwa. Ma to na celu pokazanie jak można naocznie zobaczyć ewolucję zmiany krajobrazu, etapów rozwoju miasta, zaniku osadnictwa, zasad rządzących życiem zakonnym. Ważne jest także uwrażliwienie studentów na otaczające ich ślady dawnej i niedawnej historii, które niejednokrotnie znajdują się na wyciągnięcie ręki, a są zupełnie niezauważane. Istotne jest tez wskazanie na relacje między lokalną historią a tą wielką która działa się w skali kraju lub całego kontynentu.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany wybrane działy (historia polityczna w wymiarze lokalnym, społeczne przemiany w Małopolsce, nauki pomocnicze historii i historia kultury)	HIS_K2_W01	zaliczenie na ocenę
W2	Student zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie nauk pomocniczych historii, kastelologii, historii sztuki i historii kultury oraz umie zastosować tę terminologię przy opisie zabytków Krakowa i okolic, które miał okazje poznać.	HIS_K2_W02	zaliczenie na ocenę
W3	student w pogłębionym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością a wydarzeniami bieżącymi, uwarunkowania historyczne dla zachodzących współcześnie zjawisk politycznych, tak w wymiarze lokalnym, jak i globalnym, szczególnie na przykładzie dziejów Małopolski i relacji tego regionu z całym państwem i krajami ościennymi. Rozumie ewolucje relacji społeczno-gospodarczych i kulturowych jakie miały miejsce i zachodziły w Małopolsce i Krakowie i używa tej wiedzy do rozstrzygania fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji.	HIS_K2_W04	zaliczenie na ocenę
W4	Student zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych i dostrzega znaczenie interdyscyplinarności dzięki zapoznawaniu się z różnymi zabytkami regionu małopolskiego; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka.	HIS_K2_W08	zaliczenie na ocenę
W5	Student zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka.	HIS_K2_W09	zaliczenie na ocenę
W6	Student zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w naukach historycznych. Potrafi to poprzeć konkretnymi przykładami z obszaru Krakowa i Małopolski, z którymi zapoznał się podczas zajęć.	HIS_K2_W10	zaliczenie na ocenę
W7	zna i rozumie sposoby działalności i aktualną ofertę współczesnych instytucji kultury Krakowa i Małopolski, a zwłaszcza instytucji zachowujących spuściznę historyczną i upowszechniających wiedzę.	HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności. Umie to zrobić w oparciu o poznane przez siebie źródła i zabytki z terenu Krakowa i Małopolski	HIS_K2_U02	zaliczenie na ocenę
U2	Student potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności, w oparciu o poznane problemy z zakresu dziejów społecznych Małopolski i Krakowa	HIS_K2_U05	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U3	Student potrafi świadomie stosować w mowie i piśmie terminologię fachową z zakresu historii sztuki, kastelologii, dziejów miast i archeologii, tak w pracy badawczej, jak i przy popularyzacji nauki. Potrafi zastosować tę terminologię na konkretnych przykładach, które miał okazje poznać bezpośrednio.	HIS_K2_U04	zaliczenie na ocenę
U4	Student potrafi stosować zróżnicowane metody upowszechniania wiedzy historycznej.	HIS_K2_U13	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do uznawania i szanowania różnic opinii; potrafi je zaakceptować i prowadzić polemikę w sposób etyczny, kulturalny i tolerancyjny.	HIS_K2_K02	zaliczenie na ocenę
K2	Student jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy historycznej i kultury pamięci w różnych środowiskach, szczególnie w odniesieniu do histroii Krakowa i Małopolski	HIS_K2_K05	zaliczenie na ocenę
K3	Student jest gotów do wykazywania niezależności i samodzielność myślenia oraz wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób, czego nauczył się poznając trudne tematy z dziejów Krakowa i Małopolski	HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	15	
przygotowanie pracy pisemnej	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zajęcia maja charakter laboratoryjny i skupiaja sie nie na spędzaniu czasu w sali, ale na bezpośrednim odwiedzaniu róznych miesc, w których student może zetknąc sie z przeszłoscia w sposób bezpośredni. W związku z tym zajęcia odpbywaja się w róznych punktach Krakowa (centrum lokacyjne, Kazimierz Kazimierz żydowski, Podgórze, Muzeum Krakowa, Fabryka Schindlera), w opactwach tynieckim, mogilskim, w kalsztorze dominikanów, w zamku w Ojcowie, w Pustelni św. Salomei w Skale). W trakcie zajęć studenci konfrontują swoją wiedzę, często o charakterze "teoretycznym" z miesjcami, w których zdarzenia, zjawioska i precesy miały miejsce. Jest to też okazją do zrozumienia roli popularyzacji i profesjonalnej opieki nad zabytkami i rolą muzeów i miejsc pamięci	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metoda sytuacyjna, wykład konwersatoryjny, dyskusja, analiza przypadków, konsultacje, zajęcia w terenie

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie na ocenę	obecność i esej

Wymagania wstępne i dodatkowe

studenci studiów magisterkich

Społeczna historia muzyki elektronicznej i kultury rave

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.28.18992.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest zapoznanie słuchaczek i słuchaczy z historią muzyki elektronicznej i związanej z nią kultury rave w aspekcie społecznym, z uwzględnieniem przemian cywilizacyjnych i obyczajowych oraz uwarunkowań politycznych
C2	Celem kursu jest zapoznanie słuchaczek i słuchaczy z ewolucją muzyki elektronicznej, z uwzględnieniem wielości gatunków i zmiennych trendów w aspekcie artystycznym oraz powiązaniu z przemianami społeczno-kulturalnymi i technologicznymi

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie genezę muzyki elektronicznej i jej związki z awangardą artystyczną, historię jej rozkwitu w latach 70. i 80. XX w., dalszego rozwoju jako elementu kultury masowej, ewolucji i dyferencjacji gatunków muzyki elektronicznej, z czasem z dominacją elektronicznej muzyki tanecznej, techno i house.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W08, HIS_K2_W12, HIS_K2_W13	zaliczenie na ocenę, projekt
W2	Student zna i rozumie społeczno-kulturowe i technologiczne konteksty historii muzyki elektronicznej: rozwój elektronicznych instrumentów muzycznych, rozwój kultury masowej w XX w., począwszy od dwudziestolecia międzywojennego, rewolucja obyczajowa lat 60. i 70. XX w., kontrkultura, subkultury i ich związki z muzyką elektroniczną, rola festiwali w popularyzacji muzyki elektronicznej.	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W10	zaliczenie na ocenę, projekt
W3	Student zna i rozumie historię rozwoju kultury rave jako zjawiska społecznego - formy ekspresji i specyficznej wspólnoty, odrębnej subkultury, niekiedy wręcz swoistej ideologii.	HIS_K2_W02, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W08, HIS_K2_W12	zaliczenie na ocenę, projekt
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi podać charakterystyczne cechy i rozróżnić najważniejsze gatunki muzyki elektronicznej, w powiązaniu z dekadą XX w., dla której dane gatunki były najbardziej charakterystyczne oraz potrafi wymienić najważniejszych artystów.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U06, HIS_K2_U07, HIS_K2_U11, HIS_K2_U12, HIS_K2_U13	zaliczenie na ocenę, projekt
U2	Student potrafi analizować muzykę elektroniczną i kulturę rave jako zjawiska nie tylko artystyczne, ale także społeczne, z osadzeniem ich w kontekście historycznym.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07, HIS_K2_U11	zaliczenie na ocenę, projekt
U3	Student potrafi powiązać muzykę elektroniczną z innymi dziedzinami kultury i sztuki, na czele z filmem (muzyka filmowa), określić wpływ rozwoju technologii na rozwój muzyki elektronicznej oraz wpływ muzyki elektronicznej na inne gatunki muzyki.	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07, HIS_K2_U13	zaliczenie na ocenę, projekt
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów dyskutować i formułować własne opinie na temat społecznych kontekstów muzyki elektronicznej w przekroju historycznym, z zachowaniem kultury dyskusji i szacunku do odmiennych poglądów.	HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, projekt
K2	Student jest gotów korzystać ze swojej wiedzy z zakresu kultury i sztuki, muzyki i rozwoju technologii w pracy historyka, a także po utwory muzyczne jako źródła historyczne.	HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06	zaliczenie na ocenę, projekt

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

konwersatorium	30
przygotowanie do zajęć	15
przygotowanie projektu	15

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	Geneza muzyki elektronicznej. Muzyka elektroniczna jako awangarda artystyczna. Rozwój muzyki opartej na instrumentach elektronicznych do końca lat 50. XX w. Związki nowych trendów w muzyce z kulturą masową i przemianami społecznymi w I połowie XX w.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
2.	Rozwój muzyki elektronicznej. Od muzyki eksperymentalnej/awangardowej do popkultury. Dyferencjacja gatunków muzyki elektronicznej i ich rozwój. Społeczne konteksty rozwoju muzyki elektronicznej: rewolucja obyczajowa lat 60. i 70. XX ., kontrkultura, rola festiwali w popularyzacji muzyki elektronicznej. Rozwój elektronicznej muzyki tanecznej, techno i house.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
3.	Związki muzyki elektronicznej z innymi dziedzinami kultury i sztuki. Muzyka elektroniczna w filmie. Wpływ rozwoju technologii na muzykę elektroniczną. Wpływ muzyki elektronicznej na inne gatunki muzyczne. Związki muzyki elektronicznej z modą.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
4.	Kultura rave - narodziny i rozwój. Społeczno-kulturowe konteksty rave'u: wspólnota, subkultura, ideologia (PLUR), styl życia, moda.	W1, W2, W3, U2, U3, K1, K2
5.	Kultura DJ-ska i jej ewolucja: od artysty do performera. Gramofony, konsole i kontrolery - teoria i praktyka	W2, U1, U2, U3, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, inscenizacja, dyskusja, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	**Formy zaliczenia**	**Warunki zaliczenia przedmiotu**
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, projekt	1. Obecność na zajęciach (możliwe dwie nieusprawiedliwione nieobecności w semestrze). 2. Projekt indywidualny lub grupowy, z obowiązkowym elementem prezentacji multimedialnej lub performatywnej, na uzgodniony z prowadzącym temat, łączący aspekt artystyczny (muzyka elektroniczna/kultura rave) z kontekstem społeczno-historycznym

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak